

МИЗИН Т.О.

**УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ СЛОВНИК
ЗАГАЛЬНОГЕОГРАФІЧНИХ
ТЕРМІНІВ**

Київ 2024

УДК 81'374.3(038)91=161.2+111
М 21

Рецензенти:

доктор географ. наук, проф. С.П. Запотоцький
канд. філол. наук, ас. Н.В. Кізім
канд. філол. наук, доц. Н.С. Ольховська

*Рекомендовано до друку
вченою радою Навчально-наукового інституту філології
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол №6 від 30 січня 2024 р.)*

Мизин Т.О.

М 21 Українсько-англійський словник загальногеографічних термінів. – К.: ПП «Direct Line», 2024. – 303 с.

Словник містить більше 10 000 українських загальногеографічних термінів із їхніми англійськими відповідниками.

Основою для укладання словника послужили лексикографічні джерела.

У кінці словника містяться списки географічних назв.

Словник призначається для викладачів, аспірантів, студентів, фахівців у галузі фізичної, економічної, соціальної географії, геодезії, картографії, кліматології, гідрології.

© Мизин Т.О. 2024

ЛЕКСИКОГРАФІЧНІ ДЖЕРЕЛА

Дахно І.І. Англо-український географічний глосарій. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 390 с.

Мизин Т.О. Англо-український словник. Київ: Видавничий дім «Кий», 2018. – 314 с.

Cambridge Dictionary URL:
<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english> (access date 12. 06. 2023).

Collins Free Online Translator URL:
www.collinsdictionary.com (access date 12. 06. 2023).

Dictionary of Contemporary English / [Ed. L. Quirk]. Harlow: Pearson Edition Limited, 2009. 2082 p.

English Oxford Living Dictionaries URL:
<https://en.oxforddictionaries.com> (access date 11. 05. 2023).

Гороть Є.І., Белова С.В., Малімон Л.К. English-Ukrainian Dictionary. Вінниця: Нова книга, 2012. 1770 с.

English-Ukrainian Dictionary URL:
www.englishukrainiandictionary.com (access date 11. 05. 2023).

English-Ukrainian Dictionary Advanced URL:
<https://www.dict.com/%D0%B0%D0%BD%D0%B3%D0%BB%D1%96%D0%B8%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE-%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%96%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B8> (access date 21. 06. 2023).

Kelly, Keith Geography. MacMillan Vocabulary Practice Series. Oxford: MacMillan Publishers Limited, 2009. 231 p.

Macmillan Dictionary URL:
<https://www.macmillandictionary.com> (access date 11. 05. 2023).

Merriam-Webster's Learner's Dictionary URL:
www.learnersdictionary.com (access date 11. 05. 2023).

ПОБУДОВА СЛОВНИКА

Словник створений для упорядкування загальногеографічної термінології; усі заголовні українські слова надруковані жирним шрифтом і розташовані в алфавітному порядку.

Кожне заголовне українське слово разом із англійськими перекладами та словосполученнями утворює словникову статтю.

Заголовні українські слова та їхні англійські переклади подані в початкових формах (іменники в однині, дієслова в інфінітиві). У випадку неправильних англійських дієслів або винятків при утворенні множини іменників їхні форми подаються у дужках курсивом, наприклад: **морозити** freeze (*p. froze, p. p. frozen*) чи **вершин**||а apex (*pl apexes / apices*); **поверхн**||я superficies (*pl без змін*). Якщо англійська лексична одиниця назва вживається з означеним артиклем, він ставиться після слова і відділяється комою (**Атлантичний океан** Atlantic Ocean, *the*).

У словосполученнях знак тильда (~) використовується замість заголовного слова. Якщо слово пишеться з великої букви перед знаком тильда ставить велика буква, наприклад: **Центральна А**~ Central Asia.

Українські слова, які мають спільну частину, об'єднуються в одну словникову статтю, в якій спільний елемент відділяється двома вертикальними лініями: **вулканічн**||ий volcanic; vulcanian. Якщо змінюється закінчення слова, то тильда замінює початкову частину слова: **~а діяльність** vulcanicity. Послідовність вживання прикметників така: прикметники в чоловічому роді, потім жіночому і середньому.

До англійських лексичних одиниць, що мають декілька різних значень, чи варіантів написання, подаються можливі варіанти: **алохтон** allochthon / allochthone.

У словникових статтях прийнято розміщення англійських перекладів українського багатозначного терміну за абеткою. Англійські синонімічні еквіваленти українського слова розділяються крапками з комами.

Омоніми наводяться в різних словникових статтях і позначаються цифровими індексами: **гідрограф I** hydrograph; **гідрограф II** (*спеціаліст*) hydrographer.

У випадку, якщо в американському варіанті англійської мови існує термін, написання якого відмінне від британського, подаються обидва варіанти. Першим вказується британський варіант, за ним – американський: **центр** center / centre. Якщо в британському та американському варіантах англійської мови існують різні лексичні одиниці на позначення того самого предмета, явища і т.п., вказується варіант англійської мови, який виділяється курсивом: **автомобільний завод** motor works (*брит.*); automobile plant (*амер.*). У випадку використання слова на позначення реалії в дужках подається його значення: **брікфіелдер** (*вітер в Австралії*) brickfielder.

Окремими додатками до словника є назви країн світу, географічні назви найбільших морів, озер, найдовших річок, найвищих гірських хребтів та їхніх вершин (із англійським перекладом).

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

амер. – американський варіант англійської мови

брит. – британський варіант англійської мови

збірн. – збірний іменник

ірланд. – ірландський

шотл. – шотландський

p. – past – минулий (час)

pl – plural – множина

p.p. – Past Participle – дієприкметник минулого часу

sing – singular – одина

УКРАЇНСЬКИЙ АЛФАВІТ

А
Б
В
Г
Ґ
Д
Е
Є
Ж
З
И
І
Ї
Й
К
Л

М
Н
О
П
Р
С
Т
У
Ф
Х
Ц
Ч
Ш
Щ
Ю
Я

A

абіотичний abiotic
абісаль abyssal
абісальн||ий abysmal;
 abyssal; deep-water; ~ **горб**
 abyssal hill; ~а **зона** abyssal;
 ~і **відклади** abyssal
 deposits; ~і **глибини** ocean
 deeps
абразивн||ий abrasive; ~
матеріал abrasive; abrasive
 material; **абрадент**; ~а
форма льодовикової
 долини faceted spur; ~е
плоскогір'я abrasion
 tableland
абсолютн||ий absolute;
 sheer; peremptory; total; ~
приріст населення
 absolute population growth;
 ~ **тиль** ablation till; ~а
більшість absolute
 majority; ~а **відстань**
 absolute distance; ~а **засуха**
 absolute drought; ~а
монархія absolute
 monarchy
абляційн||ий ablative; ~а
підсистема ablation sub-
 system
абляція ablation;
льодникова ~ ice ablation
абразія abrasion; **еолова** ~

aeolian abrasion;
льодовикова ~ glacial
 abrasion; **морська** ~ marine
 abrasion; **флювіальна** ~
 fluvial abrasion
абразійн||ий abrasion; ~а
платформа abrasion
 platform
аванпорт outport
авен aven
авгіт augite
авіаліні||я airline / air-line;
 airway; **мережа** ~ій airline;
 air-line network
авіація aviation; **військова**
 ~ airforce; **військово-**
морська ~ naval air;
сільськогосподарська ~
 agricultural aviation;
 agricultural aircraft;
транспортна ~ transport
 aviation; **цивільна** ~ civil
 aviation
австралієць Australian
австралійка Australian
австралійський Australian
австрієць Austrian
австрійка Austrian
австрійський Austrian
автаркія autarky
автархія autarchy
автентичний authentic

автентичність authenticity
автентично authentically
автігенний authigenous /
 authigenic
автомобілебудування
 motor industry (*брит.*);
 automobile industry (*амер.*)
автомобільн||ий car;
 motor-car (*брит.*);
 automobile (*амер.*);
 vehicular; ~ **завод** motor
 works (*брит.*); automobile
 plant (*амер.*); ~ **транспорт**
 motor transport; vehicle; ~а
промисловість motor
 industry (*брит.*); automobile
 industry (*амер.*); ~е
сполучення road transport
автострада free-way;
 arterial highway; main
 highway; motorway (*брит.*);
 motor road; thoroughfare;
 transportway; autobahn (*pl*
autobahnen)
автогенетична річна
сітка і рельєф autogenetic
 drainage and topography
автогеосинкліналь auto-
 geosyncline
автократія autocracy
автономія autonomy
автономн||ий autonomous;
 ~ а **область** autonomous
 region; ~а **республіка**

autonomous republic
автотраса motorway
автохтон autochthon /
 autochthone
автохтонний aboriginal;
 autochthonous;
 parautochthonous
авульсія avulsion
агат agate
агломерат agglomerate
агломераці||я
 agglomeration; **група тісно**
взаємопов'язаних
міських ~ій conurbation
аградація aggradation
аграрн||ий agrarian; ~а
криза agrarian crisis; ~а
політика agrarian policy;
 ~а **продукція** agrarian
 output; agrarian production;
 agrarian produce; ~а
реформа agrarian reform;
 land reform
агробізнес agribusiness
агроекологічний agro-
 ecological
агролісівництво
 agroforestry
агролісовий agroforestal
агролісопасовицький
 agro-silvo-pastoral
агromісто agro-town
агрономія agronomy
агросфера aerosphere

адаптаційний adaptive; ~
механізм adaptive
 mechanism
адаптація adaptation;
кліматична ~ climate
 adaptation
адвективний advective; ~
туман advective fog
адіабатичн||ий adiabatic; ~
градієнт adiabatic gradient;
 adiabatic lapse rate; ~
градієнт температури
 adiabatic temperature
 gradient; ~ **перепад**
температур adiabatic lapse
 rate; ~а **абсорбція** adiabatic
 absorber; ~а **атмосфера**
 adiabatic atmosphere; ~а
ізоляція adiabatic
 insulation; ~а **область**
 adiabatic region; ~а
температура adiabatic
 temperature; ~а **течія**
 adiabatic flow; ~е **зниження**
температури adiabatic heat
 drop; ~і **темпи зниження**
температури **сухого**
повітря dry adiabatic lapse
 rate; ~і **темпи зниження**
температури насиченого
повітря saturated adiabatic
 lapse rate
адміністративний
 administrative; managerial; ~

округ administrative district;
 administrative division; ~
поділ administrative
 division; ~ **район**
 administrative district;
 administrative ward (*амер.*);
 ~ **центр** administrative
 center / centre
адміністративно-
територіальний regional
 administrative; ~ **район**
 regional administrative
 district
адміністрація management
адміністрування
 administration; management
адмініструвати administer
аерація aeration; ~ **води**
 water aeration; ~
водоймища aeration of
 water reservoir; ~ **стічних**
вод sewage aeration; waste
 water aeration
аерографія aerography
аерологічн||ий aerological;
 ~а **діаграма** aerological
 diagram
аерологія aerology
аеропорт airport;
внутрішній ~ domestic
 airport; **вузловий** ~ hub;
запасний ~ alternate airport;
транзитний ~ transfer
 airport; ~ **місцевого**

значення local airport
азбест asbestos
азбестовий asbestine
азербайджанець
 Azerbaijanesе; Azerbaijani;
 Azerbaijanian
азербайджанка
 Azerbaijanesе; Azerbaijani;
 Azerbaijanian
азербайджанськ||ий
 Azerbaijanian; ~а мова
 Azerbaijanian
азимут azimuth; bearings
азимутальн||ий azimuth;
 ~а **проекція** azimuthal
 projection
азимутна **проекція**
Ламберта Lambert
 azimuthal projection
азіат Asiatic
азіатка Asiatic
азіатський oriental
Азія Asia; **Центральна А~**
 Central Asia
азійський Asian; Asiatic
азоїчний azoic
азональний azonal; ~
фактор azonal factor
азот nitrogen; **засвоєння ~у**
 nitrogen fixation
азотний nitrogenous; ~
цикл nitrogen cycle
айронпен iron pan
айсберг iceberg; berg;

уламок ~а growler
айт ait
айякут (*зрошувальний район в Індії*) ayacut
аквакультура aquaculture
акведук aqueduct; conduit;
 flume
аккультурація
 acculturation
акліматизація
 acclimatement; acclimation;
 acclimatisation /
 acclimatization;
 naturalisation / naturalization
акліматизувати(ся)
 acclimate; acclimatise /
 acclimatize; naturalise /
 naturalize
акліматизувати (*тварину, рослину*) acclimatise /
 acclimatize; denizen
акреція accretion; **бокова ~**
 lateral accretion
аккумуляція accumulation;
річна ~ annual accumulation
акції stock (*амер.*)
акціонерн||ий joint-stock; ~
капітал equity; joint-stock;
 share capital; ~а **компанія**
 stock company; ~е
суспільство joint-stock
 company
алас alas
албанець Albanian

албанка Albanian
албанськ||ий Albanian; **~а мова** Albanian
алея alley; avenue; lane; lead; parkway; **~, обсаджена кущами** shrubbery
алжирець Algerian
алжирка Algerian
алжирськ||ий Algerian; **~а мова** Algerian
алогенн||ий allogenic; **~е рослинонаступництво** allogenic plant succession
алохтон allochthon / allochthone
алохтонний allochthonous
алювіальн||ий alluvial; superficial; **~ ґрунт** water-deposited soil; **~ конус** alluvial cone; **bahada; bajada; ~ потік** fluvial channel; **~ уступ** alluvial bench; **~а глина** alluvial clay; **~а заплава** alluvial flood plain; **~а земля** alluvial soil; **~а рівнина** alluvial flat; **~е віяло** alluvial fan; **apron; ~е наповнення** alluvial filling; **~е поле зрошення** alluvial spreading plain; **~і формації** alluvion; alluvium (*pl alluvia, alluviums*)

алювіація alluviation
алювій alluvion; alluvium; wash; **русловий ~** channel alluvium
алюмінієвий aluminium / aluminum; **~ силікат** aluminium / aluminum silicate
алюмінієво-кремнієвий мінерал aluminium / aluminum silicate mineral
алюміній aluminium / aluminum
альbedo albedo
Альбїон Albion
альвар alvar / allvar / alfvar
альков alcove
альпіди alpides / alpid
альпійськ||ий alpine; **~ пояс** alpine tier; **~а революція** Alpine revolution; **~ вихід на поверхню** Alpine glade
альтиметр altimeter; altitude indicator; altitude meter
альтиметричн||ий altimetric; **~а частотна крива** altimetric frequency curve
альтиметрія altimetry
альтипланація altiplanation
альфіґрунт alfisoil

альфоль (*степовий регіон в Угорщині*) Alföld
американець American; ~
японського походження Nisei
американка American (woman)
американськ||ий transatlantic; ~ **індіанець** Amerindian; ~ **що стосується ~их індіанців** Amerindian
америнд Amerind
аметист amethyst
аморфний amorphous
амплітуда amplitude; peak value; range; ~ **коливання**
цін price fluctuation rate; ~
максимальних та мінімальних значень range; ~ **припливу** amplitude of tide
амфідромн||ий amphidromic; ~а **точка** amphidromic point
анабатичний anabatic
анагліф anaglyph
анакліналь anaclinal
анаклінальний anaclinal
анакумена anecumene
англієць Englishman; ~ (*на противагу ірландцям та валійцям*) Saxon
англійка Englishwoman

англійськ||ий English; ~а **мова** English
англійці English, the (*pl збірн.*)
андезит andesit / andesite
андосоль andosol / andisol
анемометр anemometer; wind-gauge; wind indicator; wind meter
анізотропний anisotropic; aeolotropic; nonisotropic; ~
матеріал anisotropic material; ~ **шар** anisotropic layer
анімікейський Upper Huronian
анклав enclave
Антарктида Antarctica
антарктичний Antarctic
антекліза antecline
антидюна antidune
антикліналь anticline; **перекинута** ~ overturned anticline
антиклінальн||ий anticlinal; ~ **згин** anticlinal bend; ~ **хребет** anticlinal ridge; ~а **депресія** anticlinal depression
антиклінорій anticlinorium; **зворотний / ненормальний** ~ abnormal anticlinorium
антиойкумена negative

area
антициклон anticyclone;
 high; **блокуючий** ~
 blocking high; **полярний** ~
 polar high; **рухомий** ~
 migratory high;
субтропічний ~ subtropical
 anticyclone; high; **простір**
 ~у high pressure area
антициклонний
 anticyclone; ~ **морок**
 anticyclone gloom
антициклонічн||ий
 anticyclonic; ~ **вихор**
 anticyclonic eddy; ~ **зсув**
 anticyclonic shear; ~а
активність anticyclonic
 activity; ~а **циркуляція**
 anticyclonic circulation
антициклонічність
 anticyclonicity
антрацит anthracite; stone-
 coal; **нечистий** ~ impure
 anthracite; **сажистий** ~ culm
антропоген Quaternary
антропогеографія
 anthropogeography
антропогенн||ий
 anthropogenic; ~ **викид**
 anthropogenic; man-made
 emission; ~ **вплив**
 anthropogenic effect;
 anthropogenic impact; ~
ландшафт antropogenous

landscape; ~ **фактор**
 anthropogenic factor; man-
 made factor; ~а
перетвореність
 antropogenic transformation;
 ~е **навантаження**
 anthropogenic load
антропогеоморфологія
 anthropogeomorphology
антропологія anthropology
апвелінг upwelling
арабськ||ий Arabian; ~а
мова Arabic
аргіліт mudstone
аргілітовий argillaceous; ~
сидерит argillaceous siderite
ареал areal; (geographic)
 range; natural habitat;
переривчастий ~
 discontinuous distribution;
 розосереджений ~ (*тварин*,
рослин) dispersed habitat
ареальн||ий areal; ~а
асоціація areal association;
 ~а **диференціація** areal
 differentiation; ~а **одиниця**
 areal unit; ~е **поширення**
 areal distribution
ареїчний areic
арена arena
арет arête
арідгрунт aridisol
аркоз arkose
Арктика Arctic, *the*

арктичний arctic; boreal;
 north-polar; ~ **морський**
 дим Arctic Sea smoke
арктоальпійський
 arctalpine; arctic-alpine
арморіканський
 Armorikan
аройо arroyo
артезіанськ||ий artesian; ~а
 свердловина artesian well
артефакт artifact
архейський Archaean /
 Archean; ~ **період** Archaean
 / Archean
археозойський Archeozoic
археологічн||ий
 archaeological; ~а **стоянка**
 archaeological site
археомagnetизм
 archaeomagnetism;
 palaeomagnetism /
 paleomagnetism
архібентійний archibentic
архіпелаг archipelago
архіпелажн||ий
 archipelagic; ~і **води**
 archipelagic waters
архітектура architecture
астеносфера
 aesthenosphere /
 asthenosphere
атлантичний Atlantic; ~
 тип берегової лінії Atlantic
 type coastline

атмометр atmometer
атмосфера atmosphere
атмосферичний
 atmospheric; met;
 meteorological
атмосферн||ий
 atmospheric; met; meteoric;
 meteorological; ~ **вихор**
 atmospheric vortex; ~ **зонд**
 atmospheric sounder; ~ **тиск**
 atmospheric pressure; ~а
вода aerial water;
 atmospheric water; meteoric
 water; precipitation water; ~а
волога atmosphere
 moisture; dew pond / dew-
 pond; ~а **крапля води**
 cloud droplet; ~а
температура atmospheric
 temperature; ~а **циркуляція**
 atmosphere circulation;
 atmospheric circulation; ~е
явище atmospheric event;
 ~е **забруднення**
 atmospheric pollution; ~е
повітря atmosphere air;
 atmospheric air; free air; ~ і
камери atmospheric cells;
 ~і **опад** atmospheric
 condensation; atmospheric
 precipitation; ~і **припливи і**
відпливи atmospheric tides;
 ~і **процеси** atmospheric
 processes; ~і **умови**

atmospheric conditions; **~і**
явища atmospheric agents;
підпадати під ~і впливи
weather; **що попадає під ~і**
впливи weathered
атол atoll
атолов||ий atoll; **~а лагуна**
atoll lake
атомн||ий atomic; **~а**
електростанція nuclear
power station; **~а енергія**
atomic energy
аутекологія autecology
афаніт aphanite

афелій aphelion
афганець Afghan; Afghani
афганка Afghan; Afghani
афганськ||ий Afghan; **~а**
мова Pushtoo / Pushto
африкандер (*уродженець*
Південної Африки
європейського
походження) Africaner
африканець African
африканка African
африканський African
афту (*глинисті рівнини в*
Західній Африці) aftout

Б

бавовна cotton (wool); raw cotton

бавовникові плантації cotton plantations

бавовництво cotton growing

багатоводний abounding in water; high-water; ~ **рік** high-water year

багатоврожайність multiple-cropping

багатогалузовий diversified; multisectoral; ~а

економіка diversified economy; ~е **лісове**

господарство multiple-use forestry; ~е **підприємство**

multiple-activity enterprise; ~е **сільське господарство**

diversified agriculture; diversified agriculture

farming

багатокультурний multicultural

багатолюдний populous

багатонаціональний

multinational; multiethnic; polyethnic; ~а **державна**

multinational country;

multiethnic country;

polyethnic country; ~а

корпорація multinational

corporation

багаторасовий multiracial

багаторічний perennial

багатосмуговий multi-lane

багатоцільове

використання multiple use

багатошаровий

multilayer; ~ **абляційний**

матеріал multilayer ablator

багатошаровість

multilayer

багнистий founderous; foundrous

баговиння sludge

баджир (озеро, оточене піщаними пагорбами в Центральній Азії) bajir

база pedestal

базальний конгломерат

basal conglomerate

базальт basalt

базальтовий basaltic

базис base

базисний base; ~не

осадконакопичення base level

базовий basic;

fundamental; ~ **вид**

діяльності basic activity; ~

рівень base level; ~е

навантаження base load;

електростанція ~ого

навантаження base load
 plant; **~і галузі** key
 industries; staple industries;
~і координати basic
 coordinates
байрак gully; ravine; coulee
баланс balance; **збитковий**
торговельний ~ balance of
 trade with deficit;
платіжний ~ balance of
 payments; **торговельний** ~
 balance of trade
балка combe / coom /
 coombe / comb; gulch;
 ravine
балканський Balkan
бальма balma
банк bank; **державний** ~
 national bank; state bank;
акціонерний ~ joint-stock
 bank
банківська діяльність /
справа banking
банка (*морська*) shingle
 bank
баптизм Baptist doctrines
баранячий лоб (**блоки**
піщаника) grey wether;
 groy wether
бар'єр barrier; **дифузійний**
 ~ diffusion barrier;
нетарифний ~ non-tariff
 barrier; **торговельний** ~
 trade barrier

барисфера barysphere
барограф barograph
барометр barometer; rain-
 glass; weather-gauge;
 weather-glass; **анероїдний**
 ~ aneroid barometer
барометричний
 barometric(al); ~ **висотомір**
 pressure altimeter; ~
градієнт barometric(al)
 gradient
бароклінічність baroclinity
бароклінн||ий baroclinic;
~а атмосфера baroclinic
 atmosphere; **~а**
нестабільність baroclinic
 instability
барранка / **барранко**
 barranca / barranco
бархан barchan / barkhan /
 barkan / barchne; sand
басейн (*піки;*
кам'яновугільний) basin;
 catchment basin; catchment
 pond; catchment reservoir;
артезіанський ~ artesian
 basin; **внутрішній** ~ interior
 basin; **водозбірний** ~
 catchment basin;
кам'яновугільний ~ coal
 basin; coalfield;
континентальний ~
 continental basin;
кратерний ~ crater basin;

магматичний ~ magma basin;
марганцеворудний ~ manganese ore basin;
осаджувальний ~ setting basin;
піднятий ~ elbasin;
пірнальний ~ plunge pool;
плавальний ~ lido; pool;
рудний ~ ore basin; ore field;
синклінальний ~ synclinal basin;
тектонічний ~ tectonic basin;
 ~ **океану** ocean basin; oceanic basin;
 ~ **осадконакопичення** basin of deposition;
 ~ **річки** drainage basin; river basin;
чергування ~ **ів** alternance of basins
батиальний bathyal; ~ **відклад** bathyal deposit;
 ~ **а** **зона** bathyal zone
батиграфа bathygraph
батиліт / **батоліт** batholite / batholith / bathylith
батиметр bathymeter
батиметричний bathymetric(al);
 ~ **а** **зйомка** bathymetric(al) survey;
 ~ **карта** bathymetric(al) chart
батиметрія bathymetry
батиорографічний bathytopographical
батипелагічний bathypelagic

батисфера bathysphere
батометр bathometer
бахад bahada / bajada
бахрома fringe
баюра pot hole / pothole / pot-hole
бедрок bedrock
бедуїн bedouin / beduin
безбережний shoreless
безвітряний airless; calm; windless
безводний arid; droughty; waterless
безгосподарність diseconomy
бездоріжний roadless
безземельний landless
безірагаційний **обробіток** землі dry farming
безкрайній (*про море*) landless
безкрай boundless; shoreless
безлісий treeless; woodless
безлюдний desert; desolate; uninhabited
безмежний spaceless
безодня bathos; chasm; deep; precipice
безповітряний airless
безробітний jobless; out of work; unemployed
безробітні unemployed, *the* (*pl збірн.*)

безробіття unemployment;
 joblessness; **приховане** ~
 concealed unemployed;
 disguised unemployed;
структурне ~ structural
 unemployed; **фракційне** ~
 fractional unemployed
безхмарний cloudless;
 serene; unshadowed; ~ **е небо**
 cloudless sky
бенгалець Bengalee /
 Bengali
бенгалка Bengali /
 Bengalese
бенгальський Bengal /
 Bengalee / Bengali
бензин gasolene / gasoline /
 gas (*амер.*); petrol (*брит.*)
бензиновий petrolic
бенталь benthall
бентичний benthic;
 benthonic
бентос benthos
бентофаг benthophage
бенч-меза bench-mesa
бергшрунд bergschrund
бергштрих hachure
берег bank; coast; shore
 (*моря, озера*); side; strand;
 waterfront; water-side;
абразійно-
аккумулятивний ~
 abrasive-accumulative shore;
валунний ~ shingle;

випуклий ~ convex bank;
вирівняний ~ leveled
 shore; **далмаційський** /
узгоджений /
конкордантний) ~
 Dalmatian coast; **долонний**
 ~ cheiragratie coast;
ерозійно-тектонічний ~
 erosion-tectonic shore;
задній ~ backshore;
занурений морський ~
 drowned seashore;
конкордантний ~
 concordant coast;
кораловий ~ coral strand;
лагунний ~ lagoon shore;
морський ~ coast;
підвітряний ~ lee shore;
повздожний ~
 longitudinal coast; Pacific-
 type coast; **пологий**
піщаний ~ sandy shore;
положистий морський ~ /
 ~ **моря між лініями**
припливу і відпливу
 beach; **поперечний** ~
 discordant coast; transverse
 coast; **ріасовий** ~ ria shore;
розлитий ~ spill-bank;
скелястий ~ cliffs;
спадковий ~ heritage coast;
стрімкий ~ річки у
 Північній Ірландії / **схил**
горба brae; **стрімкий**

крутий ~ bluff; brink;
тихоокеанський ~ Pacific coast;
увігнутий ~ concave bank;
фестонний ~ scallop shore;
шхерний ~ skerries shore;
 ~, **поритий печерами** shore with creeks and coves;
 ~, **що відштовхує** repulsive shore;
 ~, **що опускається** sinking shore;
 ~, **що піднімається** ascending shore;
близько / біля ~а inshore; **до** ~ inshore; landward(s); onshore; shoreward;
підмивати ~ undermine the shore;
розташований на ~зі water-side; **що знаходиться на відстані від** ~а offshore / off-shore
берегов||ий coast (*моря*); coastal; onshore; riverside (*річки*); lakeside (*озера*); ~
вітер land breeze; land wind; offshore wind; ~ **вріз** coast indentation; ~ **захист** coast protection; ~а **лінія** coastline; sea-line; shoreline / shore-line;
зріла ~а **лінія** mature shoreline / shore-line;
зубчаста ~а **лінія** crenulated shoreline / shore-line;
найвища ~а **лінія моря** після льодовикового

періоду marin gräns;
обернена ~а **лінія** contraposed shoreline / shore-line;
наступ ~ої **лінії** progradation; ~а **лінія, що з'являється** emergent coastline;
 ~а **платформа** shore platform; ~е **судноплавство** coastal shipping; ~е **зберігання води** bank storage
берм berm
бескид cliff; crag
бет bet
бета-різноманіття beta diversity
бетон concrete
бетонний concrete
бетонувати concrete
б'єф downstream side; reach;
верхній ~ head bay; headwater / hwed-water / head-waters; **сторона верхнього** ~у upstream side;
нижній ~ downstream bay; tail bay
бистрина overfall; race; rapid (*звичайно pl*); riffle;
ріп-тіде rip-tide
бідний poor
бідняки poor (*pl збірн. ~, the*)
бізнес business
бізнесмен businessman;

entrepreneur
бізнесменка
 businesswoman
бік side; wall;
прямовисний ~ sheer face
біллабонг (*плесо в руслі річки, що пересихає в Австралії*) billabong
біогеографія biogeography
біогеохімічний
 biogeochemical; ~ **цикл**
 biogeochemical cycle
біогерма bioherm
біоісторія biohistory
біокліматичн||ий
 bioclimatic;
 bioclimatological; ~ **індекс**
 bioclimatologic(al) index; ~
контроль
 bioclimatologic(al) control;
 ~а **комфортність**
 bioclimatic comfort; ~а
оцінка bioclimatologic(al)
 estimation; ~е **районування**
 bioclimatic zonation; ~і
умови bioclimatologic(al)
 conditions
біокліматограма
 climatogram
біокліматологія
 bioclimatology
біокультура bioculture
біологічн||ий biological; ~
контроль biological

control; ~е **розмаїття**
 biodiversity; **що не**
піддається ~ому **розпаду**
 non-biodegradable
біом biome
біомаса biomass
біорізноманіття
 biodiversity
біостратиграфія
 biostratigraphy
біостром biostrome
біосфера biosphere;
 ecumene / oikoumene /
 oecumene
біотехнологія
 biotechnology
біотичний biotic; ~
потенціал biotic potential; ~
фактор biotic factor
біотоп biotope
біржа exchange; broker's
 board (*амер.*); **валютна** ~
 foreign exchange market;
товарна ~ commodity
 exchange; commodity pit;
фондова ~ stock exchange;
 stock-market; ~ **праці** job
 centre (*брит.*); labour / labor
 exchange; employment
 agency (*амер.*); employment
 bureau (*амер.*);
біржовий exchange; stock
бісмаліт bysmalith
бітум bitumen

бітумінозний bituminous
блато blato
близький near; neighbour / neighbor
блискавиця summer lightning
блискавк||а lightning;
спалах ~и lightning flash;
 lightning shaft; **удар ~и**
 thunderbolt; **блиснути ~ою**
 fulgurate
блок block; **тектонічний ~**
 tectonic block
блоkdіаграма block diagram
боваль / бове boval
богаз bogaz
бокаж bocage
боков||ий lateral; ~е
 зміщення lateral shifting;
 lateral spread
боксит bauxite
болотист||ий marshy;
 paludal; swamp; swampy; ~
грунт swampy soil; ~а
місцевість swampy terrain;
 ~а **рівнина** swampland; ~і
міця на півдні США
 glades
болотн||ий marsh; paludal;
 paludous; uliginous; ~ **газ**
 marsh gas / marsh-gas; ~а
вода stagnant water
болото bog; carr; fen; flash;

marsh; marshland; mere;
 morass; ooze; playa; quag;
 quagmire; swamp; **вересове**
 ~ heather moor; **верхове ~**
 raised moss; **евтрофне /**
низинне ~ eutrophic
 swamp; **заплавне ~** back
 swamp; **мангрове ~**
 mangrove swamp;
мезотрофне ~ mesotrophic
 swamp; **мотузчатє ~** string
 bog; **мохове ~** gwaun;
озерне ~ lacustrine bog;
 muskeg; **оліготрофне ~**
 oligotrophic swamp;
пальсове ~ palsa bog;
покривне ~ blanket bog;
приморське ~ morfa;
прісноводне ~ fresh water
 swamp; **торфове ~** turbary;
сезонне ~ blato;
чагарникове ~ shrub bog
болотяний boggy; swamp;
 swampy
больсон bolson
бондленд bondland
бор bore
бора (холодний північно-
 східний вітер в Адріатиці)
 bora
боріздка striation
боровина borovina
борозна trench
борознити plough

боронувати harrow
бореальний boreal
борнхардт bornhardt
«брат» / земляний стовп
 earth pillar
брадисеймс bradyseism
брекленд breckland
брекчія breccia; calcicrete;
 calcrete; **вулканічна** ~
 volcanic breccia; **печерна** ~
 cave breccia; **розривна** ~
 fault breccia; **тріщинна** ~
 crush breccia
британець Briton; Britisher
 (амер.)
британський British
британці British, the (pl
 збірн.)
бриж||і rill marks; ripple;
 ruffle; **вкритий** ~ами ripply
брижити (про воду) ruffle
брижова позначка ripple-
 mark
бриз breeze; **береговий** ~
 land breeze; offshore breeze;
долинний ~ valley breeze;
 breva; ~ **із суші** land breeze;
фронт морського ~у sea
 breeze front
брід wade; **річковий** ~ ford
брікфіелдер (вітер в
 Австралії) brickfielder
брокрем brockram
бронза bronze

бронзовий bronze
бруківка pavement (амер.)
буддизм Buddhism
буддійський buddhistic
будівельн||ий building;
 construction; ~ **об'єкт**
 construction project; ~а
компанія construction
 company; ~а **техніка**
 construction(al) engineering;
 ~і **матеріали** building
 materials; construction
 materials
будівля fabric
бульвар boulevard;
приморський ~ sea front
буран snowstorm; buran
бурн, струмок (у
 Шотландії) burn
бурозем braunerde; burosem
бурун breaker; roller
буруни surf
бурхливий blustering;
 blustery; rough; squally;
 stormy; turbulent; wavy
бурштин amber
бур||я storm; tempest;
 windstorm; **багатокамерна**
 ~ multicell storm; **льодова** ~
 ice storm; **пилова** ~ dust
 storm; **тропічна** ~ tropical
 storm; **чорна** ~ в
Центральній Азії
 karaburan; **рев** ~і bluster;

що віщує ~ю stormy
буряний stormy
бут rubble
бухта bay; bight; creek;
fleet; inlet; **маленька ~**
basin; cove; recess
буш bush
бушвельд (саванне
утворення в тропіках і

субтропіках Південної
Африки) bushveld
бушувати (про вітер,
бурю) storm
бхіт (нагорб, гряда в
Пакистані) bhit
бхур (піщані нагорби в
Індії та Пакистані) bhur

B

ваді (лощина, водотік в північній Африці) wadi

вадоз vadose

вадозний vadose

вал embankment; escarp; rampart; roller; water-wave;

береговий / **навивний** ~ levee; **круговий** ~

encircling bank; **крупний** ~ escarp; **озерний** ~ lake

rampart; **припливний** ~ full; **укріпляти** ~ rampart

вала (назва карстової форми в Боснії) vala

валлієць (житель Уельсу) Welshman

валлійка (жителька Уельсу) Welshwoman

валлійський Welsh; **~а мова** Welsh

валлійці Welsh, *the* (pl збірн.)

валовий дохід gross profit

валун boulder; gibber; nodule; nodular; rock; rubble; shingle;

ерратичний /

льодовиковий ~ erratic block; **залишковий** ~

residual boulder;

пірамідальний ~

dreikanter; **пісковиковий** ~

sarsen stone

валюта currency; **іноземна** ~ foreign currency; **тверда** ~ hard currency

валюти (pl), moneys

валютн||ий monetary; ~ **контроль** exchange control; ~ **курс** rate of exchange; ~ **регулювання** exchange control

вантаж cargo; load; **донно-матеріальний** ~ bed-

material load; **підвісний** ~ suspension load; **розчинний** ~

solution load; **точка розбивання** ~у break of

bulk point; ~ **зворотного напрямку** return cargo

вантажити load

вантажний goods

вантажооборот traffic

вапнистий calcitic; ~

матеріал calcitic material

вапно lime; **удобрювати** ~ом lime;

перетворюватися у ~ calcify

вапнистий calcareous

вапнування marling

вапняк chalkstone; limestone; **грудкуватий** ~

ball stone / ballstone;

девонський ~ Devonian
 limestone; **доломітний** ~
 dolomitic limestone;
землистий ~ earthy
 limestone; **кораловий** ~
 coral limestone;
крейдоподібний ~ chalky
 limestone; **кременистий** ~
 chert; **кристалічний** ~
 crystalline limestone;
магнезійний ~
 magnesian limestone;
оолітовий ~ oolitic
 limestone; **органічний** ~
 organic limestone; **осадовий**
 ~ sedimentary limestone;
остракодовий ~ ostracod
 limestone; **пізолітовий** ~
 pisolitic limestone;
пористий ~ porous
 limestone; **сланцевий** ~
 shelly limestone; **твердий**
шаруватий ~ rag;
уламковий ~ fragmental
 limestone; ~
кам'яновугільного
періоду carboniferous
 limestone; **осаджений** ~ом
 precipitated limestone;
вапнякова **кірка**
 calcareous
вариградація varigradation
варв (*щорічні відклади*
осаду в Швеції) varv

варва varve
варвовий куплет varve
 couplet
вардарак (*вітер туну*
містраль, що дме в
напрямку Егейського моря)
 vardarac
варзеа (*високі заплавні*
землі Амазонії) varzea
ватерлінія waterline;
вантажна ~ load waterline;
 loadline; **нижче** ~ї
 underwater
ватт (*припливно-відпливна*
рівнина на Балтиці) watte
ватерпас water-level
ввіз import; importation
вгору up; upwards; ~ **по**
річці up the river; **що йде** ~
 uphill
вега vega
вегетаційний vegetation;
 ~ **період** growing season; ~а
культура vegiculture
вельд (*південно-*
африканський степ) veld(t)
вендавалес (*північно-*
західні та південно-західні
вітри в Іспанії) vendavales
венесуелець Venezuelan
венесуелка Venezuelan
венесуельський
 Venezuelan
венеціанець Venetian

венеціанка Venetian
венеціанський Venetian
вентифакт ventifact
веранело (короткий сухий
 період у тропіках
 Південної Америки)
 veranello
верано (довгий сухий
 період у тропіках
 Південної Америки) verano
вернакулярний vernacular
верон verron
вертикальн||ий vertical;
 upright; ~ **берег ріки**,
прорізаний вітром або
водяною ерозією hag /
 hagg; peat hag / peathag; ~
градієнт lapse rate; ~ **рух** (в
 океані) bathymetric(al)
 movement
вертігрунт vertisol
верф dock; shipyard
верхівка cap
верхів'я source; riverhead;
 upper course; upper riches
 (pl); ~ **річки** fountain
верховина upland
вершин||а apex (pl *apexes* /
apices); crest; culm; hilltop;
 pinnacle; point-bar; spur;
 summit; top; **випукла**,
округла ~ (гори, хвили)
 dome; **закрита хмарами**
гірська ~ cloud-capped

summit; **зрізана** ~ truncated
 spur; **крута скеляста** ~
 gendarme; **округла** ~
 rounded summit-plane;
пірамідальна ~ matterhorn;
платоподібна гірська ~
 fjeld; **рівень** ~и gipfelflur
вершинна поверхня гір
 gipfelflur
вершинний рівень peak-
 plain
відповідність вершинних
рівнів accordant junction
веселка rainbow
весна spring
весняний spring; ~е
рівнодення spring equinox
в'єтнамець Vietnamese
в'єтнамка Vietnamese
в'єтнамськ||ий
 Vietnamese; ~ **мова**
 Vietnamese
в'єтнамці Vietnamese, *the*
 (pl збірн.)
вибалок offset
виб||ий face; **поверхня** ~ою
 face
вибоїна (на дорозі) kettle;
 pocket; pot hole / pothole /
 pot-hole
виборці constituency
вивергати(ся) (про вулкан,
 гейзер) erupt
виверження (вулкана)

eruption; **вулканічне** ~ volcanic eruption;
гавайське ~ Hawaiian eruption;
пелейське вулканічне ~ Pelean volcanic eruption;
розколинне ~ fissure eruption;
стромболійське ~ Strombolian eruption;
трубкове ~ pipe eruption;
фреатичне ~ phreatic eruption;
центральним виходом central vent eruption
вивітрян||ий eroded; weathered; ~а **поверхня** weathering rind
вивітрювання ablation; efflorescence (*кристалів*); eolation; plucking; pneumatolysis; weathering;
водорівнєве ~ water level weathering; **глибоке** ~ deep weathering; **інсоляційне** ~ insolation weathering;
механічне ~ mechanical weathering; **морозне** ~ congelifraction; **органічне** ~ organic weathering; **соляне** ~ salt weathering; **сотове** ~ honeycomb weathering;
сфероїдальне ~ spheroidal weathering; **хімічне** ~ chemical weathering; **кора** ~

weathering bark; **шар** ~ weathering ring; **яма** ~ weathering pit
вивітрювати erode; weather
вивітрювати(ся) weather; be weathered
вивозити export
вигин bend
вигідний profitable
вигін common; outrun; paddock; pasture; shieling (*у Шотландії*); громадський ~ common land
вигнутість cambering
виготовлення production; making; manufacturing
вид genus (*pl genera*)
види species (*pl без змін*); ~-**біженці** fugitive species;
водні ~ aquatic species;
зникаючі ~ endangered species; **кальцифільні** ~ calciphilous species;
ксерофільні ~ xerophilous species; **опортуністичні** ~ opportunist species;
рівноважні ~ equilibrium species; **тіньолюбні** ~ shade-loving species;
холодостійкі ~ cold-tolerant species
видобування digging out; ~ **відкритим способом** open

cast mining (*брит.*); open-pit mining (*амер.*); ~ **розчиненням** solution mining; ~ **прямим ходом** advance mining; advancing mining
видобуток output; production; recovery;
глибоководний морський ~ deep sea mining; ~ **золота** gold mining; ~ **корисних копалин** mining operations; ~ **копалин відкритим способом / смуговий** ~ strip mining; ~ **металів** metal mining
видолинок low ground
видування blow-out
визолювати leach
викид discharge;
чорносмолисті ~и jefty
викопний fossil; ~ **корал** fossil coral
вилуговування lixiviation
вилуговувати leach; lixivate
вилужений leached
вилужування leaching; lessivage; ~ **грунту** eluviation
вимивний diluvial
вимоїна scour
виноградарство viticulture
виноградник vinery;

vineyard
випалювання burning; burning-off; burning-out; burnout; ~ **рослинності торфовищ** muirburn
випар evaporation; fume; **повний** ~ fummy
випаровуваність volatilization
випаровування evaporation; evapotranspiration; transpiration
випаровувати(ся) evaporate; fume; transpire
випас pasturage; **піврічний** ~ half-year close
випахування plucking
випинання bulging
випромінювання radiation
випуклість bulge; bulging; camber; cambering;
антиподальна ~ antipodal bulge
випуск output
випускати (*панепові гроші, цінні панепи*) emit
вир maelstrom; vortex (*pl vortices, vortexes*); whirlpool; **утворювати** ~ swirl
виріб product; production; article; item; **бляшані ~и** tinware; **залізні ~и**

ironmongery (sg); hardware (sg); ironware (sg);
кустарні ~и handicrafts; handmade goods;
трикотажні ~и knitted goods; **фабричні** ~и factory-made goods
вирівнювати (поверхню) even
вентиляційна виробка intake
виробки pl working
виробляти manufacture; produce
виробництв||о fabrication; making; manufacture; manufacturing; production;
дешево ~ low-cost fabrication; **добове** ~ day make; **екологічно безпечне** ~ environmentally conscious manufacturing; production;
кустарне ~ artisan industry; handicraft industry;
маловідходне ~ low-waste industry; low-waste production; **масове** ~ mass production; **мобільне** ~ mobile industry; **обмежене** ~ limited production;
офшорне ~ offshore manufacturing; **пов'язані** ~а linked industries;
поліграфічне ~ graphic

trade; **приватне** ~ private industry; **промислове** ~ industrial production;
світове ~ world output; **серійне** ~ serial production;
сільськогосподарське ~ agricultural industry;
сумісне ~ joint production; **суспільне** ~ social production; ~
електроенергії electricity generation; ~ **продукції** output of products; **затрати на** ~ business expense; ~, **яке враховує екологічні вимоги** environmentally friendly production; **засоби** ~а means of production;
розміщення ~а location of industry; **спеціалізація** ~а production specialisation / specialization; **спосіб** ~а mode of production; **тип сільськогосподарського** ~а type of farming; **фактор** ~а factor of production
виробнич||ий production; ~ **зв'язок** linkage; ~а **одиниця** production unit; ~і **об'єкти** facilities; ~і **потужності** production facilities; **основні** ~і **фонди** capital goods
виращування cultivation;

farming; growing; growth;
 raising; **вологе** ~ рису
 paddy farming; **змішане** ~
 intertillage; **тепличне** ~
 glasshouse cultivation; ~
свійських тварин
 husbandry of animals
виращувати breed;
 cultivate; grow; handle;
 nurture; raise
вирубка лісу clearance;
 deforestation; fall
покинута вирубка disused
 pot hole / pothole / pot-hole
вирубування cutting;
 felling; logging; **вибіркове**
 ~ selective logging;
суцільне ~ clear felling;
суцільне ~ дерев і кущів із
 метою перетворення
 лісових земель в орні
 assart
вирувати flush
високий (про географічну
 широту) high
високогір'я upland
високолісова система high
 forest system
ефект
високоповерховості
 penthouse effect
високотехнологічний
 highly technical; ~e

устаткування highly
 technical equipment
високоурбанізований
 highly urbanised / urbanized
висот||а elevation;
 eminence; height; ~ **місця**
 spot height; ~ **над рівнем**
моря altitude; **відмітка** ~и
 hypsometric date;
перевищення різниці ~
 lowering
висотн||ий altitude;
 altitudinal; ~а **відмітка** spot
 height; ~е
розповсюдження
 altitudinal distribution
висотомір altimeter
височина elevation;
 eminence; height; highland;
 rise; **відкрита** ~ down;
лесова височина loessial
 hill; **кам'яниста** ~ hamada /
 hammada; **плоска** ~ plateau
 (pl plateaus, plateaux);
столова ~ planeze;
топографічна ~
 topographic(al) high
вистилання bedding;
збуджене ~ tumultuous
 bedding
виступ berm; clint / clent;
 jut; ledge; lip; prominence;
 reflat; shoulder; snag;

куполовидний ~ батоліта
або штока cupola;
витік (річки) effluent;
 outflow
витікання саопливом
 gravity discharge
витікати (про річку)
 outflow
витрати discharge;
паводкові ~ flood
 discharge; ~ **води** water
 discharge; ~ **ріки** з
повними берегами bankful
 discharge; ~ **паводка** flood
 discharge; flood flow;
 overbank flow; ~ **підземних**
вод groundwater discharge
вихід outlet; **ізолюваний** ~
 inlier
вихідний parent
виходити з берегів flood
вихор maelstrom; vortex (*pl*
vortices, *vortexes*);
 whirlwind;
навколополярний ~
 circular vortex; ~
швидкості vorticity;
скупчення ~ів cloud of
 vortices
вихровий vortex; vortical;
 vorticose
віадук viaduct
відвал dump; stockpile;
скидання у ~ dumping

округлий ~ bulge
висушування drying
вівчарство sheep breeding
відгалуження branch
відгороджене місце
 paddock
відгороджування (земель)
 inclosure
віддалений far; long-
 distance; ~ **від моря**
 midland
віддаль space; way
відділений від моря або
кордону inland
масовий від'їзд (про
 емігрантів) exodus
відклад accretion; blanket;
 deposit; sedimentation;
галькові ~и gravel deposits;
глибинні ~и deep-laid
 deposits; **глибоководні** ~и
 deep-sea sediments; **глиняні**
 ~и clayey deposits;
голоценові ~и Holocene
 deposits; **дилювіальні** ~и
 diluvial deposits;
елювіальні ~и eluvial
 deposits; **еолові** ~и aeolian
 deposits; eolithic deposits;
залишкові ~и lag deposits;
 residual deposits;
колювіальні ~и colluvial
 soil; **континентальні** ~и
 continental deposits;

мінеральні ~и mineral deposits; **морські** ~и marine deposits; **неритові** ~и neritic deposits; **озерні** ~и lacustrine formation; lacustrine sediments; **пелагічні** ~и pelagic deposits; **передльодовикові** ~и periglacial deposits; **перфораційні** ~и perforation deposits; **печерні** ~и cave deposits; **піщано-мулові** ~и sandy-silty sedimentation; **пластові** ~и sheet-like deposits; **поверхневі** ~и surface deposits; superficial deposits; **прибережні** ~и littoral deposits; **пролювіальні** ~и torrential deposits; **річкові** ~и fluvial deposits; **теригенні** ~и terrigenous deposits; **уламкові** ~и detrital sediments; fragmental deposits; **флювіо-гляціальні** ~и fluvioglacial sediments; ~и **заплавного болота** back swamp deposits; ~и **руди** ore deposits; ~и **точки смуги** point-bar deposits; ~и **уламків гірських порід**

solifluction lobe
відкладати deposit
відкладення deposits; **долинні** ~; **конус виносу** frontal apron; frontal valley train; frontal outwash plain; **донні** ~ **дельт** bottom-set beds; **кам'яновугільні** ~ coal measures; **крихкі покривні** ~ deckenschhotter; **прибережні** ~ beach material; **приховані** ~ **порід** incrop; **базовий рівень** ~ base level
відкол split; scabbing; spalling; **розірваний морозом крутий** ~ frost riven scarp
відріг branch; offset; spur; **взаємозамкнений** ~ interlocking spur
відкрит||ий open; ~ **видобуток** strip mine; ~ **для навігації** (*про річку, гавань*) open; ~ **простір** open, *the*; open space; ~ **схил** face; ~а **система** open system; ~е **море** open, *the*
відлига snow-break; thaw
відлущування desquamation; onion-skin weathering
відмивати outwash

відмітка рівня повної
води tidemark
відновлення (*енергії*) rally;
 recovery; recreation
відновлюван||ий
 renewable; ~і джерела
енергії renewable energy
 sources
відновлювати лісові
 масиви reafforest; reforest
відносити (*вітром, водою*)
 drift
відокремлення secession
відплив ebb; ebb-tide; fall;
 low tide; low water; reflux;
найнижча точка ~у low
 water mark
відслонення hiatus;
стратиграфічне ~
 stratigraphic hiatus
відступ (*крижаного*
фронту) backwasting
відходи waste *pl*; waste
 materials
відшарування exfoliation
відстань distance; length;
 space; spread; way;
відносна ~ relative distance;
затратна ~ cost distance;
коротка ~ spell; step;
функціональна ~
 functional distance
відстійник sedimentation
 tank; sump

відступ retreat; shift;
береговий ~ recess;
скарповий ~ scarp retreat
відторженець outlier
відфільтрування filtering;
процес ~ filter(-down)
 process
відхилення deflection; ~
від типу, виду variance; ~
жили відносно вертикалі
 hade; ~ значення mean
 deviation
військов||ий military; ~а
верф navy yard; ~а
могутність land power
військово-морський
 naval; ~ флот navy; ~а база
 naval base; naval station; ~і
сили naval forces
віковий розподіл age
 distribution
віковий склад age pyramid
віллі-віллі (*торнадо,*
ураган, тайфун; циклон в
Австралії) willy-willy
віллі-во (*шквал, сильний*
порив вітру у високих
широтах) williwaw
віразон (*морський бриз у*
Чилі) virazon
віргація virgation; virgating
вісь axis (*pl axes*); **земна** ~
 axis of the earth; ~
обертання axis of rotation;

~ **складки** axis of the fold; ~
фіксації fixation line
вітер wind; **анабатичний** /
висхідний ~ anabatic wind;
антипасатний ~ anti-trade
 wind; **боковий** ~ crosswind;
вогкий ~ raw wind;
геострофічний ~
 geostrophic wind; **гірський**
 ~ mountain wind; **гірський**
 ~ у Південній Африці
 berg; **долинний** ~ valley
 wind; **західний** ~ west; wester;
 westerly wind; **західні**
вітри в Південній півкулі
 westerlies; **зональний** ~
 zonal wind; **зустрічний** ~
 dead-wind; headwind;
катабатичний ~ katabatic
 wind; **лавиновий** ~
 avalanche wind; **літні**
пасатні ~ (на
Середземному морі) Etesian
 winds; **морозний** /
холодний ~ nippy wind;
мусонний ~ monsoon wind;
переважаючий ~ prevailing
 wind; **північний** ~ north;
 northern wind; northwardly
 wind; **планетарні** ~
 planetary winds; **помірний**
 ~ moderate breeze;
попутний ~ fair wind;

пронизливий ~ sharp wind;
пустельний ~ desert wind;
рівний ~ steady wind;
різкий ~ rough wind;
різкий ~ із моря sea-turn;
світові вітри world winds;
сезонний ~ seasonal wind;
сильний / **інтенсивний** ~
 helm wind; high wind; high
 wind; stiff wind; **сильний**
північно-західний ~ north-
 wester; **сильний північно-**
східний ~ north-easter;
сонячний ~ solar wind;
субгеострофічний ~
 subgeostrophic wind;
супротивний ~ contrary
 wind; **сухий** ~ у західній
 Африці harmattan; **сухий** ~
 у США norther; **сухий** ~,
 що дме зі східних схилів
 Скелястих гір Chinook;
схильовий ~ slope wind;
термальний ~ thermal
 wind; **тропічний** ~ doctor;
феновий ~ foehn wind;
циклострофний ~
 cyclostrophic wind;
шквалистий ~ squall;
штормовий ~ gale-force
 wind; storm wind; ~ із
берега offshore wind; ~ із
моря sea breeze; ~ із
піском sand-blasting; ~

змінних напрямків
 variable; ~ **сорокових**
градусів широт у
південній півкулі / ревучі
сорокові roaring forties; ~
тискового градієнту
 pressure gradient wind; ~и,
що дмуть із півночі,
півдня, сходу, заходу
 cardinal winds; ~, який
визначається за
переміщенням хмар
 cloud-drift wind; **індекс**
охолодження ~ом wind
 chill; **знесення ~ом**
 windage; **завивання ~у**
 wail; **напря́м ~у** wind
 direction; **порив ~у** gust;
 wind-flaw; **сезонні**
зміщення планетарних
вітрів swing of the winds;
сильний порив ~у blast;
 flurry; **троянда вітрів** wind
 rose / windrose; **швидкість**
 ~у wind speed
вітров||ий wind; ~ **зріз**
 wind shear; ~ **режим** wind
 regime; wind pattern; ~а
електростанція wind farm;
 ~а **турбіна** wind turbine; ~е
перенесення wind drift
вітролом wind-break
вітромір anemometer
вітряний blowy; breezy;

windy
вічний perennial
вічнозелений evergreen
віяло fan; **зандрове /**
виливне ~ outwash fan
влада power; **верховна** ~
 sovereignty
власність property;
особиста ~ personal
 property; **приватна** ~
 private property
влей (*озеро або болото на*
півдні Африки) vlei
вниз down; downhill;
спрямований ~ down
внизу below
внутрішн||ий inland; inside;
 interior; internal; midland;
 upcountry; ~ **ринок**
 domestic market; internal
 market; ~і **райони країни**
 upcountry; ~я **міграція** in-
 migration; ~я **частина**
 inside; ~я **частина країни**
 (*віддалена від моря або*
контролю) interior; midland
внутрішньоміськ||ий
 intercity; ~а **мобільність**
 intercity mobility
внутрішньорегіональ||ий
 intraregional; ~а **міграція**
 intraregional migration
внутрішньотропічний
 intertropical; ~ **фронт**

intertropical convergence
zone (ITCZ)

вовна wool

вогкий damp; moist; soggy;
wet

вогкість damp; moisture;
wet

вод||а water; **артезіанська**
~ artesian water; **бурхлива**

~ wild water; **вадозна** ~
vadose water; **важка** ~

heavy water; **велика** ~ **в**
Таїланді menam; **висока** ~

(*під час припливу*) high
water; **внутрішні** ~и

internal waters; **глибинна** ~
intratelluric water; **глиниста**

~ clayey water;
гравітаційна ~ gravity

water; gravitational water;
грунтова ~ ground water /

groundwater; soil water;
джерельна ~ spring water;

well-water; **дренажна** ~
drainage water; **жорстка** ~

hard water; **забруднена** ~
polluted water; **загачена** ~

backwater; **інфільтрована**
~ infiltration water;

контурна ~ underwater;
магматична ~ magmatic

water; **мала** ~ low tide; low
water; **метеорна** ~ meteoric

water; **мінеральна** ~

mineral water; **морська** ~
brine; ocean water; salt

water; sea water; **м'яка** ~
soft water; **наближена до**

берега ~ inshore water;
паводкова ~ flood water;

питна ~ potable water;
підвішена **грунтова** ~

perched water-table;
підгрунтова ~ underground

water; **плівкова** ~ film
water; pellicular water;

поверхнева / **верхня** ~
surface; water; **порова** ~

pore water; **природна** ~
natural water; **прісна** ~ fresh

water; sweet water; **стояча** ~
dead-water; etang; slack

water; stagnant water;
standing water; **тала** ~ ice

water; meltwater; **проточна**
~ running water; **реліктова**

~ connate water; fossil water;
фреатична / **грунтова** ~

phreatic water; **холодна** ~
cold water; **ювенільна** ~

juvenile water; **залишкові**
~и residual water;

міжнародні ~ international
waters; **підземні** ~и

subterranean water;
промислові **стічні** ~

manufacturing water; **стічні**
~и sewage; **територіальні**

~и territorial waters;
термальні ~ thermal waters;
 ~ **поверневого шару** flowing down water; **дія** ~и hydraulic action; **витрата** ~и water discharge; **відступ** ~и dereliction; **потреба у** ~и duty of water; **просочування** ~и water seepage; **рівень ґрунтової** ~и water-level; ~и **архіпелагу** archipelagic waters; ~и **з верхів'я** headwater / hwd-water / head-waters; ~и **припливу** tidal waters; **курорт із мінеральними** ~ами watering place; **просочений** ~ою waterlogged
водн||ий aquatic; aqueous; ~ **баланс** water balance; ~ **кадастр** water cadaster; water inventories; **подвійний** ~ **об'єкт, що позначається на карті двома лініями** double water feature; ~ **проміжок** water gap; ~ **цикл** water cycle; ~а **ерозія** scour; ~а **формація** aquatic formation; ~е **господарство** water management
водяний aquatic
водність (*хмар, туманів*)

liquid-water content; water content; **достатня** ~ sufficient water content; **надмірна** ~ excessive water content; **недостатня** ~ insufficient water content; ~ **річок** water level
водно-болотний water-swamp
водно-господарчий water economy; ~ **баланс** water economy balance
водно-льодовиковий fluvioglacial / fluvio-glacial
водно-піщаний water-sand
водно-повітряний water-air
водобій apron
невелика водоверть eddy
водовід water supply system; leat; plumbing
водовловлювач aquiclude
водоворот eddy
пустельний водогін desert stream
вододіл divide; ridge; water-parting; watershed;
топографічний ~ topographic(al) divide
водозабір intake
водозбір water-parting
водозбірник sump
водозлив overfall; spillway; weir

водойма basin; bay; pond; pool; water(body); well;
закрита ~ drainlesswater body; **мілководна** ~ playa;
паводкова ~ drybed reservoir; **рекреаційна** ~ recreational impoundment; water reservoir; ~ **зі стоячою водою** dub; stagnant water body; standing water body;
неглибока солонувата ~, **яка періодично пересихає** alkali flat
водокористування water use
водомір hydrometer; water-gauge; water-meter
водомірна рейка depth-gauge
водомірний стовп nilometer
водоносний aquiferous; water-bearing; ~ **грунт** water-bearing ground; water-bearing soil; ~ **пісок** water-bearing sand; ~ **піщаник** water-bearing sandstone; ~ **шар або горизонт** aquifer; aquiferous stratum; waterbearing stratum; ~а **порода** water-bearing stratum
водоносність water content

водопілля flood; flood-time; high water; snowmelt flood
водопостачання water service; water-supply; water-system; **подвійне** ~ dual water supply; **пункт** ~ water-point
водорість alga (*pl algae*); driftweed; **зелена** ~ algal bloom; **морська** ~ alga
водорозділ divide
водоскид spillway; water outlet; **паводковий** ~ flood spillway
водоскидний spillway; ~ **канал** discharge canal; wasteway channel; ~ **шлюз** sluice; ~а **гребля** spillway dam
водоспад cataract; falls (*pl*); linn; niagara; waterfall;
невеликий ~ cascade;
субсеквентний ~ subsequent falls; ~ у **північній Англії** force; **лінія** ~y fall line
водостійкий impermeable
водостік drain; gully;
природний ~ flashy
водостічна труба drainpipe
водостічний колодязь gully-hole
водозабезпечення water

delivery; water service; water supply; ~ **грунтовою водою** underground water supply

водоспоживання water consumption; water demand; water requirement; water use; ~ **прісної води** fresh water use

водосховище reservoir; storage lake

водотік channel; stream; watercourse; waterway;

саморегульований ~ self-guided stream; **тимчасовий** ~ blind creek; nailbourne;

штучний ~ lead; **ложе водотоку** stream-bed;

режим водотоку watercourse regime

водян||ий aquatic; water; watery; ~ **пар** water vapour;

~ **прохід** sound; ~ **пропил у гірському хребті** water gap; ~ **смерч** water-spout; ~

шлях waterway / water-way;

~а **перегорожа з V-подібною засічкою** V-notched weir; ~а **яма в Австралії** (*джерело води в пустелі*) water hole

волог||а dampness; moisture; **грунтова** ~ soil moisture; **попередня** ~ antecedent moisture;

насиченість ~ою saturation humidity; **що виділяє** ~у oozy

волог||ий damp; dank; dewy; humid; moist; poachy; wet; ~а **повітряна маса** moist air mass; ~а **тропікальність** humid tropicality

волог||ість damp; humidity; moisture; wet; **абсолютна** ~ absolute humidity; **відносна** ~ humidity mixing ratio; relative humidity;

специфічна ~ specific humidity; ~

навколишнього середовища ambient humidity; **ступінь** ~ості degree of humidity

володіння ownership; possession; **іноземне** ~ external possession

волочити harrow

вольфрамів wolframite

воронка (*на воді*) swirl

воронка обвалення pot hole / pothole / pot-hole

ворота gateway

впадання inflow

впада||ти (*про річку*) discharge; fall; mouth; **що** ~є / **вливається** inflowing

впадин||а hollow; lobe;

valley-like depression;
дефляційна ~ deflation
hollow; **кратерна** ~ crater
basin; **округла** ~ / **дно** ~и
doup; **продовгувата**
ерозійна ~ **в**
антиклінальному
випинанні oblong erosive
depression in anticlinal
bulging; **рифтова** ~ rift
valley; ~ **льодовика** fossa /
fosse
впадіння (*річки*) fall
вразливість vulneribility
вріз shear
вруб shear
всенародний nationwide
всередині in; inside;
inwardly; **розташований** ~
країни upcountry; **той, що**
живе ~ **країни** inlander
всесвіт Universe, *the*; world
всесвітній ecumenic(al) /
oecumenic(al) /
oikoumenic(al)
встановлювати rate
встановлю||вати(ся) set;
що ~ється (*про погоду*) set
вторинн||ий secondary; ~
сектор secondary sector; ~а
економічна діяльність
secondary economic activity;
~а **робоча сила** secondary
labour force; ~е

видобування secondary
recovery; ~е **паливо**
secondary fuel; ~е
рослинонаступництво
secondary plant succession
втрати diseconomies
вуг vugh / vug
вугілля coal; **буре** ~ brown
coal; lignite; **гумусове** ~
humic coal; **деревне** ~
charcoal; xylanthrax;
кам'яне ~ mineral coal; pit
coal; **природне** ~ natural
coal; **хімічно чисте** ~ carse;
гідрогенація ~
hydrogenation of coal;
запаси ~ coal reserve;
пласт ~ coal-seam
вугільн||ий carbonic; ~
шар coal-bed; ~а **копальня**
coal pit; colliery; ~а **нафта**
coal oil; ~а **пилюка** coal-
dust; ~а **шахта** coal mine;
~е **родовище** coal-field
вуглеводень hydrocarbon
вуглекислий газ carbon
dioxide
вуглекислота carbonic acid
вуглецевий carbonaceous;
carbonic
вуглець carbon;
визначення віку ~ем
carbon dating; **викиди** ~ю
carbon emissions; **окис** ~ю

carbon monoxide; carbonic oxide

вузьк||ий narrow; ~ **відсік місцевості** corridor; ~ **а частина** (протоки, міжгір'я тощо) narrow (звичайно pl)

вулиця road; street; **пожвавлена** ~ thoroughfare; **центральна** ~ high street

вуличн||ий рух traffic; **щільність ~ого руху** traffic density

вулкан volcano; **безкратерний** ~ dome volcano; **грязьовий** ~ mud volcano; **діючий** ~ active volcano; **дрімаючий** ~ dormant volcano; **згаслий** ~ extinct volcano; **конусний** ~ cone volcano; **щитовий** ~ shield volcano; ~ **із пологими схилами** gently-sloped volcano; **dyngja** (pl. *dyngjur*); ~ **на морському дні** guyot; **жерло** ~ **а** volcanic / / volcanic vent; throat

вулканізм volcanism / vulcanism

вулканічн||ий volcanic;

vulcanian; ~ **вал** lava levee; ~ **викид** volcanic / vulcanic eject; **залишковий** ~ **конус** pyu; ~ **землетрус** volcanic / vulcanic earthquake; ~ **кратер із сірчистими викидами** solfatara; ~ **нек** volcanic / vulcanic neck; ~ **пил** volcanic / vulcanic dust; ~ **попіл** volcanic / vulcanic ash; ~ **туф** tuff; ~ **а бомба** volcanic / vulcanic bomb; ~ **а діяльність** vulcanicity; ~ **а порода** igneous rock; ~ **а пробка** volcanic plug; ~ **а трубка або жерло** вулкана diatreme; **кулолоподібна** ~ **а пробка** tholoid; ~ **і бруд і пісок** volcanic / vulcanic mud and sand; ~ **і шлаки** volcanic / vulcanic cinders; scoria; clinker; ~ **ого походження** igneous **вулканологія** volcanology / vulcanology **вхід** gateway; mouth (до гавані, печери); **ос**; **вузький** ~ (затоки, ущелини) jaw (pl) **вщухати** (про вітер, дощ) abate; fall; moderate; subside

Г

габбро gabbro
габброїдний gabbroid
гавань harbor; haven; hithe / hythe; port
гавзбанд (*ихери в Швеції*) havsbans
газ gas; **залишковий** ~ trace gas; **магматичний** ~ magmatic gas; **парниковий** ~ greenhouse gas; **побутовий** ~ household gas; domestic gas; **природний** ~ natural gas; **промисловий** ~ із сланців shale gas
газолін gasolene / gasoline
газон lawn; ~ (із деревами)
посеред вулиці parking (амер.)
газопровід gas-main
газосховище gas-shelter
гай grove; shaw
гайок coppice; spinney / spinny
гайот guyot
гал (*поляна в лісі*) gull
галльськ||ий Gaulish; Gallic; ~а мова Gaulish
галогенний allogenic
галофіт halophyte
галузь sector; branch; field;
авіатранспортна ~ aircraft industry; airline industry;

aviation industry;
будівельна ~ building industry; construction industry; **капіталомістка** ~ **промисловості** manufacture;
нафтодобувна ~ **промисловості** oil industry;
нафтопереробна ~ **промисловості** oil processing industry;
неперспективна ~ sunset industry; **перспективна** ~ sunrise industry;
пріоритетна ~ priority industry; priority sector;
п'ятеринна ~ quinary industry; **регульована** ~ regulated industry;
риболовна ~ fishing industry;
сільськогосподарська ~ agricultural industry;
споживча ~ consumer industry; **суміжна** ~ related industry; **торговельна** ~ trade industry; **транспортна** ~ transport industry;
фасувальна ~ packaging industry; **фінансова** ~ finance industry; **успішна** ~ prosperous industry; ~

будівництва building and construction sector; ~ **виробництва** branch of production; ~ **ділових послуг** business service industry; ~ **економіки** economic sector; ~ **зв'язку і комунікацій** communication industry; ~ **із дедалі більшим попитом** growth industry; ~ **народного господарства** sector of the national economy; ~ **оптової торгівлі** wholesale industry; ~ **паливної промисловості** fuel-producing industry; ~ **переробної промисловості** manufacture; ~ **промисловості** branch of industry; industrial sector; ~ **промисловості** з **неперервним виробничим процесом** continuous process industry; ~ **ресторанного обслуговування** на **замовлення** catering industry; ~ **роздрібної торгівлі** retail trade industry; ~ **суспільних послуг** community services industry; ~ **туризму** tourism industry; ~, **що**

знаходиться **в державному управлінні** public administration industry; ~, **що розвивається** expanding industry
галуновий aluminous
галявина glade
гальк||а boulder; nodular; nodule; pebble; pebble stone; rubble; shingle; shelly;
еолова ~ rimstone; ventifact;
залишкова ~ lag gravel;
річкова ~ river gravel;
соліфлукційна ~ solifluction gravel; **вкритий ~ою** pebbly; shingly;
осипати ~у pebble
гамада hamada / hammada
гамун (*болото або озеро в Пакистані*) hamun
ганат (*підземний канал в Ірані*) ganat
гар har
гарденбанк hardenbank
гардевелд hardeveld
гарік (*ділянка сівозміни в Судані*) harig
гаррах (*ділянки з лавовою поверхнею в пустелях Аравії*) harrah
гарріка (*формація низькорослих розріджених вічнозелених чагарників*)

garigue / garrigue
гарст hirst / hurst
гарт garth
гарячий (про джерело)
 thermal
гас naphtha; petroleum
гасієнда (підприємство в
 сільській місцевості в
 Іспанії і Латинській
 Америці) hacienda
гатка lock
гафір (резервуар для
 водою тварин у
 північному Судані) hafir
гафод (літнє житло в
 Уельсі) hafod / hafoty
гашюра hachure
геантикліналь geanticline /
 geoanticline
геантиклінальний
 geanticlinal / geoanticlinal
гейзер geyser;
різнокольоровий
грязьовий ~ paint-pot;
купол ~а geyser mound
гейзерит geyserite
гезіра (смуга землі,
 частково або повністю
 оточена водою на
 Аравійському півострові)
 gezira
гел Gael
геланаліз hällanalys
гелікоїдальний helicoidal

геліограф sunshine recorder
геліотермічний solar
 thermal; ~ **захист** solar
 thermal protection
геліфлукційна площа
 gelifluction flat
геліфлукція gelifluction
геліфракція gelifraction
гендрейф (зимове житло в
 Уельсі) hendref / hendre
геоантрополітика
 geoanthropolitics
геоархеологічний
 geoarchaeological
геобіологія geobiology
геоботаніка geobotany
географ geographer
географічн||ий
 geographic(al); ~ **атлас**
 atlas; ~ **детермінізм**
 geographic(al) determinism;
 ~ **показчик** gazetteer; ~
фактор geographic(al)
 factor; ~ **розподіл праці**
 geographic(al) division of
 labour; ~а **близькість**
 geographic(al) proximity; ~а
інерція geographic(al)
 inertia; geographic(al)
 momentum; ~а
інформаційна система
 geographic(al) information
 system; ~а / **морська миля**
 geographic(al) mile;

~а назва geographic(al) name;
~а система geographic(al) system;
~а фація geographic(al) facet;
~е поширення geographic(al) extent;
коефіцієнт ~ої асоціації coefficient of geographic(al) association;
коефіцієнт ~ої концентрації coefficient of geographic(al) concentration;
фрагментація ~ого ринку geographic(al) market fragmentation
географічно geographically
географі||я geography;
аграрна ~ agrarian geography;
виборна ~ electoral geography;
гуманістична ~ humanistic geography;
економічна ~ economic geography;
загальна ~ general geography;
індустріальна ~ industrial geography;
інженерна ~ engineering geography;
історико-економічна ~ historico-economic geography;
історична ~ historic(al) geography;
комерційна ~ commercial geography;
конструктивна ~ constructive geography;

культурна ~ cultural geography;
маркетингова ~ marketing geography;
математична ~ mathematical geography;
медична ~ medical geography;
меліоративна ~ reclamation geography;
міська соціальна ~ urban social geography;
перцепційна ~ perceptual geography;
політична ~ political geography;
прикладна ~ applied geography;
радикальна ~ radical geography;
расова ~ racial geography;
регіональна ~ regional geography;
рекреаційна ~ recreational geography;
світова ~ world geography;
систематична ~ systematic geography;
сільська ~ rural geography;
сільськогосподарська ~ agricultural geography;
соціальна ~ social geography;
суспільна ~ human geography;
транспортна ~ transport geography;
фізична ~ physical geography;
часово-просторова ~ time-space geography;
~ ґрунтів soil

geography; ~ **діалекту**
 dialect geography; ~
дозвілля geography of
 leisure; ~ **достатку** welfare
 geography; ~ **континентів**
 geography of continents; ~
людини human geography;
 ~ **міста** urban geography; ~
народонаселення
 population geography; ~
прізвищ surname
 geography; ~ **регіонів**
 chorography; ~ **релігій**
 geography of religions; з
точки зору ~ї
 geographically; **перше**
правило ~ї fast law of
 geography
геодезичн||ий geodesic;
 geodetic; land-surveying; ~
метод geodesic method;
 geodetic method; land-
 surveying method; ~ **пункт**
 geodesic point; geodetic
 point; land-surveying point;
 geodesic station; geodetic
 station; land-surveying
 station; ~а **сітка** geodesic
 network; geodetic network;
 land-surveying network; ~е
положення geodesic
 position; geodetic position;
 land-surveying position
геодезія geodesy; land

surveying
геодинаміка geodynamics
геоекологічн||ий
 geoeological; ~
мікрорайон geoeological
 microdistrict; ~ **потенціал**
 geoeological potential; ~
стан geoeological position;
 ~а **ситуація**; geoeological
 situation; ~е **районування**
 geoeological zoning; ~і
пріоритети geoeological
 priorities
геоекологія geoeology
геоеконометрика
 geoeconometrics
геоізотерма geoisotherm /
 geo-isotherm
геоїд geoid
геокліналь geocline
геокод geocode
геокодування geocoding
геокол geocol
геоекологічний
 geoeological; ~ **аналіз**
 geoeological analysis
геократія geocratic
геократичний geocratic; ~
рух Землі geocratic earth
 movement
геолінгвістика
 geolinguistics
геолог geologist
геологічн||ий geological; ~

вплив geological action; ~
горизонт geological horizon; ~ **літопис** geological record; ~ **час** geological time; ~а **інверсія** geological inversion; ~а **колонка** geological column; ~а **структура** geological grain
геологі||я geology; **атомна** ~ atomic geology; **історична** ~ historic(al) geology; **гіпогенна** ~ hypogenic geology; **стратиграфічна** ~ stratigraphical geology; **структурна** ~ structural geology; **фізична** ~ physical geology; **ядерна** ~ nuclear geology; **з точки зору** ~і geologically
геомагнетизм geomagnetism
геоморфологічний geomorphological
геоморфологія geomorphology; **прикладна** ~ applied geomorphology
геономіка geonomics
геономічн||ий geonomic; ~а **ефективність** geonomic efficiency
геопацифізм geopolitics
геополітика geopolitics;

гуманізована ~ humanised / humanized geopolitics
георефн||ий georef; ~а **система** georef system
геосинкліналь geosyncline
геосинклінальний geosynclinal
геосідловина geocol
геософія geosophy
геостратегічний geostrategic
геостратегія geostrategy
геоструктурний geostructural
геосфера geosphere
геотектокліналь geotectocline
геотермальн||ий geothermal; ~ **потік** geothermal flux; ~а **енергія** geothermal energy; ~е **тепло** geothermal heat
геотермія geothermy
геохімія geochemistry
геохронологічний geochronological
геохронологія geochronology
геофізика geophysics
геофізичний geophysical
геоцентричний geocentric
гербіцид herbicide
германський German
германець German

герцинський Hercynian
гетерокліналь heteroclinal
гетероклінальний
 heteroclinal
гетеропічн||ий heteropic; ~і
формації heteropic
 formation
гетеротроф heterotroph
гирл||о (*piku*) creek; mouth;
 orifice; os; outflow; **річкове**
 ~ в Шотландії firth;
широке ~ **ріки** estuary; ~
річки в Латинській
 Америці boca; **бар'єр** ~а
 затоки baymouth barrier
гирловий estuarine
гігрометр hygrometer; wet-
 bulb thermometer
гігроскоп hygroscope
гігроскопічн||ий
 hygroscopic; ~е **ядро**
 hygroscopic nucleus
гігрофільн||ий
 hygrophilous; ~а **рослина**
 hygrophilous plant
гігрофіт hygrophyte
гідралічн||ий hydraulic; ~
градієнт hydraulic gradient;
 ~ **радіус** hydraulic radius; ~а
гіпотеза hydraulic
 hypothesis; ~а **провідність**
 hydraulic conductivity; ~а
сила hydraulic force; ~е
транспортування

hydraulic transportation
гідрація hydration
гідровузол hydroelectric
 (generating) complex; water-
 engineering system,
 waterworks facility
гідрогенний hydrogenous
гідрогеологія hydrogeology
гідрограф I hydrograph; ~
базисного стоку base flow
 hydrograph; ~
безповоротного
водоспоживання depletion
 hydrograph; ~
елементарного водозбору
 subhydrograph; ~
зарегульованого стоку
 controlled hydrograph; ~
підземного стоку
 groundwater hydrograph; ~
повені flood hydrograph; ~
річки river hydrograph; ~
річкового стоку stream
 flow hydrograph; ~ **стоку**
 runoff hydrograph; ~ **талих**
вод snowmelt hydrograph; ~
твердого стоку sediment
 hydrograph
гідрограф II (*спеціаліст*)
 hydrographer
гідрографічн||ий
 hydrographic; ~а **карта**
 drainage map; ~а **мережа**
 hydrographic network; ~а

сітка / **стік** drainage;
 drainage network
гідрографія hydrography
гідродинаміч||ий
 hydrodynamic(al); ~а
система hydrodynamic
 system; ~а **стійкість**
 hydrodynamic constancy;
 hydrodynamic resistance
гідроекологія
 hydroecology
гідроелектричний
 hydroelectric
гідроелектроенергія
 hydroelectric power station;
 hydroelectricity / hydro-
 electricity
гідроенергія hydropower;
 water water / water-power
гідрократичний
 hydrocratic; ~ **рух** **землі**
 hydrocratic earth movement
гідролаколіт
 hydrolaccolith; pingo
гідроліз hydrolysis
гідрологічний
 hydrological; ~ **пост**
 hydrological station; ~
режим hydrological regime;
 ~ **цикл** hydrological cycle
гідрологія hydrology
гідрометр hydrometer; ~
точки роси dew point
 hydrometer

гідромодуль duty of water;
 ~ **твердого стоку** duty of
 water traction
гідроморфний
 hydromorphic
гідроморфологічний
 hydromorphological; ~ **стан**
 hydromorphological state
гідропластичний
 hydroplastic; ~ **шар**
 hydroplastic stratum
гідропоніка hydroponics
гідропонний soilless
гідросерія hydrosere
гідросфера hydrosphere
гідротермальний
 hydrothermal
гідротехніка hydraulic
 engineering; water
 engineering; hydrotechnics
гідрофіт hydrophyte
гідрохімія hydrochemistry
гієтограф hyetograph
гілея hileia / hylaea / hylea
гіпабісальний hypabyssal
гіпідіоморфний
 hypidiomorphic
гіпідіоморфно-зернистий
 hypidiomorphic-granular
гіпоген hypogene
гіпогенн||ий hypogene;
 hypogenic; ~а **дія** hypogene
 action
гіполімніон hypolimnion

гіпкрет gypcret
гіпс gypsum (*pl gypsa, gypsums*)
гіпсографічн||ий
 hypsographic; **~а крива**
 hypsographic curve
гіпсографія hypsography
гіпсометр hypsometer
гіпсометричн||ий
 hypsometric;
 bathytopographical; **~а крива**
 hypsometric curve
гіпсувати (*грунт*) gypsum
гірнич||ий mining; **~а справа** mining
гірничо-видобувний
комплекс mining complex
гірськ||ий I rock; mountain;
 ~ **амфітеатр** cirque; corrie;
 ~ **кантон** mountain canton;
 ~ **кристаль** rock-crystal; ~
кряж ridge; ~ **курорт** hill
 station / hill-station; ~
ланцюг mountain chain; ~
масив massif; ~ **прохід**
 cluse; ghat / ghaut; ~ **схил**
 mountainside; ~ **хребет**
 mountain range; mountain
 ridge / mountain-ridge; **~а**
вершина mountaintop;
 peak; **~а вершина в**
Швейцарії alp; **~а країна**
 highland; **~а течія** upland
 course; **~е пасмо** mountain

chain; chine; sierra; **~е**
пасовище в Швейцарії alp
гірський II (*про жителів*)
 montane
гіст geest
гістогрунт histosol
гітеграфік hytherograph
гласис glacis
глауконіт glauconite; green
 earth
глауконітовий glauconitic
глей clay; gley / glei
глем (*материкове*
прісноводне болото в
Малайзії) glam
глетчерний млин moulin
глибин||а bathos; deep;
 deepness; depth; ~ **нижче**
горизонту промерзання
 frost-free depth;
зменшувати **~у** shallow;
розподіл за ~ою
 bathymetric(al) distribution
глибинн||ий abyssal; deep-
 seated; hypogene;
 intratelluric; plutonic; ~
горизонт depth horizon; ~
зсув deep-seated deep-seated
 shift; dislocation; ~ **процес**
 depth process; ~ **розлом**
 deep break; deep fault;
 abyssal fracture; **~а**
дислокація deep-seated
 dislocation; **~а інтрузія**

deep-seated intrusion
глибиномір depth-gauge;
 depth indicator; depth meter
глибок||ий abysmal; deep; ~
горизонт deep level; ~
циклон deep cyclone; ~а
дорога deepway; ~а
лощина dingle
глибоко deeply; deep
глибоководн||ий abyssal;
 bathypelagic; deep-sea;
 deep-water; ~ **гідролокатор**
 deep-sea sonar; ~ **датчик**
цунамі deep-sea tsunami
 gage; ~ **жолоб** underwater
 trough; ~ **район океану**
 abyssal region of the ocean;
 ~а **буйкова станція** deep-
 sea mooring; ~а **западина**
 deep trench; ~а **розробка**
корисних копалин на дні
морів і океанів deep-sea-
 bed mining
глина clay; **біла** ~ white
 clay; **брижувата валунна** ~
 ripple-till; **валунна** ~
 boulder clay; till;
вогнетривка ~ apyrous
 clay; refractory clay;
глинобитна ~ cob;
грунтова ~ soil clay;
еолова ~ aeolian clay;
жирна ~ loam; **жовта** ~
 yellow earth; **невипалена** ~

raw brick; **озерна** ~
 lacustrine clay; **пластична**
 ~ gumbo; **порцелянова** ~
 china clay; **стрічкова** ~
 varve; warp-clay; **темна** ~
 dark clay; **цегляна** ~ brick-
 earth / brickearth; **червона** ~
 red clay; ~ з домішками
вапнякової гальки clay-
 with-flints
глинист||ий argillaceous;
 argilous; clayey; ~ **грунт**
 clay loam; ~ **залізняк** clay-
 ironstone; ~ **зсув** clayslide; ~
матеріал clayey material; ~
мергель clay marl; ~
мінерал clay mineral; ~
пісок argillaceous sand; clay
 sand; ~ **піщаник**
 argillaceous sandstone; ~
пласт clay-bearing bed; ~
сланець clay-slate; schist;
 shale; limy shale; metal; ~
червоний піщаник red
 bed; ~а **крейда** clay chalk;
 ~а **плівка** clay film
глинозем alumina
глиноземний aluminous
глиняний clay; ~
кристаліт clay micelles; ~
мінерал clay mineral; ~
пласт clay pan; ~ **сланець**
 clay slate
глідер / **глідр** gliders /

glydrs
глінт glint / klint
глінтова лінія glintline / glint-line
гліптоліт glyptolith
гліттер glitter
глобалізація globalisation / globalization
глобальн||ий global; ~е
потепління global warming
глобус sphere
глясер glaciere
глясифікація glacification
гляціальний glacial
гляціація glaciation
гляціодислокація glacial dislocation
гляціо-евстазія glacio-eustasy
гляціо-евстатизм glacio-eustatism
гляціо-ізоастазія glacio-isostasy
гляціологічний glaciological
гляціологія glaciology
гнейс gneiss
гнейсоподібний gneissoid
гніздування nesting
гній manure
гномічна проекція gnomic projection
гнучкий soft
говелкінг gowelking

гоз (накопичення піску в Судані) goz
голарктичний holarctic
голісопічний holisopic
голландець Dutchman; Netherlander
голландка Dutchwoman; Netherlander
голландськ||ий Dutch; ~а мова Dutch
голландці Dutch, the (pl збірн.)
голокарст holokarst
голоцен Holocene
голчастий needle
голяк pebble
Гольфстрім Gulf Stream, the
гомеостаз(ис) homeostasis
гомоклінальний homoclinal; ~ /
моноклінальний зсув
homoclinal shifting; ~ /
моноклінальний пласт
homoclinal stratum
гомокліналь homocline
гомогенн||ий homogeneous;
~е ядрування homogeneous nucleation
гомоіотерм homoiotherm
гомоіотермний homoeothermic
гомотаксиз homotaxis
гомстед homestead

Гондвана Gondwanaland / Gondwana land
гончарні вироби stoneware
гончарна справа pottery
гончарня pottery
гор||а mountain; mount (*у назвах*); *jebel / jabal / djebel*;
молода ~ young mountain;
острівна ~ bornhardt;
підводна ~ seamount;
підводна ~ з **плоскою вершиною** guyot;
рандейлова ~ rundale mountain; **реліктова** ~ relict mountain; relic mountain;
складчаста ~ fold mountain / fold-mountain; folded mountain;
стара складчаста ~ old fold mountain; ~ з **рівнинною вершиною** flat-topped mountain; **аккумулятивні** ~і accumulation mountains;
вершина ~и cusp; **дуга** ~и arc of mountains; **крайова зона** ~и edge of mountain; ~-останець zeugenberg; ~и й долини hill-and-dale
горб hill; **вулканічний** ~ volcanic hill; **залишковий** ~ hum; mosore;
ізолюваний ~ у **Південній Африці** kop; koppie;
наметовий ~ tent hill;

раковинний ~ kitchen-midden; shell mound;
рифовий ~ reef knoll;
широковершинний ~ broad-topped hill; ~ зі **стрімким схилом** sharp-crested hill; **рівнинна площа на вершині** ~а flat hilltop
горбастий / **горбистий** hilly; ~а **місцевість** upland
горбик hillock; toft
горбове змивання hill-wash
горбок knob; knoll
горизонт horizon;
видимий ~ visible horizon;
відчутний ~ sensible horizon;
водоносний ~ water-bearing level;
географічний ~ geographical horizon;
грунтовий ~ soil horizon;
елювіальний ~ eluvial horizon;
ілювіальний ~ illuvial horizon;
культурний ~ cultural horizon;
природний ~ natural horizon;
стратиграфічний ~ stratigraphic horizon;
фізичний ~ physical horizon; ~ **В** / **ілювіальний** ~ B-horison; ~ **С** (*про*

грунт) C-horizon; ~
вилуговування horizon of
 leaching; ~ **високих вод**
 high water level; flood level;
 ~ **води** water level; ~
грунтової води surface of
 underground water; ~
грунтових вод water plane;
 ~ **межених вод** low-water
 line; ~ **нижнього б'єфу**
 downstream water line,
 tailwater elevation; ~
низьких вод low water
 level; ~ **промерзання**
грунту frost penetration; ~
туману fog horizon;
верхній ~ води headwater /
 hwded-water / head-waters;
лінія ~у (в морі) sea-line;
нахилення видимого ~у
 dip; **позначка ~у води**
 watermark; **сукупність ~ів**
А і Б ґрунту solum
горизонталь contour;
 contour line; horizontal;
 isohyps(e)
горизонтальн||ий
 horizontal; flat; ~
еквівалент horizontal
 equivalent; ~ **хід** drift; ~а
дивергенція horizontal
 divergence; ~а
диверсифікація horizontal
 diversification; ~а

інтеграція horizontal
 integration; ~е **перенесення**
тепла horizontal transfer of
 heat
горизонтально horizontally
горист||ий hilly;
 mountainous; montane;
 upland; ~а **частина країни**
 upland
горич (*вітер у Пакистані*)
 gorich
горловина gorge
городництво market
 garden; **промислове** ~ truck
 farming
горотворення /
гороутворення orogeny;
 orogenesis
горотворний orocratic; ~
період orocratic period
гороутворюючий orogenic
горст hirst / horst / hurst
господарств||о property;
велике спеціалізоване ~
 factory farm; **домашнє** ~
 household; **зернове** ~ cereal
 farming; **змішане**
рослинницько-
тваринницьке ~ mixed
 crop and livestock farming;
молочне ~ dairying;
народне ~ national
 economy; economics *pl*
 (*вживається як sing*);

натуральне ~ subsistence economy; **планове** ~ planned economy; **приватне** ~ private household; **селянське** ~ peasant farming; **сільське** ~ husbandry; **тваринницьке** ~ stock-farm
господарювання (economic) management; **тропічне селянське** ~ tropical peasant farming; **регіональне** ~ regional management; ~ **на ранчо** ranching; **марнотратна практика** ~а robber-economy; **негативні наслідки** ~а diseconomies
господарський economic(al); ~ **механізм** economic mechanism; ~ **потенціал території** economic capacity of the territory; ~ **рік** economic year; ~ **розвиток** economic development; ~і зв'язки economic links
господарсько-архітектурний economic and architectural
готівка cash
грабен graben; rift valley; tectonic trough; trough fault
гравій gravel; geest; wash;

озерний ~ lacustrine gravel; **річковий** ~ river gravel
гравійний шлейф gravel train
гравіпланація graviplanation
гравітаційн||ий gravitational; ~а **аномалія** gravity anomaly; ~а **модель** gravity model; ~а **сила** gravitational force; ~е **ковзання** gravitational sliding; ~е **падіння** gravitational slumping; ~е **перенесення** gravitative transfer; gravitative mass-wasting; ~е **протягування** gravitational attraction
гравітація / **тяжіння** gravity
град hail; **сильний** ~ hailstorm; **сипатися** ~ом hail
градація gradation
градина hailstone
градієнт grade; **рентний** ~ rent gradient; ~ **міської густоти** urban density gradient; ~ **щільності** density gradient
градієнтний gradient; ~ **рівень** gradient level
градус degree; ~ **довготи** degree of longitude; ~

широти degree of latitude;
десятинний поділ ~а
 decimal part of the degree
градусо-день degree-day
граніт granite
гранітизація granitization
гранітний granitic
гранулометричний
 granulometric; ~ **склад**
 granulometric composition
гранулярний granular; ~
наліт granular thin coating;
 ~ **розпад** granular
 disintegration
гранулят graupel
грануляція granulation
гранульований granular
грао (*канал в Іспанії*) grao
граупель graupel
графіт graphite
графство county; shire;
центральні ~а **Англії**
 Shires, *the*; ~, **де**
розповсюджена система
дрібного землеволодіння
 crafting county
гребінці піни (*на морі,*
озері) white horses
гребінь (*хвилі, гори*) arris;
 back; crest; edge; nab; peak;
 ridge; top; **гомоклінальний**
 / **моноклінальний** ~
 homoclinal ridge; **гострий**
скелястий ~ arête;

ізоклінальний ~ isoclinal
 ridge; **крутий гірський** ~
 sowbacks;
моноклінальний ~
 monoclinal ridge; **моренно-**
аккумулятивний ~
 sowbacks; **підводний** ~
 submarine ridge;
топографічний ~
 topographic(al) crest; ~ **і**
борозна (*широкі грядки з*
борознами між ними) ridge
 and furrow; ~ **тиску**
 pressure ridge; ~,
зіштовхнутий льодом ice-
 pushed ridge
гребл||я barrage; barring;
 dam; dike / dyke; lock;
відвідна ~ diversion dam;
водобірна ~ anicut;
водозливна ~ overfall;
невелика ~ weir; ~ **млина**
 mill-dam; **будувати** ~ю
 weir; **захищати** ~ею dike /
 dyke; **перегороджувати**
 ~ею (*воду*) impound
грегале (*сильний північно-*
східний вітер на Мальті)
 gregale
грек Greek
грецьк||ий Greek; ~а **мова**
 Greek
гречанка Greek
гриб fungus (*pl fungi*,

funguses)

грім thunder

грім thunder; **удар** ~у
thunderclap; thunderstroke;
thunder-peal; **гуркіт** ~у
boom; reverberation;
thunder-peal

гроза storm; thunderstorm; ~
з **градом** hailstorm

грозвий thunderous; ~
розряд storm discharge;
розряд між хмарами
cloud-to-cloud discharge; ~
розряд у землю cloud-to-
ground discharge

громада commune;
community; society

громадськ||ий communal;
public; social; ~ **податок**
community charge; ~а
установа public office

громадськість public;
society

громадянств||о
nationalisation /
nationalization; **позбавляти**
~а expatriate

грот grotto

гроувакка greywacke /
grauwacke

гроші money (*тільки sing*);
cash; currency; **девальвація**
~ей devaluation of money;
пускати ~ в обіг / **бути в**

обігу (*про гроші*) pass

грошовий monetary; ~ **обіг**
currency

грубий rough; rudaceous

грузин Georgian

грузинка Georgian

грузинськ||ий Georgian; ~а

мова Georgian

грумусол grumusol

грунт bottom; earth; ground;
mould; soil; terrain / terrane;

азональний ~ azonal soil;

аридний ~ arid soil;

бавовняний ~ cotton soil;

болотистий ~ sour soil;

swampy soil; **болотно-**

лісовий ~ swampy forest

soil; **болотно-луговий** ~

swampy meadow soil;

болотно-тундровий ~

swampy tundra soil;

браковий ~ (*слабо*

засолений *грунт* у

Південній Африці) brak soil;

бурий ~ brown earth; **бурий**

лісовий ~ brown forest

earth; **важкий** ~ heavy soil;

викопний ~ excavation soil;

виснажений ~ exhausted

soil; **вторинний** ~

secondary soil;

галоморфний ~ /

засолений ~ halomorphic

soil; **гідроморфний** ~

hydromorphic soil;
гірський ~ mountain soil;
глейовий ~ gley soil;
глейово-підзолистий ~
 gley-podzolic soil;
глинистий ~ argillaceous
 soil; clayey soil; **гумусовий**
 ~ humic soil; **дерновий** ~
 turf soil; **дерново-**
карбонатний ~ turf
 calcareous soil; **дерново-**
луговий ~ wiesenboden;
дерново-підзолистий ~
 turf-podzolic soil; **дерново-**
підзолисто-глейовий ~
 turf-podzolic-gley soil;
жирний / **родючий** ~ rank
 soil; **залишковий** ~ residual
 soil; **кислий** ~ acid soil;
засолений ~ salt soil;
зональний ~ zonal soil;
зрізаний ~ truncated soil;
зрілий ~ mature soil;
зруйнований ~ degraded
 soil; **інтразональний** ~
 intrazonal soil;
карбонатний ~ calcareous
 soil; carbonate soil;
каштановий ~ chestnut
 soil; **кислий** ~ acid humus;
латеритний ~ laterite soil;
 lateritic soil; **легкий** ~ light
 soil; **лісовий** ~ forest soil;
луговий ~ meadow soil;

лужний ~ alkaline soil;
мінеральний ~ mineral
 soil; **міцний** ~ natural-
 ground; **муловий** ~ silt
 loam; silty soil; **наносний** /
намитий ~ alluvial soil;
 transported soil; **насичений**
вологою ~ waterlogged soil;
незрілий ~ immature soil;
неродючий ~ arid; infertile;
 poor soil; **озерний** ~
 lacustrine soil; **опідзолений**
 ~ podzolised / podzolized
 soil; **органогенний** ~
 organic soil; **викопний** ~ /
палеоґрунт fossil soil;
печерний ~ cave earth;
підзолистий ~ podzolic
 soil; **піщано-глинистий** ~
 limon; sandy clay soil;
поверхневий ~ topsoil;
полігональний ~ polygon
 soil; productive soil;
пористий ~ porous soil;
пустельний ~ desert soil;
пухкий ~ loose soil;
реградований ~ regraded
 soil; **рендзиноподібний**
заплавний ~ borovina;
рідкий торфований ~
 muskeg; **родючий** ~ fertile
 soil; rich soil; sweet soil;
розпушений ~ light soil;
семиаридний ~ semi-arid

soil; **середземноморський** ~ Mediterranean soil; **сірий лісовий** ~ grey forest soil; **скелетний** ~ skeletal soil; **солончаковий** ~ alkali; alkaline soil; **субарктичний лісовий** ~ subarctic forest soil; **субтропічний** ~ subtropical soil; **суглинковий** ~ loamy soil; **супіщаний** ~ sandy loam; **торф'яний** ~ peat soil; **торфово-глейовий** ~ peat-gley soil; **тропічний** ~ tropical soil; **тундровий** ~ tundra soil; **ферругінозний** ~ ferruginous soil; **чорноземовидний** ~ chernozem-like soil; **чорноторф'яний** ~ black turf soil; ~ **вугільного пласта** sill; ~ **залягання** bedrock; ~ **прерій** prairie soil; **географія** ~іv /paedogeography /pedogeography; **карта** ~іv soil map; **класифікація** ~іv soil classification; **номенклатура** ~іv soil nomenclature; **зсув** ~у soil creep; **вік** ~у soil age; **верхній шар** ~у topsoil; **випинання** ~у від морозів frost heaving; **добре**

зцементований горизонт В підзолистого ~у ortstein; **змив** ~у soil loss; **кислотність** ~у humus acid of soil; **механіка** ~у soil mechanics; **механічний склад** ~у soil texture; **перезволоження** ~у waterlogging of the soil; **піддування** ~у creeping; **поліпшення** ~у improvement of soil; **профіль** ~у soil profile; **руйнування** ~у ruining of soil; **структура** ~у tilth; **тип** ~у soil type; **фізичний аналіз** ~у physical analysis of soil; **цвітіння** ~у efflorescence of the ground **грунтов||ий** edaphic; ground; phreatic; soil; ~ **організм** soil organism; ~ **полій**; ~а **асоціація** soil association; ~а **водорість** soil alga; ~а **волога** soil moisture; ~а **глина** soil clay; ~а **дорога** dirt road; ~а **кірка** soil cap; ~а **серія** soil series; ~а **фаза** soil phase; ~е **повітря** soil air; crystophene; ~і **фауна й флора** edaphon; **бюджет** ~ої **вологи** soil moisture budget; **дефіцит** ~ої **вологи**

soil moisture deficit;
надлишок ~ої **вологи** soil
 moisture surplus; **рівень**
 ~их **вод** phreatic surface
грунтоелювій residual soil;
 sedentary soil
грунтознавство andosol /
 andisol; **паедологія** /
 pedology; soil science
грунтоутворення
 paedogenesis / pedogenesis
гряда ridge; **довга** ~ (*zip*)
 esker
грязь slob
грязовий mud; ~ **вулкан**
 mud volcano; ~ **потік** mud
 flow / mudflow; ~е **джерело**
 mud well
гуаум gwaun
губчатий porous
гудрон tar
гума rubber
гумбо gumbo
гумботил gumbotil
гумідний damp
гумовий rubber
гумус humus; **кислий** ~

mor; **сирий, грубий** ~ duff
 (*амер.*)
гумусовий humic; ~
горизонт humus horizon; ~а
кислота humic acid
гумусоутворення
 humification
Гурон Huronian
Гуронський Huronian
гуртовий whole-sale; ~
товар wholesale goods; ~а
база warehousing firm; ~а
торгівля wholesale trade
гуртом / у **великих**
розмірах whole-sale
густий bushy; dense; lush;
 luxuriant; thick; ~ **туман**
 tight fog; ~і **зарості** thickset
густонасаджений thickset
густонаселений populous
густина density; thickness
гущавина thicket
гхат ghat / ghaut
гхер (землі «солодкої води»
 над районами солоних
 боліт в Індії та
 Пакистані) gher

Д

даб dub

дазиметричний dasymetric

дайат (западина в піщаній пустелі в Північній Африці) daiat

дайка dike / dyke; lode;

вивітрена ~ weathered-out dike / dyke; **кільцева** ~ ring dike / dyke; **групові** ~и dike / dyke swarm

дайкова фаза dike / dyke phase

далекий distant; far; long-distance; Д~ Захід Far West, the; Д~ Схід Far East, the

далеко a long way off; a great distance away; far; far off

далекосхідн||ий Far Eastern; Д~ **фондовий індекс** Far Eastern Index; Д~а **фондова біржа** Far Eastern Stock Exchange

даллоль (плоскодонна долина в Нігерії) dallol

дамба dam; dike / dyke; embankment; jetty; levee; pier; sarn; sea-bank; sea-wall; wall; water stop; ~ / **гребля** (в Індонезії) bund; **арочна** ~ arch dam; **захищати** ~ dike / dyke;

споруджувати ~ levee

дамбо (рівнина в Замбії) dambo

данс (широка, неглибока долина в Південній Африці) dans

данський Danish; ~а мова Danish

данчанин Dane

данчанка Dane

дар'яхурді (алювіальні землі з обох боків течії Інду) daryakhurdy

датчик стану довкілля environmental (s) sensor

даунленд downland

дафф duff (амер.)

даханах (тверда гравійна рівнина на Аравійському півострові) dahanah

дашт (піщані або кам'янисті смуги в Ірані) dasht

двопільна система two-field system

девальвація devaluation; ~ **валюти** devaluation of currency

деволюція devolution

девон Devonian

девонський (період) Devonian

дегломерація deglomeration
деградація degradation; ~
екосистемних послуг
 degradation of ecosystem
 services
дезінтеграція
 disintegration;
функціональна ~
 functional disintegration
дезурбанізація
 deurbanization
деіндустріалізація
 deindustrialisation /
 deindustrialization
дейтерозой deuterozoic
декальцифікація
 decalcification
декальцифікувати
 decalcify
деклінометр declinometer
деклінометр declinometer
деколонізація
 decolonisation /
 decolonization
деколонізувати decolonise
 / decolonize
деконцентрація
 deconcentration
дельовій talus (*pl tali*)
дельт||а delta; **арочна** /
аркоподібна ~ arcuate
 delta; **виступна** ~ cusped
 delta; **внутрішня** ~ indelta;

вододільна ~ watershed
 delta; **коридорна** ~
 lobate delta; **пальцеподібна**
 ~ digitate delta; **суха** ~ dry
 delta; **хвилюва** ~ wave-
 delta; ~ **вершини затоки**
 bay-head delta; ~
внутрішніх регіонів inland
 delta; ~ **у вигляді**
пташиної лапки bird's foot
 delta; **наземний**
еквівалент ~и terrestrial
 equivalent of a delta
дельтологія deltology /
 deltology
демаркація demarcation
демографіч||ий
 demographic; ~ **аналіз**
 population analysis; ~ **вибух**
 population explosion;
 population implosion;
 population outbreak; ~
коефіцієнт demographic
 coefficient; ~ **перехід**
 demographic transition; ~
прогноз population forecast;
 population projection; ~
тренд demographic trend;
~а екологія population
 ecology; **~а політика**
 population policy; **~а**
революція demographic
 revolution; **~а складова**
 demographic element; **~а**

статистика population statistics; vital statistics; **~а**
структура міста urban tissue; **~е регулювання**
 demographic regulation; **~е дослідження** population
 research; **~е рівняння** demographic equation; **~е старіння**
 demographic aging; **~і показники**
 demographics (*pl*)
демографія demography; population science
демократизувати democratise / democratize
демократичн||ий democratic; **~а республіка**
 democratic republic; **~е перетворення** democratic
 reform
демократія democracy
демпінг dumping
денаціоналізація denationalisation /
 denationalization
денаціоналізувати denationalise / denationalize
дендрохронологія dendrochronology
денудаційн||ий denudation; outwash; **~ агент** denuding
 agent; **~а рівнина** peneplain / peneplane; **~а хронологія**
 denudation chronology

денудация denudation;
кругова ~ circumdenudation; **морозна**
 ~ cryoplanation
день day; **вологий, але**
теплий ~ soft day;
меридіанний ~ / ~
перетину міжнародної
лінії дат antipodes day;
 meridian day;
найгарячіший літній ~
 dog day; **робочий** ~
 workday; working day;
середньозимовий ~ mid-
 winter day; **середньолітній**
 ~ midsummer day
депресія depression;
континентальна ~
 continental depression;
мілка ~ pan; **місцева** ~
 local depression;
периферійна ~ peripheral
 depression; **циклонна** ~
 cyclonic depression; **V-**
подібна ~ V-depression; ~
грунту soil depression; ~
підземних вод depression
 of underground water (level);
 drawdown; ~ **точки роси**
 dew-point depression; ~
фронтальної хвилі frontal
 wave depression; **слід** ~ї
 depression track;
деревний arboreal

деревина́ timber; wood;
м'яка ~ softwood;
свіжозрубана ~ greenwood;
тверда ~ hard wood
дерев||о I tree; **підлісне** ~
 coppiced tree;
широколистяне ~
 broadleaf tree; broadleaved
 tree; **хвойне** ~ conifer;
верхня межа росту ~ tree-
 line; **вирубування** ~
 felling-extraction
дерево II (як *material*)
 wood
дерелікція dereliction
держава nation; power;
 state; **автономна** ~ /
область autonomy;
багатонаціональна ~
 multinational state; **буферна**
 ~ buffer state; **іноземна** ~
 foreign nations;
континентальна ~
 continental state; **могутня**
військова ~ land power;
морська ~ maritime power;
 naval power; **світова** ~
 world power; **торговельно-**
кредитна ~ trade creditor
 nation; ~**архіпелаг**
 archipelagic state; ~
добробуту welfare state; ~,
що зберігає нейтралітет
 neutralist state; ~, **що не має**

доступу до моря land
 locked state
державн||ий government;
 national; political; public;
 sovereign; state; state-
 operated; ~ **банк** national
 bank; state bank (*амер.*); ~
борг national debt; public
 debt; ~ **бюджет** public
 account; state budget; ~
дохід state revenue; ~
заклад government
 institution; ~ **контроль** state
 border; frontier; ~ **резерв**
 government reserve; ~
сектор public sector; ~
устрій state organisation /
 organization; political
 system; ~**а безпека** national
 security; ~**а влада** state
 authority; state power; ~**а**
казна Treasury; ~**а мова**
 national language; official
 language; state language; ~**а**
політика public policy; ~**е**
регулювання government
 control; government
 regulation; polity; ~**і**
підприємства public
 industries; ~**і фінанси**
 government finance; public
 finances; ~ **фонди** public
 funds
дернистий turfey

десегрегація desegregation
десквамація desquamation
детермінізм довкілля
 environmental determinism
детрит detrital deposits;
 detritus
детрифікація detrition
деформаці|я deformation;
крива пластичної ~ї
 plastic deformation curve
деформування warping
дефлокуляція
 deflocculation
дефляція deflation
дефракція diffraction
децентралізаці|я
 decentralisation /
 decentralization; **індекс** ~ї
 index of decentralisation /
 decentralization
децентралізувати
 decentralise / decentralize
джерел|о fount; fountain;
 gipsy / gypsy / gip; source;
 spring; springhead; well;
воклюзьке / карстове ~
 vauclusion spring;
мінеральне ~ mineral
 spring; saline; spa; spring of
 mineral water; watering
 place; **підземне** ~ rill;
сірчане ~ sulphur spring;
соляне ~ brine well; mineral
 spring; spa; **термальне** ~

thermal spring; **термальне**
мінеральне ~ hot spring; ~
енергії source of energy; ~
періодичної дії intermittent
 spring; **бити** ~ом spring
джессеро (заповнена
 озером долина в Словенії)
 jessero
джиблі (вітер у Лівії) gibli
 / ghibli
джилгай gilgai
дриль (озеро в Індії та
 Пакистані) jheel / jhil
джунгл|і jungle; **укритий**
 ~ями jungly
дивергенція divergence
диверсифікація diversity;
 diversification
диверсифікаційна крива
 diversification curve
дилувіальний diluvial; ~
період diluvial epoch;
 diluvial period
дилувій diluvium
дим fume; smoke
диміти fume; smoke
димний fummy
динаметрополіс
 dynametropolis
динамічний dynamic
динамічна рівновага
 dynamic equilibrium
динамометаморфізм
 dynamic metamorphism /

dynamo-metamorphism
динаполіс dynapolis
дингя dyngja (*pl. dynjgur*)
дискримінаційний
 discriminating
дискримінація
 discrimination; **позитивна** ~
 positive discrimination
дискримінувати
 discriminate
дискувати grub
дискурс discourse;
загальносвітовий
теоретичний ~ global
 theoretical discourse;
постколоніальний ~
 postcolonial discourse;
постсоціалістичний ~
 postsocialist discourse;
урбаністичний ~ urban
 discourse
дислокація trap
дисперсний dispersed; ~
тип розселення dispersed
 settlement; **~а консолідація**
 dispersed consolidation;
диспропорція
 disproportion; imbalance;
 malconformation
диференційований
 discriminating
дифузія diffusion;
експансійна ~ expansion
 diffusion; **релокаційна** ~

relocation diffusion
дичина game; gamebird;
 wildfowl
діабаз diabase
діагенез diagenesis
діаграма **Хьюлстрьома**
 Hjulström diagram
діаклінальний diacinal
діалект dialect
діалектологія dialectology
діалектометрія
 dialectometry
діаспора diaspora
діастрофізм diastrophism
діастрофічний diastrophic;
 ~ **евстатизм** diastrophic
 eustatism
діатрем diatrema
діахронізм diachronism
ділянк||а area; lot; parcel;
 patch; stretch; **волога**
болотиста ~ morasi;
земельна ~ **в формі клину**
 pike; **невелика** ~ plot;
невелика земельна ~
 microfundium; **оброблена** ~
 (*серед боліт*) intake;
оренована ~ **землі**
 occupation; **переписна** ~
 enumeration district;
піднята ~ elevated stretch;
підтоплена ~ flooded area;
присадибна ~ croft; ~ **для**
випасу худоби на забій

accommodation land; ~
 землі клином gore; ~
 переселенця homestead
 (амер.); невелика ~
 рослинності як сховище
 для тварин і птахів covert;
 розбивка на ~и division
 into lots
 діорит diorite
 діяльн||ість activity;
 зовнішньо-економічна ~
 external economic activity;
 неосновна ~ non-basic
 activity; регулювання
 зовнішньо-економічної
 ~ості external economic
 activity regulation; умови ~і
 facilities
 діяти act; function; operate;
 work
 джентрифікація
 gentrification
 джерф (землі, що щорічно
 затоплюються в
 північному Судані) gerf
 дн||о (водойми; моря,
 океану) bed; bottom; floor;
 морське ~ seabed;
 глибоководне морське ~
 deep-sea floor; ~
 відкритого моря deep-sea
 floor; ~ відпливу mean
 water bed; ~ долини valley
 floor; ~ океану ocean bed;

ocean floor; ~ припливу
 high water bed; ~ шлюзу
 bottom of lock; підняття
 морського ~а shingle bank;
 профіль ~а bathymetric(al)
 chart
 днопоглиблювальні
 роботи dredging
 доаб (смуга землі в Індії та
 Пакистані між двома
 річками) doab
 доба day;
 середньосонячна ~ mean
 solar day
 добовий ступінь day
 degree
 добриво fertiliser / fertilizer;
 manure; зелене ~ green
 manure; органічне ~
 organic manure;
 мінеральне ~ fertiliser /
 fertilizer
 добування extraction
 добувати extract; raise
 довгий long
 довгот||а (географічна)
 longitude; по ~і
 (географічний) longitudinal
 довжин||а length; мати ~у
 stretch; y ~ lengthways
 довкілля environment;
 відповідне ~ congruent
 environment; ізотропічне ~
 isotropic environment;

невідповідне ~ incongruent environment;

передльодовикове ~ periglacial environment;

природне ~ natural environment;

соціальне ~ social environment;

суб'єктивне ~ subjective environment;

функціональне ~ functional environment;

вплив ~ environmental impact;

захисник ~ environmentalist;

планування ~ environmental planning;

психологія ~ environmental psychology;

сприйняття ~ environmental perception;

стабільність ~ environmental sustainability

дод (*округла вершина пагорба в північній Англії та південній Шотландії*)
dod / dodd

доіндустріальний pre-industrial

док dock; **ставити судно в** ~ dock

докембрій Precambrian, *the докембрійськ||ий*

Precambrian; **~а ера** Pre-Cambrian era

долерит dolerite

долин||а valley; dale; dene / dean; dolina / doline;

lowland; vale; **альпійська** ~ mountain pasture;

антиклінальна ~ anticlinal valley;

багатоциклова ~ multi-cycle valley;

високогірна ~ park (*амер.*);

вісяча ~ hanging valley;

вузька ~ combe / coombe / comb / coom; gorge valley;

гірська ~ mountain valley;

гірська ~ в Шотландії та Ірландії glen;

діаклінальна ~ diacclinal valley;

ерозійна ~ erosion valley;

затоплена ~ drowned valley;

ізоклінальна ~ isoclinal valley;

інтра-альпійська ~ intra-alpine valley;

консеквентна ~ consequent valley;

коразійна ~ corrasion valley;

коритоподібна ~ trough-like valley;

крейдяна ~ chalk valley;

лісова ~ (*для періодичного вирубування*) coppice;

льодовикова ~ glaciated valley;

мертва / **суха** ~ dead valley;

моноклінальна ~ monoclinal valley;

морфосеквентна ~

morphosequent valley;
невелика лісиста ~ dell;
обсеквентна ~ obsequent valley;
опущена ~ subsidence dolina / doline;
плоскодонна ~ bolson;
повздожня ~ longitudinal valley;
покручена ~ windy valley;
поперечна ~ transverse valley;
рифтова ~ graben; rift valley;
річкова ~ river valley;
розчинова ~ solution dolina / doline;
синклінальна ~ synclinal valley;
сліпа ~ blind valley;
стара ~ collapsed dolina / doline;
стародавня річкова ~ urstromtal;
стратова ~ strath valley;
структурна ~ structural valley;
субсеквентна ~ subsequent valley;
суха ~ dry valley;
тектонічна ~ structural valley;
тунельна ~ tunnel valley;
успадкована ~ inherited valley;
U-подібна ~ U-shaped valley;
з рівним дном flat-bottomed valley;
високогірного притоку high-level tributary valley;
прориву poort; ~
розколу joint valley; ~,
що меандрує meandering

valley; **вісь** ~и valley axis;
зрізаний профіль ~и cross-valley profile
доломіт dolomite;
кальцитовий ~ calcitic dolomite
доломітизація dolomitisation /
 dolomitization
доломітовий dolomite;
 dolomitic
домініон dominion
домішка admixture;
 compounding material;
 impurity; infusion; dash
домоволодіння housing estate; house and grounds
донизу down
донний benthic; benthonic;
 ~ **вантаж** traction load
донно-долинний цоколь valley floor basement
допомога для безробітних unemployed benefit;
 unemployed compensation
 (амер.)
дорбанк (сухий пласт у Південній Африці) dorbank
доріжка lead; path; pathway
дорог||а road; route; passage; pathway; way;
вузька ~ lane; **грунтова** ~ earth road;
гудроно-макадамова ~ tar-macadam

road; **дощана** ~ corduroy road; **макадамова** ~ macadam road; macadamised / macadamized road; **підвісна** ~ telfer; **польова** **грунтова** ~ green lane; **табунна** ~ drove-road; drove-way; **щебенева** ~ metallated road; ~ **загального користування** public road; **проїжджа частина** ~и roadway
дорожн|ій road; ~ **рух** road traffic; vehicular traffic; ~**я сітка** road network; **сповільнення** ~ього руху traffic calming
дорп (село в Південній Африці) dorp
дослідження investigation; research; **геоінформаційне** ~ geoinformational research; **геологічне** ~ geological research; **геофізичне** ~ geophysical research; **гідрогеологічне** ~ hydrogeological research; **експериментальне** ~ experimental research; **магнітометричне** ~ magnetometric research; **мікроморфологічне** ~ micromorphological research; **палеонтологічне**

~ paleontological research; **стратиграфічне** ~ stratigraphic research; **суспільно-географічні** ~ socio-geographical research
достаток welfare
досяжність reach
дотація subsidy; subvention
дохід income; profit; revenue; **валовий** ~ gross profit; **річний** ~ annual income; annual revenue (державний); **національний** ~ national income; **фізичний** ~ physic income; **чистий** ~ net profit
доуп doup
доур (щілина в скелі у Великій Британії) dore
дощ rain; **грозовий** ~ thunderstorm; **дрібний** ~ drizzle; **сerein** (при безхмарному небі); small rain; thin rain; **заливний** ~ downpore; driving rain; pouring rain; pelting rain; torrential rain; **кислотний** ~ acid rain; **конвекційний** ~ convection rain; **кривавий** ~ blood rain; **маїсовий** ~ maize rain; **мусонний** ~ monsoon rain; **невеликий** ~ light rain; **орографічний** ~ orographic(al) rainfall;

просяний ~ (дощ у Кенії в жовтні-грудні) millet rain;
радіоактивний ~ rainout;
рельєфний ~ relief rain;
червоний ~ red rain; ~ бай-ю (дощ у кінці весни – на початку літа в Японії) bai-u;
 ~ із вітром drift; ~ зі снігом sleet; що показує на ~ watery; без ~у rainless;
сезон тропічних ~ів rains, the
дошов||ий moist; pluvial; pluvius; rainy; showery; wet; ~ **день** rainy day; ~ **затишок** rain shadow; ~ **період** rain spell; wet spell; ~ **сезон** rainy season; monsoon; ~а **вода** rainwater; ~а **ерозія** rain wash / rainwash; ~а **інтенсивність** rainfall intensity; ~а **крапля** raindrop; ~а **погода** wet weather; ~а **хмара** rain cloud; nimbus (*pl –bi, -buses*); ~е **змивання** rain splash; ~е **стікання** rainfall run-off
дошовитий showery; wet
дошомір pluviometer; rain-gauge; udometer
дошомірна станція / **дошомірний пост** pluviometric station

добробут welfare; wellbeing; prosperity;
загальний ~ commonwealth
драглистий foundurous / foundrous
драгування dredging
драговина fen; morass; quag; quagmire; swamp
дрейкантер dreikanter
дрейф drift; flogut;
вздовжбереговий ~ longshore drift;
відцентровий ~ centrifical drift; **континентальний** ~ continental drift; continental displacement; **літоральний** ~ littoral drift; ~ **криги** ice drift
дренаж drainage;
польовий ~ field drainage;
дендровий ~ drainage network; ~ **поверхні** surface drainage
дренажн||ий drain; drainage; ~а **канава** drain; drainage ditch; ~а **мережа** drainage network; ~а **труба** drainpipe
дренувати (*грунт*) drain
дрифт drift; **позбавлений** ~у drift-free; driftless
дрифтерна мережа drift net
дрібний (*гравій, нісок*) fine

дрібнозернистий fine-grained
дрібнолісся sparse forest
другорядний secondary
друмлін drumlin;
скелястий ~ rock drumlin / rockdrumlin; **фальшивий** ~ false drumlin; ~ **із корінної породи** rock drumlin / rockdrumlin
друмлінові скупчення drumlin swarms
друмліноподібний drumlinoid
дудка (спосіб добування корисних копалин) bell pit
дуйода duyoda
дуополія duopoly
дути (про вітер) blow (p. blew; p.p. blown); **що дме з північного сходу** north-easterly
душний airless
дхайя (заплавна рівнина в Пакистані) dhaya
дханд (солоне озеро в Пакистані) dhand
дхоро дхору (сухий канал для води в Пакистані)

dhoro dhoru
дюна dene / dean; dune; hummock; sand-hill;
барханодна ~ barchanoid dune; **безперервна** ~ continuous dune; **берегова** ~ coastal dune; **затишкова** ~ wind shadow dune; **зіркова** ~ star dune; **параболічна** ~ parabolic dune; **передня** ~ foredune; **підводна** ~ subaqueous dune; **піщана** ~ lunnetes; sand dune;
серпоподібна ~ crescentic dune; **списоподібна** ~ seif dune; **топографічна** ~ topographic dune; **хвиляста** ~ undulating dune; ~, **що утворена напроти вітру** crosswind dune;
стабілізація піщаних ~ sand dune stabilisation / stabilization; **топографічні піщані** ~и nebkhas;
дюнний dune; ~ **кордон** dunes cordon; ~ **масив** dune massif; ~ **пісок** aeolian sand
дьоготь pitch; tar

E

евапотранспірація evapotranspiration;
потенційна ~ potential evapotranspiration
евгеогенний eugeogenous
єверглейд (болотяна місцевість у США) everglade
єводевіант evodeviant
єворзія evorsion
євстатичний eustatic
євтрофування eutrophication
єдафічний edaphic
єдафон edaphon
ейот ait / eyot
єкватор equator; Line, the;
географічний ~ geographical equator;
магнітний ~ magnetic equator;
метеорологічний ~ meteorological equator;
температурний /
термічний ~ thermal equator; ~ Землі Earth equator; у напрямку ~а equatorward(s)
єкваторіальн||ий equatorial; ~ жолоб equatorial trough; ~ клімат equatorial climate; ~а зона equatorial zone; ~а

протитечія equatorial countercurrent; ~а
штильова смуга doldrums;
~є повітря equatorial air
єквіпланація equiplanation
єкзистенціалізм existentialism
єкзогенн||ий exogenic; exogenous; ~а зміна exogenic change; exogenous variable
єксонім exonym
єкзорейчний exoreic
єкзосфера exosphere
єкістика ekistics
єкоклімат ecoclimate
єкокліматологія ecoclimatology
єколог ecologist
єкологічн||ий ecological; environmental; ~ баланс ecological balance; ~ вибух ecological explosion; ~ дисбаланс ecological imbalance; ~а адаптація ecological adaptation; ~а безпека environmental safety; ~а економічна наука ecological economics; ~а енергетика ecological energetics; ~а ефективність ecological

efficiency; ~а **зона**
 ecological zone; ~а **карта**
 ecological map; ~а
кліматологія ecological
 climatology; ~а **криза**
 ecological crisis; ~а
небезпека environmental
 hazard; ~а **піраміда**
 ecological pyramid; ~а
помилковість ecological
 fallacy; ~а **психологія**
 ecological psychology; ~е
загарбання ecological
 invasion; ~е **панування**
 ecological dominance; ~е
перевантаження ecological
 overload; **прийнятний** із
 ~ої **точки зору**
 environmentally acceptable
екологічно ecologically; ~
безпечний ecologically
 friendly; **навколишнє**
 environmentally conscious; ~
вразлива
територія environmentally
 vulnerable terrain; ~
надійна **технологія**
 environmentally sound
 technology; ~ **прийнятний**
 environmentally sound; ~
чиста **технологія**
 environmentally friendly
 technology
екологія ecology; **гірська**
 ~ mountain ecology; **міська**

~ urban ecology; **пожежна** ~
 fire ecology; **соціальна** ~
 social ecology; **факторіальна** ~
 factorial ecology; ~ **людини** human
 ecology; ~ **населення**
 population ecology; ~
общин community ecology;
 ~ **спільнот** synecology; **з**
точки зору ~ї
 environmentally
економансія economanancy
економити economise /
 economize
економіка economy;
 economics *pl* (вживається
 як *sing*); **атомістична** ~
 atomistic economy;
багатоукладні ~и mixed
 economic systems; **базарна**
 ~ bazaar economy;
доіндустріальна ~ pre-
 industrial economy; **закрита**
 ~ closed economy; **змішана**
 ~ mixed economy;
ліберальна ~ liberal
 economy; **нестала** ~
 staggering economy;
підпільна ~ underground
 economy; **подвійна** ~ dual
 economy; **пост-**
індустріальна ~ post-
 industrial economy;
регіональна ~ regional

economy; **регульована** ~ planned economy; **ринкова** ~ market economy; **розвинута** ~ advanced economy; **сегментована** ~ segmented economy; **селянська** ~ peasant economy; **стала** ~ sustainable economy; **тіньова** ~ informal economy; **традиційна** ~ traditional economy; **фірмо-центрова** ~ firm-centered economy; ~ **країн, що динамічно розвиваються** (*економіка країн-«тигрів» (таких, як Сингапур, Тайвань чи Південна Корея)*) tiger economy; **четвертинний сектор** ~и quaternary sector of the economy; ~ **будівництва** construction economics; ~ **вільного підприємництва** free enterprise economy; ~ **довкілля** environmental economics; ~ **промисловості** industrial economics; ~ **сільського господарства** rural economics; **історія** ~и economic history
економічн||ий economic(al); ~ **анклав**

economic enclave; ~ **аспект** economical aspect; ~ **виклик** economic challenge; ~ **детермінізм** economic determinism; ~ **договір** economic agreement; ~ **дуалізм** economic dualism; ~ **простір** economic space; ~ **розвиток** economic development; economic growth; ~ **союз** economic union; ~ **фактор** economic factor; ~а **відстань** economic distance; ~а **географія** economic geography; ~а **демографія** economic demography; ~а **діяльність** economic activity; ~а **ефективність** cost-effectiveness; cost-efficiency; economic efficiency; ~ **інфраструктура** economic assets; ~а **зона** economic area; ~а **модель** economic model; ~а **область** economic domain; ~а **поведінка** economic behavior; ~а **пустеля** economic desert; ~а **рента** economic rent; ~а **система** business system; economic system; ~а **ситуація**

economic circumstances; **~а структура** economic pattern; **~а трансформація** economic transformation; **~е відродження** economic recovery; **~е життя** economic life; **~е зростання** economic growth; **внутрішньо-міжрегіональні ~і зв'язки** intra and interregional economic ties; **статистичні ~і дані** statistical economic data; **~і межі культивуації** economic margins of cultivation; **~і умови** economic conditions; economic environment **економічно доцільна діяльність** worthwhile economic activity **економія** economy; **агломераційна ~** agglomeration economies; **~ води** water saving; **~ електроенергії** energy saving; **~ масштабу** economy of scale; **~ ресурсів** resource conservation; resource saving **екорозвиток** ecodevelopment **екосистема** ecosystem;

лісова ~ forest ecosystem; **стабільна ~** stable ecosystem **екосистемн||ий** ecosystem; **~і послуги** ecosystem services **екосфера** ecosphere **екотон** ecotone **екотоп** ecotope **екотуризм** ecotourism **екран** **Стівенсона** Stevenson's screen **ексклав** exclave **експатріювати** expatriate **експозиція** exposure **експонентна** exponential; **~ ріст** exponential growth; **~а крива** exponential curve **експорт** export; **невидимий ~** invisible export **експортер** exporter **експортн||ий** exportable; **~ потенціал** export capacity; **~а квота** export quota; **~а концентрація** export concentration **експортозалежність** export dependence **експортування** exportation **експортувати** export **екстериторіальний** extra-territorial / exterritorial **екструдинг** extruding

екструзивний extrusive
екструзія extrusion
ексудация exsudation /
 exudation
ексурб exurb / exurbia
екумена ecumene /
 oikoumene / oecumene
екуменополіс
 ecumenopolis
ексфоліація exfoliation
електроенергі||я electric
 power; electrical energy;
 electrical power; electricity;
комерційна ~ commercial
 electricity; ~ **від сонячних**
батареї solar electric
 power; ~ **для споживачів**
 custom power; ~ **кам'яного**
вугілля carbo-eletricity;
виробництво ~і electricity
 generation
електромагнітний
 electromagnetic; ~а
радіація electromagnetic
 radiation
електроніка electronics
електростанція power-
 station;
гідроаккумулятивна ~
 pumped storage station
елінг dock
елювіальний eluvial
елювіація eluviation
елювій eluvium; residual

deposits
ель-ніно (*південна тепла океанська течія*) El-Nino
емігрант emigrant; émigré;
 expatriate
еміграція emigration; out-
 migration
емігрувати emigrate
енвайроменталізм
 environmentalism
ендемік endemic
ендемічний endemic
ендогенн||ий endogenetic;
 endogenous; endogenic; ~а
зміна endogenetic change;
 endogenic change; ~а
змінна endogenous variable
енергетичн||ий energy;
 power; ~ **баланс** power
 balance; **глобальний** ~
баланс global energy
 balance; ~ **коефіцієнт**
 energy coefficient; ~а
відповідність energy
 congruence; ~і **джерела**
довкілля ambient energy
 sources
енергі||я energy; power;
вітрова ~ wind energy;
вторинна ~ secondary
 energy; **сонячна** ~ solar
 energy; **теплова** ~ thermal
 energy; ~ **припливів і**
відпливів tidal energy; ~

хвиль wave energy;
виробництво ~ї energy production;
постачання ~ї power supply;
споживання ~ї energy consumption
енергоресурси energy resources;
фондові ~ fund energy resources
енергосистема grid
ентігрунт entisol
еогіпси eohypses
еозойськ||ий Eozoic; ~
період Eozoic; ~а
формація Eozoic
еоізогіпси eoisohypses
еоліт eolith
еолов||ий eolatian; eolic; aeolian;
~ **матеріал** aeolian material;
~ **рух** eolomotion;
~а **глина** aeolian clay;
~а **порода** aeolian rock;
~а **форма рельєфу** aeolian relief form;
~е **переміщення** (піску) eolomotion;
~і **відклади** aeolian deposits
еоцен Eocene
еоценовий Eocene
епадафічний epedaphic
епейрогенезис epeirogenesis
епейрогенетичний epeirogenetic
епейрогенія epeirogeny

епейрогенний epeirogenic;
~ **рух** epeirogenic movement
епігенезис epigenesis
епігенетичний epigene; epigenetic
епігенн||ий epigene; epigenic;
~а **дія** epigene action;
~і **сили** epigenic forces
епілімніон epilimnion
епіфіт epiphyte
епоха epoch; age; era;
геологічна ~ geological epoch;
~ **рівнодення** epoch of equinox
епіцентр (землетрусу) epicenter / epicentre; epicentrum
епіцикл epicycle
ера era; **кайнозойська** ~ Cenozoic era;
палеозойська ~ primary
ерг (ділянка піщаної пустелі в Північній Африці) erg
ергограф ergograph
ергономіка ergonomics
ерозі||я erosion; **берегова** ~ bank erosion;
бокова ~ lateral erosion;
вертикальна ~ vertical erosion;
вибіркова ~ differential erosion;
selective erosion;
вітрова ~ deflation;

wind erosion; **водна** ~ water erosion; **грунтова** ~ soil erosion; **прискорена грунтова** ~ accelerated soil erosion; **льодовикова** ~ glacial erosion; **механічна** ~ mechanical erosion; **нормальна** ~ normal erosion; **пластова** ~ sheet erosion; **регресивна** ~ headward erosion; **регресивна** ~ regressive erosion; **флювіальна** ~ fluvial erosion; **хімічна** ~ chemical erosion; **яркова** ~ gully erosion; ~ **гірських порід** erosion of rocks; ~ **дошовими краплинами** raindrop erosion; ~ **піщаного ґрунту** sandy terrain erosion; ~ **талими водами** meltwater erosion; **дія** ~і action of erosion; **місце** ~і erosion surface; **фактор** ~і erosion agent; **цикл** ~і cycle of erosion **ерозійн||ий** erosion; ~ **контроль** erosion control; ~ **еоловий стовп** hoodoo; ~а **платформа** erosion platform; ~а **поверхня** surface of erosion **ерозійність** erosivity **ерратичний** erratic

есгер (довгий гребінь в Уельсі) esgair **ескарп** escarp; escarpment; **структурний** ~ structural escarpment **ескер** esker; asar; os; **нанизаний** ~ beaded esker **естансія** (ферма в Південній Америці) estancia **естоверс** estovers **естуарій** estuary; **припливно-відпливний** ~ tidal estuary **естуарний** estuarial; estuarian **етап** stage; phase; period **етнічн||ий** ethnic(al); ~а **група** ethnic(al) group; ~а **єдність** ethnic(al) unity; ~а **меншина** ethnic(al) minority; ~е **походження** ethnic origin **етнічність** ethnicity **етнічно** ethnically **етноботаніка** ethnobotany **етнографічний** ethnographic(al) **етнографія** ethnography **етноекологічний** ethnoecological **етнокультурний** ethnocultural **етнолог** ethnologist **етнологічний**

ethnologic(al)
етнологія ethnology
етнос ethnos
етноцентричний
 ethnocentric
етноцентричність
 ethnocentricity
етчплейн etchplain
еурігалинний euryhaline; ~
організм euryhaline
 organism
еурітермічний
 atenothermic; eurythermic; ~
організм atenothermic
 organism; eurythermic
 organism
еутрофікація
 eutrophication
еутрофічний eutrophic
еутрофія eutrophia /
 eutrophy
ефект Коріоліса Coriolis
 effect
ефективн||ий effective;

efficacious; efficient; ~
менеджмент effective
 management; ~ **метод**
 effective method; ~**а влада**
 effective authority; ~**а**
продуктивність effective
 power; ~**а температура**
 effective temperature; ~**е**
вітрове навантаження
 effective wind load
ефективність effectiveness;
 efficacy; efficiency;
 efficaciousness; ~
виробництва productive
 efficiency; manufacturing
 efficiency; ~
евапотранспірації
 evapotranspiration
 effectiveness; ~ **заводнення**
 pattern efficiency; ~
капітальних вкладень
 capital efficiency; ~ **поток**
 efficiency of a stream
ефузивний effusive

Є

євразієць Eurasian
євразійський Eurasian
євреї Jewry, *the* (*pl збірн.*)
євреї Jew; Jewry
єврейка Jewess; Jewry
єврейський Judaic; Jewish
Європа Europe
європеєць European

європейський European;
Є~ союз European Union
європеїд Caucasoid
європеїдний Caucasoid
єгипетський Egyptian
єгиптянин Egyptian
єгиптянка Egyptian

Ж

жандарм (вершина)
gendarme
жара heat
жаркий hot; scorching;
torrid; ~ **день** scorcher
жеода vugh / vug
жерло вулкана vent
живити (про річку) feed (p.
fed, p.p. fed)
жил||а lead; lode; vein;
гірничча ~ mining vein;
мінеральна ~ mineral lode;
mineral vein; **рудна** ~ ledge;
reef; ~ **асфальтиту**
asphaltite vein;
відгалудження ~и spur;
простягання ~и / пласта
strike; **руда з** ~и veinstone
жилий habitable
жильний мінерал gangue
жильний пояс lode
жителі people (pl);
population; ~ **північної**
Індії Hindustani, the (pl
збірн.)
житель denizen; dweller;
habitant; inhabitant; resident;
~ **передмістя** suburbanite; ~
столиці metropolitan;
корінний ~ native; ~ **Іраку**
Iraki / Iraqui; ~

Нідерландів Netherlander;
~ **Панами** Panamanian; ~
Північної Європи
Northman; ~ **Ямайки**
Jamaican
житло dwelling; domicile;
living quarters; abode;
придатний для ~ habitable
житлов||ий housing;
residential; ~е **будівництво**
housing; ~і **квартили міста**
uptown (амер.)
жовтозем yellow earth;
yellow soil
жолоб chute; flume; trough;
еворзійний ~ evorsion
hollow; **земляний** ~ terrain /
terrane gutter; **підводний** ~
underwater trough;
тектонічний ~ tectonic
trough
жолобок flute; **утворення**
~ку fluting
жолобчаста поверхня
rillenstein
жокул (гора в Ісландії)
jokul
жокула (річка в Ісландії)
jokula
жоран (холодний сухий
вітер із Юрських гір) joran

заальпійський tramontana / tramontane
заболочен||ий waterlogged; swampy; water-sick; wet; ~
грунт bogged soil; ~ **ліс** paludal forest; ~а **ділянка** water-logged ground; ~а **земля** swamp land; nad; ~а **лука** meadow bog; ~а **місцевість** marshland; swamp; ~а **територія** wetland; ~е **місце** soakage; ~е **середовище проживання** swampy habitat
заболочувати swamp; waterlog
забруднений contaminated
забруднення contamination; pollution;
шумове ~ noise pollution; sound pollution; ~ **води** water pollution; ~ **довкілля** environmental pollution; ~ **океану** ocean pollution; ~ **повітря** air pollution
забруднювати contaminate; pollute
забруднювач contaminant; pollutant
забудова building; housing; site development; **стрічкова**

~ **риббон-розвиток** ribbon-development;
суцільна ~ continuous built-up area; ~ **житлового кварталу** housing development; ~ **земельних ділянок** development of land; ~ **місцевості** site coverage; area reclamation; ~ **сільських районів** rural development
завал rock fall / rockfall
завірюха blizzard; snowstorm; purge
завод factory; mill-pond; plant; works (*вжив. як sing і як pl*); **автомобільний** ~ motor(car) works (*брит.*); automobile plant (*амер.*); **військовий** ~ munition factory; **газовий** ~ gasworks; **головний** ~ pilot factory; **кінний** ~ stud farm; **ливарний** ~ foundry; **лісопильний** ~ lumber mill; sawmill; **літакобудівний** ~ aircraft works; **машинобудівний** ~ machine-building plant; engineering factory; engineering works; **металургійний** ~ metallurgical plant;

metallurgical works;
миловарний ~ soap-works
(вживається як sing);
нафтопереробний ~ oil
refinery; **пивоварний** ~
brewery; **плавильний** ~
smelter; smeltery;
пороховий ~ gunpowder
factory; **рафінадний** ~
sugar refinery; **рибоводний**
~ fish farm; **рибообробний**
~ factory ship; **скляний** ~
glass factory; glassworks;
сталеварний ~ steelworks
(вживається як sing);
суднобудівний і
судноремонтний ~
військово-морського
флоту navy yard;
фарфоровий ~ ceramic
works; porcelain works;
хімічний ~ chemical plant;
цегельний ~ brickyard;
brickfield *(брит.)*;
цукровий ~ sugar-house;
sugar mill;
цукрорафінадний ~ sugar
refinery; **чавуноливарний**
~ iron-foundry; ironworks;
шкіряний ~ tannery; ~ із
неповним циклом non-
integrated works; ~ із
повним циклом integrated
works

заводський factory;
factory-furnished; industrial;
mill; shop-built
заводь oxbow; pool; **тиха** ~
backwater
загальнодержавна
стратегія national strategy;
state-wide strategy
загальнодоступний public;
publicly available
загальнонародний public
загальнонаціональний
national; nationwide
загата barrage; dam; weir; ~
біля млина mill-pond
загачувати dam; impound;
pond; weir
заглиблення dimple
заглиблювати(ся) deepen
загущати *(проектну сітку*
свердловин) infill
зайд-рабі *(додатковий*
урожай овочів, який
збирають у червні-липні в
Індостані) zaid-rabi
зайнятість employment;
occupancy; occupation;
неповна ~
underemployment; **повна** ~
full employment
закон law; ~ **Бейс-Балло**
Buys Ballot's law; ~
Коріоліса law of Coralis; ~
напластування law of

superposition; ~ **Рауля**
 Raoult's law; ~
відповідності **обсягу**
виробництва **виробничим**
силам law of
 correspondence between
 production volume and
 productive forces; ~
пропорційного розвитку
національної економіки
 law of proportional
 development of national
 economy
закордонний foreign;
 oversea(s)
закритий (*про затоку,*
гавань) landlocked / land
 locked
закрут (*річки*) bend; bight;
 winding; **крутий** ~ (*дороги,*
річки) elbow; ~ **заплави**
 floodplain scroll; ~
перехвату річки elbow of
 capture; ~ **річки** scroll
залежність dependence;
 dependency
заливн||ий flood; flooded
 with spring waters; pouring;
 ~а **лука** flood plain; water
 meadow
залишковий residual; ~
вулканічний конус puy; ~
гравій lag; ~ **елемент** trace
 element; ~ **пісок** residual

sand; ~ **шлак** remaining slag
залишок вивітрювання
 monadnock
залізистий chalybeate;
 ferriferous; ferrous; ~
кварцит ferruginous
 quartzite; ~ **пісок** /
піщаник iron sand; ~ **пласт**
 iron pan; ~ **шлак** ferriferous
 slag
залізн||ий ferrous; iron; ~
колчедан pyrites; ~а **руда**
 iron ore
залізниц||я railway(*брит.*);
 rail carrier; railroad (*амер.*);
канатна ~ funicular
 railway; **перевозити** ~єю
 railroad
залізничн||ий railway
 (*брит.*); railroad (*амер.*); ~
вузол railway junction; ~
парк railway-yard; ~а **колія**
 railway track; lay-by; ~а
сітка railway system; ~а
станція train station; ~е
полотно railway bed;
 permanent way; ~і
перевезення railway traffic;
ширина ~ої **колії** railway
 gauge
заліз||о iron; **листо́ве** ~
 plate; **штабо́ве** ~ flat-iron;
оксид ~а iron oxide
залізобетон armoured

concrete; ferro-concrete
залізонікелевий сплав
 permalloy
залізорудний басейн iron
 ore pool
залізняк ironstone / iron-
 stone
заліснений forested
заліснення afforestation;
 reafforestation; reforestation
заліснювати reafforest;
 reforest
залягання bedding;
 stratification
замерзання congelation;
точка ~ freezing-point;
 point of congelation
замер drift
заметіль purge
заморожений glaciated
заморожування icing
заморозки freeze; light
 frosts; wind chill; **весняні** ~
 late frosts; **осінні** ~ the first
 autumn frosts; **нічні** ~ night
 frosts
заморозок frost; ~ **на**
грунті ground frost
заморський oversea(s)
замулювання siltation
зандур sandur
зандровий outwash; ~
простір outwash terrain /
 terrane

зандур sandur
занепад (*про економіку*)
 decline; regress
занепадати (*про*
економіку) decline
занурений sunk (*p.p. від*
sink); sunken
занурення в воду
 submergence
занурювати submerge
заокеанський transoceanic
западин||а cavity; concave;
 cuvette; depression; dimple;
 trough; vugh / vug;
замкнута карстова ~
 dolina / doline;
ізометрична ~ centrocline;
міждюнна ~ fulji; **мілка** ~
 shallow depression;
неглибока ~ arena;
субсеквентна ~ subsequent
 depression; **тектонічна** ~
 tectonic basin; tectonic
 depression; **утворювати** ~у
 cave in
запас fund
запилений dusty
заплава alluvial flat; bet;
 flood plain / floodplain
заплавн||ий flood plain /
 floodplain; ~а **рівнина**
 flood plain / floodplain; ~і
відкоси flood plain splays
заповідна територія

conservation area
заповідник conservancy
 area (*амер.*); park; reserve;
 sanctuary; wilderness area;
мисливський **або**
риболовецький ~ preserve;
мисливський ~ warren;
олелячий ~ deer forest
заповнення infill
заповнювати infill
запруджений ponded
запруджування ponding
запружувати dam; pond
заріба (*загін для свійських*
тварин у північному
Судані) zariba
зарості bush; shaw; ~
чагарника brake
зарость brushwood; brush;
 overgrowth; thicket
зарубка intersection
заселен||ість occupancy;
 occupation; **цикл** ~**ості**
 cycle of occupation
заселений habitable
заселення settlement;
кордон ~ settlement frontier;
мережа ~ settlement net; ~
земель land settlement
заселяти populate; settle
засівання sowing
засніжений snow-bound
засоби **виробництва**
 producer's goods

засоленість (*грунту*) salt
засолення (*грунту*)
 salinisation / salinization
застій stagnation
заструги sastruga / zastruga;
 skavler
засуха drought
затвердіння consolidation;
 induration; ~ **гірської**
породи induration of rock
затишшя (*час відсутності*
тектонічної діяльності)
 stillstand / still-stand
заток||а bay; fleet; gulf;
морська ~ gulf; **обмінна** ~
 bolsa bay; **вузька морська**
 ~ firth; inlet; loch / lough /
 lock; **глибока вузька** ~ gja
 / gia; **мілка** ~ creek;
морська ~ **з низькими**
берегами fiard; **невелика** ~
 cove; ~ **в Ірландії** loch /
 lough / lock; ~ **в Шотландії**
гео; бар'єрний бар ~и bay
 barrier; **вал** ~и bay bar
затонулий sunken
затоплений sunk (*p.p. від*
sink)
затоплення inundation;
 submergence **загроза** ~
 water menace
затоплювати submerge;
 waterlog
затрат||и cost; costs;

лінійно-перевізні ~ line-haul costs; **аналіз відносних** ~ comparative cost analysis
затуманений vapoury
затмарювати overcast (*p. i p.p. overcast*); overcloud
захист protection; ~ **від замерзання** frost protection;
 ~ **дощоміру** rain-gage shield; ~ **від випинання ґрунту від морозів** frost-heave protection; ~ **навколишнього середовища** environment(al) protection
захід / Захід west; **країни З~у** Occident, *the*; West, *the*; **на ~і** west; westerly; westward(s); **що живе на ~і** western
західний occidental; west; westerly; western; ~ **вітер** zephur
збезлюднити desolate
зберігати preserve
збиток diseconomies; loss;
чистий ~ dead loss;
прямий ~ sheer loss
збільшення accretion; raise
збільшуватися rise
збір tax
збурювання undulation
збут market; **знаходити**

ринок ~у market
звиватися (*про дорогу, річку*) meander
звивина (*ріки, дороги*) meander
звивисто (*про річку*) meanderingly
зволожений damped; moistened; wetted; ~ **периметр** wetted perimeter
зволоження damping; humidification; moistening; wetting; **межа** ~ wetting front
звужувати(ся) narrow
згин (*ріки*) bight; **вигнутий доверху** ~ upwardly convex flexure; **крутий** ~ hook
здатний біологічно розкладатись biodegradable
здатність ability; capacity; power; **несна** ~ (*поток, вітру*) competence
зейят (*притулок для подорожніх у Бірмі*) zeyat
зелені насадження greenery / green spaces
земельн||ий agrarian; landed; territorial; ~ **наділ** allotment; ~ **фонд** supply of land; **~а власність** demesne lands; land property; landed property; property in land;

proprietorship; tenement; **~а ділянка** plot of land; **~а книга** terrier; **~а рента** ground rent; **~а реформа** land reform

земіндар / **заміндар**
(збирач мита в Індостані)
zemindar / zamisdar

землевласник в Індостані
zamisdar; zemindar

землеволодіння holding;
landowning; land tenure;
дрібне ~ smallholding

землевпорядкування
system of land tenure;
regulation for the distribution
of land; ~ **лінії в системі**
державного

землевпорядкування в
США range

землекористуванн||я land
use; land utilisation /
utilization; **зміна** ~ lotting;

класифікація ~ land use
classification; **конкуренція**
при ~i land use competition;
консервація ~ land use
conservation

землемір land-surveyor

землеробств||о husbandry;
tilth; **басейнове** ~ basin
cultivation; **вогнево-**
підсічне ~ agriculture with
axe and fire; slash-and-burn

agriculture; **зрошувальне** ~
в Японії ha; **екстенсивне** ~
extensive farming;

інтенсивне ~ high farming;
каїрне ~ kair farming;
кафрське ~ kaffir farming;

конвертоване ~ convertible
husbandry; **оазисне** ~ oasis
farming; **осіле** ~ sedentary

agriculture; **перелогове** ~
shifting agriculture; shifting
cultivation; swidden farming;

підсічне ~ sudden
cultivation; **підсічне**

тропічне ~ milpa farming;
селуцьке ~ seluka
cultivation; **терасове** ~

terrace cultivation; ~ **на**
незрошуваних землях у
Японії ha-ta; **травопільна**

система ~a lea farming

землеробський agricultural

землетрус earthquake;
seism; temblor (амер.);

вулканічний ~ volcanic
earthquake;

катастрофічний ~
catastrophic earthquake;

локальний ~ local
earthquake; **підводний** ~

seaquake; **помірний** ~
moderate earthquake;

руйнівний ~ damaging
earthquake; destructive

earthquake; **сильний** ~ large earthquake; **мажор** earthquake; **слабкий** ~ minor earthquake; small earthquake; **тектонічний** ~ dislocation earthquake; tectonic earthquake; **техногенний** ~ technogeneus earthquake; **штучний** ~ artificial earthquake; man-made earthquake; **осередок** ~у focus; **сила** ~у magnitude of earthquake; **фокус** ~у seismic focus
земл|я earth; ground; land; landmass; soil; territory;
алювіальна ~ в Англії / **інгова** ~ ings land; **біла** ~ white land;
внутрішньофермова ~в Шотландії in-by land;
гаряча ~ (прибережні райони в тропіках Центральної та Південної Америки до висоти 3 000 футів) tierra caliente;
голуба ~ blue ground;
дереліктна / **недоглянута** ~ derelict land; **жовта** ~ yellow ground; **заболочена** ~ boggy land; **затоплювана** ~ берега річки washland;
зльодовикована ~

glacierised / glacierized land;
ізостатична ~ isostatic earth; **ламасна** ~ lammas land; **маржинальна** ~ marginal land; **меліорована** ~ improved land;
меліорована ~ в Голландії та Бельгії polder; **мулова** ~ silt land; **м'яка** ~ open land; **нанесена** ~ warpland(s); **наносна** ~ alluvium (*pl alluvia, alluviums*); **іннінг(s)**; **неродюча** ~ badland; barren land; sterile land; **общинна** ~ common land; **плець** / **плек** / **плек**; **орна** ~ ploughland; arable land; **інфілд** / **ін-філд**; **піврічна** ~ half-year land; **Ламмас** land; **помірна** ~ (зони висотного розподілу рослинності в тропіках Південної Америки, розташовані на висоті 3 000-6 000 футів) tierra templada; **пустошна** ~ sparseland; **родюча** ~ loam; **розпушена** **садова** ~ mould; **стара** ~ old land; **фольдова** ~ fold land; **холодна** ~ (зони висотного розподілу рослинності в тропіках Південної Америки на висоті 6 500 -

10 000 *фунтів*) tierra fria;
шляхова ~ road land; ~
біля ферми / садиби infield
 / in-field; ~, **відвойована в**
моря inning(s); ~ **під**
забудову building land; ~
під паром fallow; lea;
 plough-land; ~, **що**
піднялася з води emerged
 terrain / terrane; ~, **яка не**
має певного
функціонального
призначення white land; ~,
яку обробляють за
допомогою селуки seluka;
 ~і, **що розташовані серед**
общинних земель і
належать різним
господарям ming land;
вартість ~і land value;
виснажувати ~ю overcrop;
володіння ~єю demesne;
ділянка ~і division of soil;
кляптик ~і plot;
класифікація земель land
 classification; **коефіцієнт**
поглинання ~і land
 absorption coefficient;
коливання ~і trembling of
 soil; **короткий переліг**
земель short lea / ley / lay;
націоналізація ~і land
 nationalization; **обробіток**
 ~і tillage; tilth; **обробляти**

~ю till; **освоєння** ~і
 discovery of land; **переліг**
земель lea / ley / lay; **під**
 ~єю underground;
покращення й захист
земель, що затоплюються
 empolder / impolder;
потенційна
продуктивність ~і carrying
 capacity of land; **потенціал**
 ~і land capability;
роздібнення ~ель
 parceling-out; **система**
ротації ~ель land rotation;
скопувати ~ю grub;
укрупнення земель land
 consolidation
землевласник land owner
землезнавство land
 economics
землистий earthy
земляни||ий earthy; earthing;
 terrestrial; ~ **вал** earth-
 deposit; earth mound;
 revetment; ~ **стовп** earth
 pillar; ~ **шар** ground plane;
 earth stratum; ~і **роботи**
 digging; earth excavation;
 earth grading; earth-moving
 work
земн||ий terrain / terrane;
 terrestrial; ~ **горизонт**
 terrestrial horizon; ~
магнетизм terrestrial

magnetism; **~а кора** Earth crust; **~а куля** earth; globe; terrestrial globe; **~а радіація** terrestrial radiation; **~а поверхня** earth surface; **~е випромінювання** radiance of terrain / terrane; **~е тяжіння** attraction of gravity; **блок ~ої кори** crush-block; **рух ~ої кори** earth movement
зернистий granular
зерно corn; grain
зернов||ий cereal; **~е господарство** grain farming
зерносховище granary
зеудж zeuge / zeugen
зехштейн (*верхній підрозділ пермського періоду в Німеччині*)
 zechstein
зима winter
зимовий winter; winterly; wintry **~ струмок у південній Англії**
 winterbourne
зкам'яніння lithification
злак cereal (crop); **кущовий** ~ bunchgrass;
хлібні ~и cereal; grain
зледенілий glaciated
зледеніння glaciation;
континентальне ~
 glaciation; **материкове** ~

continental glaciation;
плейстоценове ~
 Pleistocene ice-sheet;
четвертинне ~ quaternary glaciation; **період** ~ period of glaciation; **процес** ~ glacierisation / glacierization
злив||а cloud-burst flood; deluge; downpour; drench; hailstorm; pour; pouring rain; torrent *pl*; shower; **мангова** ~ (*сильні грозові дощі в Індії*) mango-shower;
несподівана ~ flurry (*амер.*); **сильна** ~ cataract; downfall; heavy shower; **~ з вітром** scat; **~ з ураганом** rain-storm; **литися ~ою** shower
зливал||тися (*про ріку*) flow together; interflow; join; merge; **що ~ються разом** interfluent
злиття confluence; **~ річок** confluence of rivers; **зона** ~ confluence zone
злушення exfoliation
зменшувати(ся) abate; decrease; diminish; lessen; narrow
змерзання regelation
змерзатись regelate
змив wash-out; **~ річкою** fluviraption

змивання erosion; flushing;
 washing; washing down;
 washing off; **схилове** ~
 slope wash
змивати erode; wash
зміна change; modification;
 shift; variation; **зміна**
напрямку veer; veering
змінний variable; ~ **аналіз**
затрат variable cost analysis
змінювати **напрям**
(особливо за рухом
годинникової стрілки) *(про*
вітер) veer
зміщення displacement;
 dislocation; shear; warping;
вертикальне ~ vertical
 shear; **горизонтальне** ~ /
зсув ґрунту heave; **косе** ~
 shift
знезаражувати
 decontaminate
знекремніювання
 desilication; desilification
зниження descent;
 lowering; reduction
зношування detrition;
 downwearing
зовнішн||ий foreign;
 external; surface; ~ **ринок**
 foreign market; ~і
відносини foreign relations;
~я політика foreign policy;
~я торгівля external trade;

foreign trade
зовнішньоекономічн||ий
 external economic; ~а
діяльність foreign
 economic activity; ~а
співпраця foreign economic
 cooperation; ~і **зв'язки**
 external economic links;
 external relations; foreign
 economic links; foreign
 economic relations
золотий gold-mine; ~
рудник gold-mine
золото gold; **розсипне** ~
 alluvial gold
золотоносн||ий auriferous;
 gold-mine; ~ **конгломерат**
 gold-bearing conglomerate; ~
пісок auriferous gravel; gold
 dust; lead; wash; ~ **район**
 goldfield; ~ **шар** reef; ~а
ділянка gold-field; ~а
жила auriferous; gold-
 bearing; gold vein; placer;
 vein of gold
зон||а area; belt; region;
 zone; **абляційна** ~ ablation
 zone; **батиальна** ~ bathyal
 zone; **безмитна** ~ duty-free
 zone; **берегова** ~ littoral
 zone; **буферна** ~ buffer
 strip; buffer zone; **валютна**
 ~ monetary zone; **відрізана**
 ~ **низького тиску** та

температури cut-off low;
воєнна ~ military zone;
глибоководна морська ~
 deep-sea zone;
господарська ~ economic
 zone; **еуфотична** ~ euphotic
 zone; **європейська**
економічна ~ European
 economic area; **житлова** ~
 residential zone; **заміська** ~
 exurban zone; **замкнена** ~
 locked area; **ізотермальна**
 ~ isothermal zone;
ландшафтно-
функціональна ~
 landscape functional zone;
лісова ~ forest zone;
лісостепова ~ forest steppe
 zone; **літоральна** ~ littoral
 zone; **межова** ~ forde zone;
міжнародна ~ international
 zone; **міжтропікова** ~
 intertropical zone;
міжтропікова ~
конвергенції intertropical
 convergence zone (ITCZ);
мінералізована ~
 mineralised / mineralized
 zone; **міська** ~ urban zone;
мішанолісова ~ mixed
 forest zone; **морська** ~
 maritime zone; **нейтральна**
 ~ neutral zone; **непрохідна**
 ~ no-go-area; **окупаційна** ~

occupation zone; **офшорна**
 ~ offshore zone;
паркувальна ~ parking
 area; **пелагічна** ~ pelagic
 zone; **перехідна** ~
 transitional zone; zone in
 transition; **пішохідна** ~
 pedestrian area; **піщано-**
літоральна ~ psammo-
 littoral zone; **посушлива** ~
 arid area; arid zone;
прибережна ~ littoral zone;
придонна ~ profundal zone;
промислова ~ enterprise
 zone; industrial zone;
сахелійська ~ Sahelian
 zone; **сейсмічна** ~ seismic
 zone; **середньоширотна** ~
низького тиску mid-
 latitude depression;
світлова ~ photic region;
 photic zone; **степова** ~
 steppe zone; **субдукційна** ~
 subduction zone;
субліторальна ~ sublittoral
 zone; **суміжна** ~ contiguous
 zone; **сутінкова** ~ twilight
 zone; **тилова** ~ **пляжу**
 backshore; **тропічна** ~
 tropical region; tropical zone;
тропічна ~ **океану** tropical
 ocean; **урбанізована** ~
 urbanised / urbanized area;
фітальна ~ phytal zone;

фреатична ~ phreatic zone;
фронтальна ~ frontal zone;
чагарникова ~ shrub zone;
часова ~ time zone;
широтні ~ latitudinal zones;
штормова ~ storm-area;
шумова ~ noise zone; ~
аерації aeration zone; ~
асиміляції zone of
 assimilation; ~ **Беніюфа**
 Benioff zone; ~ **вегетації**
 vegetation zone; ~
викидання zone of discard;
 ~ **виключного рибальства**
 zone of exclusive fisheries; ~
вільної торгівлі free trade
 zone; ~ **водоспадів** fall
 zone; ~ **громадської**
безпеки public safety zone;
 ~ **депресії** depression zone;
 ~ **дифузії** zone of diffusion;
 ~ **землекористування** land
 using zone; ~ **злиття**
 confluence zone; ~ **іригації**
 irrigated zone; ~ **митного**
контролю customs zone; ~
низького барометричного
тиску low; ~ **перекриття**
 zone of overlap; ~
підгодівлі zone of bait; ~
рослинності, що засохла
 die-back; ~ **скиду** fault zone;
 ~ **фітобентосу** phytal zone;
 ~, що працює на експорт

export processing zone;
розділяти на ~и zone
зональний zonal; zone; ~
індекс zonal index
зонда (*сильний західний*
вітер на заході Аргентини)
 zonda
зонування zonation; zoning
зоогеографічний
 zoogeographical
зоогеографія zoogeography
зоопланктон zooplankton
зоофіт zoophyte
зосередження centralisation
 / centralization;
 concentration
зосереджувати centralise /
 centralize; concentrate
зріз shearing
зрізувальний ящик shear
 box
зрізування та
спалювання paring and
 burning
зростання growth;
 development; upgrowth;
економічне ~ economic
 growth; **логістичне** ~
 logistic growth; **нульове**
економічне ~ zero growth;
нульове ~ **населення** zero
 population growth; ~
безробіття growth of
 unemployment; ~

виробництва expansion of production; ~ **зайнятості** job growth; ~ **міст** urban expansion; urban extension; urban sprawl; **аналіз композиційного** ~ growth composition analysis; **правила внутрішнього алометричного** ~ rule of ultra-urban allometric growth; **темпи** ~ growth rate **зрошення** drenching; irrigation; **басейнове** ~ basin irrigation; **штучне** ~ artificial irrigation; ~ **дощуванням** sprinkling; ~ **стічними водами** sewage irrigation; **поля** ~ sewage farm
зрошувати I (*про дощ*) dew; drench
зрошувати II (*штучно*) irrigate; sewage

зрубвання cutting; felling; **ліцензія на** ~ felling licence
зсув break; fault; landfall; landslide; mudslide; slide; slip; slump; slumping; soil slip; **блочний** ~ rockslide; **глибинний** ~ deep-seated shift; **горизонтальний** ~ **шарів** horizontal displacement; ~ **блоків** rock creep; ~ **грунту** creep; debris slide; ~ **шарів** layer displacement; ~ **щебеню** talus creep
зсувальна напруга shear stress
зсунути dislocate
зулус Zulu
зулуска Zulu
зулуський Zulu
зулуська мова Zulu
зюйд south

I

іглу (*житло ескімосів*)

igloo

ід (*місце на руслі струмка, що пересихає на півночі Судану*) idd

ізалобара isallobar

ізанакатабара isanakatabar

ізаномаль isanomal

ізаритма isarithm

ізаритмічний isarithmic

ізентрофічн||ий

isentropic; ~ **аналіз**

isentropic analysis; ~**а**

поверхня isentropic

surface

ізоамплітуда isoamplitude

ізобаза isobase

ізобара isobar

ізобарний isobaric; ~

район isobaric area

ізобата bathygraph;

bathymetric contour;

bathymetrical contour;

isobath

ізобатотерма isobathytherm

ізобронт isobront

ізовіста isovist

ізовол isovol

ізодапана isodapane

ізогалина isohaline

ізогалсина isohalsine

ізогела isohel

ізогеотерма isogeotherm

ізогієта isohyet

ізогідричний isohydric

ізогідричність isohydr

ізогіомена isohyomene

ізогіпс||а isohyps(e);

абсолютна ~ / ~

абсолютної топографії

absolute isohyps(e);

відносна ~ / ~ **відносної**

топографії relative

isohyps(e); ~и та **ізобати**

contours

ізоглоса isogloss

ізогона isogon

ізогональний isogonal

ізोगрама isogram

ізокераунік isokeraunic

ізоикета isoikete

ізокефа isokeph

ізокліналь isoclinal;

isocline

ізоклінальн||ий isoclinal;

isoclinic; ~ **гребінь** hogback

/ hog-back / hog's back; ~е

складкування isoclinal

folding

ізокрима isocryme

ізокримена isokrymene

ізолінія isoline; isopleth

ізомера isomer

ізомесичний isomesic

ізометричний isometric
ізонєфа isoneph
ізоніфа isonif
ізоноєта isonoet
ізоноєтичний isonoetic
ізопача isopach; isopachyte
ізопічний isopic
ізоплєта isopleth
ізопора isopore
ізопракта isopract
ізорима isoryme
ізоєсеймічний isoseismal
ізоєсейста isoseist
ізоєстада isostade
ізоєстазія isostasy
ізоєстата isostatic
ізоєстатичн||ий isostatic; ~а
аномалія isostatic anomaly;
 ~а **деформація** isostatic
 deformation; ~а
компенсація isostatic
 compensation; ~а **рівновага**
 isostatic equilibrium; ~е
підлаштування isostatic
 adjustment; ~е
урівноваження isostatic
 readjustment
ізоєстєричний isosteric
ізоєталантоза isotalantose
ізоєтанта isotante
ізоєтаха isotach
ізоєтера isothere
ізоєтерма isotherm
ізоєтермальний isothermal

ізоєтермічн||ий isothermic;
 ~ **єраєієнт** isothermic
 gradient; ~а **карта**
 isothermic chart
ізоєтермоєбата isothermobath
ізоєтермоєброза
 isothermombrose
ізоєтерпа isoterp
ізоєтип isotype
ізоєтоп isotope
ізоєтопний isotopic; ~
аналіз isotopic analysis
ізоєтропний isotropic
ізоєфєна isophene / isophane
ізоєфіта isophyte
ізоєфітохрона
 isophytochrone
ізоєфотичний isophotic
ізоєхєйма isocheim
ізоєхрона isochrones; isotime
ілюєвіальний illuvial
ілюєвіація illuviation
імієгрант immigrant;
приєзовний ~ conscripted
 immigrant; ~ **єругого**
поєкоління second-
 generation immigrant
імієграція immigration
імієгрувати immigrate
імієруючий immigrant
імієла haze; mist
імієлистий hazy
імієєрія empire
імієєрський empire

імпорт import; importation;
невидимий ~ invisible
import; ~ **товарів**
merchandise imports;
заміщення ~у import
replacement; import
substitution; **концентрація**
~у import concentration;
проникнення ~у import
penetration
імпортувати import
інверсійна кришка
inversion lid
інверсія inversion; ~, що
спадає subsidence inversion
інвестиційн||ий investment;
~ **банк** investment bank; ~
капітал investment assets;
invested capital; ~
потенціал investment
potential; ~ **ринок**
investment market; ~ **траст**
investment trust;
management company
(*брит.*); ~а **привабливість**
investment appeal;
investment attractiveness; ~і
надходження investment
income
інвестиці||я investment;
placement of funds;
іноземні ~ї foreign
investment; **прямі іноземні**
~ї foreign direct investment;

соціальні ~ї social
investment; **брак** ~ій
underinvestment
інвестор investor
інвестування investment;
investing; **агресивне** ~
aggressive investment;
investing; **іноземне** ~
foreign investment
інвестувати invest
інв'єрно (*дощовий сезон у*
тропічній Америці)
invierno
інволюція involution
індекс index (*pl indexes,*
indices); ~ **біологічної**
продуктивності С.
Патерсона CVP-index; ~
зайнятості index of
activity; ~ **зволоження**
moisture index; ~
людського розвитку
human development index; ~
опадів pluvial index; ~
продуктивності
productivity index; ~
промислового
виробництва index of
industrial production; ~
скупченості crowding
index; ~ **снігонакопичення**
snow accumulation index; ~
спеціалізації specialisation
/ specialization index; ~

суворості **посухи**
Пальмера Palmer drought
 severity index; ~ **сухості**
 aridity index; dryness index
індикатор indicator; ~
вологості humidity
 detector; humidity detecting
 device; moisture indicator; ~
глибини depth indicator; ~
денного світла day light
 indicator; ~ **сонячного**
світла sunlight indicator; ~
зони zone-position indicator
індіанець Indian
індіанка Indian
індіанський Indian
індієць / **індус** Indian;
 Hindu
індійський Indian; ~
селянин, хлібороб ryot
індостанець Hindustani
індостанський Hindustani
індустріалізація
 industrialisation /
 industrialization; ~,
спрямована на заміщення
імпорту import substitution
 industrialisation /
 industrialization
індустріалізм industrialism
індустріальн||ий industrial;
 industrialized /
 industrialized; ~ **імпульс**
 industrial momentum; ~

масток industrial estate; ~
район industrial area; ~а
інерція industrial inertia; ~а
концентрація industrial
 concentration; ~а
мобільність industrial
 mobility
індустрія industry;
рекламна ~ advertising
 industry; **четвертинна** ~
 quaternary industry; ~
відпочинку leisure
 industry; ~ **моди** fashion
 industry; ~ **послуг** tertiary
 industry; ~ **розваг** recreation
 industry; ~ **швидкого**
приготування їжі fast food
 industry
індуський Hindu
іній hoarfrost / hoar-frost;
 rime; thin coating; white
 frost; **вкривати інеєм** rime;
вкритий інеєм frosted;
 rimy
інінг(си) inning(s)
інлієр inlier
інноваційн||ий innovative;
 innovation; ~а **політика**
 innovation policy; innovation
 programme / program; ~а
стратегія innovation
 strategy; ~а **технологія**
 innovation technique; ~і
банки innovation banks

іноземець foreigner; alien;
 ~, що натуралізувався в даній країні denizen
іноземн||ий foreign;
 tramontana / tramontane; ~е
інвестування foreign investment
інсектіґрунт insectisoi
інсельберг inselberg
інсоляція insolation
інтеграція integration; agglomeration;
вертикальна ~ vertical integration; **економічна** ~ economic integration;
расова ~ racial integration
інтегрувати integrate; desegregate
інтергляціал interglacial
інтерколайн intercolline
інтерстадіал inetrstadial
інтерфлюв interfluve
інтрузивний intrusive
інтрузі||я intrusion;
вулканічна ~ igneous intrusion; **мала** ~ minor intrusion; **пластова** ~ sill;
узгоджена ~ concordant intrusion; **пов'язаний із** ~єю endogenous
інфільтрація infiltration
інфраструктура infrastructure; **економічна** ~ economic assets; **загальна**

~ common infrastructure;
ринкова ~ market infrastructure; ~ **зв'язку** communications infrastructure; ~
підприємницької діяльності business environment; ~ **порту** port infrastructure
іоносфера ionosphere; thermosphere
іракський Iraki / Iraqui
іранець Iranian; Persian
іранка Iranian; Persian
іранський Iranian; Persian
іригаційн||ий irrigation; irrigational; ~ **канал** drove; acequia (*амер.*); ~ **район** irrigation district; ~ **сезон** irrigation season; ~ **тунель** irrigation tunnel; ~а **гребля** irrigation dam; reclamation dam; ~а **ерозія** irrigation erosion; ~а **канава** float; ~а **система** irrigation system
іригація irrigation
ірландець Irishman
ірландка Irishwoman
ірландськ||ий Irish; ~а **мова** Irish; ~а **гельська мова** Erse
ірландці Irish, *the* (*pl збірн.*)
ірредентизм irredentism

ісблінк isblink
ісландець Icelfander
ісландка Icelfander
ісландськ||ий Icelfandic; ~а
мова Icelfandic
іспанець Spaniard
іспанка Spaniard
іспанськ||ий Spanish; ~а
мова Spanish

італієць Italian
італійка Italian
італійськ||ий Italian; ~а
мова Italian
іти (*про дощ*) rain
іудаїзм Judaism
іудейський Judaic
ішина ishinna

Й

йва (*село в М'янмі*) ywa
йома (*гірське пасмо в*

М'янмі) yoma

К

каатинга (*ландшафт –
сухе листопадове тропічне
рідколісся у Бразилії*)
caatinga

каботаж coastal trade

кабук kabouk

каверна cavern; vugh / vug

кавір (*болото в Ірані*)
kavir

кавітація cavitation

кавказець Caucasian

кавказький Caucasian

кадастр cadaster;

водогосподарський ~
water utilisation / utilization
cadaster; inventory of water
resources and users; ~
підземних вод ground
water cadaster; ~

природних ресурсів
inventory of natural
resources

кадастровий cadastral; ~

журнал cadastral register;

~а зйомка cadastral survey;

~а карта cadastral map; **~а**

оцінка cadastral valuation

кадмій cadmium

кадровий human
resources; personnel; ~

потенціал human capacity;
staff capacity; ~ **склад** the

cadre; **~а політика**

personnel policy; staffing
policy

казах Kazakh

казахськ||ий Kazakh; **~а**

мова Kazakh

казашка Kazakh

кайнгін (*вогнево-підсічне
землеробство на*

Філіппінах) caingin

кайнозой Neozoic

кайнозойський Neozoic

каламутний turbid

каламутність turbidity

калібрувати standardise /
standardize

каллар (*солончак в Індії
та Пакистані*) kallar

калюжа pool; puddle;

вкритий ~ми puddly

кальдера caldera; ~

просідання cauldron
subsidence

калькрет calcrete /
calcicrete

кальцефільн||ий calcicole;
calcicolous; calciphilous; **~і**

види calciphilous species

кальцинація calcination

кальцит calcite;

мікрокристалічний ~
microcrystalline calcite

кальцифоб calciphobe
кальцифуг calcifuge
кальцієво-магнієвий
карбонат calcium-
 magnesium carbonate
кальцій calcium
кам kame; **конічний** ~
 moulin kame;
перфораційний ~
 perforation kame
камбісол cambisol
каменепад topple
каменоломня quarry;
 stone-pit
камера chamber; **непряма**
 ~ (тип атмосферної
 камери) indirect cell; **пряма**
 ~ (тип атмосферної
 камери) direct cell; ~
Феррела Ferrel cell; ~
Хадлі Hadley cell
каміння masonry; rocks;
 stones; **пляжне** ~ beach
 rock; **ущелинне** ~ combe-
 rock / coombe-rock; ~ з
жерла вулкану volcanic /
 vulcanic upwelling
камінь rock; stone;
брокований ~ cobble;
 cobble-stone; **будівельний**
 ~ ragstone; **водяний** ~
 (верхня частина пісковиків
 Кейпера в англійському
 Мідленді) waterstone;

джерельний ~ rillstone;
дорогоцінний ~ precious
 stone; **ікр'яний** ~ roe-stone;
коштовний ~ jewel;
метеорний ~ meteoric
 stone; **підводний** ~ reef;
 rock; **пористий** ~ dripstone;
пробковий ~ rock-cork;
сарсеновий ~ sarsen stone;
ядровий ~ corestone;
мостити ~ pebble; ~, що
 хитається logan stone;
піраміда з каменю cairn
камовий kame; ~
комплекс kame
кампонг (поселення в
 Малайзії) kampong
кампонгове садівництво
 kampong horticulture
кам'яни||ий rock; stone;
 stony; ~ **блок** block stone;
 square stone; ~ **вік** Stone
 Age; ~ **масив** body of
 masonry; ~ **міст** masonry;
 stone bridge; ~ **осип** rock
 fall / rockfall; ~ **стовп**
 menhir; **новий** ~ **вік**
 Neolithic; **середній** ~ **вік**
 Mesolithic; ~а **смуга** stone
 stripe; ~е **підняття** stony
 rises; ~і **уламки** rock debris
кам'янистий rocky; stony
кам'яновугільни||ий
 carbonaceous; ~ **басейн**

coalbasin; coalfield; ~
період Carboniferous, *the*; ~
пласт coalbed; coalseam; ~
басейн / район coalfield; ~а
промисловість coal-mining
 industry; ~а **світа** coal
 measures; ~а **смола** coal-tar;
 ~а **шахта** coalmine; coalpit;
 colliery; ~а **формація**
 carbonic rock
канав||а fossa / fosse;
 runnel; trench; **стічна** ~
 channel; **обкопувати** ~ою
 ditch
канадець Canadian; ~ь
французького
 походження habitant
канадка Canadian
канадський Canadian
канак (тубілець
Тихоокеанських островів)
 Kanaka
канал canal; channel; drain;
 girt; lead; watercourse;
алювіальний ~ alluvial
 channel; **відпливний** ~ ebb
 channel; **іригаційний** ~
 irrigation canal; **обвідний** ~
 by-way; **осушувальний** ~
 rean / reen; **паводковий** ~
 flood-relief channel;
переливний ~ overflow
 channel; **підводний** ~
 flume; **підземний** ~

underground channel;
притоковий ~ distributary
 channel; **спускний** ~
 drainer; **судноплавний** ~
 ship canal; ~ **продування**
 blowhole; **будувати** ~ /
спрямовувати в ~ canalise
 / canalize; **проводити** ~
 channel
канат (підземний водовід в
Ірані) qanat / kanat
канкар (вапнякові
 конкреції в *Індії та*
Пакистані) kankar / kunkur
кантон canton
каньйон canyon;
підводний ~ submarine
 canyon; **ящикоподібний** ~
 box-canyon
каолін china clay; kaolin(e)
каолінізація kaolinisation /
 kaolinization
каолініт kaolinite
капілярна **бахрома**
 capillary fringe
капітал capital; fund;
венчурний ~ venture
 capital; **змінний** ~ variable
 capital; **кочовий** ~ nomadic
 capital; **людський** ~ human
 capital; **мертвий** ~
 unproductive capital;
обіговий ~ working capital;
орендний ~ tenant capital;

оборотний ~ circulating capital; working capital;
основний ~ fixed capital;
постійний ~ constant capital;
природний ~ natural capital;
промисловий ~ industrial capital;
реальний ~ real capital;
соціальний ~ social capital;
товарний ~ commodity capital;
торговий ~ trade capital;
фінансовий ~ financial capital;
 ~ **банку** bank capital; funds of bank;
баланс руху ~у balance of capital;
концентрація ~у concentration of capital
капіталізація capitalisation / capitalization
капіталізувати capitalise / capitalize
кар kar; slade
карбонат carbonate; ~ заліза ferrous carbonate; ~ кальцію calcium carbonate
карбонатн||ий carbonaceous; ~ **грунт** carbonate soil; ~ **риф** carbonate reef; ~а **гірська порода** carbonate rock; ~а **конкреція** carbonate concretion; ~і **породи** carbonate strata

карбоновий carboniferous
карбонування carbonation
карева (рівна поверхня в Індії та Пакистані) karewa
карез (підземний канал у Пакистані) karez
кар'єр pit; quarry;
розробляти ~ quarry;
видобувати камінь із ~у quarry;
розробка ~у quarrying
кариф (дощовий сезон в Індії) kharif
карлінг karling
карниз cornice
катраг (перезволожена земля в Ірландії) curragh / currach
карс (плоскі ділянки долин у Шотландії) carr-land
karst карст; **вежевий** ~ tower karst; **лабіринтний** ~ labyrinth karst; **суцільний** ~ holokarst; ~ **арени півнячих боїв** (вид тропічного карстового ландшафту) cockpit karst
карстифікація karstification
карстов||ий karstic; ~ **ландшафт** karst scenery; ~ **район** karst country; ~ **регіон** lapiaz; ~ **рельєф** karst topography; ~а **вода**

karst water; **~а воронка** jama; karst crater; **~а котловина** karst cavity; **~а печера** cove; **~а пустота** cavern; **~е утворення** cave; **~і щілини й вирви** enters **карстоутворення** karstification; lapiesation **карта** map; chart; **авіаційна** ~ aviation chart; **аналогова** ~ analogue map; **батиметрична** ~ bathymetrical map; **великомасштабна** ~ large-scale map; **військова** ~ military map; **гіпсометрична** ~ contour map; hypsometrical map; **дрібномасштабна** ~ small-scale map; **ізотакічна** ~ isotachic map; **контурна** ~ blank map; contoured map; key map; **мантійна** ~ mantle-map; **маршрутна** ~ strip map; **металлогенна** ~ metallogenetic map; metallogenic map; **міжнародна** ~ international map; **морська** ~ sea chart; sea map; **морфографічна** ~ morphographic map; **основна** ~ base-map; **синоптична** ~ synoptic map; **ситечкова** ~ sieve

map; **тектонічна** ~ tectonic map; **тематична** ~ thematic map; **топографічна** ~ topographic map; **трендово-поверхнева** ~ trend surface map; **~ базового масштабу** basic-scale map; **~ ґрунтових вод** depth-to-water map; **~ ґрунту** soil map; **~ діалектів** dialect map; **~ доріг** road map; **~ ізохрон** isochron chart; isochronic map; **~ районування** zoning plan; **~ рельєфу** relief map; **~ корисних копалин** mineral map; **~ опадів** isohyetal map; rain-map; **~ нафтового родовища** oil-field map; **~ нафтового пласта** reservoir map; **~ підземних вод** map of water table; **~ району** district plan; **~ рельєфу** relief map; **~ рівної площі** equal area map; **~ родовища** deposit map; field map; **~ самоорганізації** Self Organisation Maps (SOMs); **~ сейсмічних районів** seismic areas map; **~ сейсмічного районування** seismic zoning plan; **~ сніжного покриву** snow

chart; ~ **стоку** runoff map; ~
сходження **пластів**
 convergence map;
візуальний аналіз ~ visual
 analysis of maps;
генералізація ~и map
 generalisation /
 generalization map;
креслення ~и mapping;
легенда ~и map key;
масштаб ~и scale of the
 map; **символ** ~и map
 symbol; **читання** ~и map
 reading; **креслити** ~у draw a
 map; **наносити на** ~у map
картовий знак map image
картограма cartogram;
 choropleth
картограф cartographer;
 mapmaker
картографічн||ий
 cartographic(al); ~а
проекція map projection;
 ~а **сітка** graticule; map grid;
 ~е **відображення** mapping;
 presentation of charts; ~е
джерело base-map; ~е
представлення
 cartographic(al)
 representation
картографування /
 картування chart-making;
 map-making; mapping;
електронне ~ electronic

mapping; **морфологічне** ~
 morphological mapping;
послідовне ~ sequential
 mapping;
природоохоронне ~ nature
 conservation mapping;
просторове ~ spatial
 mapping; **цифрове** ~ digital
 mapping; ~ **криги** ice
 mapping; ~ **снігового**
покриву snow mapping
картографувати map
картографія cartography;
 mapping; **комп'ютерна** ~
 computer-assisted
 cartography
кару (*напівпустинне*
плато в Південній Африці)
 karoo
кас (*ярок у Пакистані*) kas
касба (*місто в арабському*
регіоні) kasba
каскад cascade; **спадати**
 ~ом cascade
каскадн||ий cascade;
 cascading; ~а **дифузія**
 cascade diffusion; ~а
система cascading system
каста caste
кас-махал (*помістя в Індії*
та Бангладеш) khas-mahal
ката kata
катакластичний
 cataclastic / kataclastic

катакомба catacomb
(часто pl)
катаклінальний cataclinal
катаморфізм katamorphism
ката-фронт kata-front
катастрофізм
 catastrophism
катена catena
катогалинний katohaline
катотермальний
 katothermal
католик Catholic; Roman-Catholic
католицизм Catholicism; Roman-Catholicism;
 Romanism
католицтво Catholicism;
обертати в ~ Romanize
католицьк||ий Catholic;
 Roman; Roman-Catholic; ~а
церква Catholic Church, the
каустифікація
 crustification
каучук rubber
каучуконосна рослина
 rubber plant
каччі *(заплава в Індії та Пакистані)* kachchi
квартал *(міста)* quarter;
 square; ~и, віддалені від
 центру uptown
квартерон quadroon
кварц quartz; silica;
золотоносний ~ auriferous

quartz
кварцит quartzite
квін *(ділянка землі в М'янмі)* kwín
квінта *(заміський будинок у Південній Америці)* quinta
квітникарство floriculture
квота quota; **імпортна** ~
 import quota; ~ **на вилов**
риби fish quota
квурер *(мулова земля по берегах Нілу)* qurer
кегелькарст kegelkarst
келиш caliche / calishe
кельд keld
кельт Celt
кельтський Celtic
кембрійський період
 Cambrian, the
кераміка pottery
керангас kerangas
кern core
киль kyle
китова спина *(гранітні брили в тропіках)*
 whaleback
кібуц *(тип сільськогосподарського виробництва в Ізраїлі та Палестині)* kibbutz
кіздхі *(намет кочівника в Пакистані)* kizdhi
кілас killas
кімберліт kimberlite

кірба (*хутір у Палестині*)
 khirba
кірка crust; **луцата** ~ scaly
 crust
клас (*у суспільстві*) class
класифікувати class
класовий class
класт clast
кластеризація clustering
кластичний clastic
клаф (*ущелина в Шотландії*) clengh
клин gore
клинометр clinometer
клиноподібний wedge-shaped
кліваж cleavage; rift;
вертикальний ~ cleat
клімаграма climagram /
 climagraph
клімат climate; **вологий** ~
 damp climate; humid
 climate; **гірський** ~
 mountain climate;
екваторіальний ~
 equatorial climate; **жаркий**
 ~ hot climate; torrid climate;
континентальний ~
 continental climate;
місцевий ~ local climate;
міський ~ urban climate;
морозний ~ / ~ **вічного**
морозу frost climate;
морський ~ maritime

climate; **мусонний** ~
 monsoon climate; **м'який** ~
 mild climate;
напівконтинентальний ~
 semi-continental climate;
непостійний ~ excessive
 climate; **океанський** ~
 ocean climate; oceanic
 climate; **острівний** ~ insular
 climate; **перигляціальний**
 ~ / **передльодовиковий** ~
 periglacial climate;
помірний ~ moderate
 climate; temperate climate;
помірно
континентальний ~
 moderate continental
 climate; **приморський** ~
 coast climate; **пустельний** ~
 desert climate;
різкоконтинентальний ~
 sharply continental climate;
середземноморський ~
 Mediterranean climate;
субарктичний ~ subarctic
 climate; **субтропічний** ~
 subtropical climate; **суворий**
 ~ rigorous climate; severe
 climate; **сухий** ~ arid
 climate; dry climate;
тропічний ~ tropical
 climate; ~ **вічного морозу**
 perpetual frost climate; ~
пустелі desert climate; ~

саван tropical savana / savanna / savannah climate;
 ~ **степів** steppe climate; ~
субтропічних пустель subtropical desert climate; ~
тундри tundra climate;
зміна ~у climate change; з
точки зору ~у climatically
кліматичн||ий climatic;
 epedaphic; ~ **оптимум**
 climatic optimum; **малий** ~
оптимум little climatic
 optimum; ~ **режим** climatic
 regime; ~ **фон** climate
 background; ~а **адаптація**
 climate adaptation; ~а
геоморфологія climatic
 geomorphology; ~а **крива**
 climagram; climagraph; ~е
районування climatic
 zonation; ~і **умови** climatic
 conditions
кліматозахисний climate
 protection
кліматозахист climate
 protection
кліматоізофіт climato-
 isophyte
кліматологічний
 climatological; ~ **фронт**
 climatological front
кліматологія climatology;
прикладна ~ applied
 climatology

кліматотерапевтичний
 climatotherapeutic
клімограма climogram;
 hytherograph
клімограф climograph
клінографічн||ий
 clinographic; ~а **крива**
 clinographic
клінт clint / clent / klint
кліп klip
кліф cliff; **косий** ~ bevelled
 cliff; **морський** ~ sea cliff /
 sea-cliff; **ввігнута**
поверхня ~у balma
клонг (канал у Таїланді)
 klong
клуф (ущелина в Південній
 Африці) kloof
кобальт cobalt
ковбання pool; ~ і **жолоб**
 pool and riffle
коефіцієнт coefficient; rate;
 ratio; ~ **аридності** aridity
 coefficient; ~ **затрат** cost
 coefficient; ~ **кореляції**
 correlation coefficient; ~
народжуваності birth rate;
 ~ **продуктивності**
 productivity factor; ~
проникності ґрунту soil
 permeability; ~
рентабельності net profit
 ratio; ~ **різкості погоди**
 chill factor; ~ **розміщення**

location coefficient; location quotient; ~ **смертності** mortality rate; ~ **стоку** flow rate; ~ **твердості Маннінга** Manning's roughness coefficient
коз (*піщана дюна в Судані*) qoz
кокс coke
коксувати coke
коліно (*річки*) valley meander; reach
коло circle; sphere;
полярне ~ Arctic circle; Polar circle; **тропічне** ~ tropical circle
колоди lumber (*амер.*)
колодязь well;
артезіанський ~ blow-well;
кучовий ~ в Індії kucha well; ~ **продування** blowing well
колоїд colloid
колоїдн||ий colloid; ~
комплекс colloid complex; ~а **деструкція** colloid plucking
колоніальний colonial
колонізація settlement
колонізувати colonise / colonize; settle
колонія colony; dependency; settlement
колювій colluvium

кольматаж colmatage
комбінат integrated works
комерційн||ий business; commercial; mercantile; ~
банк commercial bank; merchant bank; ~ **вантаж** commercial cargo; commercial freight; ~а **діяльність** business; ~а **організація** profit-making organization
комерція trading
компаж compage
компанія company
компас compass; ~
гіромагнітний ~ gyromagnetic compass; **гіроскопічний** ~ gyrocompass; **магнітний** ~ magnetic compass; **коробка** ~а kettle; **стрілка** ~а magnetic needle
компетентний (*про породу*) competent
компресивна напруга compressive stress
комунальн||ий communal; municipal; public; ~
податок rate; ~ **транспорт** municipal transport; public transport; ~а **власність** communal property; municipal property; ~е **господарство** municipal

economy; **~і послуги** public service; **~і споруди** public utilities

ком'ютинг commuting

конвекція convection;

купчастоформна ~ cumuliform convection;

сотова ~ cellular convection

конвекційна камера convection cell

конвергенція convergence;

антарктична ~ Antarctic convergence;

затратно-просторова ~ cost-space convergence

конверсі||я conversion;

процес земної ~ї land conversions process

конденсаці||я condensation; ~ **вологи** moisture

condensation; ~ **водяної пари** condensation of water vapour;

рівень ~ї condensation level; **ядро ~ї** condensation nucleus

конденсаційний

convective; **конвективний**

~ **рівень** convective condensation level

конгестія congestion

конгломерат conglomerate

конгломератна

диверсифікація

conglomerate diversification

конденсувати condense

конжелітурбація

congeliturbation

конжеліфлакція

congelifluction

конкреція concretion;

nodule; nodular;

карбонатна ~ carbonate

concretion

конкурентоспроможн||ий

competitive; **~а продукція**

competitive products;

competitive production

конкурентоспроможність

competitiveness

коноплен conoplain

консеквентний consequent

консолідація consolidation

консорціум consortium

континент continent;

landmass

континентальн||ий

continental; ~ **відклад**

continental deposit; ~ /

материковий водорозділ

continental divide; ~ **період**

continental period; ~ **пласт**

continental layer; ~ **шельф**

continental shallow;

continental shelf; **~а**

берегова лінія continental

coastline; **~а платформа**

continental plate; **~а /**

материкова платформа

continental platform; **~а**
флексура continental
flexure; **~а** **формація**
continental formation; **~е**
зледеніння glaciation; **~е**
повітря continental air; **~е**
осадконакопичення
continental deposition; **~і**
умови continental
conditions
континентальність
(клімату) continentality
сільсько-міський
континуум urban-rural
continuum
контрурбанізація counter-
urbanisation / urbanization
контур contour
контурний contour
конурбація conurbation
конфедерація
confederation
конформабельний
conformable
конформний conformal
конус cone; **адвентивний**
~ adventive cone;
алювіальний **~** alluvial
cone; **вітровий** **~** wind-
cone; **вулканічний** **~**
volcanic cone; **грязевий** **~**
dirt cone; **паразитичний** **~**
parasitic cone; **повільно**
нарощуваний **~** dribblet

cone; **туфовий** **~** tuff-cone;
уламковий **~** debris-cone;
шлаковий **~** scoria cone;
шлаковий / золовий **~** ash
cone; cinder cone; **~ виносу**
cone of dejection; fan;
frontal apron; frontal valley;
gravel train; **~ попиту**
demand cone; **~**
розбризування spatter
cone; **~ снігової лавини**
avalanche cone; **верхівка** **~а**
виносу snout; **відкладення**
~а виносу fanglomerate;
фронтальний похилий
шар **~а виносу** foreset bed
конфедерація confederacy
концентрат concentrate
концентраці||я
concentration; **~ капіталу**
concentration of capital;
індекс **~ї** index of
concentration
концентрично-зонова
модель concentric zone
model
концентруватися
concentrate; segregate
концепція concept; **~**
плавильного горщика
melting pot concept; **~**
серцевинної рамки core-
frame concept
координати coordinates;

абсолютні ~ absolute coordinates; **базові** ~ basic coordinates; **відносні** ~ relative coordinates; **релокативні** ~ relocative coordinates; **осі** ~ coordinates
копальня mine; pit
копже (*кам'янистий горб в Африці*) kopje
копроліт coprolite
коптити fume
кора crust; **земна** ~ crust; crust-block; earth's crust;
континентальна ~ continental crust; **латеритна** ~ carapace lateritique buttress; **океанська** ~ oceanic crust; **сіалічна** ~ sialic crust; ~
вивітрювання residual soil; waste-mantle; **тверда** ~
вивітрювання duricrust
коразія corrasion
корал coral
кораловий coral; ~ **атол** coral atoll
кордон border; boundary; frontier; **субсеквентний**
міжнародний ~ subsequent international boundary; ~
між Англією і Шотландією Borders, *the*; **за ~ом** oversea(s)

кореляція correlation
коридор, який з'єднує частини країни і дає вихід до моря corridor
корисні **копалини** minerals; **рудні** ~ oil mineral resources; **видобування** ~их **копалин** drift mining; **механічна обробка** ~их **копалин** ore-dressing
корі corrie
корінні **ий** aboriginal; indigenous; native; ~
житель native; indigene; ~**е населення** aboriginal population; indigenous population
корм forage; feed; provender; fodder;
підніжний ~ pasturage
корозія corrosion
корпорація corporation; ~ **громадського обслуговування** public service corporation (*амер.*); ~ **зовнішньої торгівлі** foreign sales corporation; ~ **міського розвитку** urban development corporation
корунд corundum
коса barrier; neck; sand; scroll; tongue; **набивна** ~ spit of land; tombolo;
офшорна ~ offshore bar;

скеляста ~ verron;
фестонна ~ cusped spit; ~
бар bay bar; ~, **яка оточує**
лагуну lido
косовище haying season
косяк (*риби*) shoal
котлован ditch
котловин||а depression;
lobe; senke; **просадова** ~
sag; ~ **в горах** trench; ~
просідання thaw
depression; **утворення** ~
basining
котловинний відклад
kettle-drift
кочовий nomadic;
unsedentary; ~ **народ**
unsedentary; ~ **спосіб**
життя nomadism
крааль (*поселення в*
Південній і Центральній
Африці) kraal
краї part *pl*
країн||а country; nation;
region; **альковна** ~ alcove
land; **більш економічно**
розвинена ~ more
economically developed
country (MEDC);
малонаселена ~ thinly
populated country; **менш**
економічно розвинена ~
less economically developed
country (LEDC);

нейтральна ~ neutral
country; **розвинута** ~
advanced country; ~-
експортер exporting
country; exporting nation; ~-
експортер нафти oil-
exporting country; ~,
розташована на півдні
southland; ~, **що**
розвивається developing
country; ~и, **що**
розвиваються
underdeveloped lands;
всередину ~и inland;
західна частина ~и west
country; **середина** ~и
inland; **що лежить**
всередині ~и upland
організація ~експортерів
нафти organisation /
organization of petroleum
exporting countries
край I brink; edge; ledge;
lip; margin;
пальцеподібний ~ digitate
margin; **передній** ~ leading
edge
край II area; region
кранс (*скельний бік гори в*
Південній Африці) kranс
крапання drip; dripping
крапати drip; drop
крапаючий dripping
крапелька droplet

крапля drop
кратер chimney; crater;
адвентивний ~ adventive
 crater; **боковий** ~ adventive
 crater; **метеоритний** ~
 meteorite crater;
чайникоподібний ~ kettle-
 shaped crater
кратон craton
кратонний cratonic
крейда chalk
крейдоподібний chalky; ~
вапняк chalky limestone
крейдяний період
 cretaceous
кремінь flint
кремнезем silica; **вміст** ~
 silica content
кремнієвий silicic
крем'янистий siliceous
креол Creole
креолка Creole
креольський Creole; ~
мова Creole
крива curve; ~ **Лоренца**
 Lorentz curve; ~ **Філіпса**
 Phillips curve
кривизна camber;
 curvature; **радіус** ~ radius of
 curvature
криг||а ice; **аморфна** ~
 amorphous ice; **біла** ~ winter
 ice; **гнила** ~ rotten ice;
дворічна ~ two-year ice;

дрейфуюча ~ drift-ice;
кристалічна ~ crystal ice;
намерзла ~ aufeis; **пакова**
 ~ pack-ice; **плавуча** ~ floe;
 floating ice; **суцільна** ~ ice-
 field; solid ice; ~ **на ґрунті**
 grounded sea ice; **звільняти**
від ~и defrost; **танення** ~и
під тиском pressure
 melting; **що звільнився від**
 ~и open; **укритий** ~ою
 glacierised / glacierized
крижан||ий gelid; icy; ~
покрив ice cover; floe;
зникнення ~ого покриву
 deglaciation; deglaciation
 / deglaciation
крижин||а block of ice; ice
 flow; **мала** ~ small floe;
невелика плавуча ~ calf;
плавуча ~ (drifting) ice
 floe; **скупчення плавучих**
 ~ ice drift
крижинка glason
крило (скиду, складки)
 limb
криниця well
кристал crystal; **ріст** ~ів
 crystal growth
кристалізувати(ся)
 crystallise / crystallize
кристалічний crystal;
 crystalline
кристокрин crytocrene

кристофен crystophene
крік creek
кріогенн||ий cryogenic; ~а
речовина cryogen; ~а
текстура cryogenic texture
кріоконіт cryoconite /
 cryokonite / kryoconite /
 kryokonite
кріоліт cryolite
кріологія cryology
кріопедимент
 cryopediment
кріопедиплен
 cryopediplain
кріопедологія
 cryopedology
кріопланація cryoplanation
кріостатична гіпотеза
 cryostatic hypothesis
кріосфера cryosphere
кріотичний cryotic
кріотурбація cryoturbation
кріофронт cryofront
крофт croft
кругляк round wood;
 rubble; pebble stone
кругообіг circulation
крупнозернистий coarse-
 grained; coarsely crystalline
крутий declivitous;
 precipitous; steep
круча chute; cliff; steep;
активна берегова ~ active
 cliff; **стрімка** ~ klint

кряж mountain ridge /
 mountain-ridge; sierra;
смуга землі в формі ~а
 selion
ксенобласт xenoblast
ксенокристал xenocryst
ксеноліт xenolith
ксеноморфний
 xenomorphic
ксеноморфно-зернистий
 xenomorphic-granular
ксенофобія xenophobia
ксенофобний xenophobic
ксеричний xerosere
ксерорендзина
 xerorendzina
ксеротермічн||ий
 xerothermic; ~ **індекс**
 xerothermic index; ~а **епоха**
 xerothermic epoch
ксерофіл xerophile /
 xerophil
ксерофільн||ий
 xerophilous; ~і **види**
 xerophilous species
ксерофіт xerophyte
ксерофітний xerophytic
куала kuala
куест||а cuesta; **реверс** ~и
 reverse side of cuesta
куверт covert
кукурудза corn (*амер.*);
 Indian corn; maize (*брит.*)
кукурудзівництво corn

growing (*амер.*); maize growing (*брит.*)
кукурудзяний corn
куля sphere
кулястий spherical;
 spheroidal
кулястість sphericity
кульм culm
культиваці||я (*землі, рослин*) cultivation; **межа** ~і cultivation limit
культиген cultigen
культур||а crop; culture;
зернова ~ grain crop;
зрошувана ~ irrigated crop;
кріофільна
сільськогосподарська ~
 cryophilous crop; **озима** ~
 winter crop; **покривна** ~
 cover crop; **проміжна** ~
 catch-crop;
сільськогосподарська ~
 crop; culture; **технічна** ~
 industrial crop; technical
 crop; ~ з **прискореним**
дозріванням forced culture;
 ~ на **спаді води** culture of
 water decrease; ~, що
затоплюється inundated
 crop; **вироснування**
змішаних ~ mixed
 cultivation; **система** ~
 culture system

культурн||ий cultural; ~
горизонт cultural horizon; ~
обмін cultural exchange; ~
рівень cultural level; ~
центр cultural centre; ~ **шар**
 cultural layer; ~а **рослина**
 cultivated plant; ~а **флора**
 cultivated flora
кум (*піщана пустеля в*
Центральній Азії) kum /
 qom / qum
куматологія kumatology
кумбанг (*вітер на острові*
Ява) kumbang
кумулятивне
спричинення cumulative
 causation
куограф quograph / quo-
 graph
купівельн||а **сил||а**
 purchasing power; **паритет**
 ~ої **сили** purchasing power
 parity
купол dome; pot;
вулканічний ~ volcanic
 dome; **еліптичний** ~
 Cloosian dome; **соляний** ~
 salt dome; salt plug;
соляний ~, що **глибоко**
залягає deep-seated dome;
тепловий ~ (*над містом*)
 heat island; ~ **забруднення**
 pollution dome; ~ **Клооса**

Cloosian dome; ~
розшарування exfoliation
 dome
куполоподібний
 quaquaversal
купронікель cupronickel
курватура curvature
курган barrow; tumulus (*pl*
tumuli); **продовгувасто-**
овальний ~ mound
курорт health resort; resort;
бальнеологічний ~
 balneotherapeutic health
 resort; balneology health
 resort; **грязьовий** ~ mud
 cure resort; **кліматичний** ~
 climatic health resort;
морський ~ seaside resort;
 thalassotherapeutic resort;
 watering place; ~ **із**
мінеральними водами spa
курс course; policy; rate;
 value; price
курум corrom
кустарний arty-crafty; ~
риболовний промисел
 small-scale fishing
кучугура drift; hillock;

knoll; **піщана** ~ sand drift
кущ bush; **низький** ~ shrub
кущовий scrubland
кхад (*швидкий потік в Індії*
та Пакистані) khad
кхадер (*алювіальні*
відклади в Індії та
Пакистані) khaddar
кхадера (*ярок в Індії та*
Пакистані) khadera
кхал (*вузький водотік в*
Індії та Пакистані) khal
кхари (*поверхня в Індії та*
Бангладеш) khari
кохай (*район латеритних*
грунтів у Західній Бенгалії)
 khoai
кхор (*струмок у Судані*)
 khor
кхуд-кашт (*земля, яку*
обробляє її власник в Індії
та Пакистані) khud-kasht
кхушкаба (*незрошувана*
земля в Індії та
Пакистані) khushkaba
кювет cuvette; ditch
к'юмек cumec

Л

лаагт laagte
лав||а lava; **алювіальна** ~ alluvial bench; **блокова / брилова** ~ block lava; **вулканічна** ~ volcanic lava; **еліпсоїдна** ~ pillow lava; **епільодовикова** ~ epiglacial bench; **затверділа** ~ solidified lava; **кислотна** ~ acid lava; **мотузчата** ~ropy lava; **основна** ~ basic lava; **подушкова** ~ pillow lava; **шнурова** ~ corded lava; **потік ~и** lava stream
лаг (болото в Швеції) lagg
лавин||а avalanche; snowslip; **вторинна** ~ secondary avalanche; **кам'яна** ~ rock avalanche; **каскадна** ~ cascade avalanche; **пилова снігова** ~ dust avalanche; **плитова** ~ slab avalanche; **снігова** ~ avalanche; ~, що захоплює уламки debris avalanche; **вибух ~и** avalanche blast; **сковзання ~и** schneebrett
залишок лавового обтікання steptoe
лавовий пузир tumilus
Лавразія Laurasia
лагуна lagoon

ладанг (система землеробства в Індонезії)
lading
лак (гірський прохід у Пакистані) lak
лаколіт laccolite / laccolith; **кедровий** ~ cedar-tree laccolite / laccolith
ланд lande
ландшафт landform; landscape; landshaft;
антропогенний ~ anthropogenic landscape;
арктичний ~ arctic landscape;
багатоцикловий ~ multi-cycle landscape; **викопний** ~ fossil landscape; **гірський** ~ mountain landscape;
естетичний ~ aesthetic landscape; **заплавний** ~ flood plain / floodplain landscape; **зрілий** ~ mature landscape; **кореальний** ~ coreal landscape;
крейдянний ~ chalk topography; **культурний ландшафт** cultural landscape; **лісостеповий ландшафт** forest steppe landscape;
напівпустельний ~

semidesert landscape;
острівно-гористий та
підніжно-гористий ~
 inselberg-pediment
 landscape;
передльодовиковий ~
 periglacial landscape;
перетворений ~
 transformed landscape;
природний ~ natural
 landscape; **проводовий** ~
 wirescape; **пустельний** ~
 desert landscape;
рівнинний ~ plain
 landscape; **солончаковий** ~
 solonchak landscape;
степовий ~ steppe
 landscape; **структурний** ~
 structural landscape;
тайговий ~ taiga landscape;
тундровий ~ tundra
 landscape; ~ **глибоко**
розчленований вузькими
долинами alcove;
моделювання ~у landscape
 modeling; **неправильна**
форма ~у irregular feature
 in a landscape; **озеленення**
 ~у landscape gardening;
профіль ~у з зображенням
 лише вершин projected
 profile
ландшафтно-функціональний landscape;
 ~ **комплекс** landscape

complex; ~ **парк** landscape
 park; ~а **архітектура**
 landscape architecture; ~а
оцінка landscape
 evaluation; ~а **перевага**
 landscape preference; ~е
районування території
 land system; ~е
різноманіття landscape
 diversity
ландшафтно-
функціональний
 landscape functional; ~а
зона landscape functional
 zone
ландшафтознавство
 landscape studies
ланцюг Мархова Markhov
 chain
лапіллі lapilli
лапласівський
детермінізм Laplacian
 determinism
латвієць Latvian
латвійка Latvian
латвійськ-ний Latvian; ~а
мова Latvian
латеризація laterisation /
 laterization
латерит laterite; kabouk
латеритний lateritic
латинськ-ний Latin; ~а
мова Latin
латиськ-ний Lettish; ~а

мова Lettish
латифундія latifundia
латиш Lett
латишка Lett
латосол latosol
лахар (*грязьовий потік в Індонезії*) lahar
латунний brass
латунь brass
левада levade
левант (*сильний східний вітер у Середземномор'ї*) levante / levanter / llevante / llevantades
Левант (*загальна назва країн Східного Середземномор'я*) Levant, the
житель Леванту Levantine
левантійський; **що відноситься до Леванту** Levantine
левеч (*жаркий вітер із Сахари*) leveche
легенда (*система умовних позначень на карті*) characteristic sheet
лейф lathe
лембах (*низовина в Малайзії*) lembah
лес loess; ~ **еолового походження** parna
лесовий loess; loessial; ~
рельєф loess relief; ~

суглинок loess loam / lehm soil; ~а **височина** loessial hill
лесте (*вітер із Сахари*) leste
ливник funnel
лиман coastal salt lake; estuary; firth
лимон (*трунт*) limon
лимоніт swamp ore
листопад defoliation
листя foliage; leaves; **що періодично втрачає** ~ deciduous; **вкритий** ~м leafy
литися pour
литовець Lithuanian
литовка Lithuanian
литовськ||ий Lithuanian; ~а **мова** Lithuanian
лишайник lichen; moss
ліва (*провінція в Іраці*) liwa
лівієць Lybian
лівійка Lybian
лівійський Lybian
ліга league
лігніт lignite
лід ice; **багатолітній** ~ затоки bay ice; **вивітрений** ~ weathered ice; **відкритий паковий** ~ open pack ice; **донний** ~ anchor ice; bottom ice; ground ice; **голковий** ~ frazil ice; needle ice;

гнилий ~ rotten ice;
 ґрунтовий ~ anchor ice;
 дрібний ~ (на річці) sludge;
 закритий паковий ~ close
 pack ice; застійний ~ dead
 ice; зернистий ~ firm; neve;
 зимовий ~ winter ice;
 інійовий ~ rime ice;
 консолідований паковий
 ~ consolidated pack ice;
 континентальний ~ inland
 ice; крупнобитий ~ ice
 cake; мертвий ~ dead ice;
 млинцевий ~ pancake ice;
 молодий ~ / молодик
 young ice; напластований
 ~ rafted ice; наземний ~
 land ice; нерухомий ~ fast
 ice; новий ~ new ice;
 opakовий ~ opaque ice;
 паковий ~ pack ice;
 полярний ~ polar ice;
 рівневий ~ level ice;
 стагнійний ~ stagnant ice;
 стиснений ~ pressure ice;
 торосистий ~ hummocked
 ice; ice pack; фіордовий ~
 fiord / fjord ice; sikussak;
 щитовий ~ ice sheet;
 вертикальна брила льоду
 серед льодовикових
 тріщин serac; гратчатє
 утворення льоду lattice
 formation of ice; край

льоду ice edge;
 кришталик льоду ice
 crystal; площинний
 кусень льоду cake; смуга
 пакового льоду strip of
 pack ice; тонкий шар
 льоду black ice
 льодов||ий ice; ~ атлас ice
 atlas; ~а дорога ice-road; ~а
 шапка ice cap
 лідо lido
 лізіметр lysimeter
 лізіметрія lysimetry
 лізоу leasow
 лійкоподібний funnel-
 shaped
 лімб limb; рецесійний ~
 recession limb; ~, що
 підіймається rising limb
 ліміти Аттенберга
 Attenberg limits
 лімнологія limnology
 лін linn
 ліні||я line; агонійна ~
 agonic line; джерельна ~
 spring-line; долинна ~
 valley line / valley-line;
 ізабнормальна ~
 isabnormal line;
 ізаномальна ~ isanomalous
 line; ізогонічна ~ isogonic
 line; ізодинамічна ~
 isodynamic line;
 ізокемінальна ~

isochemical line;
ізоклінальна ~ isoclinal
 line; **ізометрична** ~
 isometric line; **ізонтічна** ~
 isontic line; **ізосейсмічна** ~
 isoseismal line;
ізофеноменальна ~
 isophenomenal line;
контурна ~ contour line;
міська обмежувальна ~
 urban limit line; **постійна**
снігова ~ permanent snow
 line; **потоківа** ~ flow line;
румбова ~ rhumb line;
скидна ~ furrow;
співсейсмічна ~ co-seismic
 line; **трансатлантична**
пароплавна ~ transatlantic
 line; **фірнова** ~ equilibrium
 line; firn line; **шквалова** ~
 squall line; **шрундова** ~
 schrund line; ~ **згину**
 curvature;
інтертропікальної
конвергенції line of
 intertropical convergence; ~
нульового магнітного
нахилу agonic line; ~
промерзання frost line /
 frost-line; ~ **скиду** fault-line;
 ~ **Уоллеса** Wallace's line; ~
флексури hinge line;
проводити демаркаційну
 ~y demarcate

лінкос (дюни в Шотландії)
 links (pl.)
лінчет lynchet / linchet /
 lynch
ліс forest; weald; wood;
вироджений ~ degenerate
 forest; **відкритий** ~ open
 forest; **вічнозелений** ~
 evergreen forest; **вологий**
гірський ~ cloud forest;
вологий тропічний ~ rain
 forest / rainforest; **вологий**
хвойний ~ moist coniferous
 forest; **вторинний** ~
 secondary forest;
галерейний ~ galleria;
густий ~ thick forest;
дикий, ненаселений ~
 rough woods; **дощовий** ~
 pluvial forest; **дощовий**
тропічний ~ hylea / hylaea /
 hileia; **рідкий** ~ sparse
 forest; **екваторіальний** ~
 equatorial (rain) forest;
закритий ~ closed forest;
заплавний ~ flood plain
 forest; flood plain glade;
заповідний ~ protection
 forest; **затонулий** ~
 submerged forest; **колючий**
 ~ thorn forest; **ксерофітний**
 ~ xerophytic forest;
листопадовий ~ deciduous
 forest; leaves-shedding

forest; **листяний** ~ greenwood; **мангровий** ~ mangrove; **мішаний** ~ mixed forest; **молодий** ~ із **маточними** деревами coppice-with-standards; **мусонний** ~ monsoon forest; **насаджувати** ~ afforest; forest; reafforest; reforest; **одвічний** ~ virgin forest; **первинний** ~ primary forest; **північний** ~ northern forest; **помірний вологий** ~ temperate rain forest; **проріджений** ~ thinned-out forest; **рекреаційний** ~ aesthetic forest; recreation forest; **рідкий** ~ thin forest; **смолистий** ~ resinous forest; **сплавний** ~ driftwood; **субарктичний** ~ subarctic forest; **субтропічний** ~ subtropical forest; **тропічний** ~ tropical forest; **тропічний вологий** ~ tropical rain forest; **тропічний сухий** листопадовий ~ у Бірмі indaing; **туманний** ~ mist forest; **тунельний** / **галерейний** ~ tunnel forest; **хвойний** ~ boreal forest; coniferous forest;

широколистяний ~ broadleaved forest; ~ **галерея** gallery forest; ~ із **берези, що висить** beech-hanger; ~ на **схилі крутого схилу або крутого берега річки** hanger; ~ **одного віку** even-aged forest; ~ у **Бразилії** mata / matta; **верхня межа поширення** ~у timber line; **вирубубання** ~у deforestation; felling; **вирубувати** ~ deforest; disaforest; disforest; **знищення** ~у destruction of forests; **охорона** ~у forest conservancy
ліс II (*округла загорода*) lis / liss
лісист||ий silvan / sylvan; timbered; wooded; woody; ~а **місцевість** woodland(s)
лісистість woodiness
лісівництво silviculture
лісівницький silvicultural
лісов||ий forestall; silvan / sylvan; woodland; woodsy (*амер.*); ~ **грунт** forest soil; ~ **заповідник** forest reserve; ~ **масив** wooded massif; ~ **фонд** forest resources; ~а **глушина** backwoods; ~а **екосистема** forest

ecosystem; **~а підстилка** forna; **~а служба** forestry service; **~е господарство** forestry; **~і зарості на Середземномор'ї** maquis / maequis / macchia; **~і ресурси** forest resources; **система ~ого господарства** silvicultural system
лісовикористання forest utilisation / utilization
лісовідновлення forest recreation; forest regeneration; forest renewal
лісозаготівля logging
лісозахисна смуга forest shelter belt
лісок grove; show
лісоматеріал timber
лісомеліорація forest reclamation
лісонасадження afforestation; reafforestation / reforestation; stand
лісопарк forest park
лісопилка sawmill
лісорозробки logging; lumbering
лісосмуга forest belt; захисна ~ wind-break
лісостеп forest steppe / forest-steppe
лісотундра forest tundra

лістер lister; **басейновий ~** basin-lister
літакобудування aircraft industry; airline industry; aviation industry
літній summer; summerly
літ||о summer; **розпал ~а** high summer
літологічний lithological
літологія lithology
літоральна зона littoral zone
літосол lithosol / litosol
літосфера lithosphere
літній час summer time
ліхенометрія lichenometry
логістика logistics
логістичний logistic; ~ **підхід** logistic approach
ложе bed; channel; **переднє ~** foreset bed; ~ **ефемерної річки в Іспанії** raml / ramla; ~ **річки** runway; ~ **трубопроводу** (underlying) pipeline bed
локальн||ий local; ~ **закон** local law; ~ **орган** local body; ~ **податок** local tax; **~а війна** local war
локаційн||ий location(al); ~ **аналіз** locational analysis; ~ **трикутник** locational triangle; ~а **взаємозалежність** location

interdependence
локація location; **відносна**
 ~ relative location
локсодрома loxodrome
локсодромія loxodrome;
 rhumb line
локсодромн||ий
 loxodromic; ~а **крива**
 loxodromic curve
лома (широковершинний
 горб у Латинській
 Америці) loma
лополіт lopolith
лоудербек louderback
лощина dell; depression;
 gull; hollow; hope;
 intercolline; low ground;
 ravine; **глибока** ~ den;
 dingle; **лісова** ~ glen; dell;
намита ~ spill-hollow;
фестонна ~ scallop hollow;
широка ~ laagte; ~
мертвого льоду dead ice
 hollow
лу, лук (вітер в Індії та
 Пакистані) loo / look
луг I (кристалічна
 речовина) alkali
луг II meadow
луговий meadow
луження lixiviation
лужний alkaline
лужок lawn; paddock
лук||а meadow; **водозбірна**

~ catch-meadow; **заливна** ~
 water-meadow; **заплавна** ~
 flow meadow; **зелена** ~
 green; **низовинна** ~ low-
 lying meadow; **низовинна** ~
в Шотландії haugh;
 haughland; **солончакова** ~
 salt meadow; **багатий на ~и**
 (про місцевість) meadow
лусака (кущова
 рослинність у Замбії)
 lusaka
лусуку (банановий сад в
 Індії) lusuku
лучно-степовий meadow
 steppe
люди people (pl)
людство humankind; human
 race, the
людськ||ий human; ~
капітал human capita; ~
розвиток human
 development; ~ **потенціал**
 human potential; ~ **фактор**
 human factor; ~і **ресурси**
 human resources
ЛЮС (служба зйомок по
 використанню земель) LUS
 / L.U.S.
льодов||ий icy; ~ **аеродром**
 ice airfield; ~ **атлас** ice
 atlas; ~ **багатокутник** ice
 polygon; ~ **баланс** ice
 balance; ~ **бархан** ice

barchans; ~ **відблиск** ice blink / iceblink; ~ **замок** / **затор** ice block; ice jam; ~ **кластер** ice cluster; ~ **клин** ice wedge; ~ **наліт** ice-scum; ~ **острів, що дрейфує** ice island; ~ **пак** ice pack; ~ **пласт** ice sheet; ~ **покрив** ice cover; sheet of ice; ~ **порт** ice-port; ~ **туман** ice fog; ~ **фартух** ice apron; ~ **щит** ice sheet; ~ **язик** tongue of ice; ~ **край відкритого моря** open sea ice edge; **ущільнений** ~ **край** compacted ice edge; ~а **бурулька** icicle; ~а **гора** berg; ~а **каша** brash ice; ~а **кірка** ice rind; ~а **колона** ice column; ~а **лінза** ice lens; ~а **маса** shoal of ice; ~а **межа** ice limit; ~а **обстановка** ice conditions; ~а **опора** ice pillar; ~а **перепона** ice barrier; ~а **пляма** patch; ~а **призма** ice prism; ~а **сегрегація** ice segregation; ~а **стіна** ice wall; ~е **гроно** ice cluster; ~е **підніжжя** ice foot / icefoot; ice piedmont; ~е **покриття** ice cover; ~е **сало** sludge; slush; ~і **язики, що розходяться**

divergent tongues of ice
льодовик glacier;
альпійський ~ Alpine glacier; **висячий** ~ glacieret; **витічний** ~ outlet glacier; **відроджений** ~ debris glacier; **гірськопородний** ~ rock glacier; **долинний** ~ valley glacier; **каскадний** ~ cascade glacier; **кліфовий** ~ cliff glacier;
континентальний / **материковий** ~ continental glacier; **невеликий** ~ glacieret; **нішевий** ~ niche glacier; **перевалюючий** ~ diffluent glacier;
підживлюваний ~ outlet glacier; **підніжний** ~ piedmont glacier; **соляний** ~ salt glacier; **стіновий** ~ wall-sided glacier; **теплий** ~ warm glacier; **холодний** ~ cold glacier; **цирковий** ~ cirque glacier; **шельфовий** ~ ice shelf; ~-**притока** inlet glacier; ~ **розширеного підніжжя** expanded-foot glacier; ~, **що вийшов із країв** transfluent glacier; ~, **що злився** apposed glacier; **відрив частин** ~а calving; **відриватися від масиву** ~а calve; **відступ** ~а

deglaciation; deglaciation / deglaciation; **відхід** ~а recession; **ложа** ~а glacial trough; **проникнення в** ~ englacial drift; **розтавання** ~а ablation; **танення** ~а deglaciation; deglaciation / deglaciation; **утворення** ~а formation of glaciers; **шахтоподібне заглиблення в** ~у glacier funnel
льодовиков||ий glacial; ~ **антициклон** glacial anticyclone; ~ **бар'єр** ice cliff; ice wall; ~ **басейн** rock-basin; ~ **бриз** glacier breeze; ~ **бюджет** glacier budget; ~ **валун** glacial boulder; ~ **вітер** glacier wind; ~ **курган** ice mound; ~ **млин** glacier-mill; ~ **осад** ablation till; ~ **період** glacial age; glacial epoch; glacial era; glacial period; Ice Age, *the*; **малий** ~ **період** little ice age; ~ **покрив** ice cap; ~ **млин** glacier mill; moulin; ~ **прохід** glacial trough; ~ **релікт** glacial relict; ~ **рух** glacial movement; ~ **стіл** glacial table; glacier-table; ~ **схил** ice slope; ~ **цикл** glacial circus; glacial cycle;

~ **шрам** stria (*pl striae*); ~ **щит** ice sheet; ~ **язик** lobe; glacier tongue; ~а **борідка** glacial striation; ~а **глина** glacial ice; ~а **гряда** glacial ridge; ~а **дислокація** glacial dislocation; ~а **долина** ice cavity; glacial valley; ~а **загата** drift dam; ~а **каламуть** / «льодовикове» **молоко** glacier milk; ~а **крига** glacier ice; ~а **межа** glacial margin; ~а **позначка** chatter mark; ~а **хвиля** glacial surge; ~е **осадування** glacial deposition; ~е **прокламування** glacial breaching; ~е **соплю** glacier snout; ~і **відкладення долин** valley train; ~і **відклади** drift; glacial levee; glacial tills; ice-borne sediments; mantle of glacial shift; ~і **ворота** glacier gate; ~і **наноси** drift deposits; glacial drift; till; **канал** ~ої **межі** glacial margin channel; **тала вода** ~ої **межі** ice margin meltwater; ~е **випахування** glacial plucking
льодовоклинов||ий ice wedge; ~ **відлив** ice

wedge cast; ~ **полігон** ice
wedge polygon; ~**а**
псевдоформа ice wedge
pseudomorph
льодоконтактна ознака
ice contact feature
льодопад ice fall
льодопідняття ice-rise
льодопотік ice stream

льодохід debacle
льодяний icy; ~ **дош** sleet;
~ **конус** glacier-cone; ~
нанос needle ice; ~ **мішок**
glaciere; ~ **покрив** ice
cover; ~ **потік** ice stream; ~
туман ice fog
льянос (*стен у Південній*
Америці) llano

М

маар (мілкий круглий кратер у Німеччині) maar
магістраль high road; highway; route; trunk road;
водопровідна ~ water-main; **газова** ~ gas main;
залізнична ~ main line
магм||а magma; **стовп ~и,** яка піднімається з рівня нижньої мантиї до рівня літосфери plume
магматичн||ий abyssal; endogenetic; ~ endogenic; magmatic; ~ **басейн** magma pocket; ~а **асиміляція** magmatic assimilation; ~а **камера** magma chamber; ~а **формація** magmatic association; ~е **обвалення** magmatic stoping; ~е **осідання** magmatic stoping; ~е **родовище** magmatogene deposit
магнітн||ий magnetic; ~ **азимут** magnetic azimuth; ~ **залізняк** magnetic iron ore; loadstone; lodestone; ~ **полюс** magnetic pole; ~а **аномалія** magnetic anomaly; ~а **буря** magnetic storm; ~е **схилення** declination; magnetic

variation; **переміна ~ого полюсу** magnetic pole reversal
магнітуда magnitude
мадьяр Maguar
мадьярський Maguar
маердрєф maerdref
майдан (велика ділянка пагористого плато на півосторі Індостан) maidan
майєн (проміжна тераса між гірськими луками й дном долини в Альпах) mayen
майно goods; property; **нерухоме** ~ real estate; real property; realty; **особисте** ~ personal property; **рухоме** ~ chattels; movable property; personal property
майновий ownership; property
майр (ділянка заболоченої місцевості в Англії) mire
май-ю (сливовий дощ; сильні дощі в Японії) mai yu
макадам macadam
макіладорська програма Maquiladora programme / program

макі-хата (форма ведення сільського господарства в Японії в феодальні часи)

maki-hata

макрогеографія

macrogeography

макроклімат macroclimate

макрометеорологія

macrometeorology

макрорайон macro area

малаєць Malay

малайзієць Malaysian

малайзійка Malaysian

малайзійський Malaysian

малайська мова Malay

малакофауна malacofauna

малакоценоз

malacocoenoses

малахіт malachite

малверноїд malvernoid

малвернський Malvernian

маловідходн||ий low-waste; ~

технологічний процес low-waste

technological process; ~а

технологія low-waste

process; ~е **виробництво**

low-waste industry; low-

waste production; ~е

обладнання waste-

minimisation / minimization

equipment

маловодний water-shot;

shallow; ~ **період** low-flow

period; low-flow season

малонаселен||ий sparsely

populated; thinly populated;

under-populated; ~а

місцевість sparsely

populated area; ~е

передмістя low-density

suburbs

малонаселеність thin

population

мальтієць Maltese

мальтійський Maltese

мальтузіанець

Malthusianist

мальтузіанство

Malthusianism

маноріальна **пустка**

manorial waste; waste of the

manor

мантія mantle

мар (затока або бухта в

Швеції) mar

марг (високогірне

пасовище в Індії) marg

марганець manganese

мареограф tide-gauge

маріна marina

маркетинг marketing

маркетингов||ий

marketing; ~ **потенціал**

marketing potential; ~

принцип marketing

principle; ~а

привабливість marketing

appeal
маркшейдер surveyor
мармур marble
маршрут route;
вантажний ~ line-haul
 route; **дистриб'юторний** ~
 distributor route; ~
живлення feeder route;
фотоплан ~у strip map
мас||а mass; **медіанна** ~
 median mass; **витрата** ~и
уламкового матеріалу
 mass wasting; **рух** ~и
уламкового матеріалу
 mass movement
масив block; compact
 ground of mountains; mass;
 massif; **житловий** ~ block;
 housing area; housing estate;
 housing unit; **лісовий** ~
 forest tract; woodland;
міжгірський ~ median
 mass; **моноклінальний** ~
 monoclinal block;
стародавній ~ old land; ~
гірської породи boss; ~
льоду ice pack
маскар eager / eigre
маскер muskeg
мастило oil
масштаб scale; **лінійний** ~
 linear scale; **мінімальний** ~
ефективного
виробництва minimum

efficient scale of production;
 ~ **висоти** height scale; ~
забруднення scale of
 contamination; ~
картографування plotting
 scale; ~ **по глибині** depth
 scale; ~ **по горизонталі**
 horizontal scale; ~ **по**
екватору equatorial scale; ~
по меридіану scale in
 meridian; ~ **по паралелі**
 scale in parallel; **втрати** ~у
 diseconomies of scale
материк continent;
 mainland; natural-ground
материков||ий continental;
 mainland; ~ **лід** land ice; ~
льодовик continental
 glacier; ~ **схил** continental
 rise; continental slope; ~а
обмілина continental
 terrace; ~а **окраїна**
 continental margin; ~а
платформа continental
 shoulder; ~а **порода** bed
 rock; ~е **зледеніння**
 continental glaciation
матеріал fabric; material;
 stuff; **глинистий** ~ clayey
 material; **грубозернистий** ~
 coarse material; **дефіцитні**
 ~и reserve deficiency
 materials; **материнський** ~
 parent material;

подрібнений кам'яний ~
rock flour; **уламковий** ~
brash; detritus

матеріальний material; ~
індекс material index; ~
блага material benefits;
material values; ~
і запаси stock of materials; ~
ресурси material resources;
physical resources; ~
і фонди real assets

матмура (ями в Судані для
зберігання врожаю)
matmura

матораль (зарості
вічнозелених кущів)
mattorral

мауза (адміністративна
одиниця в Індії та
Пакистані) mouza

мачейр (піщана рівнина
вздовж Гебридських
островів) machair

машинобудування
engineering; machine
building

меандр meander;
блукаючий ~ divagating
meander; **врізаний** ~
entrenched / intrenched
meander; incised meander;
врослений ~ ingrown
meander; **долинний** ~
valley meander; **покинутий**

~ abandoned meander;
відріз ~у meander cutoff;
довжина ~у meander
wavelength; **шийка** ~у
meander neck; **ширина** ~у
meander width

меандровий meander;
meander-line; ~ **вигин**
meander bend; ~ **пояс**
meander belt; ~ **скролл**
meander scroll; ~а **коса**
meander bar; ~а **лінія**
meander line; ~а **серцевина**
meander core; ~а **скеля**
meander cliff

меандрування meandering;
вимушене ~ forced
meandering; **занурене** ~
sunk meandering; **зріле** ~
mature meandering

мегаліт megalith

мегалітичний megalithic

мегамісто (із населенням
більше 10 млн осіб)
megacity

мегаполіс megapolis

межа boundary; compass;
front; headland; lynchet /
linch / linchet; march;
margin; **акреційна** ~
accreting margin;
антецендентна ~
antecedent boundary;
верхня ~ upper circuit;

деструктивна ~ destructive
margin; **конвергенційна** ~
converging margin;
консервативна ~
conservative margin;
конструктивна ~
constructive margin; ~
виращування margin of
cultivation; **фізична** ~
виращування physical
margin of cultivation; ~
материка continental
margin; ~ **нульової**
температури frost line /
frost-line; ~ **осілости** pale; ~
росту **деревної**
рослини tree limit; ~,
що дивергує diverging
margin
межень lowest water level
межиріччя interfluve;
рівнинне ~ interfluvial
region
межі precinct *pl*
межов||ий boundary; ~ **знак**
landmark; ~ **камінь**
mearstone; **планетарний** ~
шар planetary boundary
layer; **встановлення** ~**их**
знаків placing of landmarks
межувати neighbour /
neighbor
меза mesa
мезадрис (*система оренди*

виноградників в Італії)
mezzadris
мезозойськ||ий secondary;
Mesozoic; ~а **ера** Mesozoic
era
мезоклімат mesoclimate
мезоліт Mesolithic
мезолітичний Mesolithic
мезометеорологія
mesometeorology
мезосфера mesosphere
мезофіли mesophiles
мезофільний mesophilous
мезофіт mesophyte
мейфод (*житло в Уельсі*)
meifod
мексиканець Mexican
мексиканка Mexican
мексиканський Mexican
меліораці||я betterment;
land reclamation;
melioration; reclamation; ~
грунту earth stabilisation /
stabilization; ~ **землі** land
development; land
improvement; land
reclamation; land treatment;
~ **місцевості** area
reclamation; soil
development; **фізична** ~
грунту physical
amelioration of soil;
запроваджувати ~**ю**
meliorate; **проводити** ~**ю**

reclaim
мельстрем maelstrom
мендіп mendip
менеджмент management;
ефективний ~ effective
 management; ~ **якості**
 quality management
менхир menhir
меншість minority
мергель marl; **піщанистий**
 ~ sandy marl
мергельний marly
мереж||а network; ~
авіаліній airway system; ~
автомобільних **доріг**
 highway network; highway
 system; ~ **кліматологічних**
станцій climatological
 station network; ~
координатних систем grid
 coordinate system; ~
метеорологічних станцій
 meteorological network; ~
мінімальної відстані
 minimum distance network;
 ~ **міських комунікацій**
 municipal network; ~
трубопроводів grid; piping;
 pipework; ~ **шляхів**
сполучення traffic network;
трикутна нерегулярна ~
 triangulated irregular
 network; **щільність** ~i
 network density

мережев||ий network; ~
аналіз network analysis; ~**е**
підключення network
 connectivity
мерзлот||а permafrost;
багаторічна ~ perennial
 permafrost; **безперервна**
багаторічна ~ continuous
 permafrost; **вічна** ~ (active)
 permafrost; **ever-frost**;
pergelisol; **деградація**
вічної ~и permafrost retreat;
епігенетична багаторічна
 ~ epigenetic permafrost;
перервана багаторічна ~
 dichotomous permafrost;
сезонна ~ seasonal
 permafrost; **сингенічна**
багаторічна ~ syngenetic
 permafrost; **деградація**
багаторічної ~и permafrost
 degradation; **межа вічної**
 ~и permafrost line; **нижня**
межа вічної ~и frost line /
 frost-line; **район вічної** ~и
 permafrost region; **ріст**
багаторічної ~и permafrost
 aggradation; **шар вічної** ~и
 permafrost layer
мерзлотознавство
 geocryology; permafrost
 study
меридіан meridian;
географічний ~ geographic

meridian; **геомагнітний** ~
 geomagnetic meridian;
грінвіцький ~ Greenwich
 meridian; **ефемеридний** ~
 ephemeris meridian; **земний**
 ~ Earth meridian; **нульовий**
 ~ prime meridian;
початковий ~ prime
 meridian; **центральний** ~
 central meridian
меридіональн||ий
 meridional; ~
температурний градієнт
 meridional temperature
 gradient; ~а **циркуляція**
 meridional circulation
меркантилізм mercantilism
меркантилістська модель
 mercantile list model
мерокарст merokarst
мероміксис meromixis
мероміктичн||ий
 meromictic; ~е
розшарування meromictic
 stratification
месета meseta
метайаяж metayage
метал metal; **кольоровий** ~
 non-ferrous; **чорний** ~ iron;
 ferrous metal; **виплавляти**
 ~ smelt; **що містить у собі**
 ~ metalline; **вкривати** ~ом
 plate
металевий metal; metallic;

metalline
металлогенн||ий
 metallogenetic; metallogenic;
 ~а **епоха** metallogenetic
 epoch; metallogenic epoch;
 ~а **провінція** metallogenetic
 province; metallogenic
 province
металобрухт scrap; scrap
 iron; scrap metal
металоконструкція
 metalwork
металообробка metalwork
металургійний
 metallurgical; ~ завод
 metallurgical works
металургія metallurgical
 engineering; metallurgy;
кольорова ~ non-ferrous
 metallurgy; **первинна** ~
 primary metallurgy; **чорна** ~
 ferrous metallurgy; metal
 industry
метаморфізм
 metamorphism;
дислокаційний ~
 dislocation metamorphism;
контактний ~ contact
 metamorphism
метаморфічн||ий
 metamorphic; ~ **ареал**
 metamorphic areal; ~а
порода netamorphic rock
метан marsh gas / marsh-

gas; methane
метасоматизм
 metasomatism
метасоматичний
 metasomatic
метасоматоз metasomatosis
метеозонд weather-balloon
метеоритний meteoric
метеорологічний
 atmospheric; meteorological;
 ~ **прилад** meteorological
 equipment; ~ **фактор**
 meteorological factor; ~
центр meteorological center;
 ~а **величина** meteorological
 value; ~а **карта**
 meteorological chart; ~а
станція meteorological
 station; weather-station;
судова ~а **станція** ocean
 weather station; ~е **зведення**
 weather-report; ~е
повідомлення
 meteorological message; ~е
попередження
 meteorological warning; ~е
спостереження
 meteorological observation;
 meteorological watch; ~е
судно ocean station vessel;
науково-дослідне ~е **судно**
 weather-ship; ~е **явище**
 meteorological event; ~і
умови meteorological

conditions; weather
 conditions; meteorology
метеорологія meteorology;
гірська ~ mountain
 meteorology; **динамічна** ~
 dynamic meteorology;
описова ~ descriptive
 meteorology; **синоптична** ~
 synoptic meteorology;
тропічна ~ tropical
 meteorology; ~ **берегової**
зони coastal meteorology
метеослужба
 meteorological service
метеотропний meteotropic
метис mestizo (*pl* mestizos,
mestizoes); metis
метод method; **геохімічний**
 ~ geochemical method;
лабораторний ~ laboratory
 method; **літологічний** ~
 lithological method;
літолого-фаціальний ~
 lithological and facies
 method; **математичні** ~и
 mathematical methods;
мікроморфологічний ~
 micromorphological method;
морфографічний ~
 morphographic method;
нейромережеві ~и neural
 net(work); **новітні** ~и latest
 methods;
палеокріологічний ~

paleocryological method;
палеомагнітний ~
 paleomagnetic method;
палеопедологічний ~
 paleopedological method;
палінологічний ~
 palynological method;
ситечковий ~ sieve
 method; **стратиграфічний**
 ~ stratigraphic method;
інноваційні управлінські
~и soft technology; ~
математичного
моделювання method of
 mathematical modeling; ~
мінімальної потреби
 minimum requirements
 method; ~ **просторового**
аналізу methods of spatial
 analysis; ~
термолюмінесцентного
датування method of
 thermal luminescence dating;
 method of thermoluminescent
 dating
метрологія metrology
метрополія metropolis;
 parent state
механізація mechanisation /
 mechanization
механізувати mechanise /
 mechanize
мешканець denizen;
 habitant

мешканці people (*pl*)
мжичка mizzle
мис cape; cusp; headland;
 hoe; mull (*у географічних*
назвах) (*шотл.*); ness (*у*
географічних назвах) (*у*
Шотландії та східній
Англії); point-bar;
 promontory; **вузький** ~ bill;
довгий ~ spit; **крилатий** ~
 winger headland;
пальцеподібний ~
 fingerlike promontory;
скелястий ~ naze; **М~**
Доброї Надії Cape of Good
 Hope
мисливство hunting
 industry
мит||о customs; tax; toll;
розмір ~а tollage; **сплата**
 ~а tollage; **що**
обкладається ~ом tollable
митн||ий customs; ~а
політика customs policy; ~і
ворота toll gate; ~і збори
 customs
мігрант migrant; **пасивний**
 ~ passive migrant
міграційн||ий migration;
 migratory; ~ **баланс**
 migration balance; ~а
еластичність migration
 elasticity; ~і **витрати**
 migration costs; **компонент**

~ої зміни migration change component
міграці|я migration;
бокова флювіальна ~ lateral fluvial migration;
вибіркова ~ selective migration;
внутрішня ~ internal migration;
внутрішньорегіональна ~ intraregional migration;
добровільна ~ voluntary migration;
економічна ~ betterment migration; economic migration;
зворотня ~ return migration;
інноваційна ~ innovative migration;
масова ~ з сіл rural depopulation;
міжнародна ~ international migration;
періодична ~ periodic migration;
примусова ~ compulsory migration;
промислова ~ industrial migration;
сезонна ~ seasonal migration;
середньострокова ~ middle-run migration;
спотворена ~ perverse migration;
стрибокподібна ~ stepwise migration;
фіскальна ~ fiscal migration;
чиста ~ net migration; ~ **від міста до**

села urban-rural migration;
баланс чистої ~ї net migration balance;
ефект ~ї migration stock effect
мігрувати migrate
мідь copper; **жовта ~** brass;
укривати міддю copper
мідний copper
міжгір'я intermountain / intermont / intermontane; linn
міждощовий період interpluvial period
міжконтинентальний intercontinental
міжльодовиковий interglacial; interstadial
міжматериковий intercontinental
міжнародн|ий international; ~ **бізнес** international business; **М~валютний фонд** International Monetary Fund;
~ **газопровід** international gas pipeline;
~ **поділ праці** international division of labour;
~ **ринок** international market;
~ **трубопровід** international pipeline;
~а **лінія зміни дат** international date line;
~а **міграція** international migration;
~а **протока**

international strait; ~e
співробітництво
international cooperation; ~i
стандарти international
standards
міжтропічний intertropical
мікрогенетичний
microgenetic
мікрогеографія
microgeography
мікроелектроніка
microelectronics
мікроклімат microclimate;
міський ~ urban
microclimate
мікрокліматичний
microclimatic; ~ **контроль**
microclimatic control; ~
режим microclimatic mode
мікрокліматологія
microclimatology;
micrometeorology
мікроконкреція
micronodule
мікрокристалічний
microcrystalline;
micrometric; ~ **кальцит**
microcrystalline calcite
мікроморфологічний
аналіз micromorphological
analysis
мікроорганізм
microorganism
мікрорайон housing estate;

neighbourhood /
neighborhood unit
мікрорельєф microrelief
мікросейсмограф
tronometer
мікрохвиля microwave
мікрофауна microfauna
мікрофлора microflora
мікрофосилія microfossils
мілина beach; key / kay;
sand *pl*; shallow; shingle
bank; swash; **довга** ~ spit;
підводна ~ bank; **піщана** ~
sandbank; ~ **в гирлі ріки**
sand
мілібар millibar
мілікарта milli map
міліти shallow
мілкий low; shallow
мілководдя flat; shallow
water; shoal; shoaling water
мілководний shallow;
shallow-water
мінгленд ming land
мінерал mineral; **рудний** ~
ore mineral; ~
промислового значення
economic mineral;
класифікація ~**ів** mineral
classification; **фракція** ~у
mineral fraction
мінералізатор mineralizer
мінералізація
mineralisation /

mineralization; salinity;
 saltiness; ~ **води** water
 salinity / saltiness; ~
підземних вод salinity of
 subsurface water; ~
пластової води formation
 water salinity formation
 water saltiness; ~ **порової**
води pore water salinity
мінералогія mineralogy
мінеральн||ий mineral; ~
грунт mineral soil; ~ **мул**
 mineral mud; ~ **пісок**
 mineral sand; ~а **вода**
 mineral water; ~а **жила**
 mineral lode; mineral vein;
 ~а **смола** mineral tar; ~е
джерело spa; spring of
 mineral water; watering
 place; ~е **паливо** mineral
 fuel; ~і **ресурси** inorganic
 resources; mineral resources;
насичувати ~ими **солями**
 mineralise / mineralize
мінета minette
мініфундія minifundium
мінливий variable
міоцен Miocene
міоценовий Miocene
міст bridge; **арочний** ~ arch
 bridge; **звідний** ~
 drawbridge; lift bridge;
земляний ~ land bridge;
митний ~ toll bridge;

плавучий ~ floating bridge;
понтонний ~ pontoon
 bridge; **розвідний** ~ opening
 bridge; ~-**естакада** trestle
 bridge; ~-**канал** canal
 bridge; ~-**шляхопровід**
 flyover; **бик** ~ pier
мостов||ий bridge;
найнижча ~а **точка** lowest
 bridging
містечк||о borough (*амер.*);
 settlement; town; township;
план ~а town plan
міст||о town; city; **велике** ~,
центр ділового або
культурного життя
 metropolis; **генеративне** ~
 generative city;
гетерогенетичне ~
 heterogenetic city; **голове**
 ~ chief town; primate city;
 chief town; **динамічне**
велике ~ dynapolis;
доіндустріальне ~ pre-
 industrial city;
інформаційне ~
 information city; **колове** ~
 ring city; **лінійне** ~ linear
 city; **метрополісне** ~
 metropolitan city;
онтогенетичне ~
 orthogenetic city;
паразитичне ~ parasitic
 city; **первинне** ~ primary

town; **перетворювати в** ~ urbanise / urbanize;
перехідне ~ transitional city;
пост-індустріальне ~ post-industrial city; **провінційне** ~ provincial town;
розтягнуте ~ spread city;
розширене ~ expanded town; **спальне** ~ dormitory town; **старе** ~ senile town;
столичне ~ capital (city); ~ **айсбергів** ice city; ~, в адміністративні райони якого входять заміські території overbounded city;
 ~-гігант metropolitan area;
 ~-держава city-state; ~ із залежною економічною базою від одного підприємства company town; ~ з самоуправлінням burgh;
 ~-порт port (city); ~-привид ghost town; ~-притулок (*місто у віддаленому районі з невисокою платою за користування будинками*) boondock; ~-супутник satellite town; ~, розташоване в гірському проході або біля входу до нього gaptown; ~-супутник satellite city;

fellow town; overspill town;
 ~, яке переросло свої адміністративні кордони underbounded city; **верхня частина** ~а uptown; **внутрішня частина** ~а inner city; **ділова частина** ~а down-town; **зона впливу** ~а city circulation; **оновлення** ~а urban renovation; **план вулиць** ~а layout; **планування** ~а city planning; town planning; **розповзання** ~а urban sprawl; **стримування** ~а urban containment; **сфера впливу** ~а urban region; **злиття** ~ agglomeration of cities; **ієрархія** ~ urban hierarchy; **типологія** ~ urban typology; у **верхній частині** ~а uptown; **частина** ~а side

містобудівний architectural; town planning
містобудування urbanistics
містраль mistral
місце поширення (*тварин, рослин*) habitat
місцевий aboriginal; indigenous; local; native; provincial; regional; ~
аеропорт domestic airport;
 ~ **банк** local bank; ~

бюджет local budget; ~
вітер local wind; ~ **діалект**
 vernacular; ~ **житель** local
 resident; ~ **податок** rate;
 local tax; ~ **стік** local runoff;
 ~ **час** local time; ~а
депресія local depression;
 ~а **промисловість** local
 industry; ~а **рослина або**
тварина native; ~е
населення indigenous
 population; ~е
самоуправління local
 government; ~і **води** onsite
 water
місцев||ість area; circuit;
 district; locality; part; terrain
 / terrane; **болотиста** ~
 swampy terrain / terrane;
болотиста ~, **поросла**
вересом moor / moorland;
дика ~ wilderness;
необжита ~ boondock; ~,
позбавлена лісу steppe
 heath; ~, **покрита**
чагарником shrubland;
характер ~ості grain of a
 country
місцезнаходження
 location; locality;
визначати ~ locate
міськ||ий municipal; urban;
 ~ **житель** city dweller; town
 dweller; townsman; ~

занепад urban blight; ~
ландшафт townscape; ~
мікроклімат urban
 microclimate; ~ **простір**
 urban space; ~а
абсорбційна здатність
 urban absorptive capacity; ~а
агломерація urban
 agglomeration; ~а
діяльність urban activity;
 ~а **дорожня ієрархія** urban
 road hierarchy; ~а
гідрологія urban hydrology;
 ~а **забудова** urban
 development; ~а **зона**
розповсюдження urban
 habitat; ~а **мережа** urban
 mesh; urban network; ~а
морфологія urban
 morphology; ~а
регенерація urban
 regeneration; ~а **система**
 urban system; ~а **територія**
 urban tract; ~а **щільність**
населення urban density; ~е
відродження urban
 renewal; ~е **життя** urbanity;
 ~е **населення** urban
 population; ~е **планування**
 urban planning; ~е
поселення urban settlement;
 ~е **походження** urban
 origin; ~е **середовище**
 urban environment; ~е

сміття urban refuse; ~**е**
ядро urban core; ~**і** **втрати**
 urban diseconomies; ~**і**
управлінці urban managers;
поріг ~ого розвитку urban
 size ratchet
міцела (*система оренди*
виноградників в Італії)
 micelle
міцність power
млин mill
мова language; tongue;
рідна ~ vernacular; ~ **пушту**
 Pushtoo / Pushto; ~
хіндустані Hindustani; ~
урду Urdu
могила білої людини
(жарке вологе узбережжя
Західної Африки) white man
 grave
могутність power; might;
військова ~ military power;
економічна ~ economic
 power
модель model; **локаційно-**
розподільча ~ locatio-
 allocation-model;
множинно-центрова ~
(модель розростання
міста) multiple nuclei
 model; **просторово-часова**
прогнозна ~ space-time
 forecasting model;
товароекспортна ~ staple

export model; ~ **Алонсо**
 Alonso model; ~ **Бьосерупа**
 Boserup model; ~ **Лоури**
 Lowry model; ~ **Манна**
 Mann's model; ~ **Монте**
 Карло Monte Carlo model; ~
Фрідмана «ядро –
периферія» Friedmann's
 core-periphery model; ~ **фон**
Тюнена von Thunen models
модернізація modernisation
 / modernization; updating;
 upgrading; **діюча** ~
 incumbent upgrading
модернізувати modernise /
 modernize; update; upgrade
мозор mosore
моела (*плато в Іспанії*)
 moela
моель (*поле на округлій*
вершині пагорба в Уельсі)
 moel
мокрий dripping; sloppy;
 soggy; waterlogged; watery;
 wet; ~ **грунт** aqueous soil; ~
сніг sleet
мол breakwater; jetty; pier;
 quay
моллісол mollisol
молодий (*стадія циклу*
ерозії) young
молодість (*фаза*
ерозійного циклу) youth
монаднок monadnock

монарх sovereign
«монах» earth pillar
монетн||ий monetary; ~а
система monetary system
монгол Mongolian
монголка Mongolian
монголоїдний Mongoloid
монгольськ||ий Mongolian;
 ~а **мова** Mongolian; ~а
група мов Mongolian
моніолімніон
 monimolimnion
моніторинг monitoring; ~
забруднення води water
 pollution monitoring; ~
погоди weather monitoring;
 ~ **температури** temperature
 monitoring; ~ **якості води**
 water quality monitoring; ~
якості повітря air quality
 monitoring; atmospheric
 monitoring
моноголузев||ий
 monoindustrial; ~а
спеціалізація
 monoindustrial specialisation
 / specialization
моноглот monoglot
моногляціальний
 monoglacial
монокліналь homocline;
 monocline
моноклінальн||ий
 homoclinal; monoclonal;

uniclinal; ~ **пласт**
 monoclinal bed; ~ **поклад**
 monoclinal deposit;
 monoclinal pool; ~а
западина monoclinal
 ravine; ~а **складка**
 monoclinal fold; ~а
флексура monoclinal
 flexure; ~е **залягання**
пластів monoclinal
 bedding; ~е **залягання**
складок monoclinal folding;
 ~е **зміщення** monoclinal
 shifting; uniclinal shifting
монокультура monoculture
монокультурний
 monocultural
монольодовиков||ий
 monoglacial; ~а **теорія**
 monoglacial theory
монополія monopoly; ~
двох конкуруючих
компаній duopoly
монт (залісна ділянка в
 іспаномовній Америці)
 mont
монтана (ліс в
 іспаномовній Америці)
 montana
мопане (широколистяне
 дерево в Південній Африці)
 morape
мор mor
моравець Moravian

моравський Moravian
морасі morasi
морван morvan
мор||е sea; **бурхливе** ~
 nasty sea; **бурхливе** ~ з
високими хвилями heavy
 sea; high rolling sea;
бурхливе ~ з дрібними
 хвилями choppy sea; high
 sea; **відкрите** ~ high seas,
the; open sea, *the*;
внутрішнє ~ inland sea;
 internal sea;
епіконтинентальне ~
 epicontinental sea; **закрите**
 ~ isolated sea; **кам'яне** ~
 felsenmeer;
континентальне /
внутрішньоматерикове ~
 continental sea;
материково-океанічне ~
 continental oceanic sea;
міжострівне ~ inter-island
 sea; **окраїнне** ~ suburban
 sea; **територіальне** ~
 territorial sea; **берег** ~я sea-
 bank; seaboard; **до** ~я sea-
 ward / sea-wards; **за** ~е,
через ~ oversea(s); **наступ**
 ~я transgression of sea;
підняття ~я storm surge;
регресія ~я marine
 regression; **рівень** ~я sea
 level; **середній рівень** ~я

mean sea-level (M.S.L.);
спрямований до ~я sea-
 ward / sea-wards
морена moraine;
абляційна ~ ablation
 moraine; superglacial till;
бокова ~ lateral moraine;
відступальна ~ recessional
 moraine; **жолобкувата** ~
 fluted moraine; **камова** ~
 kame moraine; **кінцева** ~
 end moraine; terminal
 moraine; **котловинна** ~
 kettle moraine; **льодникова**
 ~ englacial moraine;
льодогребельна ~ ice-
 dumped moraine;
міжмочкова ~ interlobate
 moraine; **петлевидна** ~ loop
 moraine; **поверхнева** ~
 ground moraine; **поперечна**
 ~ transverse moraine;
рогенна ~ rogen moraine;
серединна ~ medial
 moraine; median moraine;
фронтальна ~ frontal
 moraine; ~ де Гіра de Geer
 moraine; ~ **пральної**
 дошки wash board moraine;
 ~ **штовхання** push moraine
мореплавний nautical
мореплавство navigation
мороз frost; frostiness;
сильний ~ biting frost;

bitter frost; hard frost; sharp frost; **тріскучий** ~ ringing frost; **чорний** ~ / ~ **без інею** / **безсніжний** ~ black frost; ~-**відлига** freeze-thaw; **скутий** ~ом frost-bound; **тріщина від** ~у frost crack; **що тріснув від** ~у frost-cleft
морозити freeze (*p. froze, p. p. frozen*)

морозн||ий frosty; ~ **день** frosty day; ~ **період** freezing season; ~а **повзучість** frost creep; ~а **порожнина** frost hollow; ~е **відколювання** frost-spalling; ~е **клонування** frost wedging; ~е **подрібнення** frost shattering; ~е **розтріскування** frost riving; ~е **тягнення** frost pull; ~е **штовхання** frost push

морозобоїна / **морозовина** frost-cleft

морозостійкий (*про рослину*) frost-hardy; frost-resistant; winter-resistant

морок gloom

морськ||ий marine; maritime; nautical; naval; pelagian; pelagic; salt; salt-water; sea; ~ **берег** sea-

coast; seashore; tide-water; ~ **бриз** sea breeze; ~ **вапняк** marine limestone; ~ **видобуток** ocean mining; ~ **вітер** onshore wind; ~ **гравій** sea gravel; pea stone; ~ **канал** seaway canal; maritime canal; ~ **лід** sea ice; ~ **млин** sea mill; tide-mill; ~ **мул літоральної зони** sea silt; ~ **нанос** sea alluvium; ~ **пісок** beach sand; ~ **порт** seaport; ~ **промисел** sea fishery; ~ **простір** maritime space; ~ **прохід** sea-lane; ~ **туман** sea fog; sea fret / sea-fret; ~ **хвилемір** sea wavemeter; ~ **шлях** sea-lane; sea-way; ~а **вода** sea water; ~а **держава** seapower; ~а **карта** nautical chart; seacard; ~а **миля** sea mile; ~а **скеля** sea strack; ~а **течія** sea current; ~а **торгівля** maritime commerce; seaborne trade; ~е **вторгнення** marine invasion; ~е **господарство** marine culture; ~е **дно** sea bed; sea-floor; ~е **судно** ocean ship; ~е **повітря** maritime air; sea air; ~е **судноплавство** ocean shipping; ~е **узбережжя**

seaside; **~і відклади** marine cover; **~і види рибних популяцій** marine fisheries; **~і перевезення** sea traffic
морфа morfa
морфологія morphology
морфометрія morphometry
морфосеквентний morphosequent
морфотектоніка morphotectonicks
мота (*ущільнений глиняний шар в Індостані*) mota
мофетта mofette
мох moss; **вкритий ~ом** mossy
мохов||ий mossy; **~а подушка** moss cushion
мошав (*сільськогосподарський кооператив в Ізраїлі*) moshav
мряка drizzle; mizzle
мрячити drizzle
мрячний drizzly
мудрія (*провінція в Судані*) mudiriya
мул clay; dy; mud; pulp; silt; sludge; **глибоководний ~** ooze; **континентальний ~** ooze; **мінеральний ~** mineral mud; **нанесений ~** warp; **озерний ~** lacustrine muck; **радіолярієвий ~**

radiolarian ooze;
суглинковий ~ loamy silt;
фазеоліновий ~ phaseolin loam; **заносити(ся) ~ом** silt; **накопичення ~у** silt accumulation
мулат mulatto / mullato
мулатка mulatto / mullato
мулов||ий silt; oozy;
 muddy; **~е коло** mud circle
мульда trough
мура-яма (*різновид общинних земель у Японії*) mura-yama
мурі (*вічнозелені кущі в Гайані*) muri
мусон monsoon; **вологий ~** wet monsoon; **зимовий ~** winter monsoon; **літній ~** summer monsoon;
тропічний ~ tropical monsoon; **сухий ~** dry monsoon
мусон||ий monsoon; **~ клімат** monsoon climate; **~ ліс** monsoon forest; **~а засуха** monsoon drought; **~а зона зниженого тиску** monsoon depression; **~а циркуляція** monsoon circulation; **~а улоговина** monsoon trough
мусульманин Moslem / Muslim; Mussulman (*pl*

Mussulmen / Mussulmans)
мусульманка Moslem /
Muslim
мусульманський Moslem /
Muslim; Mussulman
мутний turbid
м'як||ий soft; ~ **клімат**

clement / mild climate; ~
мул mire; ~ **пісок** soft sand;
~**а вода** soft water; ~**а зима**
mild winter; ~**а погода**
mellow weather; mild
weather; open weather; soft
weather

N

набережна embankment;
front; levee; quay; wharf;
bund (*в Японії, Кумаї*);
морська ~ seafront
навітряний windward; ~
бік windward
навколишн||є
середовищ||є environment;
охорона ~**ього**
середовища conservation;
спеціаліст із охорони
~ього середовища
conservationist;
environmentalist
нагельфлю nagelfluh
нагірний upland
нагір'я highland (*pl*);
tableland; upland
наділ (*невелика земельна*
ділянка, відведена під
город) allotment
надльодовиковий
supraglacial
надмірне використання
over-use
надмірно
використовувати over-use
надуття tumulus
надходження income
наземн||ий ground; surface;
terrestrial; ~ **транспорт**
surface transport; ~а

залізниця overland railway
наї гірський потік у
Пакистані nai
найзахідніший
westernmost
наймати employ; hire
(*брит.*); rent (*амер.*); tenant
накладування нахлистом
imbrication
накопичення
accumulation; **уламкове** ~
lodgement till; ~ **води** water
conservation; ~ **прибутків**
profit accumulation; ~
стічних вод waste water
storage
накривати (*снігом*) sheet
найлбурн nailbourne
нала (*сухе русло в*
Індостані) nala / nullah
наліт thin coating
навив aggradation; alluvion
/ alluviation / alluvium
навивати aggrade; deposit
навивн||ий aggradational;
alluvial; inwash; ~ **вал**
levee; ~ **грунт** fill(ed-up)
ground; man-made ground; ~
матеріал beach; ~ **насип**
hydraulic fill; ~а **берегова**
полоса raised beach; ~а
дамба hydraulic levee; ~а

дельта levee delta; **~а**
земляна гребля hydraulic-
 fill dam; **~а коса** spit; **~а**
тераса built-up terrace
намиття wash-over
намоклий soggy
намул (*землі*) accretion;
 innings(s); overburden
намулювання aggradation
нанджа (*волога земля в*
Індії) nunja
нанесення deposits;
 deposition; **водно-**
льодовикові ~ fluvioglacial
 deposits
низю down
нанос accretion; alluvion /
 alluvium (*pl alluvia,*
alluviums); blanket; drift;
 inflow; overburden; traction
 load; **льодовиковий** ~ drift;
недавній ~ recent alluvium;
паводковий ~ derived silt;
річковий ~ river drift;
рухомий ~ recent alluvium;
 ~ **грубого уламкового**
матеріалу combe-rock /
 coombe-rock; ~, **утворений**
річкою й морем
 fluviomarine
нанос||и sediment load;
 load; sand and gravel;
 sediment; silt; wash;
закрижені ~ englacial drift;

руслоформуючі ~ river
 channel forming sediment;
транспортувальні ~
 transporting sediments; ~
річки burden of river drift;
витрата ~ів sediment
 discharge
наносити (*сніг, пісок*) drift
наносний alluvial; detrital;
 silty; superficial; ~ **гравій**
 run gravel; ~ **грунт** alluvial
 soil; ~ **пісок** eolian soil; ~
шар wash
напіввологий semi-humid
напівгірський semi-
 mountainous
напівзатоплений
 waterlogged
напівконтинентальний
 semi-continental
напівпосушливий semi-
 arid
напівпустеля near desert;
 semidesert
напластований bedded;
 stratified; sheeted
напластована порода
 stratified rock
напластування bedding;
 rafting; stratification;
 superposition; **зворотне** ~
 inversion; **невідповідне** ~
 unconformity; **паралельне**
 ~ parallel sheeting;

поперечне ~ cross-bedding;
тонке ~ lamination; ~
гірських порід rock
stratification

напластувальна площа
bedding plain

напрям bearings; course; set
(*вімпу*); streamline
(*повітряної течії*); way

напрямок route

народ nation; nationalisation
/ nationalization; people;
public

народжуван||ість natality;

коефіцієнт ~ості birth rate;

контроль ~ості birth

control; **обмеження ~ості**

population control; **падіння**

~ості fall in the birthrate;

темпи ~ості birth rate

народн||ий national; public;

People's; ~ **суверенітет**

popular sovereignty; ~а

республіка People's

republic; ~е **багатство**

national property; ~е

господарство national

economy

народонаселення

population

нарошення accretion

насадження plantation;

зелені ~ greenery; green

spaces

населений пункт borough;

population aggregate;

settlement; locality;

опорний ~ key village;

спальний ~ dormitory

settlement

населеність occupancy

населен||ий populated; ~а

місцевість populated area

населенн||я inhabitants;

people (*pl*); populace;

population; public;

адвентивне ~ adventitious

population; **денне** ~ day

population; **економічно**

активне ~ economically

active population; **закрите** ~

/ ~ з відсутньою міграцією

closed population; **міське** ~

urban population;

нечисленне ~ thin

population; **прибережне** ~

maritime population;

сільське ~ rural population;

стабільне ~ stable

population; **стаціонарне** ~

stationary population; ~

общини community; ~, що

працює working population;

вибіркова група ~

population sample;

вивчення ~ population

studies; **загальна кількість**

~ total population; **замала**

кількість ~
 underpopulation; **зміна**
чисельності ~ population
 change; **зменшення**
кількості ~ population
 decline; population loss;
зростання чисельності ~
 population development;
 population upsurge;
мобільність ~ population
 mobility; population
 movement; **надлишок** ~
 excessive population;
надлишок ~, **що емігрує**
 overspill; **на душу** ~ per
 capita; **наплив** ~ influx of
 population; **негативне**
зростання ~ negative
 population growth; **облік** ~
 population accounting;
оптимальна кількість ~
 optimum population size;
оцінка чисельності й
складу ~ population
 estimate; **перепис** ~
 population census;
 population count; **піраміда**
 ~ population pyramid;
потенціал ~ population
 potential; **приріст** ~ natality;
реєстр ~ register of
 population; **розподіл** ~
 population distribution;
склад / структура ~

composition of the people;
 population mix;
скорочення ~ depopulation;
темпи зростання ~
 population growth rate;
центровість ~ centrality of
 population; **чисельність** ~
 population size; **щільність**
зайнятого ~ occupational
 population density;
щільність ~ population
 density; **мальтузіанські**
перепони ~ю Malthusian
 checks to population
населяти inhabit; populate;
 settle
насип embankment; escarp;
 levee; mound; terrace; wall
насуватися (*про грозу*)
 brew
наталіст natalist
натовп (*людей*) crowd;
 shoal
натуралізація
 naturalisation / naturalization
натуралізувати denizen;
 naturalize
нафт||а oil; petroleum; rock-
 oil; **маркерна сира** ~
 marker crude; **сира** ~ crude
 oil; naphtha; mineral oil; ~ **зі**
сланців shale oil; ~
місцевого походження
 lease crude; ~ **морських**

родовищ offshore oil; **вихід**
~и seepage; **розлив ~и** oil
 spill
нафтов||ий petroleum;
 petrolic; ~ **промисел**
 oilfield; ~ **сланець** oil shale;
~а вежа oil rig; **~а плівка**
 oil slick; **~а свердловина**
 oil well; **~е родовище** oil
 deposit; oil field; oil pool
нафтоносний oil-bearing;
 petroliferous
нафтопереробка oil
 refining; petroleum refining
нафтопровід (oil) pipeline
нафтопродукт oil product;
 petrochemical product
нахил grade; hade; pitch
націоналізація
 nationalisation /
 nationalization
націоналізован||ий
 nationalised / nationalized;
 socialized; ~**е**
підприємство nationalised /
 nationalized enterprise; ~**і**
галузі промисловості state
 owned industries
націоналізувати
 nationalise / nationalize
націоналістичний
 ethnocentric
національн||ий national; ~
гірничодобувний цикл

national mining cycle; ~
дохід national income;
 national revenue; ~ **ринок**
 national market; ~
товаровиробник national
 producer; **~а меншість**
 ethnic minority; national
 minority; **~а мережа доріг**
 national road network; **~а**
рада national board; national
 council; **~і води** national
 waters; **~і області** national
 regions
національність nationality
нація nation; people; ~-
держава nation-state
нашарування lamination;
 stratification; stratum (*pl*
strata); superposition
неб nab
небо sky; **захмарене ~**
 clouded sky; heavy sky
небхаси nebkhas
невадос (*холодний вітер в*
Еквадорі) nevados
невисокий low
невідтворюваний non-
 renewable
неглибокий (*про воду*)
 low; shallow
негроїд Negroid
негроїдний Negroid
нед nad
недовиробництво under-

production
недр||а subsoil; ~ **Землі**
 Earth interior; ~ **планети**
 planetary interior; **ділянка** ~
 subsoil; subsurface areas;
плата за розробку ~
 royalties; **розвідка** ~
 mineral prospecting
неекономічний
 noneconomic; uneconomic
неекономічність
 diseconomy
неекономічний
 uneconomical; wasteful
неекуменний non-ecumene
незалеж||ий independent;
 sovereign; ~ **розвиток**
 independent development; ~а
держава independent state;
 sovereign state
незаможний poor
незаселений uninhabited;
 unsettled; waste
незбалансованість
 imbalance
неї (земельна ділянка в
Пенджабі) **niāi**
нейз naze
нейтраль||ий neutral; ~а
держава neutral country; ~а
зона neutral zone
некваліфікован||ий
 unskilled; unqualified; ~а
праця unskilled labour

некк neck
неконкурентоспроможніс
ть uncompetitiveness
некристалічний
 amorphous; structureless
некрогеографія
 necrogeography
нектон nekton
нелінійне моделювання
 non-linear method
ненапластований massive
необроблений uncultivated;
 undeveloped; unreclaimed
 (*про землю*); crude
неоген (неогенова
система) Neogene
неозой Neozoic
неозойський Neozoic
неоліт neolith; Neolithic
неолітичний Neolithic
неольодовиковий
 neoglacial
неомальтузіанець нео-
 malthusianist
неомальтузіанство нео-
 malthusianism
неоплантація neoplantation
неосілий unsedentary;
 nomadic
неотектоніка neotectonics
неотектонічний
 neotectonic; ~ **рух**
 neotectonic movement
неоцен Neocene

неоценовий Neocene
неочищений unrefined
непоновлюваний non-renewable
непостійний changeable; unsteady; variable
неприбутковий unprofitable
непроникний impermeable; impervious
непрохідний impervious
нептунізм (*нептунічна гіпотеза – гороутворення*) neptunianism; neptunism
нерафінований unrefined
нерентабельний unprofitable
неритовий neritic
нерівність (*поверхні*) eglantine; rough
неродючий **через**
надмірну зволоженість (*про ґрунт*) water-sick
неродючість (*про ґрунт*) aridity
нерозвинений undeveloped
нерозшарований non-laminated; unlaminated
нерунг (*піщана коса на Балтійському узбережжі*) nehrung
нес (*у географічних назвах*) ness
нетрі **в** **Латинській**

Америці favela
нетто net
неузгоджен||ий discordant;
~а інтрузія discordant intrusion; **~е злиття** discordant junction
неузгодженість unconformity; **~ залягання** unconformity of disposition
неурядовий non-governmental; **~ орган** non-governmental body; **~а організація** non-governmental organisation / organization (NGO)
нефу (*піщаниста пустеля в Аравії*) nefud
нив||а cleared land;
розорювання ~и clearing of land
низина bottom; depression; downstream side; flat; low ground; lowland; shallow; valley; wold; **болотиста ~** swale (*амер.*); **надрічкова ~** holm
низовина downland
низинн||ий low-lying; **~ торф** valley peat; **~а лука** lowland meadow; **~і землі** lowland; low-lying lands
низьк||ий low; **~ насип** shallow fill; **~а вода** low tide; low water; **~а**

вологість low humidity; **~а**
загата low dam; low dike;
~а мала вода lower low
water; **~а температура** cold
temperature; low
temperature; **~і широти** low
latitudes
нівальн||ий nival; **~ пояс**
nival belt; **~ режим** nival
regime; **~а впадина**
nivation hollow
нівація nivation
нівелірна рейка hub; staff
нійка (*напівпустеля в*
Кенії) nyika
нікель nickel
нілі (*урожай у Єгипті*) nili
нілометр nilometer
німець German
німецьк||ий German; **~а**
мова German
німкень German
ніс naze; promontory
ніша cavity; niche
новогрецьк||ий Romaic; **~а**
мова Romaic
нодальність nodality
нодуль nodule
номотетичний nomothetic
норд north
норія (*пристрій для*
викачування води за
допомогою тварин у
країнах Середземномор'я)

norіa
норвежець Norwegian
норвежці Norse ~, *the* (*pl*
збірн.)
норвезьк||ий Norwegian;
~а мова Norwegian
норвежка Norwegian
норд-вест north-wester /
nor'wester
норд-ост north-easter
норма rate; **~ додаткової**
вартості rate of surplus
value
нормалізація
standardisation /
standardization
нормувати standardise /
standardize
норт (*вітер із півночі в*
Центральній Америці та
Мексиці) norte
нубін nubbin
нуклеація nucleation
нуллах (*річка, струмок в*
Індостані) nullah
нул||ь zero; **нижче ~я**
below zero
нунакол (*круглий*
скелястий пік у Гренландії)
nunakol
нунатак (*скелястий пік у*
Гренландії) nunatak;
окраїнний ~ marginal
nunatak

О

оазис oasis
обвал landfall; landslide; landslip
обвапнування calcification
обгороджувати hedge
обезліснення deforestation
обезлюднити depopulate
обертальний vortical; vorticose
обертання rotation; ~ **Землі** rotation of Earth
об'єднання company; federation; integration; union
об'єднувати combine; integrate; league; unite; ~
компанії merge companies; ~ **ресурси** pool resources
об'єкт facility;
будівельний ~ construction project; **промисловий** ~ industrial facility
об'їзд detour
обладнання equipment;
маловідходне ~ waste-minimization equipment
обласний regional; ~ **центр** oblast; regional center / centre
область region; area; circuit; province; **пустинна** ~ arid region; **центральна** ~ core area; ~ **високого тиску**

high; ~ **витоку** (*річки*) source region; ~
вторгнення води water-invaded zone; ~ **разгону** (*хвилі або вітру*) fetch
обледеніння glaze; glazed frost; ice-formation; icing; icing-up
обмілина bar; bar sand; **материкова** ~ continental shallow; continental shelf; **піщана** ~ cay / key; **піщана річкова** ~ hirst / hurst; **прирусова** ~ scroll
обочина roadside; wayside
обрив cliff; precipice; steep; **береговий** ~ brig / brigg; «мертвий» **береговий** ~ dead cliff
обриси (*країни, місцевості*) physiognomy
обробка handling; manufacturing; processing; ~ **землі** tillage; ~ **карти** map processing
обслуговування service; **сектор** ~ tertiary sector
обтікання flow (around / along); ~ **повітрям** airflow
обхід detour
община commune; community; **суспільна** ~

Gesellschaft society;
успільнена ~
 Gemeinschaft society
общини||ий communal; ~а
земля common; ~і **права**
 common rights
ова (*болотиста низина в Туреччині*) ova
овочі vegetable
овочевий vegetable
овочівництво vegetable growing
оглеєння gleying
огорожа hedge
оголятися outcrop
одноманітність
 placelessness
однорідний homogenous;
 uniform
ожеледь glaze; glazed frost
озалізнення ironing
озар (*ескер у Швеції*) osar
озерн||ий lacustrine; lake;
 limnetic; ~ **вал** lake rampart;
 ~ **гравій** lacustrine gravel; ~
грунт lacustrine soil; ~ **край**
 (*на півночі Англії*) Lake
 District; ~ **мул** lacustrine
 muck; ~ **пісок** lacustrine
 sand; ~ **торф** lacustrine peat;
 ~а **глина** lacustrine clay; ~а
рівнина lacustrine plain; ~а
рослинність lacustrine
 vegetation; ~е **болото**

lacustrine bog; ~е
помешкання (*помешкання на палях на озері*) lake
 dwelling; ~і **відклади**
 lacustrine formation;
 lacustrine sediments
озер||о lake; mere; **висохле**
 ~ dry lake; **витагнуте**
вузьке ~ finger lake; **водно-**
ерозійно-аккумулятивне ~
 water-erosion-accumulative
 lake; **вулканічне** ~ crater
 lake; **еутрофічне** ~
 eutrophic lake; **карове** /
невелике гірське ~ tarn;
карстове ~ karst lake;
катотермальне ~
 katothermal lake;
льодовикове ~ glacial lake;
льодовиково-підгачене ~
 ice-dam lake; **меандрове** ~
 meander lake;
мероміктичне ~
 meromictic lake; **мертве** ~
 mortlake; **нанизані** ~
 beaded lakes; **оліготрофне**
 ~ oligotrophic lake;
передльодовикове ~
 proglacial lake; **підгачене** ~
 dam lake; **провальне** ~
 depression lake; **реліктове**
 ~ relict lake; **роксенне** ~ / ~
льодовиково-ерозійного
походження roxen lake;

сліпе ~ blind lake; **солоне** ~ bitter lake; salt-water lake;
стрічкоподібне ~ ribbon lake; **тектонічне** ~ tectonic lake;
термокарстове ~ cave-in lake; thaw lake;
тимчасове солонувате ~ sabkha / sebbka / sebka;
улоговинне ~ kettle lake; **чоткоподібні** ~ paternoster lakes;
 ~ в Ірландії loch / lock / lough; ~ **воронки обвалення** trough fault lake;
 ~ **підковоподібної форми** oxbow / ox-bow lake;
 ~-**стариця** cutoff meander; oxbow lake; ~ **талої води** meltwater pool;
 ~, утворене розширенням **русла річки** broad; **берег** ~ lakeside;
Великі ~а (Верхнє, Гурон, Мічиган, Ері, Онтаріо) Great Lakes, the;
країна ~ у північній Англії lake country; lake-land
озерознавство limnology
озерце lakelet
озимина winter crops; rabi
озоносфера ozone layer
океан ocean;
Атлантичний ~ Atlantic Ocean, the;
бароклінний ~ baroclinic ocean;

Індійський ~ Indian Ocean, the;
Південний ~ Antarctic Ocean, the;
Північний ~ Arctic Ocean, the;
Тихий ~ Pacific Ocean, the;
що перетинає ~ transoceanic;
зондування ~у ocean sounding;
канал для реєстрації кольорового забарвлення акваторії ~у ocean colour channel;
придонний шар ~у benthic ocean;
радіометр для отримання кольорових зображень зон ~у ocean colour imaging radiometer;
система перетворення теплової енергії ~у в електричну ocean thermal-electric conversion system;
скануючий радіометр для отримання кольорових зображень зон ~у ocean colour imaging scanner;
формував кольорових сигналів зображення зон ~у ocean colour image
океанізм oceanity
океанійн||ість oceanity;
індекс ~ості index of oceanity
океанійський (що

стосується океанів)

oceanian

океанічний ocean;

oceanic; thalassic; ~ **вихор**

ocean eddy; ~ **промисел**

deep-sea fishery; high-sea

fishery; ~ **простір** ocean

space; ~а **півкуля** water

hemisphere; **спрединг** ~ого

дна ocean-floor spreading

океанічність oceanicity

океанографічний

oceanographic

океанографія

oceanography;

thalassography

океанський oceanic; ~а

дослідницька платформа

ocean test platform; ~а

западина ocean trench; ~а

температурна томографія

ocean tomography; ~а **течія**

ocean current; ~е **судно**

ocean-going liner

оклюзія occlusion;

холодна ~ cold occlusion

окраїна fringe

околиці environs;

neighbourhood /

neighborhood; outskirts (*pl*);

precinct (*pl*); suburb (*pl*);

surroundings; vicinity;

міські ~ urban fringe

округ circuit; canton;

автономний ~ autonomous

area; **виборчий** ~

constituency; election

district; electoral district;

національний ~ national

area; **федеральний** ~

federal district; ~ **в Індії та**

Пакистані jila / jilla / zilla;

~ **у деяких англійських**

графствах wapentake

округа countryside; vicinity;

~ **в США** county; **цензова**

~ census tract; **цивільна** ~

parish

оксігрунт oxisol

окта okta

оленьство reindeer

herding

олігомікт oligomict

олігополістичний

oligopolistic; ~а **реакція**

oligopolistic reaction

оліготрофічний

oligotrophic

олігоцен Oligocene

олігоценовий oligocene

олово tin; **багатий на** ~

tinky

оловоносний tinky

омиватися be washed

омолодження (*річок*)

rejuvenation

омурамба (*сухе русло в*

Південно-Західній Африці)

omuramba
онтогенетичний
 ontogenetic
ооліт oolite; roe-stone
оолітовий oolitic
опад||и precipitate (*pl*);
 precipitation; rainfall;
атмосферні ~ atmospherical
 precipitates; **ефективні** ~
 effective precipitation;
кислотні ~ acid
 precipitation; **орографні** ~
 orographic precipitation;
туманоподібні ~ fog drip;
 fog precipitation; **день із**
~ами precipitation day;
загальний обсяг ~ів total
 precipitation; **карта ~ів**
 precipitation chart;
випадання ~ів / кількість
~ів за один раз або за
певний проміжок часу fall
оповзень slump; slumping
оподатковуваний taxable
оподатковуваність
 taxability
оподаткування taxation; ~
діяльності taxation of
 activities
оподатковувати tax; ~
місцевим податком rate
опока silica clay
ополонка ice hole; polynya
опріснений desalinated

опріснення desalination /
 desalinization
опріснювати desalinate;
 desalinise / desalinize; desalt
опстал (*група будинків*
ферми в Південній Африці)
 opstal
оптимальне розміщення
 optimum location
оптимальність **Парето**
 Pareto optimality
оптимізація optimisation /
 optimization; ~ **території**
 territory optimisation /
 optimization
оптов||ий whole-sale; ~
товар wholesale goods; ~а
база warehousing firm; ~а
торгівля wholesale trade;
проводити ~у торгівлю
 whole-sale
опускатися cave; descend;
 sag; sink; steep
опустелювання
 desertification
орання ploughing;
контурне ~ contour
 ploughing
орати plough
орґани orgues
органогенн||ий
 organogenic; ~а **споруда**
 organogenic structure
органофосфат

organophosphate
ордовик Ordovician
оренд||а lease; occupation; tenancy; **постійна** ~ perpetual lease; **брати в ~у** lease; rent; take on lease; **здавати в ~у** lease; let on lease (*брит.*); rent (*амер.*)
оренован||ий leased; rented; tenanted; **~а земля** tenement
орендна плата rent
ореноване **майно** tenement
орендувати have on lease; hold on lease; lease; rent; tenant
орний arable; tillable
ороген orogen
орогена hinterland
орогенез orogeny;
апалачський ~
Appalachian orogeny;
арморіканський ~
Armorikan orogeny;
варисційський ~ Variscan orogeny; **герцинський** ~ Hercynian orogeny;
каледонський ~
Caledonian orogeny;
ларамійський ~ Laramide orogeny;
Laramide revolution
орогенезис orogenesis

орогенетичний orogenetic
орогенічний рух earth movement
орогенія orogeny;
алтайська ~ Altaid orogeny; **альпійська** ~ Alpine orogeny
орогенний orogenic; ~ **рух** orogenic movement
орографічн||ий orographic(al); **~а** **інтенсифікація** orographic(al) intensification
орографія orography
орократичний orocratic; ~ **період** orocratic period
орологія orology
ортогнейс orthogneiss
ортоклаз orthoclase
ортштейн ортогнейс orthogneiss
осад deposition; sediment;
ізомесичний ~ isomesic sediment; **калібрований** ~ graded sediment;
лускоподібні ~ imbricated deposits; **морські ~и** marine sediments; **терігенний** ~ terrigene sediment;
уламковий ~ detrital sediment; ~ **стічних вод** sewage sludge; wastewater mud; **відкладення** ~у deposition; sedimentation;

давати ~ deposit
осадконакопичення
 sedimentation
осадовий sedimentary; ~
шар sedimentary stratum;
зняття покриву ~их порід
 exhume
осадок sediment;
необроблений ~ coarse
 sediments
осадочний aqueous;
 sedimentary
цикл **осадування**
 sedimentary cycle
оселятися locate; settle
осип scree; talus (*pl tali*);
земельний ~ earth fall;
уламковий ~ debris fall;
зсув кам'яних ~ів rock-
 glacier creep
осідання convergence; sag;
 subsidence
осідати cave; cave in
осінь autumn; fall (*амер.*)
осмос osmose / osmosis
основ||а base; fundament;
 pedestal; **збуджена** ~
 tumultuous bedding;
ковзаюча ~ basal sliding; ~
хмари base of the cloud;
вигнутість ~и схилу basal
 concavity; **комплекс ~и**
 basal complex;
підкопування ~и basal

sapping; **що лежить в ~і**
 basal
основний parent; primary
останець outlier
остепенення steppe
 formation; steppification;
 steppisation / steppization
остракод ostracod
остракодовий ostracod; ~
вапняк ostracod limestone
остр||ів island; isle (*як*
частина географічної
назви); **бар'єрний** ~ barrier
 island; **безлюдний** ~
 uninhabited island;
гірський ~ mountain island;
континентальний /
материковий ~ continental
 island; **кораловий** ~ atoll;
 coral island; **океанський** ~
 ocean island; oceanic island;
світовий ~ (*Європа, Азія,*
Африка) world island;
тропічний ~ tropical island;
житель ~ову islander;
найбільший ~ архіпелагу
 mainland; **житель**
Тихоокеанських ~ів
 oceanian
острівець island; islet; ~ **на**
річці ait / eyot;
ізолюваний ~ stack;
річковий ~ holm
острівн||ий insular; island;

~а біогеографія island biogeography; **~а гавань** island harbor; **~а дуга** island arc; **~е становище** insular position; insularity
осушення drainage; reclamation
осушувати drain; ~ **болото** drain marshes; ~ **грунт** drain the soil; ~ **ставок** sew
отвір open; opening; orifice; throat; **круглий** ~ у **льодовику** moulin
оточувати engulf; surround
оукліп oukclip
офітовий ophitic
офшорний offshore / off-shore

охолоджений chilled; cooled
охолодження cooling; ~ **вітром** wind chill; ~ **води** water cooling; ~ **повітря** air-cooling; **із повітряним ~ям** air-cooled
охолоджувальний ефект cooling effect
охолоджувати(ся) cool
охороняти conserve; defend; guard; preserve; protect
оцінювати appraise; evaluate; assess; rate; value
ошана (*русло періодичної річки на півдні Африки*) oshana

П

паводок flood; flowage; freshet; water (*pl*);
пасивний ~ passive flood
паводков||ий flood; ~
водоскид flood spillway; ~
канал flood-relief channel;
 ~ **нанос** derived silt; ~
період freshet period; ~
режим flood mode; flooding pattern; ~ **рівень** flood line;
 ~ **стік** flood run-off; ~
шлюз flood gate; ~а **вода** flood water; ~а **водойма** drybed reservoir; ~і **витрати** flood discharge;
максимальні ~і **витрати** peak flood; **регулювати** ~і **витрати** absorb flood discharge
пагорб down; headland; height; hummock; hump; rise; **гостроверхий** ~ sugar loaf; **довгий вузький** ~ drumlin; **ізолюваний** ~ butte; ~-**пінго** pingo; ~ у **пустинній болотистій місцевості** fell; ~ у **Шотландії** law; ~, **утворений льодовиковими відкладами** kame; **схил** ~а face; fall; ~и й **улоговини**

knob and kettle
пагорист||ий hilly; **мати** ~у **поверхню** (*про місцевість*) undulate
пагорок hill; hillock; hump; knob; knoll
паданг (*малайська саванна*) padang
па-денг (*ліс на сході Таїланду*) pa-deng
паї ruу
пакистанець Pakistani
пакистанка Pakistani
пакистанський Pakistani
пако (*алювіальні землі в долині Інду*) rakо
палез (*плантація в Пакистані*) palez
палеоботаніка
 palaeobotany / paleobotany
палеоген Palaeogene
палеогеографічн||ий
 palaeogeographical / paleogeographical; ~і **умови**
 palaeogeographical / paleogeographical conditions
палеогеографія
 palaeogeography / paleogeography
палеографія palaeography / paleography
палеоекологічн||ий

palaeoecological;
 palaeoenvironmental; ~а
реконструкція
 palaeoenvironmental
 reconstruction
палеоекологія
 palaeoecology /
 paleoecology
палеозой / палеозойська
ера Palaeozoic / Paleozoic
палеозойськ||ий Palaeozoic
 / Paleozoic; ~а **група**
 (відкладів гірських порід)
 Palaeozoic / Paleozoic strata
палеоклімат palaeoclimate
палеокріологічний
 palaeocryological /
 paleocryological
палеокріонез
 palaeocryopynesis /
 paleocryopynesis
палеоліт / палеолітичний
період Palaeolith;
 Palaeolithi
палеолітовий Palaeolithic
палеологія palaeology
палеомагнетизм
 palaeomagnetism /
 paleomagnetism
палеонтологія
 palaeontology / paleontology
палеопалінологія
 palaeopalynology /
 paleopalynology

палеотехнічн||ий
 palaeotechnic / paleotechnic;
 ~а **фаза** palaeotechnic /
 paleotechnic phase
палеохорологія
 palaeochorology /
 paleochorology
палестинець Palestinian
палестинка Palestinian
палестинський Palestinian
паливо (вугілля, торф і
 антрацит) anthracites (pl);
викопне ~ fossil fuel;
дизельне ~ diesel oil;
мінеральне ~ mineral fuel;
ядерне ~ nuclear fuel
палити / спалювати burn
 (р. і р.р burnt / burned)
палінологічний
 palynological; ~ **спектр**
 palynological spectrum
палінологія palynology
паліноморфа palynomorph
палінофлора palynoflora
палючий sultry; torrid
пальне fuel; gas
пальса (торф'яні бугри в
 Швеції) palsa / pals
паморозь hoarfrost / hoar-
 frost; rime; white frost;
вкривати ~зю rime; rimy
пампа (стен в Аргентині,
 Бразилії та Уругваї) rampra
памперо (холодний вітер із

Анд) pamper
пан pan
панамериканський Pan-American
панамець Panamanian
панамка Panamanian
панамський Panamanian
Пангея (надматерик) Pangaea
панжа (суха земля в Індостані) panja
панневелд (напіввологий регіон у Південній Африці) panneveld
панпланація panplanation
панплен panplain /
 panplane
пантанал (ландшафт на заплавах Парагваю) pantanal
панфан panfan
папуас Papuan
папуаска Papuan
папуаський Papuan
пар fallow; **голий** ~ bare fallow; **змішаний** ~ bastard fallow; **літній** ~ summer fallow; **міський** ~ /
тимчасово покинута міська земля urban fallow;
трирічний ~ three-year fallow; triennial fallow;
частковий ~ pin fallow;
зораний під ~ fallow;

оранка під ~ fallowing;
піднімати ~ fallow; **земля під** ~ом fallow
пар||а fume; vapour;
конденсація ~и devaporation
парагвасць Paraguayan
парагвайка Paraguayan
парагвайський Paraguayan
парагнейс paragneiss
парадельта paradelata
паралель (географічна) parallel; **земна** ~ Earth parallel; parallel of latitude;
проводити ~ parallel
паралельний parallel; ~
відступ схилу parallel slope retreat
парамо (плато в тропіках Південної Америки) paramo
паратранзит paratransit
парафія parish
парафіяльний parish
парафіяни parish
пардах (система ізоляції жінок вищого кола в Індії та деяких східних країнах) purdah
парк garth; park;
розбивати ~ park
парков||ий park; ~ **ліс** wood meadow; ~і **культури** park plants; ~і **насадження** parkland

парламентський
parliamentarian;
parliamentary
парна parna
парниковий ефект
greenhouse effect
пароподібний vapoury
пароутворення evaporation
пасат trade wind
пасмо (*gir*) chain; esker;
ridge; **гірське** ~ ghat / ghaut
пасовище grassland;
grazing land; leasow;
pasturage; pasture; shieling
(у Шотландії); **гірське** ~
(на півночі Англії) fell;
gwaun; **неокультурене** ~
rough pasture; **общинне** ~ в
Уельсі tir cyd; **овече** ~
foldage; foldland; heaf;
чагарникове ~ shrub range;
~ для спільного
випасання
intercommoning; ~, на
якому припинено випас
худоби на час, поки не
підросте трава hained cow
pasture; **використовувати**
як ~ graze; **служувати** ~м
(про землю) depasture
пасовищний pasturable
пасти(ся) pasture
пат (*глиниста рівнина в*
Пакистані) pat

пати́на patina
пахуехо (*хвиляста лава з*
вулканів на Гавайях)
pahoe-hoe
паша pasturage; pasture
педалфер pedalfer
педимент pediment; **кут**
нахилу ~у declivity angle of
pediment
педіократичний період
pediocratic period
педіпланація pediplanation
педіпланаційний цикл
pediplanation cycle
педіплен pediplain /
pediplane
педокел pedocal
педокомплекс
pedocomplex
педон pedon
педосфера pedosphere
педофауна pedofauna
пейзаж landscape; paysage;
scenery
пеку́чий scorching; sultry;
torrid
пелагі́чний pelagian /
pelagic
пелейський Pelean
пелі́т pelite
пелітовий pelitic
пен-ексклав pene-exclave
пенепланація
peneplanation

пенеплен peneplain /
 peneplane; **первинний** ~
 primarrumpf
пенітент penitent;
кишеньковий ~
 (нішовидна ділянки снігів у
 Гімалаях) pocket-penitent
пентреф (село або садиба в
 Уельсі) pentref
пеперит peperite
первинн||ий primary; ~
сектор primary sector; ~а
економічна діяльність
 primary economic activity;
 ~а **енергія** primary energy;
 ~а **мережа головних доріг**
 primary network of principal
 traffic roads; ~е **паливо**
 primary fuel; ~е **підняття**
 primary recovery; ~і **води**
 primary waters; ~і **породи**
 primary rocks
перебудова redevelopment
перевал col; nek; pass;
 passage; **гірський** ~ notch
 (амер.); **ярмоподібний** ~
 yoke pass
перевезення shipment;
 traffic; transit; transportation;
вантажні автомобільні ~
 trucking; **магістральні** ~
 line haul; ~ **вантажів**
 freightage; freight traffic; ~
пасажирів passenger

transportation; public
 conveyance; ~ **товарів**
 goods transportation;
спроможність до ~
 transferability
перевізний vehicular
перевозити transfer;
 transport
перегин break; bend; ~
профілю break of profile; ~
схилу break of slope
перегороджування
 occlusion
передавання transfer
передгір'я foothill;
 piedmont; pediment area
передмістя outskirts (pl);
 suburb; suburbia; **віддалені**
 ~ exurb; exurbia;
розростання ~
 suburbanisation /
 suburbanization;
 «сплановане» ~ garden
 suburb; garden village
передній front; ~ **схил** front
 side
передполярний subarctic
перезволоження
 waterlogging
перекат (річки) riffle;
 ripple; sand bars; sand spits;
 sault; shallows
перекристалізація
 backboiling;

recrystallisation /
 recrystallization; regrowth; ~
гірської породи rock
 recrystallisation /
 recrystallization
перекристалізований
 blastic
переліг fallow; fallow land;
 lea; **зелений** ~ green fallow;
довгий ~ **земель** long lay /
 lea / ley
передльодовиковий
 periglacial; proglacial; ~
процес periglacial process;
 ~а **інволюція** periglacial
 involution; ~і **умови**
 periglacial conditions;
пониження ~ого
ландшафту alas
перелісок bocage
переліт (*птахів*) migration;
 passage
переміщати move; relocate;
 transfer; transport
переміщення dislocation;
 displacement; transfer; ~ **мас**
крихких порід під дією
сили тяжіння gravitational
 sliding; gravity sliding;
 gravitational slumping;
 gravity slumping
перенаселеність
 congestion
перенаселення

overpopulation; population
 pressure
перенесення (*частинок*
вітром, водою) entrainment;
 transfer
переносити shift; transfer;
 transport
перепис sensus; ~
виробництва population
 sensus; ~ **населення** sensus
 of production
переповнений **людьми**
 crowded
переробка processing;
 recycling; ~ **вторинної**
сировини recycling; ~ **газу**
 gas conversion process; gas
 processing; ~ **нафти** oil
 processing; petroleum
 refining; ~ **паперу** paper
 converting
переробляти recycle
перерозміщення relocation
переправа crossing;
 passage
переселенець migrant;
 settler
переселення migration;
 resettlement; **вимушене** ~
 population transfer
переселятися migrate;
 move; resettle; transmigrate
перехід crossing; passage;
 transition

перехоплення (*грунтової води*) interception; **бокове** ~ **річки** intercision
перешийок isthmus; neck; **земляний** ~ neck of land
периклин pericline
периклінальний periclinal
перипедимент peripediment
перистий cirrous; pinnate; ~ **тип стоку** pinnate drainage pattern
периферійн||ий peripheral; ~а **територія** peripheral territory
периферія periphery; provinces
період age; period; stage; **паводковий** ~ freshet period; **юрський** ~ Jurassic period; ~ **без дощу** rainless period; ~ **паводків** flood period; high-water period; flood season; high-water season
перколіни percolines
пермалой permalloy
перматанг (*піщаний береговий вал у Малайзії*) permatang
пермський Permian
перський Persian; **П~затока** Persian Gulf; ~ **мова** Iranian; Persian

петрографічн||ий petrographic; ~а **провінція** petrographic province
петрографія petrography
петрологія petrology
печера cave; cavern; grotto; **еффлюєнтна** ~ effluent cave; **карстова** ~ active cave; **мертва** ~ (*печера, розвиток якої припинився*) dead cave; **пластова** ~ bedding cave; **штучна** ~ в **крейдяній породі** dene-hole; ~, **створена хвилями** wave-cut cave
печеристий cavernous
печерний spelaean
п'єдестал pedestal
п'єдмонттреппен (*передгірні сходи в Німеччині*) piedmonttreppen
пил dust
пилковий pollen; ~ **аналіз** pollen analysis
пилова чаша dust bowl
пилок pollen
пиломатеріали board; carving wood; converted timber; lumber
пилуватий pulverescent; ~ **матеріал** pulverescent material
пильн||ий dusty; ~ **вихор** windspout; ~е **повітря** dust-

laden air; dust-loaded air;
dusty air

південний meridional

південь south; **житель** ~
southerner; southron

(шотл.); **звернений на** ~ /

розташований на ~

southward(s); **на** ~ / **у**

південному напрямку

southerly; southward(s);

спрямований на ~ south

південн||ий austral; south;

southerly; southern; ~ **вітер**

south; **сильний** ~ **вітер**

souther; ~ **вторженець**

(холодний вітер із півдня в

Новій Зеландії та

Австралії) southerly buster;

~ **напря́м** southward(s); **П~**

полюс Antarctic Pole, *the*; ~

захід south-west; **на** ~ **захід**,

у південно-західному

напря́мку south-west;

розташований на ~ **захід**

south-westerly; south-

westward(s);

розташований на ~ **схід**

south-easterly; south-

eastward(s); ~ **схід** south-

east; **на** ~ **схід**; ~а частина

країни (особливо південні

штати США) South; ~а

частина Шотландії

Lowlands; **П~е** полярне

коло Antarctic Circle, *the*;

найбільш ~ий

southernmost; **житель** ~их

штатів США Southerner; **у**

південно-східному

напря́мку south-east; **що**

дме з ~ого заходу south-

westerly; **що дме з ~ого**

сходу south-easterly

південно-західн||ий south-

west; south-western;

сильний ~**вітер** south-

wester; **у ~ому напрямку**

south-westerly; south-

westward(s)

південно-полярний

Antarctic

південно-східн||ий south-

east; south-eastern; ~ **вітер**

south-easter; **у ~ому**

напря́мку south-easterly;

south-eastward(s)

півкул||я hemisphere;

західна ~ Western

Hemisphere, *the*;

материкова ~ land

hemisphere; **Південна** ~

Southern Hemisphere, *the*;

Північна ~ Northern

Hemisphere, *the*; **океанічна**

/ **водна** ~ water hemisphere;

східна ~ Eastern

Hemisphere, *the*; **жителі**

або країни протилежних

~ь antipodes
північ north; **на** ~ / **у**
північному напрямку
 north; northward;
 northwardly; **житель** ~**очі**
 northern; northerner;
розташований на ~
 northwardly
північн||ий boreal; Nordic;
 north; northerly; northern;
 north-polar; ~ **район**
 norland; ~**е** **полярне коло**
 Arctic Circle, *the*; ~**е** **сяйво**
 polar lights; ~ **захід** north-
 west; north-westward; **на** ~
захід north-west; **найбільш**
 ~ northernmost; ~ **схід** north-
 east; **на** ~ **схід** north-east;
 north-eastward(s);
розташований на ~**ому**
заході north-westward;
розташований на ~**ому**
сході north-easterly; north-
 eastward(s); **житель** ~**их**
штатів США northerner; ~**і**
райони (країни) Northland
північно-західн||ий north-
 west; north-western; **у** ~
напрямку north-
 westward(s)
північно-східн||ий north-
 east; north-eastern; **у** ~**ому**
напрямку / на північний
схід north-easterly

північник norther
півострів peninsula;
Піренейський ~ Peninsula,
the; **Скандинавський** ~
 Northland; **житель** ~**ова**
 peninsula
півострівний peninsular
підвищення acclivity;
 eminence; height; raise;
 swelling
підвищуватися rise (*p.*
rose, p. p. risen)
підвітряний lee; leeward; ~
бік leeward; ~ **жолоб**
зниженого тиску lee trough
підводн||ий subaqueous;
 submarine; ~ **виступ** ram; ~
камінь reef; rock; ~ **провал**
 underwater chasm; ~**а течія**
 undercurrent
підґрунтя subsoil;
 substratum (*pl* *substrata*);
 underground; undersoil
підданий (якоїсь держави)
 homage; national; subject
підданство citizenship;
 nationalisation /
 nationalization; nationality
підгорок hummock
підґрунт subsoil;
 substratum; **твердий** ~ hard
 pan
підґрунтов||ий subsurface;
 ~ **стік** subsoil flow; ~**а**

ерозія piping; subsurface erosion; **~е зрошення** artificial subirrigation; subsoil irrigation; subbing; subirrigation; **~і води** subsoil water

підземелля / катакомба catacomb (*часто pl*)

підземн||ий subterranean; subterraneous; underground; **~ перехід** underground passage; pedestrian subway (*брит.*); **~ поштовх** (*від час землетрусу*) earthquake shock; **~ стік** groundwater flow; groundwater runoff; interflow; **~ трубопровід** buried pipeline; underground pipeline; **~а залізниця** underground railway; tube (*брит.*); subway (*амер.*); **~а транспортна лінія** deerway

підзол podzol

підзолизація podzolisation / podsolization

підзона sub-zone

підіймати raise (*виробництво, ціни*); reclaim (*цілину*)

підйом acclivity; ascension

підкопування (*схилу водою*) sapping

підлісок coppice; shrub

stratum; underbrush; undergrowth; underwood

підломлювання caving

підморозувати frost

підніжжя (*гори*) base of the cloud; bedrock of mountain; foot; pedestal; pediment;

piedmont; **галькове ~** gravel piedmont; **що знаходиться біля ~ гори**

piedmont; **що перебуває біля ~ гори** submontane

піднімання ascension

підніматися (*про річку*) flood

підняття elevation;

heaving; high; levie;

upthrust; **антиклінальне ~** anticline high; **структурне ~** structural high;

тектонічне ~ tectonic uplift;

~ глибинних вод на

поверхню upwelling; **~**

повітря ascendancy of air

підповітрян||ий subaerial;

~е вивітрювання subaerial

denudation

підприємець business

owner; entrepreneur;

industrialist

підприємництво

enterprise; **вільне ~** free

enterprise

підприємств||о enterprise;

plant; works (*вжив. як sing і як pl*); **багатозаводське** ~ multiplant enterprise; **мале** ~ small business; small enterprise; **середнє** ~ medium business; medium enterprise; **спільне** ~ joint venture; **трудомістке** ~ labour intensive enterprise; ~ **вугільної промисловості** colliery; ~ **громадського користування** utility; ~ **громадського харчування** public catering establishment; ~ **гуртової торгівлі** wholesale outlay; wholesale distributor (*амер.*); ~ **зв'язку** telecommunication agency; ~ **змішаного виробництва** mixed-mode manufacturer; ~ **масового виробництва** mass-based firm; ~ **переробної промисловості** processor; ~ **роздрібної торгівлі** retail sales outlet; retailer; ~ **середньосерійного виробництва** mid-volume manufacturer; ~ **субпідрядник** contract manufacturer; contract shop; ~ **сфери обслуговування** service department; service

business; service enterprise; ~ **чорної металургії** ironwork(s); **територіальне поєднання** ~ ancillary linkage
підстилка litter
підтериторія subarea
пізньольодовиков'я Late Ice Age
пізоліт pisolite / pisolith
пізолітовий pisolit(h)ic
пік cusp; nab; peak; pike; *ріп (вершина гори в Ірландії)*; **гірський** ~ у **Шотландії та Ірландії** ben; **гострий** ~ piton; **пірамідальний** ~ horn; pyramidal peak; ~ **висоти** summit level
піков||ий peak; ~ **годинний показник** peak hour index; ~ **е навантаження** peak load
пінго pingo; ~ **відкритої системи** open system pingo; ~ **закритої системи** closed system pingo
піраміда pyramid; **земляна** ~ earth pillar
піпкрейк (*голкоподібні кристали льоду в Швеції*)
piprake
пітон (*нік*) piton
пірит pyrites
пірогенний igneous

пірокласт pyroclast
пірокластичн||ий
 pyroclastic; ~ **матеріал**
 pyroclastic rock; ~і
відклади pyroclastic deposit
піроксен pyroxene
пірометаморфізм
 pyrometamorphism
пірс pier
пісковик sandstone;
крупнозернистий ~ grit;
 gritstone; rag
післяльодовиковий post-
 glacial
піс||ок sand; wash; **дрібний**
 ~ fine sand; **дюнний** ~
 aeolian sand; **золотоносний**
 ~ auriferous gravel; gold-
 dust; gold sands;
кварцовий ~ shifting sand;
 silica sand; **крупний** ~
 coarse sand; **мінеральний** ~
 mineral sand; **озерний** ~
 lacustrine sand; **пористий** ~
 open sand; porous sand;
прибережний ~ dene /
 dean; **річковий** ~ river sand;
 stream sand; **сипучий** ~
 quicksand; **смоловий** ~ tar
 sand; **суглинковий** ~ loamy
 sand; ~и, що гудуть
 booming sands; ~и, що
 ревуть roaring sands; ~и,
 що свистять whistling

sands; ~и, що співають
 singing sands; ~и, що
 утворюють звуки sound-
 making sands; **вимиті ~ки**
 та галька sand and gravel;
вкритий ~ом sanded;
змішаний із ~ sanded;
посипати ~ом sand;
вітрове переміщення ~ку
 eolomotion
пішохідн||ий pedestrian; ~
міст footbridge; ~ **рух**
 pedestrian traffic; ~а
доріжка footpath
піщан||ий psammitic;
 sabulous; sandy; ~ **бриж**
 sand ripple; ~ **грунт** light
 soil; sandy soil; ~ **кар'єр**
 sand-pit; ~ **насип** sand fill; ~
пласт sand sheet; ~ **пляж**
 sand *pl*; ~ **пояс** sand belt; ~
смерч sand-spout; ~ **язик**
 tongue of sand ~а **банка**
 sandbank; ~а **буря** sand-
 storm; ~а **глина** sandy clay;
 ~а **дюна** sand-drift; ~а
ерозія sand erosion; ~а **коса**
 sandbar; sand spit; ~а
мілина sandbank; ~а
обмілина cay; char; sand
 bar; sand cay / sand key /
 sandkey; ~а **пустеля** areg;
 sand(y) desert; ~а **рівнина**
 sand flat; ~а **тінь** sand

shadow; **~е дно** sandbed; **~е підняття** sand levee
піщан||ик psammite;
sandstone; **аркозовий** ~
arkose; **грубозернистий** ~
basal arkose;
крупнозернистий ~
ragstone; **пористий** ~
porous sandstone; **твердий**
~ hard sandstone; **туфовий**
крупнозернистий ~
grauwacke / greywacke;
блоки ~**ку** grey wether /
groy wether; ~ **Кеупера**
Keuper sandstone
піщанистий arenaceous
піщано-клиновий полігон
sand-wedge polygon
піщано-мулов||ий sandy-
silty; **~і відклади** sandy-
silty sedimentation
плавильний **горщик**
(злиття етнічних культур)
melting pot
плавильня smelter /
smeltery
плавні alluvial flat; play;
water-meadow
плагіоклаз plagioclase
плагіоклазовий
plagioclase; ~ **польовий**
шпат plagioclase feldspar
плазма plasma
плайя playa

планальто (високогірна
вершина в Бразилії) planalto
планація planation
планеза planeze; phere
планетезимальна гіпотеза
planetesimal hypothesis
планина (полонина в
Сербії та Хорватії) planina
планіметрична
відсилкова **рамка**
planimetric frame of
references
планіметрія planimetry
планосоль planosol
плантація plantation
пласт bed; floor; layer;
laying; mine; nappe; ocean
bed; seam; sheet; stratum (*pl*
strata); **верхній** ~ **у**
покладах cap; **залізний** ~
inn pan; **підґрунтовий** ~
pan; **пористий** ~ porous
bed; porous stratum;
соляний ~ salt bed;
твердий захисний ~ hard
protective layer; **торфяний**
~ moor pan; ~, **що глибоко**
залягає deep-seated seam;
~, **що лежить вище**
superstratum (*pl*
superstrata); ~ **вугілля** coal
bank; ~ **гірських порід** rock
bed; ~ **глинистих сланців**
shale bed; ~ **осадових порід**

sedimentary bed; ~
піщаника sandstone
 stratum; **висячий бік** ~а
 horse's back; **залягання** ~а
 overlap; **зміщення** ~а
 upheaval; **схід** ~а
 convergence
пластикове
шаблонування plastic
 moulding
пластинчастий laminated;
 slaty
пластування sheeting
плато mesa; meseta; plateau
 (pl plateaus, plateaux);
 tableland; **абразивне** ~
 abrasion tableland;
базальтове ~ basalt plateau;
вапнякове ~ hamada /
 hammada; limestone plateau;
лавове ~ eruption plateau;
розсічене ~ dissected
 plateau; **столове** ~ table
 plateau; **тільове** ~ till
 plateau; **високе** ~ західної
Болівії Altiplano; ~-меза
 plateau mesa; **осідання** ~
 subsidence of plateau
платформа craton; plate;
 platform plateau; **берегова** ~
 abrasion platform; **зсунута** ~
 fault plane; **океанська** ~
 oceanic plate;
нафтовидобувна ~ oil-

producing plateau;
хвилерізна ~ wave-cut
 plateau
пледді (острівці друмліни в
 Північній Ірландії) pladdy
плейстоцен Pleistocene,
 the; **що відноситься до** ~у
 Pleistocene
плек pleck / plek / plec
плем'я tribe; **територія**
 ~ені tribal territory
плесо reach
пливун sand; quicksand
плита flagstone; plate; slab;
 ~ з **гострокутною**
поверхнею зсуву thrust
 plane
плівка film; pellicle;
льодова ~ ishinna
плінтит plinthite
плінтус (зовнішня частина
 піщаної дюни в єгипетській
 частині Сахари) plinth
пліоцен Pliocene, the
плісень fungus (pl fungi,
 funguses)
плоский flat
плоскогір'я mesa (амер.);
 plateau (pl plateaus,
 plateaux)
площа area; space; square;
безплідна ~ barren area;
водозбірна ~ catchment
 area; catch water basin;

морська промислова ~
 maritime industrial area;
посівна ~ area under crop;
 sown area; ~ **вирубвання**
 cut-over land; ~ **водозбору**
 drainage area; gathering
 ground; ~ **зрошення**
 irrigated area; ~ **стоку** drain
 area; drainage area
площина sheet; **долинна** ~
 valley flat; **меридіальна** ~
 meridional plain; ~
зрізування shear place
площинн||ий flattish; ~
змив surface streaming
 down; ~ **лід** ice shelf; ~**е**
змивання sheet wash
плутон pluton
плутонізм plutonism
плутоніт deep-seated rock
плутонічн||ий plutonic; ~**а**
гіпотеза plutonic theory
плювіальний pluvial;
 pluvius
плювіометр pluviometer
плювіометричн||ий
 pluviometric; ~ **коефіцієнт**
 pluviometric coefficient;
 pluviometric ratio; ~**а**
амплітуда pluviometric
 amplitude
плювіометрія pluviometry
плювіоскоп pluvioscope
пляж beach; plage;

бар'єрний ~ barrier beach;
дрейфово-лінійний ~ drift-
 aligned beach; **піднятий** ~
 raised beach; **штормовий** ~
 storm beach; ~ **голівки**
затоки bay-head beach; ~,
що використовується для
купання / ~, **який оточує**
лагуну lido; **передня зона**
 ~у shoreface; **тилова зона**
 ~у backshore
пляжний бюджет beach
 budget
пляжовий фєстон /
виступ beach cusp
пляжовий матеріал beach
 material
пневматоліз pneumatolysis
пневматолітовий
 pneumatolytic
поверхнев||ий shallow;
 surface; superficial; ~
водоскид surface spillway;
 ~ **дренаж** surface drainage;
 ~ **стік** surface(-water) flow;
 interflow; runoff; ~**а вода**
 surface water; ~ **відклади**
 surface deposits; superficial
 deposits
поверхн||я area; superficies
 (pl без змін); surface;
альтипланаційна ~
 altiplanation surface;
вершинна ~ (gip) summit-

plane; **вирівняна** ~ bench-mesa; **внутрішня** ~ undersurface; **водна** ~ water surface; **екзараційна** / **бугриста** / **пухирчаста** / **соскоподібна** ~ mammilated surface; **затратна** ~ cost surface; **земна** ~ land surface; **зрізана** ~ bevelled surface; **ізентрофічна** ~ isentrophic surface; **ізобарна** ~ isobaric surface; **ізотермічна** ~ isothermic surface; **підстильна** ~ geological substate; **п'єзометрична** ~ piezometric surface; **планаційна** ~ planation surface; **прикладова** ~ patterned ground; **снігова** ~ nivation surface; **структурна** ~ structural surface; **фреатична** ~ phreatic surface; **фронтальна** ~ frontal surface; ~ **вершини** topland; ~ **вирівнювання** levelling surface; ~ **води** water surface; ~ **водозливу** overflow face; spillway face; ~ **дороги** road surface; ~ **течії** stream surface; **велика** ~ з **тріщинами** skauk; **що знаходиться під** ~ею

subsurface; **вирівнювання** ~і gradation; **залишок первинної** ~і unaka; **обвалення** ~і; ground failure **вихід на** ~ю cropping; exsudation / exudation; **виходити на** ~ю rise; outcrop; **затоплювати** ~ю overflow; **нерівність** ~і undulation
пов||інь flood; flooding; high water; overflow; **швидка** ~ flash flood; **аналіз частоти** ~ені flood frequency analysis
повітря air; **насичене** ~ saturated air; **перенасичене** ~ supersaturated air; **поверхнєве** ~ surface air; **розріджене** ~ rare air; tenuous air; **сухе** ~ dry air; **тропічне** ~ tropical air; ~ **теплого сектору** warm sector air; **абсолютна нестабільність частинки** ~ absolute instability of a parcel of air; **забруднення** ~ air pollution; **конвективна нестабільність частинки** ~ convective instability of a parcel of air; **нестабільність частинки** ~ instability of a parcel of air; **опір** ~ windage;

опускання ~ kata;
приземний шар ~ surface layer of air; **стабільність частки** ~ air parcel stability; **течія** ~ air flow; air stream; **умовна нестабільність частинки** ~ conditional instability of a parcel of air; **щільність** ~ atmospheric density
повітряний airy; ~ **дренаж** air drainage; ~ **потік** airstream; ~ **простір** air-space; ~ **тиск** air pressure; ~ **флот** air fleet; ~ **фронт** airfront; ~ **а маса** air mass; ~ **а яма** air-hole; **що транспортується** ~ **ими шляхами** air-borne; ~ **і перевезення** air traffic
поглинати (*про вир*) engulf
поголів'я stock
погод||а weather; **вогка** ~ raw weather; **гарна** ~ fine weather; good weather; **мінлива** ~ variable weather; **м'яка** ~ mild weather; soft weather; **несприятлива** ~ contrary weather; **нестійка** ~ broken weather; unsettled weather; **погана** ~ bad weather; nasty weather; **сира, дощова** ~ soft weather; **сира, холодна** ~

sour weather; **холодна** ~ cold weather; **ясна, гарна** ~ fair weather; fine weather; ~ **спричинена пасатними вітрами** trade wind weather; **бюро** ~ **и** weather-bureau; **ознака** ~ **и** weather-sign; **прогноз** ~ **и** weather forecast
погодні умови weather conditions
погодні явища weather events; weather phenomena
пограниччя borderland
подат||ок tax;
прибутковий ~ income tax;
регіональний ~ territorial tax; ~ **на воду** water charge; ~ **на землю** land tax; ~ **на нерухоме майно** land tax; **звільнений від податку** tax-free; tax-exemp;
обкладати ~ **ом** tax; impose taxes; levy taxes; **розмір** ~ **у** taxation; **стягнення** ~ **у** taxation; tax collection
поділ праці division of labour
подрібнення (*поля*) parcellement; morcellement (*розділ землі або майна*)
поду (*перелогове землеробство в Індонезії*)
pody
пожвавлення (*на біржі,*

ринку) rally
показник indicator; index;
 ~ **розвитку** development indicator; ~ **смертності** death rate
поклад deposit; floor; lode; mine; ~ **руди** shingle bank
покрив (сніговий) mantle; **соліфлюкційний** ~ solifluction mantle;
тектонічний ~ overthrust nappe; overthrust sheet; ~ **лісонасаджень** forest canopy; ~ **трав** grass canopy; **залишок тектонічного** ~у nappe outlier
пол||е field; **барокліне** ~ baroclinic field; **валунне** ~ boulder field; **стенгорт** ~ stentorg; **віддалене** ~ outfield; **друмлинове** ~ drumlin field; **кам'яне** ~ block field; **карове** ~ karrenfeld; **крижане** ~ floe; ice-field; **льодове** ~ terrace field; **магнітне** ~ magnetic field; **общинне** ~ open field; **оздоровлене** ~ sweetened plain; **терасне** ~ terrace field; **фірнове** ~ snowfield; ~ **зрошування** sewage-farm; ~, **покрите зернистим льодом** neve; ~,

розбите на смуги strip field; **частина ~я, що знаходиться в спільному користуванні** dole; ~я й **луки** weald
полігон Тіссена Tiessen polygon
полій black ice
поліміктовий polymictic
полінезієць Polynesian
полінезійка Polynesian
полінезійський Polynesian
поліпшувати (землю) meliorate
політика policy;
внутрішня ~ domestic policy; home policy; internal policy; **зовнішня** ~ foreign policy; **кадрова** ~ personnel policy; staffing policy; **цінова** ~ pricing policy; ~ **вільної торгівлі** free trade policy; ~ **приросту населення** policy of increase in population; ~ **реформ** reform policy
політичний political
поліциклічний polycyclic; ~ **понор** polycyclic swallow hole
пологий declivous
полюс pole; **Південний** ~ South Pole, *the*; **Північний** ~ North Pole, *the*; ~ **росту**

growth pole; ~ **холоду** pole of cold

полюсний pole

поляк Pole

поляна glade

поляризаційна / обернена

реверсія polarisation /

polarization reversal

полярн||ий arctic; north-

polar; polar; ~ **антициклон**

high anticyclone; polar

anticyclone; ~ **вітер** polar

wind; ~ **день** polar day; ~

льодовик polar glacier; ~

низький тиск polar low; ~а

ніч polar night; ~а **станція**

polar station; ~а

стереографічна проекція

polar stereographic

projection; ~е **коло** polar

circle; **Південне** ~е **коло**

Antarctic Circle, *the*;

Північне ~е **коло** Arctic

Circle, *the*; ~е **повітря** polar

air; ~і **повітряні маси** polar

air masses

польдер (ділянка низинної

землі, відвойована в моря,

озера, річки) polder;

утворення ~ empolder /

impolder

польже (замкнена долина в

Словенії та Хорватії) polje

полька Pole; Polish woman

польов||ий field; ~а

здатність field capacity; ~а

система field system

польськ||ий Polish; ~а

мова Polish

польстер glacier mice;

glacier polster

помірний moderate; ~

вітер moderate breeze; ~

клімат moderate climate;

temperate climate; ~ **пояс**

temperate zone

пониження з рівним дном

flat-floored depression

пониззя lower reach

понор ponor; hakehole;

sinkhole; ~ в **Ірландії**

slugga

поорт poort

поперечний cross; crosscut;

diametrical; lateral;

transversal; ~ **вал** cross

shaft; transverse shaft; ~

вітер cross wind; transverse

wind

попит demand;

внутрішній ~ domestic

demand; ~ і **пропозиція**

demand and supply; ~ **на**

гроші demand for money; ~

на експорт export demand;

~ **на нафту** oil demand;

підвищуватися в ~і (*про*

товари) rally

популяці||я population;
динаміка ~ї population
 dynamics
пор||а time; **весняна** ~
 springtime; **зимова** ~
 wintertime; **літня** ~
 summertime; **осіння** ~
 autumn; fall (*амер.*); ~ **року**
 season
пóр||а pore; **грунтова** ~ soil
 pore; **капілярна** ~ capillary
 pore; **некапілярна** ~ non-
 capillary pore; **виділення**
 ~ами exudation
порамбок poramboke
поривчастий (*про вітер*)
 rough; qually
порист||ий poriferous;
 porous; ~ **вапняк** porous
 limestone; ~ **грунт** porous
 soil; ~ **пісок** open sand;
 porous sand; ~ **піщаник**
 porous sandstone; ~ **пласт**
 porous bed; porous stratum
 (*pl strata*); ~е **утворення**
 porous formation
пористість porosity
поріг apron; cataract; lip;
 nick point / nickpoint; rapids;
 riegel; riffle; rift; sill;
річкові ~ rapid
пород||а species (*pl без*
змін); waste; **абісальна**
гірська ~ abyssal rock;

deep-seated rock;
автокластична гірська ~
 autoclastic rock; **алеврито-**
глиниста ~ silt rock;
бокова ~ country rock;
вапнякова ~ limestone
 rock; **вивержена** ~ igneous
 rock; **вигнута гірська** ~
 bent rock; **відбита,**
неприбрана ~ muck;
водостійка ~ aquifuge;
вулканічна ~ volcanic
 rock; **гіпабісальна** ~
 hypabyssal rock; **гірська** ~
 rock; **глибинна** ~ plutonic
 rock; **грибоподібна** ~
 mushroom rock;
доломітова ~ dolostone;
евгеогенна ~ eugeogenous
 rock; **екструзивна** ~
 extrusive rock; **еолова** ~
 aeolian rock; **ергілітова** ~
 argillaceous rock; **жильна** ~
 parent rock; **вєинстєна** ~
 veinstone; **зигнута гірська** ~
 buckled rock; **інтрузивна** ~
 intrusive rock; **лополіт**;
карбонатна гірська ~
 carbonate rock;
карбонатні ~и carbonate
 strata; **кислотна** ~ acid
 rock; **корінна**
підстилаюча / скельна ~
 bedrock; **крейдиана** ~ chalk
 rock / chalk-rock;

крем'яниста ~ clint / clent;
мантійна ~ mantle rock;
материнська ~ maternal rock;
 matrix (pl);
метаморфна гірська ~ metamorphic rock;
міцна ~ tough rock;
м'яка ~ tender rock;
накривна ~ cap-rock;
наносні ~и, що вкривають родовище debris;
непроникна ~ impermeable rock;
нестійка ~ liquid rock;
неущільнена, крихка ~ unconsolidated;
осадова гірська ~ sedimentary rock;
осадова ~ sediment yield;
осадова ~ з кутових блоків brockram;
осадова ~ конкордантного залягання concordant sedimentary rock;
осадова ~ неузгодженого залягання discordant sedimentary rock;
осадочна ~ sediment; siltage;
п'єдестальна ~ / еолові стовпи pedestal rock;
підстилаюча ~ bottom; underlying rock;
плутонічна ~ intrusive rock;
проміжна ~ intermediate rock;
проникна гірська ~ permeable rock; pervious

rock; **пуста** ~ barren rock; dead rock; dirt; gangue; goaf; pollutant pl;
пустельна ~ desert rock;
розсипчаста гірська ~ loose sediment;
розшарована гірська ~ stratified rock;
салічна ~ salic rock;
складчата ~ folded rock;
скривлена гірська ~ contorted rock;
стійка ~ dysgeogenous rock;
стійка гірська ~ resistant rock;
старі наносні ~и geest;
тверда ~ flinty rock; hard rock;
тверда компактна ~ whin;
тонкозерниста осадова гірська ~ pelite;
тріщинувата ~ fissured rock;
уламкова ~ clastic rock; debris; land waste; talus;
уламкова вивержена ~ pyroclastic rock;
уламкова гірська ~ conglomerate;
 «первинної» **кори землі** fundamental complex;
розширення, набухання гірської ~и rock dilatation;
залягання ~и overlap;
виступ ~и spur;
відвал пустої ~и hillock; refuse;
борозна на шматках гірських порід chatter

mark; довга подряпина на поверхні гірської ~и striation; колонка ~и core; маса затверділої в підземеллі ~и pluton; оголення ~и barring of terrain / terrane; outcrop; подрібнення гірської ~и rock fragmentation; пустота в ~і vugh / vug; розвал зірваної ~и disintegration of broken rock; розмивання ~и ablation; стирання ~и abrasion; стійкість ~и competence of rocks; темнокольорові вулканічні ~и diabase; уламок ~и clast; rock-waste; шар ~и shelf; укладення гірських порід bedding
 порожнина cavity; loch-hole; ~ в породі bug hole; vug hole
 поромн||а переправа train-ferry; car-ferry; місце ~ої переправи packet port; packet station
 порт harbor; hithe / hythe; port; water-front; відкритий ~ open port; військовий ~ military port; naval port; вільний ~ / порто-франко free port / freeport;

внутрішній ~ domestic port; вугільний ~ coal port; договірний ~ treaty port; зашлюзований ~ enclosed port; кінцевий ~ terminal port; морський ~ seaport; риболовецький ~ fishing port; річковий ~ river port; район ~у water-front; усталене домінування ~у sustained port dominance
 портов||ий port; ~а зона port area; ~а станція port station; ~е місто seaport
 портоспроможність port capacity
 португалець Portuguese
 португалка Portuguese
 португальськ||ий Portuguese; ~ мова Portuguese
 посадка show
 поселен||ня colony; settlement; материнське ~ mother settlement; міське ~ urban settlement; нетряне ~ squatter settlement; shanty town; періодичне ~ periodic settlement; ринкове ~ market settlement; спонтанне ~ spontaneous settlement; ядрове ~ nuclear settlement; зразок ~ settlement pattern; ієрархія

~**ь** settlement hierarchy; ~
міського типу urbanised
 area; ~ **мокрої точки** (*тип
 поселення, пов'язаного з
 виходами джерел прісної
 води*) wet-point settlement; ~
на сухих ділянках dry-
 point settlement; ~
скупченого типу nucleated
 settlement
поселенськ||ий residential;
 ~**а диференціація**
 residential differentiation; ~**а**
сегрегація residential
 segregation
посибілізм possibilism
посів sowing
послуг||а service;
екосистемні ~и ecosystem
 services; **комунальні ~и**
 utility; ~**и зв'язку**
 communication service;
загальна міжнародна
класифікація
екосистемних ~ Common
 International Classification
 of Ecosystem Services;
надання ~ нерезидентам
 invisible export; **пов'язаний**
із комунальними ~ами
 utility
постачальник caterer;
 provider; supplier; ~
електроенергії power

supplier; ~ **інтернет-послуг**
 Internet (service) provider; ~
нафти oilman; ~
продовольства victualler; ~
телекомунікаційних
послуг telecommunication
 carrier; ~ **товарів** supplier of
 goods; ~ **фінансових**
послуг provider of financial
 services
постачати provide; supply
пост-депозиційн||ий
 postdepositional; ~**а**
структура postdepositional
 structure
пост-індустріальн||ий
 post-industrial; ~**а**
трансформація post-
 industrial transformation
пост-фордизм post-fordism
посуха drought; **абсолютна**
 ~ absolute drought;
фізіологічна ~
 physiological drought
посушлив||ий arid;
 droughty; dry; rainless; ~**а**
земля arid land; ~**а зона**
 aridity area; aridity region;
 aridity zone; ~**а савана** arid
 savana / savanna / savannah
посушливість aridity;
 dryness
потамолог potamologist
потамологічний

potamologic(al)
потамологія potamology
потенціал potential;
геоекологічний ~
 geoeological potential;
експортний потенціал
 export capacity;
інвестиційний ~
 investment potential;
кадровий ~ human
 capacity; staff capacity;
людський ~ human
 potential; **маркетинговий** ~
 marketing potential;
мінерально-ресурсний ~
 mineral resource potential;
науково-інвестиційний ~
 research and investment
 potential; **організаційно-
технічний** ~ organizational
 and technical potential;
 institutional and technical
 potential; **природний** ~
 natural potential;
промисловий ~ industrial
 capacity; industrial potential;
ресурсно-сировинний ~
 resource-based potential;
 resource potential;
соціально-культурний ~
 social and cultural potential;
туристичний ~ tourism
 potential; ~ **землі** ground
 potential

потепління warming;
глобальне ~ global
 warming
потік current; downpour;
 effluent; flow; flux; niagara;
 stream; torrent; throughflow
*(кількість рідини, що
 протікає через пласт);*
алювіальний ~ fluvial
 channel; **анастомотичний**
водний ~ anastomosing
 stream; **базовий** ~ base
 flow; **блоковий** ~ block
 stream; **блокшоленівський**
 ~ Blockschollen flow;
вигнутий повітряний ~
 bending air stream;
висхідний ~ ascending
 current; **висхідний** ~
повітря ascending air;
врізаний ~ incised stream;
вхідний ~ influent stream;
гірський ~ bourn; mountain
 stream; mountain torrent;
гортоніанський наземний
поверхневий ~ hortonian
 overland flow;
діаклінальний водний ~
 diacclinal stream;
екструзивний ~ extrusive
 flow; **ефемерний** ~
 ephemeral stream;
замкнутий ~ closed current;
затверділий ~ лави coulee;

західний субтропічний
реактивний ~ westerly
 subtropical jet stream;
земельний ~ earth flow;
зворотний ~ backwash;
 return flow; **змінний** /
перемінний ~ alternating
 current; **інсеквентний** ~
 insequent stream;
каламутний ~ turbidity
 current; **компресивний** ~
 compressive flow;
кам'яний ~ stone stream;
конвекційний ~ **повітря**
 convection air; consequent
 stream; **лавовий** ~ lava
 flood; **ламінарний** ~
 laminar flow; **нахилений** ~
 dip stream;
нетурбулентний ~ non-
 turbulent flow; **низхідний** ~
 descending current;
пірокластичний потік
 pyroclastic flow;
пластичний ~ plastic flow;
поверхневий ~ overland
 flow; **подальший** ~
 subsequent stream;
прісноводний ~, **що**
впадає в море freshet;
пробковий ~ plug flow;
реактивний ~ jet stream;
селевий ~ mud flow; mud
 stream; mud torrent;

спіральний ~ helical flow;
стовбурний ~ stem flow;
субгеострофічний ~
 subgeostrophic flow;
субльодовиковий ~
 subglacial stream;
сумарний ~ **рідини в**
пласті cumulative
 throughflow;
супергеострофічний ~
 supergeostrophic flow;
сухоподібний ~ dry weather
 flow; **термальний** ~
 thermal current;
турбулентний ~ turbulent
 flow; **уламковий** ~ debris
 flow; **циклострофний** ~
 cyclostrophic flow;
цілорічний ~ perennial
 stream; **чистий** ~ pure
 current; **швидкий** ~ race;
 torrent; ~ **води** water flow; ~
всередину interflow; ~
повітря air current; air flow;
 air stream; ~ **повітря, що**
опускається descending air;
 ~ **холодного повітря** cool
 blast; ~ **шуги** flotation of
 slush; ~, **що витікає з**
іншої річки effluent; ~, **що**
петляє winding stream; ~,
що **подовжується**
 extending flow;
відношення глибини ~oku

до його ширини form ratio;
 з безліччю ~ів streamy; що
 тече швидким ~оком
 torrential; здатність потоку
 stream capacity;
 транспортувальна
 здатність потоку
 transporting stream capacity;
 зона насиченого
 поверхневого потоку
 saturated zone overland flow;
 картосхема потоку flow
 zone graph; нахил потоку
 slope of a stream; порядок
 потоку stream order;
 співвідношення форми
 потоку form ratio of a
 stream; транспортуюча
 здатність водного потоку
 capacity of a stream;
 транспортуюча сила
 потоку competence of a
 stream
 потікоспуск streamsink
 потоп deluge; flood
 потужність (жили або
 шару) depth; thickness;
 width; використана ~
 utilised / utilized capacity; ~
 відкладів thickness of
 deposit; ~ вугільного
 пласта thickness of a coal
 bed; thickness of a coal
 seam; ~ піщаника sand

thickness; ~ пласта seam
 thickness; ~ покладів pay
 thickness; reservoir
 thickness; ~ порід thickness
 of rocks; ~ потоку rate of
 flow
 потужності facilities
 потьмяніти dim
 похилый declivous;
 downhill
 похмурий gloomy;
 lowering; overcast (*p. i p.p.*
overcast)
 початок river head; source
 поширення distribution;
 spread; spreading;
 біполярне ~ bipolar
 distribution; морськостонне
 ~ sea-floor spreading;
 переривчасте ~
 discontinuous distribution;
 просторове ~ spatial
 spreading
 поширювати (*світло,*
тепло) emit
 поштовх tremor; ~ и
 землетрусу earth tremors
 пояс belt; zone; арктичний
 ~ arctic / Frigid Zone;
 бавовняний ~ cotton belt;
 високогірний ~ alpine belt;
 high-altitude belt; гірський
 ~ mountain zone;
 екваторіальний ~

equatorial zone; **зелений** ~ green belt / greenbelt;
зерновий ~ corn belt;
іржавий ~ rustbelt;
кліматичний ~ climatic belt; climatic zone;
коктейлевий ~ cocktail belt; conveyor belt;
льодовий ~ ice belt;
мінеральний ~ range;
молочний ~ dairy belt;
обробний ~ manufacturing belt; **помірний** ~ temperate zone; **сільський** ~ country belt; **сонячний** ~ sunbelt;
субальпійський ~ subalpine belt; subalpine zone;
субарктичний ~ subarctic zone;
субекваторіальний ~ subequatorial zone;
субнівальний ~ subnival belt; **субтропічний** ~ subtropical zone; **тропічний** ~ torrid zone; tropical zone;
холодний ~ frigid zone;
часовий ~ time zone; ~ **біржових брокерів** stockbroker belt; ~ **брижуватої валунної глини** ripple-till belt; ~ **пакового льоду** belt of pack ice; ~ **роздрібнення** shatter belt / shatterbelt

правило law; rule; ~ **Бергмана** Bergman's rule; ~ **Дарсі** Darcy's law; ~ **Рейлі** Reilly's law; ~ **Феррела** Ferrel's law
прадолина pradoliny
праліс virgin forest
прерія prairie
прибереговий neritic; riparian; ~а **доктрина** riparian doctrine; ~і **права** riparian rights
прибережний inshore; littoral; onshore; riparian; **риверейн** / riverine; riverside; tide-water; ~а **зона** littoral zone; ~а **зона моря** nearshore; ~а **смуга** riverine; riverside; strand
прибій breakers; surf; swash; wash
прибійний surf; swash; wash; ~ **канал** swash channel; ~а **зона (моря)** inshore zone; ~а **хвиля** breaker
прибутковий cost-effective; lucrative; profitable; profit-making; ~е **виробництво** income-generating production; ~е **підприємство** profitable enterprise

прибут||ок income; profit (pl); **валовий** ~ gross profit; **середній** ~ average profit; **фізичний** ~ physical income; **чистий** ~ disposable income; net profit; **розмір прибутку** profit margin
придонн||ий benthopelagic; profundal; ~а зона profundal zone
придорожній roadside; wayside
прикордонн||ий border; boundary; frontier; ~ район marchland; ~а область margin; ~а смуга line; ~а торгівля frontier trade
приміський suburban; ~ район suburban area
приморожений frosted
приморськ||ий maritime space; sea; seaboard; seaside; tide-water; ~ бульвар coastal boulevard; ~ клімат coast climate; ~ курорт seaside resort; ~ район littoral area; ~ туман maritime fog; ~а частина sea front; water front
примор'я litoral; seaboard; seaside
приплив (морський) flooding; flood tide; flow;

high tide; rising tide; **добовий місячний** ~ lunar diurnal tide; **змішаний** ~ mixed tide; **квадратурний** ~ dead-water tide; **морський** ~ sea tide; **морський** ~ і відплив tide; **півдобовий місячний** ~ lunar semi-diurnal tide; **раптовий** ~ води flush; **сигізійний** ~ spring high water; spring tide; **сильний** ~ strong tide; **слабкий** ~ weak tide; **сонячний добовий** ~ solar diurnal tide; **сонячний півдобовий** ~ solar semi-diurnal tide; **червоний** ~ red-tide; ~ і відплив ebb and flow; flux and reflux; **лінія висоти** ~у high water mark; **рівень** ~у high water mark; **висота** ~у tidal range; **води** ~у tide-water; **середній рівень квадратурного** ~у high water ordinary neap tides (H.W.O.N.T.); **середній рівень сигізійного** ~у high water ordinary spring tides (H.W.O.S.T.); **хвиля** ~у tidal wave
припливно-відпливн||ий tidal; ~а рівнина tidal flat; ~а тріщина tide crack

припливомір tide-gauge
приріст accretion; increase; increment; ~ **населення** population increase; ~ **продукції** increase in output; increment of output
природ||а nature; **служба охорони** ~и conservancy
природн||ий natural; ~ **відбір** natural selection; ~ **водотік** natural water-course; ~ **заповідник** natural reserve; ~ **капітал** natural capital; ~ **кордон** natural frontier; ~ **ландшафт** natural landscape; ~ **потенціал** natural potential; ~ **приріст** natural increase; ~а **вода** natural water; ~а **глина** native clay; natural clay; ~а **зона** native zone; ~а **катастрофа** natural calamity; ~а **небезпека** natural hazard; ~а **стежина** natural trail; ~а **шахта** natural shaft; ~е **середовище** habitat; natural environment; **спеціаліст із охорони й раціонального використання** ~их **ресурсів** conservationist; **темпи** ~ого **приросту населення** natural increase

rate

природничі науки natural sciences (*збірн.*); physical sciences (*збірн.*)

природозаповідний nature reserve; ~ **фонд** nature reserve fund

природокористування natural management; nature exploitation nature use; nature management; nature utilisation / utilization

природоохоронн||ий nature conservation; ~а **територія** nature conservation territory;

~е **картографування** nature conservation

mapping; ~е **проектування** environmental design

пристань jetty; levee; pier;

вугільна ~ staith / staithe;

піднята ~ warf; ~ **для яхт** marina

приток||а affluent;

confluent; creek; feeder;

tributary; **субсеквентна** ~

subsequent tributary;

впадання ~и **на заплавах** deferred junction

причал quay; wharf

прірва swallow hole;

лійкоподібна ~ cul-de-sac

прісноводн||ий freshwater;

limnetic; ~ **вапняк** limnetic

limestone; ~ **пласт** fresh water bed; fresh water sand; ~а **лагуна** haff
провалля abyss; chasm;
прєципе
провінційн||ий provincial;
робити ~им provincialise / provincialize
провінція province;
тектонічна ~ tectonic province
прогалина glade
прогин camber; flexing; sag; sagging; **крайовий** / **передовий** ~ foredeep
прогинатися sag
прогляціальний proglacial
проградація progradation
продовольство nutritional output
продукт produce; product;
валовий ~ Gross Domestic Product (GDP); **валовий національний** ~ Gross National Product (GNP); **додатковий** ~ supplementary product;
місцевий ~ local product;
молочний ~ dairy product;
первинний ~ primary product; **побічний** ~ by-product;
стандартизований ~ standardised / standardized

product; **харчовий** ~ food product; ~ **тваринництва** animal products; ~ **харчування** food; foodstuff; **асортимент** ~iv production range
продуктивн||ий efficient; productive; ~а **праця** efficient work; productive work; ~і **сили** productive forces
продуктивн||ість production; productivity;
чиста первинна ~ net primary productivity; ~ **лісонасаджень** forest productivity; ~ **праці** labour / labor productivity; working efficiency; **одиниця потенційної ~ості** potential production unit (PPU, P.P.U.); **рейтинг ~ості** productivity rating
продукції||я output; produce; product; production;
конкурентоспроможна ~ competitive production; competitive products;
молочна ~ dairy produce; dairy products; ~ **металургійної промисловості** metal products; metallurgical

products; **виробництво** ~і output of products;
відправка ~і factory shipment; **випускати** ~ю в недостатній кількості under-produce
проектування designing; planning; projecting; ~ **автодоріг** highway design;
 ~ **будівель** building design;
 ~ **забудови** development planning; ~ **заводів** plant engineering
проекція projection; **конічна** ~ conic projection;
перервана ~ interrupted projection; ~ **Альберса** Albers projection; ~ **Ескерта** Eckert IV projection; ~ **Меркатора** Mercator projection; **триметрична** ~ **Чамберліна** Chamberlin trimetric projection
проживання habitation; residence; **місце** ~ place of residence
прожилок apophysis; thread
прожитковий living; ~ **мінімум** living wage; subsistence minimum; subsistence wage
проїзд passage; thoroughfare
пролом breach; break; gap
пролювіальний proluvial;

~ **шлейф** bahada / bajada
промислов||ий industrial; manufacturing; technical; pay (*про родовище*); ~ **банк** industrial bank; ~ **капітал** industrial capital; ~ **комплекс** industrial complex; ~ **надлишок** industrial overspill; ~ **об'єкт** industrial facility; ~ **пісок** industrial sand; ~ **потенціал** industrial capacity; industrial potential; ~ **район** industrial region; ~ **рух** industrial movement; ~ **симбіоз** industrial symbiosis; ~ **центр** industrial centre / center; ~а **диверсифікація** industrial diversification; ~а **діяльність** industrial activity; ~а **політика** industrial policy; ~а **революція** industrial revolution; ~а **спеціалізація** industrial specialisation / specialization; ~е **виробництво** industrial production; ~е **місто** industrial town; ~е **передмістя** urblet; ~і **запаси** commercial reserves; ~і **стічні води** process waste
промисловець industrialist; manufacturer

промислов||ість industry;
авіаційна ~ aircraft industry; airline industry; aviation industry;
автомобільна ~ automobile industry;
атомна ~ atomic industry;
багатогалузева ~ diversified industry;
важка ~ heavy industry;
великомасштабна ~ large-scale industry;
видобувна ~ primary industry;
винногорілчана ~ wine and spirits industry;
вітчизняна ~ home industry;
вугільна ~ coal mining;
вугледобувна ~ coal industry;
газова ~ gas industry;
гірничча ~ mining industry;
готельна ~ hotel trade;
деревообробна ~ woodwork and timber industry;
добувна ~ extractive industry; mining industry;
електронна ~ electronic industry;
електротехнічна ~ electrical industry;
залізорудна ~ iron industry;
застаріла ~ outdated industry;
капіталомістка ~ capital-intensive industry;
консервна ~ food canning industry;
легка ~ consumer goods; light industry;

ливарна ~ foundry industry;
лісова ~ forest industry; timber industry;
космічна ~ space industry;
металообробна ~ metal processing industry;
металургійна ~ metallurgical industry;
місцева ~ local industry; regional industry;
молочна ~ dairy industry;
надомна ~ cottage industry; domestic industry;
нафтохімічна ~ petrochemical industry;
нафтопереробна ~ petroleum industry;
незалежна ~ footloose industry;
обробна ~ manufacturing industry; processing industry; secondary industry; transforming metallurgy;
оновлена ~ renewed industry;
паразитична ~ parasitic industry;
сталеливарна ~ steel industry;
суднобудівельна ~ shipbuilding industry;
текстильна ~ textile industry;
традиційна ~ traditional industry;
тютюнова ~ tobacco industry;
фармацевтична ~ pharmaceutical industry;

харчова ~ food; food processing industry; **хімічна** ~ chemical industry; **швейна** ~ clothing industry; **швидкозростаюча** ~ propulsive industry; ~ **шкіряних товарів** leather goods industry; ~, яка **виробляє засоби виробництва** capital goods industry; **галузь** ~ості industry; **комерційна галузь** ~ості market-oriented industry; **наукомістка галузь** ~ості high-tech industry; **новостворена галузь** ~ості infant industry; **основна галузь** ~ості basic industry; **провідна галузь** ~ості key industry; **суміжні галузі** ~ості allied industries; mixed industries; **трудомістка галузь** ~ості labour-intensive / labor-intensive industry; **локалізація** ~ості industrial localisation / localization; **організація** ~ості industrial organisation / organization; **політика розміщення** ~ості industrial location policy; **теорія розміщення** ~ості industrial location theory;

вторинний сектор ~ості secondary industry; **первинний сектор** ~ості primary industry; **третинний сектор** ~ості tertiary industry; **цикл** ~ cycle of industry
промислово розвинений industrialised / industrialized
проміжок space
промоклий dripping; sodden
проникний (*про гірські породи*) permeable; pervious
проникність permeability / perviousness
пропозиція supply; **попит і** ~ supply and demand
проріджування посівів thinning
просадка gilgai
просіка breakthrough; glade; swath; trench
просочений sodden
просочення (*вниз*) filtering down
просочувальна міра percolation gauge
просочування dripping; infiltration; percolation; seepage
просочуватися percolate; waterlog
простір field; reach; space;

spaciousness; spread; stretch;
 weald; **відносний** ~ relative
 space; **життєвий** ~ living
 space; **мертвий** ~
 (*місцевість, яку не можна*
проглянути) dead ground
простори vidda
просторовий spatial; ~
аналіз spatial analysis; ~
фетишизм spatial fetishism;
~а автокореляція spatial
 autocorrelation; ~а
взаємодія spatial
 interaction; ~а **дифузія**
 spatial diffusion; ~а **межа**
 spatial margin; ~а
монополія spatial
 monopoly; ~а **наука** spatial
 science; ~а **організація**
 spatial / organisation
 organization; ~а **перевага**
 spatial preference; ~а
рівновага spatial
 equilibrium; ~а
співваріація spatial co-
 variation; ~е **посилання**
 spatial reference; ~е
поширення spatial
 spreading; ~е **розміщення**
 spatial distribution; ~е
співвідношення
 dimensional relationships
просторово-взаємодійна
теорія spatial-interaction

theory
просторово-ростова
модель spatial-growth
 model
просторово-часовий
 spatio-temporal
простріл chamber
протягання course;
 spread; strike;
протягатися reach; range;
 stretch
протерозой Proterozoic
протерозойський
 Proterozoic
протестант protestant
протестантство
 Protestantism
протестантський
 protestant
протікати flow; run; **що** ~
 interfluent
протоіндустріалізація
 protoindustrialisation /
 protoindustrialization
протока canal; channel; gat;
 girt; strait; **вузька** ~ belt of
 pack ice; neck; sound;
вузька морська ~ arm of
 the sea; kyle
проточний flowing;
 running
проточність (*водойми*)
 flowage
профіль profile;

повздовжній ~ long profile;
проекційний ~ projected profile; ~ **вітру** wind profile; ~ **грунту** floor profile; ~ **дороги** road cutting; ~ **рівноваги** profile of equilibrium; ~ **хвилі** wave profile
прохід gat; passage; through; thoroughfare; ~ **у горах** opening; **вузький** ~ defile; throat; **вузький довгий** ~ cul-de-sac; **вузький** ~ **у морському кліфі** gia / gya; **гірський** ~ gap; gate; ~ **між дюнами в пустелі Калахара** straaete
прохолода cool; coolness; fresh
прохолодний chill; chilly; cold; cool
процент percent; percentage; ~ **вологості** percentage of moisture; ~ **мертвонароджених** rate of stillbirths
прямовисний precipitous; ~ **бік** sheer face
псаміт psammite
псамітовий psammitic
псевдовулканічна ознака pseudo-volcanic feature
псевдоконгломерат crush conglomerate

псевдоцирк pseudo-cirque
псефіт psephite
псефітовий psephitic; rudaceous
птахівництво poultry breeding; poultry farming; poultry keeping
пуебло (*поселення в Іспанії, іспаномовній Америці, на Філіппінах*) pueblo
пуерториканець Puerto Rican
пуерторіканка Puerto Rican
пуерторіканський Puerto Rican
пукка (*будівля в Індонезії*) pukka
пуна (*високогірне плато в перуанських Андах*) puna
пустелеподібний desert-like
пустел|я desert; **піщана** ~ sandy desert; **піщана** ~ **на півночі Африки** raml / ramla; **полинна** ~ sagebrush desert; **топографічна** ~ topographic desert;
солончакова ~ salt desert; shor; sor; **спініфексна** ~ spinifex desert; **холодна** ~ cold desert; ~, **що старіє** senescent desert; **захисна**

кірка ~і desert crust; patina
пустельн||ий desert; waste;
 ~а **бруківка** desert
 pavement; ~а **кірка** desert
 varnish; ~а **мозайка**
 (*пориста поверхня*
пустелі) desert-mosaic; ~а
формація desert formation
пустинн||ий desert; waste;
 ~е **нагір'я** wold
пустище barren; pleck /
 plek / plec; wold;
кам'янисте ~ stone

heathland; **трав'янисте** ~
 grass heathland;
чагарникове ~ shrub heath;
 ~, **поросле вересом** heath;
 heathland
пустка heide; wasteland
пустота hollow
пушта (*альфоль; степовий*
район в Угорщині) pussta /
 puszta / putza / puzta
пуща backwoods; dense
 forest; virgin forest

P

ра (*гребенево-подібна морена в Норвегії*) ra

рабі (*зимовий сезон в Індонезії*) rabi

равинмент ravine

радар radar

радіально-концентричний план
radial-concentric plan

радіація radiation; **сонячна**
~ solar radiation

радіаційн||ий radiation;
radiant; radiative; ~ **баланс**
radiation balance; ~ **викид**
radioactive emission;
radiation release; ~ **пояс**

Землі Earth radiation belt; ~

теплообмін radiant heat
transmission; ~ **термометр**

optical thermometer; ~

туман radiation fog; ~е

моделювання radiation
modeling; ~е **посилення**

radiation forcing

радіоактивн||ий
radioactive; ~а **речовина**

radiation material; ~і

відходи radiation waste; ~і

опади radiation fall-out

радіоальтиметр

radioaltimeter

радіозонд radiosonde

радіолокатор radar

радіолокаційна станція
radar

радіометр radiometer

район area; corner; district;
zone; township (*частина*

округу) (*амер.*); **бідний** ~

indigent region; **внутрішній** ~

inland basin; **вугільний** ~

coal district; **географічний**

~ geographic(al) region;

екваторіальний ~

equatorial region;

економічний ~ economic

region; **жилий** ~ residential

area; **занепалий** ~ stranded

area; **міський** ~ urban

region; **міський** ~,

розташований на березі

(*річки, моря*) water-front;

міський ~ у Нью-Йорку

borough; **міський** ~ у США

county borough;

муніципальний ~ у

Лондоні metropolitan

borough; **нафтоносний** /

вугільний ~ field area;

петльовий ~ loop district;

притічний ~ tributary area;

продуктовий ~ produce

district;

середземноморський ~

Mediterranean region;
сільський ~ rural district;
фокальний ~ focal area;
хлібородний ~ granary;
головний / основний /
центральный ~ heartland;
центральный діловий ~
 Central Business district
 (CBD); ~ **високого**
атмосферного тиску та
штилів horse latitude; ~ **із**
вразливим довкіллям
 environmentally fragile area;
 ~ **розвитку** development
 area; ~
середньомасштабних
опадів meso-scale
 precipitation area; ~, **що**
характеризується різким
ерозійним
розчленуванням man-
 made badland; ~
розчищення clearance
 area; **відводити нові ~и /**
зони (*від щось*) rezone
районний district; regional
районування division into
 districts; regionalisation /
 regionalization; zonation;
біокліматичне ~
 bioclimatic zonation;
кліматичне ~ climatic
 zonation;
сільськогосподарське ~

agricultural zonation; ~
культур crop zonation
райот (*форма ведення*
сільського господарства в
Індії) ryot
райн (*штучне русло*) rhine /
 rean / reen
рамбла (*висохле русло*
річки в Іспанії) rambla
рамка **Вариньйона**
 Varignon frame
рампф rumpf
ранас ranas
ранг class; category; grade
ранга (*форма рельєфу в*
Південній Африці) rant
рандейл (*форма спільного*
землеволодіння в Ірландії)
 rundale
ран **ріг** (*форма*
землеволодіння в
Шотландії) runrig / run-rig
ранчо ranch
рас||а race; **змішання** ~
 mixture of races
расов||ий racial; ~**а**
дискримінація racial
 discrimination; ~**а**
сегрегація racial
 segregation
рат (*земляне укріплення в*
стародавній Шотландії)
 rath
раук (*морська скеля в*

Швеції) rauk

рег (*пустеля в Північній Африці*) reg

регіон region; **арктичний** ~ Arctic region; **вузловий** ~ nodal region;

геостратегічний ~ geostrategic region;

головний зерновий ~ bread basket; **депресивний** ~ depressed area;

діаклінальний ~ diacclinal region; **занепадаючий** ~ declining region;

занепадаючий перехідний ~ downward transition region; **міжнародний** ~ international region;

морфогенетичний ~ morphogenetic region; **морфологічний** ~ morphological region;

одноманітний ~ uniform region; **одноознаковий** ~ single-feature region;

офшорний ~ offshore region; **посушливий** ~ arid region; **природний** ~ natural region;

ресурсно-прикордонний ~ resource-frontier region; **розвинений** ~ developed region;

розселений ~ depopulated region;

сільськогосподарський ~ agricultural region; **уявний** ~ perceptual region;

фізико-географічний ~ physiographic area; **центральний** ~ core region;

із неблагополучною економікою economically depressed area; ~

конфлікту combatant area; ~ **країни** country-subdividing region; ~

кризової ситуації crisis area; ~ **очікування певного рівня розвитку** aspiration region; ~

піднесення upward-transition region; ~

програмування programming region; ~, **що знаходиться за гірськими хребтами** backland

регіоналізм regionalism

регіональ||ий regional; zonal; ~ **аспект** regional aspect; ~ **водний баланс** regional water budget; ~

діалект geographical dialect; ~ **метаморфізм** regional metamorphism; ~

мультиплікатор regional multiplier; ~ **нахил** regional dip; ~ **орган** regional agency; ~ **податок** territorial

tax; ~ **ринок** regional market; ~ **рівень** regional level; ~ **розвиток** regional development; ~ **рост** regional growth; ~ **схил** area slope; ~ **фонд** regional fund; ~ **шлюз** metropolian area gateway; ~ **центр інформації** area data center / centre; ~а **диверсифікація** зайнятості regional diversification of employment; ~а **ідентичність** regional identity; ~а **карта** regional map; ~а **наука** regional science; ~а **нерівність** regional inequality; ~а **політика** regional policy; ~а **частина зайнятості** regional employment share; ~е **господарювання** regional management; ~е **ядро** regional core **регіонально** regionally **реголіт** regolith **регосол** regosol **регрес** regress **регресувати** regress **регстоун** ragstone **регул** (чорний бавовняний ґрунт в Індії) regur / regar **регуляція** regelation **редір** redir

редукція reduction **реєстратор інтенсивності сонячного світла з тимчасовою шкалою і системою лінз, що пропалюють** перфострічку Campbell-Stokes recorder **режим** regime; **вітровий** ~ wind regime; wind pattern; **мікрокліматичний** ~ microclimatic mode; **паводковий** ~ flood mode; flooding pattern **резам** (тип рослинності в Малайзії) resam **резерв** reserve **резервний фонд** reserve **резервуар** basin; reservoir; ~ **водопостачання** water-supply tank; ~ **ґрунтових вод** groundwater reservoir; **зберігати в** ~і reservoir **рейндж-тип** range type **рейнський** Rhenish **рекламація** Зюйдер-Зе Zuider Zee reclamation **рекреаційн||ий** recreational; recreation; ~ **діловий район** recreation business district; ~ **ліс** aesthetic forest; recreation forest; ~ **район** back country; ~ **центр**

recreational center / centre;
 ~а **водойма** recreational
 impoundment; water
 reservoir; ~а **спроможність**
 recreation carrying capacity;
 ~е **навантаження**
 recreational load
рекреація recreation
релікт relict
реліктов||ий relict; ~а
земляна форма relict
 landform
рельєф relief;
аккумуляційний ~
 accumulation relief;
апалачський ~ appalachian
 relief; **вулканічний** ~
 volcanic relief; **горбисто-**
западинний ~ knob and
 basin topography; **горбисто-**
западинний ~ sag and swell
 topography; **горбисто-**
западинний ~ swell and
 swale topography;
друмлиний ~ basket of
 eggs landscape;
інвертований ~ inverted
 relief; **лесовий** ~ loess
 relief; **льодовиковий** ~
 glacier relief; **молодий** ~
 juvenile topography;
 youthful topography;
неперекинутий /
структурний ~ uninverted

relief; **несиметричний** ~
 asymmetrical relief;
порушений ~ accidental
 relief; **реліктовий** ~
 residual relief; **сублесовий**
 ~ sub-loess relief;
ювенільний ~ juvenile
 relief; ~ **бісквітної дошки** /
 ~ **хвилястого нагір'я**
 biscuit-board topography; ~
дна bottom topography; ~
місцевості lay of land; ~
морського дна submarine
 topography; ~ **поверхні**
 surface topography; **висота**
перетину ~у contour
 interval; **відносна висота**
 ~у available relief;
відмінювання ~у hill
 shading; **зображення**
земного ~у representation of
 relief; **зображення** ~у
 figuration of relief;
зображення ~у **місцевості**
штрихами hachure;
інверсія ~у inversion of
 relief; **кінцева стадія**
формування ~у в пустелі
 panfan; **форма** ~у landform;
 relief model; **еолова форма**
 ~у aeolian relief form;
льодовикова форма ~у
 glacial landform; **молода**
форма ~у infantile

landform; **старезна форма**
 ~у senile landform
рельєфність relief
ремесла arts and crafts;
 industrial arts
ремесло handicraft; trade
рендзина rendsina /
 rendzina
рента rent; **натуральна** ~
 rent in kind; **фермова** ~
 farm rent
рентабельний cost-
 effective; pay; paying;
 profitable
рентабельність efficiency;
 profitability; profitableness
реплат replat
репопуляція repopulation
ресеквентний resequent
республіка republic
республіканець republican
республіканка republican
республіканськ||ий
 republican; **~а форма**
правління republican
 government
реструктуризація
 restructuring
ресурс resource;
відновлювані ~и renewable
 resources; **доступні ~и** free
 resources; **екологічні ~и**
 ecological resources;
інвентарні ~и stock

resources; **інформаційні ~и**
 information resources;
 informational resources;
невідтворювані ~и non-
 renewable resources;
неутилітарні ~и non-
 utilitarian resource;
природні ~и natural
 resources; **стокові ~и** flow
 resources; **технологічні ~и**
 technological resources;
трудові ~и workforce;
фінансові ~и financial
 resources; **~и загальної**
власності common property
 resource; **~и, створені**
людиною man-made
 resources; **~и, що зважено**
використовується
 sustained-yield resource;
виснажувати /
вичерпувати ~и deplete
 resources; **передача ~ів**
 transfer of resources
ресурсн||ий resource; ~
менеджмент resource
 management; ~е
розміщення resource
 allocation
ресурсно-сировинний
потенціал resource-based
 potential; resource potential
ресурсозберігаюч||ий
 resource saving; ~і

технології resource saving technologies
ретроградація retrogradation
ретський Rhaetic
реурбанізація reurbanisation / reurbanization
рех (солончак в Індостані) reh
рецесія (фаза відходу льодовика) recession
риба fish; **промислова** ~ game-fish; **розведення** ~ fish farming
рибальство / **рибний** промысел fishery; fishing; **донне** / **глибинне** ~ deep fishery; **надмірне** ~ overfishing; **невідне** ~ seine fishing; **траулерне** ~ trawl fishing; ~ **у відкритому морі** deep-sea fishing
рибні запаси fish stocks
ризосфера rhizosphere
римський Roman
рин rean / reen
ринва gutter
ринков||ий market; ~ **кошик** market basket; ~ **потенціал** market potential; ~ **цикл** market cycle; ~а **економіка** (free) market economy; ~а

інфраструктура market infrastructure; ~а **орієнтація** market orientation; ~а **система** market system; ~а **торгівля** marketing; ~е **проникнення** market penetration; ~і **реформи** market reforms; market-oriented reforms; ~і **ціни** market prices
ринок market; **вільний** ~ free market; **періодичний** ~ periodic market; **подвійний** ~ **праці** dual labour market; ~ **збуту** outlet; ~ **праці** labour / labor market
рисоводство rice culture
риф barrier; cay / key; ledge; reef; **бар'єрний** ~ barrier reef; **карбонатний** ~ carbonate reef; **кораловий** ~ cay / key; coral reef; **облямівцевий** ~ fringing reef; **підводний** ~ nab; **сучасний кораловий** ~ biostrome
рифт tectonic trough
ріа ria
ріасовий ria
рів fossa / fosse; gulch; runnel; trench; **глибокий** ~ gull; **обкопувати** ~ ditch
рівень level; **регіональний** ~ regional level;

ізопотенціальний ~
 isopotential level;
культурний ~ cultural
 level; **нульовий** ~ datum
 level; **паводковий** ~ flood
 line; ~ **високих вод** high-
 water level; ~ **води** water
 level; ~ **грунтових вод**
 groundwater level;
 groundwater line;
 groundwater plane;
 groundwater stage;
 groundwater surface; level of
 subsoil water; phreatic line
 water-table; ~ **життя** living
 standard; ~ **забруднення**
води water contamination
 rate; ~ **зайнятості**
 employment level;
 employment rate; ~ **землі**
 ground level; ~ **моря**
 ordnance datum; sea level; ~
низьких вод low-water
 level; ~ **повені** flood stage; ~
смертності death rate; ~
спокійної води still water
 level; ~ **цін** price-level;
 standard of prices;
коливання ~я води seiche
рівн||ий even; flat; plain; ~а
 дорога even road; level
 road; smooth road; ~а
поверхня plane surface
рівнина flat; level; plain;

tableland; **абісальна** ~
 abyssal plain; **алювіальна** ~
 alluvial plain; **алювіальна**
потокоопущена ~ alluvial
 streamsink dolina / doline;
безліса ~ woodless plain;
берегова ~ strandflat;
болотиста ~ swampland;
 mud flat; **височинна** ~
 upland plain; **гравійна** ~
 gravel plain; **заболочена** ~
 swampy plain; **зандрова** ~
 apposed glacier; outwash
 plain; sandur; **ложева** ~
 bedding plain; **льодовикова**
 ~ glacial plain; **озерна** ~
 lacustrine plain; **опалена** ~
 scalded flat; **пагориста** ~
 rolling plain; **північна** ~
 northern plain; **підніжна** ~
 piedmont flat; **піщана** ~
 sand plain; **похила** ~ cuesta;
поясова прибережна ~
 belted plain; coastal plain;
розривна ~ fault plane;
тільова ~ till plain
рівнинн||ий flat; plain; ~
 житель plainsman; ~ **пояс**
 plain belt; ~а **місцевість** flat
 country; falt-bottomed land;
 level ground; ~а **річка**
 lowland river; peneplain
 river; plains river; ~а **савана**
 low savana / savanna /

savannah; **~а територія**
 lowland area; **~е межиріччя**
 interfluvial region
рівно even
рівновага balance
рівновіддалений
 equidistant
рівноденний equinoctial
рівнодення equinox;
весняне ~ vernal equinox;
осіннє ~ autumn equinox;
 autumnal equinox; **бурі під**
час ~ equinoctial; **лінія** ~
 equinoctial; **точка** ~
 equinoctial point
рівнотериторіальна
проекція equal area
 projection
рівчак groove; ~ для стоку
 води vale
ріг horn; **ness** (у
 географічних назвах)
рігель riegel
рід genus (*pl genera*)
рідколісся light forest;
 opening; open woodland
різноманіття diversity;
расове ~ racial diversity;
соціокультурне ~ socio-
 cultural diversity
різнотрав'я forbs; motley;
 miscellaneous herbs;
кормове ~ forage herbs;

широколистяне ~ broad-
 leaved forbs
рік year; **бюджетний** /
фінансовий ~ fiscal year;
господарчий ~ economic
 year; **місячний** ~ lunar year;
неурожайний ~ year of
 poor harvest; lean year;
поточний ~ current year;
тропічний ~ astronomical
 year; equinoctial year;
 tropical year; **урожайний** ~
 bumper crop year; productive
 year; **шкільний** ~ academic
 year
рілленштейн rillenstein
рілля cleared land; tillage;
 tith
рільництво arable farming
рімстоун rimstone
річечка rivulet
річище channel;
 watercourse; **висохле** ~
 coulee (*амер.*); **глибоке**
висохле ~ donga; **старе** ~
 wash; **сухе** ~ arroyo
річка||а river; stream;
 watercourse;
антеконсеквентна ~
 anteconsequent river;
антецедентна ~ antecedent
 river; **епігенетична** ~
 epigenetic river; **естуарна** ~
 estuarial river; estuarine

river; **закрижена** ~
 englacial river; **заплавна** ~
 flood plain stream; **зріла** ~
 mature river;
катаклінальна ~ cataclinal
 river; **консеквентна** ~
 consequent river; dip stream;
континентальна ~
 continental river;
меандрова / **звивиста** ~
 meandering river; **молода** ~
 young river; **нарощена** ~
 engrafted river; **обрубана** ~
 betrunken river; **невелика**
 ~, що пересихає під час
 сухої погоди в Австралії
 bland creek; **обсеквентна** ~
 anaclinal river; obsequent
 river; **омолоджена** ~
 rejuvenated river; revived
 river; **передгірська** ~
 foothill river;
перенапружена ~ overfit
 river; **першопочаткова** ~
 original river; **підземна** ~
 subterranean river;
припливно-відпливна ~
 tidal river; **рангована** ~
 graded river; **рівнинна** ~
 lowland river; **пенеплайн**
 river; **плains** river;
розчленована ~
 dismembered river; **стара** ~
 senile river; **субсеквентна** ~

subsequent river; **швидка** ~
 torrent; ~ з відсіченою
 головою / ~, яка прорізує
 свою долину, щоб
 перехопити води іншої
 річки beheaded river; ~ зі
 своїми притоками water-
 system; ~, що витікає з
 іншої річки effluent; ~, що
 вмирає misfit stream;
 underfit river; ~, що
 пересихає intermittent river;
басейн ~ river basin; **берег**
 ~и riverbank; riverside;
верхів'я ~и head; **глибока**
спокійна частина ~и keld;
ділянка ~и talweg /
 thalweg; **закрут** ~и oxbow
 (амер.); **набережна** ~и river
 front; **розлив** ~и overflow;
русло ~и riverbed / river-
 bed; **секванський тип** ~и
 sequanian type of rivers;
середина ~и midstream;
скрес ~и debacle; **спад** ~и
 slope of a river; **злиття** ~ок
 confluence of rivers; **що**
розташований вище по
річці upstream
річковий fluvial;
 fluvial; **риверейн** / riverine;
внутрішній ~ **басейн**
 internal drainage; ~
водозабір river intake;

stream intake; ~ **гравій** river gravel; ~ **нанос** river drift; ~ **пісок** river sand; stream sand; ~ **профіль** river profile; ~ **стік** river flow; river run-off; ~ **транспорт** river transport; ~ **туман** riverine fog; ~а **вода** river water; ~а **галька** river pebble; ~а **ерозія** river wash; ~а **система** river system; ~а **тераса** river terrace; ~е **захоплення** river capture; ~е **піратство** / **річкове захоплення** river piracy; ~е **судноплавство** river navigation; ~і **пороги** rapid
річний annual; yearly; ~ **бюджет** annual budget; ~ **водний баланс** regimen; ~ **гідрограф** annual hydrograph; ~ **дохід** annual income; annual revenue; ~ **стік** annual flow; annual runoff
робота employment; labour / labor; service; work; **важка** ~ hard work; **громадська** ~ social work; **надомна** ~ outwork; **розумова** ~ intellectual work; **фізична** ~ manual work

робоч||ий working; ~ **день** workday; working day; ~ **час** working time; working hours; ~а **сила** labour / labor force; workforce; **сегментована** ~а **сила** segmented labour / labor; **стороння** ~а **сила** outside labour / labor; **прогнозування** ~ої **сили** manpower forecasting
роггон rognon
рогова обманка hornblende
роговик hornstone
родовий tribal
родовищ||е deposit; field; **вугільне** ~ coalfield; **рудне** ~ ore deposit; **суцільне** ~ ore body; **уламкове** ~ detrital deposit; **шельфове** ~ offshore deposit; ~ **корисних копалин** mining deposit; ~ **нафти** oilfield; ~ **руди** ore deposit; **відкриття** ~а **нафти** або **руди** strike
родючий (про ґрунт) fat; fertile
родюч||ість fecundity; **втрата** ~ості **землі** в **результаті** діяльності **людини** man-made badland
розведення breeding;

cultivation; raising; rearing;
 ~ **рослин** cultivation; ~
тварин animal breeding;
 animal rearing; ~ **худоби й**
птиці **індустріальними**
методами factory farming
розвивати(ся) develop; ~
господарство build up the
 economy; expand the
 economy; ~ **промисловість**
 develop the industry; ~
ринок develop a market; ~
співробітництво develop
 cooperation
розвинен||ий advanced;
 developed; high; ~а **країна**
 developed country;
 industrialised / industrialized
 country
розвиток development;
 growth; **комплексний** ~
 comprehensive development;
 integrated development;
неорганічний ~ disorganic
 development; **(екологічно)**
сталий ~ (ecologically)
 sustainable development;
нерівномірний ~ uneven
 development; **слабкий** ~
 underdevelopment; **сталий**
 ~ sustainable development;
суспільний ~ social
 development; ~
інфраструктури

development of
 infrastructure; ~ **народного**
господарства national
 economic development; ~
передмість suburbanisation
 / suburbanization; ~
промисловості
 development of industry;
 growth of industry
розводдя між кригою lane;
 lead
розводити худобу, птицю
 breed (*p. bred*; *p.p. bred*)
розгалуження virgating;
 virgation
розгалужуватися fork
роздоріжжя fork
роздріб retail; **продавати**
на ~ retail
роздрібн||ий retail; ~
продаж retail; ~
товарообмін retail turnover;
 ~а **торгівля** retail out-let;
 retail trade; retailing;
 retailment
розкол grike / gryke;
 secession
розколення (модальне)
 modal split
розколина break; cleft;
 crevasse; crevice; fissure;
 split; ~ **в гірській породі**
 cavity
розколювання shearing

розколювати(ся) crack;
rift; split
розлогий declivous
розлом fault; rupture; ~
кори fracture
розломова нора shakehole;
sinkhole
розмежовувати demarcate
розмежування demarcation
розмив diluvion; ravine;
wash-out
розмивання impingement
розмивати erode; wash out
розміщення location;
placement; **субоптимальне**
~ sub-optimal location
розподіл distribution; ~
ресурсів resource allocation;
~ **стоку** flow distribution;
runoff distribution; ~
температури temperature
distribution; **структура** ~у
(*продукції*) distribution
pattern
розрив break; fault;
вихоплений /
роздиральний ~ tear fault;
зворотний ~ reversed fault;
нормальний ~ normal fault;
опорний ~ thrust fault;
тектонічний ~ joint fissure;
трансформувальний ~
transform fault; **ударо-**
ковзаючий ~ strike-slip

fault; ~ **від морозу** frost
burst; ~ **Моховичича /**
Мохо Mohorovicic
discontinuity; Moho
discontinuity; ~ **пласта**
formation breakdown; seam
fracture; ~ **пластів** bed
separation; **система** ~**ів**
fault system
розривання faulting;
блокове ~ block faulting
розривний блок fault block
розріджений low-density
розрідження (*сейсмічних*
хвиль) dilatation
розріз (*сейсмічний,*
геологічний) cross-section;
поперечний ~ cross-section
розробка cultivation;
development; **відкрита** ~
open cast mining (*брит.*);
open-pit mining (*амер.*);
quarry; ~ **родовищ**
металічних руд metal
mining
розробляти cultivate
(*землю*); work (*p. i p.p.*
wrought) (*подовище*)
розсип alluvial deposit;
placer
розсипище alluvial deposit
розсипчастий arenaceous
розсікати (*хвилі, повітря*)
cleave (*p. clove, cleft; p.p.*

cloven, cleft)
розсічення (*поверхні*
суходолу) dissection
розсіювання (*туману*)
 dissipation
розстилання spread
розтавати thaw
розташування disposition;
 location; **зміна** ~ dislocation
розтікання (*льодовика*)
 diffluence
розтріскування **водою**
 hydrofracturing
розтяжн||ість dilatancy;
теорія ~**ості** dilatancy
 theory
розходження divergence
розчищення thinning
розшарований laminated
розшарування exfoliation;
 stratification
розщеплювати(ся) rift; ~
на тонкі шари laminate
романізувати Romanise /
 Romanize
романськ||ий Romanic; ~**і**
мови Romanic; ~**і народи**
 Latin peoples
рондавел (*циліндричні*
хатини в Африці) rondavel /
 rondawel
рос (*заболочена пуста в*
Уельсі) rhos
рос||а dew; **точка** ~**и** dew

point; **час появи** ~**и** dew-
 fall
росистість dewiness
росіянин Russian
росіянка Russian
російськ|||ий Russian; ~**а**
мова Russian
рослин||а plant;
багаторічна ~ perennial
 plant; **бентосна** ~
 benthophyte; **вічнозелена** ~
 evergreen plant;
вологопоглинаюча ~
 absorbent plant; **культурна**
 ~ cultivated plant; **тропічна**
 ~ macrotherm;
 macrothermophyte;
 megatherm; ~, **від якої**
пішли інші parent plant; ~
дюн thinophyte; ~ **лук**
 poophyte; ~ **пісків**
 psammophyte; ~ **пустель**
 eremophyte; ~ **рідколісся**
 hylodad; ~ **тропиків**
 tropophyte; ~, **що**
натуралізувалася в даній
місцевості denizen; ~, **що**
покращує ґрунт cover
 plant; **розмноження** ~ plant
 reproduction
рослинний vegetable;
 vegetal; ~ **покрив** vegetable
 cover
рослинництво plant

cultivation; plant growing;
crop sector; **зрошувальне** ~
wet-cultivation;

сухопольове ~ dribbled
farming; ~ **на неполивних**
землях dry-cultivation

рослин||ість greenery;
vegetation; **буйна** ~ rank
vegetation; **кароїдна** ~
karroid vegetation;

листопадова деревна ~
deciduous woodland;

низькоросла ~ phrygana;
озерна ~ lacustrine

vegetation; **природна** ~
natural vegetation;

тундрова ~ tundra
vegetation; ~ **засолених**

пісків halopsammophilous
vegetation; **послідовність**

зміни ~**ості** vegetation
series; **тип** ~**ості** vegetation
type

рослинонаступництво
plant succession; **автогенне**
~ autogenic plant succession

росяний dewy

росяність dewiness

ртутний mercury; ~

барометр mercury
barometer; ~ **термометр**

mercury thermometer

ртуть mercury

руд||а ore; **алюмінієва** ~

aluminium ore; **болотна**
залізна ~ bog iron; swamp
ore; **вольфрамова** ~

tungsten ore; **вуглекисла**
залізна ~ black-band
ironstone / iron-stone; iron
ore; ironstone / iron-stone;

карбонатна залізна ~,
змішана з глиною clay-

ironstone; **кобальтова** ~
cobalt ore; **марганцева** ~

manganese ore; **мідна** ~
copper ore; **молібденова** ~

molybdenum ore;

незбагачена /

необроблена ~ raw ore;

непромислова ~
unprofitable; **нікелева** ~

nickel ore; **олов'яна** ~ tin
ore; **поліметалові** ~

polymetal ores;

радіоактивна ~ radioactive
ore; **свинцева** ~ lead ore;

срібна ~ silk ore; **титанова**
~ titanium ore; **уранова** ~

uranium ore; **хромовая** ~
chrome ore; **цинкова** ~ zinc

ore; ~ **чорних металів**
ferrous metal ores; **відходи**

~**и** ore wastes; **запаси** ~**и**
mineral reserve; **збагачення**

~**и** beneficiation;
concentration; ore-dressing;

збагачувати ~**у** concentrate

ore; dress ore; **плавити** ~у smelt; **промивати** ~у wash ore

рудн||ий ore; ~ **басейн** ore basin; ore field; ~ **мінерал** ore mineral; ~ **шток** ore body; ~а **жила** ore vein; lode; ~е **родовище** ore deposit

рудник mine; mining camp; pit

рудоносний metalliferous; ore-bearing

руени (ландшафт на півдні Африки) ruens

руйкалк (поверхня на півдні Африки) rooikalk

рукав (ріки) arm; branch; distributary; horn;

заболочений ~ **ріки, озера або морської затоки** (на півдні США) bayou;

морський ~ firth

румун Roumanian

румунка Roumanian

румунськ||ий Roumanian;

~а **мова** Roumanian

русл||о (річки) arroyo; bed; riverbed; sandbed; stream canal; watercourse;

покинуте ~ abandoned route; **припливне** ~ ria;

сухе ~ **річки з крутими берегами** barranca /

barranco (амер.); ~ **верхнього б'єфу** channel upstream; streambed upstream; ~ **нижнього б'єфу** downstream channel; channel downstream; tail water; **розгалужене на рукави** ~ braided channel; **розгалужені річкові** ~а braided river courses; **блукання річкового** ~а divagation of the riverbed; **розгалуження річкового** ~а braiding; **точка перелому** ~а nick point / nickpoint

руслов||ий channel; stream-channel; ~ **алювій** channel alluvium; ~ **вал** levee; ~ **водозабір** river intake; stream intake; ~ **потік** streamflow; ~ **режим** channel mode; channel operation; ~ **річковий стік** streamflow; ~ **стік** channel flow; storm flow; streamflow; ~а **деформація** channel deformation; ~а **ерозія** bed erosion; channel erosion; stream-channel erosion; ~а **форма** bedform; ~е **водосховище** channel basin; in-channel basin; ~е **накопичення** channel

storage

руслозаплавний

комплекс river channel-
floodplain complex

руслоформуючі наноси

river channel forming
sediment

рухляк marl

ручай creek

C

саайдам (загата на півдні Африки) saaidam

саайдемське зрошування (тип зрошування на півдні Африки) saaidam irrigation

сабзбар (осінній урожай у Пакистані) sabzbar

савана savana / savanna / savannah; **посушлива** ~ arid savana / savanna / savannah;

рівнинна ~ low savana / savanna / savannah;

чагарникова ~ shrub savana / savanna / savannah; **деревна рослинність** ~ savana / savanna / savannah woodland

савах (виращування рису на терасах в Індонезії) sawah

сад garden; garth; **зрошувальний** ~ vega; **зрошуваний** ~ в Іспанії huerta

садиба toft; **фермерська** ~ homestead

садівництво gardening; horticulture; **промислове** ~ truck farming

саджати (рослину) plant

саза (адміністративна одиниця в Уганді) saza

сайк sike

сайлаба (заплава в Індостані) sailaba

сайло (заліснений схил долини в Індостані) saylo

сакія (пристрій для підняття води в Судані)

sakiya / sakya / saqia / saqiya

саліна salina

салпаусселка (морена льодовика в Фінляндії) Salpausselkä

сальтація saltation

самбо / замбо zambo

самоврядний self-governing

самоврядування

autonomy; self-government;

органи місцевого ~ institutions of local government; local governments;

органи ~ self-government institutions

самоідентифікація self-identification

самопіратство autopiracy

самсам (особа сіамсько-малайського походження) Samsam

самум (гарячий вітер в африканських і азійських пустелях) sand-storm;

samoon / samun / simoon /
simoom / simoon

сандвельд (*піщана
поверхня на півдні Африки*)
sandveld

саніндо (*волога хмарна
західна частина Японії*)
sanindo

санта-ана (*вітри в
Каліфорнії*) Santa Ana

саньодо (*сонячна східна
частина Японії*) sanyodo

сапроліт saprolite

сапропель sapropel

сапрофіт saprophyte

сардинець Sardinian

сардинський Sardinian; ~
діалект італійської мови
Sardinian

сарн sarn

саунд sound

кахель (*район саван на
південь від Сахари в
Західній Африці*) sahel

свердловина pore;
дослідницька

(**випробувальна**) ~ wildcat
well

свинарство swine breeding

свінець lead

свіжий (*про воду*) fresh

світ Universe, the; world;

поширений по всьому ~у
worldwide; **чотири**

сторони ~у cardinal points

світовий world; ~ **експорт**

world export; worldwide

export; ~ **ринок** world

market; worldwide market; ~

стандарт worldwide

standard; **С~а організація**

торгівлі World Trade

Organisation (WTO); ~а

торгівля world trade

себха (*місцевість, яку*

перетинають сухі долини)

sabkha / sebbka / sebka

сегрегація segregation;

ліквідація ~ї desegregation;

знищувати ~ю desegregate

седиментація

sedimentation; **дія ~ї**

sedimentation action; **цикл**

~ї cycle of sedimentation

сезон season; **сухий ~** dry

season; ~ **великої води** high

waters season; ~ **дощів** wet

season; ~ **дощів в Індії та**

Бангладеш bhadoi; ~ **збору**

врожаю в Індії та

Бангладеш hemantic

season; ~ **межені** low waters

season; ~ **ураганів**

hurricane season; **до ~у**

seasonable

сезонний seasonal; ~

перегін

transhumance; **тварин**

~а

зайнятість seasonal
міграція seasonal
 migration; **~а** **торгівля**
 seasonal trade; **~е**
безробіття seasonal
 unemployment
сезонно seasonally
сейстан (*північний вітер в Іраку*) seistan
селука seluka
сейсмічн||ий seismic; **~а**
служба seismic service; **~а**
томографія seismic
 tomography; **~е**
походження seismic origin
сейсмограф seismograph;
донний ~ ocean-bottom
 seismograph
сейсмологія seismology
сейсмометр seismometer;
донний ~ ocean-bottom
 seismometer; **~**,
установлений на дні
океану ocean-bottom
 seismometer
сейсмометричн||ий
 seismometric; **~е**
дослідження seismic survey
сейсмостійкий earthquake-
 proof
сейш seiche
селеноморфологія
 selenomorphology
селище township; **~**

employment; **~а**
міського типу urban village
селіон selion
село village; **гірське** ~ hill
 village; **кільцеве** ~ rundorf;
 rundling; **ключове** ~ /
опорний населений пункт
 key village; **метрополісне** ~
 metropolitan village;
хрестоподібне ~ cruciform
 village; **~, витягнуте**
вздовж **головної**
магістралі street-village; **~**
з будинками, які
розташовані далеко один
від одного loose knit
 village; **~, розташоване**
біля підніжжя стрімкого
схилу навколо води
 spring-line village
селянство peasantry
сель earth flow; mud stream;
 rubble flow
грязьовий сель / селевий
потік mud flow / torrent /
 stream
сельва (*тропічний вологий*
ліс в Південній Америці)
 selva
серак serac
серб Serbian
сербка Serbian
сербськ||ий Serbian; **~а**
мова Serbian

сервіс service
сервітут easement
Середземне **море**
 Mediterranean Sea, *the*
середземноморськ||ий
 Mediterranean; **~е сільське**
господарство
 Mediterranean cropping
середина inside
середн||ий mean; **~ вік**
населення mean age; **С~**
Захід Middle West, *the*; **С~**
Схід Middle East, *the*; **~і**
широти middle latitudes;
 midlatitudes
середньомасштабн||ий
 meso-scale; **~і опади** meso-
 scale precipitation event
середовище ambience;
 milieu; surroundings;
географічне **~** geographic
 environment; **зовнішнє** **~**
 outside ambient; **людське** **~**
 human environment; **міське**
~ urban environment; urban
 milieu; **природнє** **~** natural
 environment; **сільське** **~**
 village milieu; **соціальне** **~**
 social environment;
урбанізоване **~** urban
 environment; **фізичне** **~**
 physical environment;
штучне **~** built environment;
~ проживання habitat

form; Lebensraum
серра (*гірські зони в*
Бразилії) serra
сертао (*напівпустелі в*
Південній Америці) sertao
сетер (*скеляста тераса /*
гірське пасовище в
Скандинавії) saeter / seater /
 seter / setr / setter
сери (*галькова пустеля на*
півночі Африки) sarir / serir
серія (*рослинні*
угруповання, що послідовно
розвиваються на певній
ділянці) sere
сикусак sikussak
сил sill
сил||а power; **~ вітру** wind
 power; strength of wind; **~**
Коріоліса Coriolis force;
військово-морські **~и**
 naval power; **збройні** **~и**
 military power
силікат silicate
силікатний silicate
силурійський Silurian; **~**
період Silurian
сингале / **синегалець**
 Sinhalese
сингале / **синегалка**
 Sinhalese
сингальський Sinhalese; **~**
мова Sinhalese
сингенез syngenesi

синглос cinglos
синекліза syneclise
синекологія synecology
синкліналь basin;
downfold; synclinal;
syncline; **насаджена** ~
perched syncline; **піднята** ~
elevated synclinal; **ядро** ~і
synclinal core
синклінальний synclinal; ~
вигин synclinal flexure
синклінорій synclinorium
синологія sinology
синоптичн||ий synoptic; ~
аналіз weather analysis; ~
масштаб synoptic scale; ~а
карта weather chart /
weather-chart; weather-map;
~а **кліматологія** synoptic
climatology; ~а
метеорологія synoptic
meteorology; ~а **ситуація**
synoptic pattern; ~а **станція**
synoptic station; ~а **схема**
synoptic scheme; ~е
зведення synoptic report
синусоїдність sinuosity
сирий crude; dank; poachy;
sloppy; soggy
сирієць Syrian
сирійка Syrian
сирійський Syrian
сирість dampness;
moistness; moisture

сировина raw material(s);
raw stuff; staple; stock;
локалізована ~ localised /
localized raw material;
чиста ~ pure raw material; ~
для промисловості
feedstock
сировинн||ий rough; ~
матеріал basic material;
starting material; ~а **база**
raw materials base; raw
materials sources; ~а **група**
товарів commodity group;
group of primary
commodities; ~а **орієнтація**
(raw) material orientation; ~і
запаси raw stock; ~і
матеріали primary goods;
~і **ресурси** raw material
resources
сирозем syrozem
сироко (*вітер у*
Середземномор'ї) scirocco;
sirocco
сируватий dampish
система system; **потогінна**
~ **праці** speed-up system;
структурно-
функціональна ~ structural
and functional system;
трипольова ~ three-field
system; **чотирипільна**
ротаційна ~ four-field
rotation system; **щоденна**

урбанізована ~ daily urban system; ~ землеволодіння на правах власності й оренди crofting; ~ природних комплексів land system; ~ хвиль wave system; ~ хмар system of clouds
сіал sial
сівозміна cultural rotation; rotation; shift of crops
сідло saddle; **поверхнєве** ~ surface saddle; **повітряне** ~ air saddle
сідловина anticline; col; saddle; ~ **гори** saddleback; ~, **що розпливається** diffluent col
сієніт syenite
сілкрет silcrete
сіль salt; **кам'яна** ~ mine salt; **кам'яна** ~ rock-salt; **мінеральна** ~ mineral salt; **шахта кам'яної солі** rock-salt mine
сільськ||ий country; rural; village; ~ **ландшафт** rural landscape; ~ **район** unitary area (*брит.*); rural area; rural district; **що має** ~ **вигляд** countrified; ~а **громада / община** rural community; ~а **зона розповсюдження** rural habitat; ~а **місцевість**

country, *the*; countryside; rural area; ~а **округа** rural district; ~е **населення** country people; rural population; rural sector; ~е **планування** rural planning; ~е **господарство** agriculture; rural economy; farming; husbandry; **альтернативне** ~е **господарство** alternate agriculture; **екстенсивне** ~е **господарство** extensive agriculture; **занепале** ~е **господарство** subsidence agriculture; **інтенсивне** ~е **господарство** intensive agriculture; **комерційне** ~е **господарство** commercial agriculture; farming; **кочове** ~е **господарство** itinerant agriculture; nomadic agriculture; **механізоване** ~е **господарство** mechanised / mechanized agriculture; **мусонне** ~е **господарство** monsoon agriculture; **натуральне** ~е **господарство** subsistence agriculture; subsistence farming; **обмінне** ~е **господарство** exchange agriculture; **присадибне** ~е **господарство** crofting; ~е

господарство на
болотистих ґрунтах
 paludal agriculture;
спеціалізоване ~
господарство specialised /
 specialized agriculture;
 specialised / specialized
 farming; ~**е** **графство** rural
 country; **традиційне** ~**е**
господарство traditional
 agriculture; **заняття** ~**им**
господарством farming;
ведення ~**ого**
господарства в гористій
місцевості hill farming;
теорія розміщення ~**ого**
господарства agricultural
 location theory
сільськогосподарськ||ий
 agricultural; ~ **залишок**
 agricultural residual; ~
пейзаж farm scape; ~ **район**
 agricultural region; farm
 area; rural area; ~ **рік** crop
 year; ~ **розвиток** rural
 development; ~ **холдинг**
 agricultural holding; ~**а**
гідрологія agricultural
 hydrology; ~**а** **екологія**
 agricultural ecology; ~**а**
земельна ділянка farm
 land; ~**а** **меліорація**
 agricultural reclamation; ~**а**
метеорологія agricultural

meteorology; ~**а** **продукція**
 agricultural products; ~**а**
робота farm job; ~**а**
система agricultural
 system; ~**а** **щільність**
 agricultural density; ~**е**
будівництво farm building;
 ~**е** **виробництво**
 agricultural production; ~**е**
водопостачання rural
 water supply; ~**е**
землеволодіння
 agricultural tenure; ~**е**
згортання agricultural
 involution; ~**е**
підприємство farm
 enterprise; farm industry;
 farm production; ~**е**
районування agricultural
 zonation; ~**е** **угіддя**
 agricultural holding;
 agricultural land; household;
 ~**і** **роботи** farm work; farm
 operations; ~**і** **стічні води**
 agricultural waste water(s);
 ~**і** **товари** agricultural goods
сільсько-міська бахрома
 rural urban fringe
сільсько-міський
континуум rural urban
 continuum
сіма sima
сінокіс haying season
сінтер sinter

сірозем sierosem / sierozem
«сіропогодники» grey
 wether / groy wether
сітк||а network; ~
координат grid;
антецендентна річкова ~
 antecedent drainage;
деревоподібна річкова ~
 dendritic drainage plan;
кільцеподібна річкова ~
 annular drainage;
консеквентна річкова ~
 consequent drainage;
бороподібний обрис
річкової ~и barbed drainage
 pattern
сзік (солончакуватий
 ґрунт в Угорщині) szik soil
скам'янілий fossil;
 fossilised / fossilized
скам'янілість fossil;
 petrification; ~ у
вторинному заляганні
 redeposited fossil
скандинав Scandinavian
скандинавка Scandinavian
скандинавськ||ий
 Scandinavian; ~і мови
 Scandinavian
скандинавці Norse ~, the
 (pl збірн.)
скар (кірка на снігу в
 Швеції) skare
скарп scarp (pl scarves);

розривний ~ fault scarp
скарпенд scarp land /
 scarpland(s)
скатертина (біла хмара в
 Південній Африці)
 tablecloth
скау skauk
сквер public garden; square
скебленд (територія на
 північному заході США)
 scablands; **рельєф** ~у
 scabland topography
скел||я crag; rock; scar;
 scaur; **грибкова** ~
пустельного ландшафту
 zeuge / zeugen;
грибоподібна ~
 cheesewring;
колоноподібна ~ stack;
крута ~ на березі моря sea
 cliff / sea-cliff; **кучерява** ~
 roche mountonnee;
непрístupна ~ unscalable
 cliff; **острівна** ~ inselberg;
підводна ~ reef; ridge;
 sunken rock; **стрімка** ~
 cliff; ~, **розірвана морозом**
 frost riven cliff; **виступ ~і**
 brow; handhold; **крайова**
частина ~і outcrop of a
 rock; ~ в скелі cist
скеляст||ий rocky; ~ ґрунт
 solid rock; ~ **стрімчак** clint;
~а вершина пагорба tor;

~а рівнина conoplain; **~е дно** hard ground
скид fault; uplift; upthrow;
вертикальний ~ vertical fault;
поперечний ~ transversal fault;
сходинкові ~и step-faults;
троговий ~ trough fault;
висота ~у throw; **площина** ~у скиду plane of break
скидовий відкіс fault scarp
скидчастість faulting
склад storehouse; warehouse;
митний ~ bounded warehouse;
товарний ~ warehouse;
зберігати на ~і warehouse;
зберігання на ~і warehousing
складк||а fold; flexure;
антиклінальна ~ saddle;
арморіканська ~ Armorikan fold;
віялоподібна ~ fan folding;
гетероклінальна ~ heteroclinal fold;
дугоподібна ~ arch-like fold;
каледонська ~ Caledonian fold;
конседиментаційна ~ syndepositional fold;
лежача ~ lying fold;
малвернська ~ Malvernian fold;
перекинута ~

overfold; overthrust fold; overturned fold; ~ **земної кори** fold; ~ **місцевості** accident of the ground; ~ **покриву** mantle fold; sedimentary cover; ~ **розлому** fold-fault; ~, **що лежить** recumbent fold; **вісь** ~и fold axis; **процес утворення перекинутих** ~ок backfolding
складкоутворення folding
складчастість folding;
давньокімерійська ~ Ancient Cimmerian folding;
докембрійська ~ Precambrian folding;
герцинська ~ Hercynian folding;
гуронська ~ Huronian folding;
давньокімерійська ~ New Cimmerian folding;
кайнозойська ~ Cenozoic folding;
каледонська ~ Caledonian folding;
ларамійська ~ Laramian folding;
мезозойська ~ Mesozoic folding;
палеозойська ~ Palaeozoic folding; ~ **течії** flow folding
складчаст||ий folded; plicate; ~ **басейн** fold basin;
~і гори folded mountains; folded hills

склепистий vaulted
склепіння cove; ogives
склепінчастий vaulted
склерофіл sclerophyll
скотарство cattle breeding;
 pastoral herding;
 pastoralism; stockraising;
кочове ~ nomadic cattle
 breeding; **займатися** ~м
 ranch
скотарський stock;
 stockraising
скраб scrub; **мулговий** ~
 (*кущова рослинність в*
Австралії) mulga scrub
скрап scrap
скресати (*про річку, кригу*)
 break
скрол scroll
скупчення lodgement
слаггі (*карстова воронка в*
Ірландії) sluggy
слайд slade
сланець chert; slate;
бітумінозний ~ hub;
глинистий ~ shale;
горючий ~ pyroschist;
 pyroshale; slate coal;
кристалічний ~ killas;
 schist
сланцевий schistose; slaty;
 ~ **пласт** shale bed
слеш (*болотиста*
місцевість у США) slash

слизький slippery
слобленд (*мулова ділянка в*
Північній Ірландії) slobland
словак Slovak
словацьк||ий Slovak; ~а
мова Slovak
словачка Slovak
словенець Slovene;
 Slavonian
словенка Slovene
словенськ||ий Slovene;
 Slavonian; ~а **мова** Slovene;
 Slovenian
слов'янин Slav; Slavonian
слов'янка Slav
слов'янськ||ий Slav;
 Slavic; Slavonian; Slavonic;
 ~а **група мов** Slavic;
 Slavonian; Slavonic
служба employment; service
слут (*вузький водний канал*
на півдні Африки) slood
слух slough
слюда mica; plagioclase
 feldspar; **біотитова** ~ biotite
 mica
слюдистий micaceous
слюдяний micaceous
сльота sleet; slob; slush
сльотавий sleety; slushy
смертн||ість mortality;
коефіцієнт ~ості mortality
 rate; **показник** ~ості
 mortality rate

смерч dust devil; tornado;
whirlwind

сміттєзвалище landfill site
смог smog; **фотохімічний**
~ photochemical smog

смола pitch; tar; **гірська** ~
bitumen; **мінеральна** ~
mineral tar

смониця (*гігроморфний*
чорний або темно-сірий
грунт на Балканському
півострові) smonitza

смуга belt; region; stretch;
берегова ~, **затоплювана**
припливом foreshore;

прибережна / приморська
~ foreland / fore-land; ~
руху traffic lane

смужатість crustification
снег snag

сніг snow; **дикий** ~
(*порохнястий сніг у тиху*
погоду в Альпах) wildschee;

лапатий ~ snow-flake;
талий ~ slush; **що вкритий**

~ом snowy; **занесений ~ом**
snow-bound; **заносити /**
вкривати ~ом snow;

покритий ~ом (*про гори*)
snow-capped; **росте під ~ом**
nival; **брила ~у, що**

нависла cornice;

перетворення ~у в лід
firnification; **танення ~у**

snow-break; **хвилеподібні**
пасма щільного ~у
sastruga / zastruga

снігов||ий nival; snow;
snowy; ~ **бархан** snow-
barchan; ~ **замет** snow-

bank; snow-drift; ~ **обвал**
avalanche; ~ **пил** snow-dust;
~ **пояс** snowbelt; ~а **буря**

snowstorm; ~а **лавина**
snow-slip; **пилова ~а**
лавина staublawine; ~а

лінія snowline / snow-line;
літня ~а лінія summer
snow-line; ~а **межа**

snowlimit; ~а **ніша** nivation
hollow; snow niche; ~а
сльота snow-broth; ~е **поле**

snowfield; **затриманий**
~ими заметами snow-
bound

сніго-вітровий niveo-
eolian

снігопад snow-fall;
несподіваний ~ flurry
(*амер.*); **сильний ~**

downfall

сніжинка snow-flake

сніжний snowy

сокедж socage

солано (*південно-східний*
вітер в Іспанії) solano

соліфлюкція solifluction

соліфлюкційн||ий

solifluction; ~ **карман**
 solifluction pocket; ~ **кулак**
 solifluction lobe; ~ **покрив**
 solifluction mantle; ~ **шар**
 solifluction layer; ~ **язик**
 solifluction lobe; ~а
деформація solifluction
 deformation; ~а **тераса**
 solifluction terrace
солеварня salina
солод solod
солома straw
солом'яний straw
солонець solonetz
солон||ий salt; ~а вода salty
 water; salina; ~е джерело /
 озеро salina / saline
солоність salinity; saltness
солончак alkali soil; salina /
 saline; saline soil; salt marsh
 / salt-marsh; scalded flat;
 solonchak; **вилужений** ~
 solod; **місцевість, багата**
на ~и alkali
солончаки alkaline lands
солончаков||ий alkaline; ~
грунт alkaline soil; ~а лука
 salt meadow; ~а пустеля
 salt desert; шор; сор; ~а
пустеля в горах Південної
Америки salina; ~е болото
 salt marsh; salt swamp
солтинг salting
солям solum

солян||ий salt; ~ купол salt
 dome; salt plug; ~ **лизунець**
 salt lick; ~ **пласт** salt bed; ~
ставок salt-pond; ~ **туман**
 salt fog; salt mist; salt spray;
 ~ **хребет** salt ridge; ~ **цирк**
 salt corrie; ~а **шахта** salt-
 mine; ~е джерело brine
 well; mineral spring; spa; ~е
озеро salt pan; salt lake
соляриметр solarimeter
сульфатара solfatar
сульфатарн||ий solfataric;
 ~а стадія solfataric stage
сомма (вулкана) soma
сонц||е sun, the;
повернений до ~я sunward
сонцестояння solstice;
зимове ~ winter solstice;
літнє ~ summer solstice
сонячн||ий sunny; ~
камінь sun-stone; ~а
константа solar constant;
 ~а **пляма** sunspot; ~а
радіація solar radiation; ~е
світло sunshine; **індикатор**
 ~ого світла sunlight
 indicator
сопка knoll
сорт genus (*pl genera*)
сотч sotch
соук soke
соум (розмір пасовища в
 Ірландії та Шотландії,

необхідний для випасання
однієї корови) *soum*

софіоні *soffioni / suffione*

соціал-демократичний

social democratic

соціалізація *socialisation /*
socialization

соціальн||ий *social; ~*

дарвінізм *social*

Darwinism; ~ **добробут**

social well-being; ~ **поділ**

праці *social division of*

labour / labor; ~ **простір**

social space; ~ **статус** *social*

status; ~а **антропологія**

social anthropology; ~а

асиміляція *social*

assimilation; ~а **видимість**

social visibility; ~а **відстань**

social distance; ~а

гегемонія *social hegemony;*

~а **інтеграція** *social*

integration; ~а **мобільність**

social mobility; ~а **напруга**

social tension; ~а

поляризація *social*

polarisation / polarization; ~а

статистика *social statistics;*

~а **стратифікація** *social*

stratification; ~а **формація**

social formation; ~е

забезпечення *social*

welfare; ~е **розходження**

social cleavage; ~і **витрати**

social costs; ~і **інвестиції**

social investment

соціально-економічн||ий

socioeconomic; ~а **зміна**

socioeconomic change; ~а

стратегія *socioeconomic*

strategy; ~а **формація**

socioeconomic formation

соціально-політичний

sociopolitical; ~ **фактор**

sociopolitical factor

соціально-просторов||ий

socio-spatial; ~а

трансформація *socio-*

spatial transformation

соціоекологічний *socio-*

environmental

соціокультурн||ий

sociocultural; ~е

різноманіття *sociocultural*

diversity

соціологічний *sociological*

соціологія *sociology*

союз *confederation;*

federation; league; union;

військовий *~* **військова**

alliance; Європейський С~

European Union; торговий

~ **торговельний** *~*

trade alliance; ~ **держав**

confederacy; вступати в ~

confederate; утворювати ~

federalise / federalize;

утворення *~у* *federalisation*

/ federalization

союз||ий allied;
 confederate; ~ **договір** treaty
 of alliance; ~і **держави**
 allied powers
спадання (*хвиль*) fall
спадати (*про рівень води,*
температуру) decline
спадати (*про воду*) sink (*p.*
sank, p. p. sunk); subside
спадистий downhill;
 sloping
спалювання burning;
 combustion; firing;
 incineration
спека heat; **тропічна** ~
 equinoctial heat
спелеолог caver
спелеологія spelaeology /
 speleology
спелеотем speleothem
співвідношення
 correlation; ratio; ~ **вікових**
груп age ratio; ~ **дитина** –
жінка child-woman ratio; ~
залежності dependency
 ratio; ~ **сил** correlation of
 forces; ~ **якості і ціни**
 quality-price ratio
співвітчизник compatriot;
 fellow countryman; national
 (*часто pl*)
співдружність **націй**
 commonwealth
спілка league

спільний common; joint; ~
ринок common market
спінні spinney / spinny
спіраль Екмана Ekman
 spiral
спітскоп (*гора з гострою*
вершиною на півдні
Африки) spitskop
сплав alloy
сподогрунт spodosol
споживач consumer; ~ **газу**
 gas consumer; ~
електроенергії power
 consumer; electrical
 consumer; ~ **тепла** heat
 consumer
споживч||ий consumer; ~
імпорт imports for
 consumption; ~ **ринок**
 consumer market;
 consumers' market;
 consumers market; ~а
вартість use value; ~е
господарство subsistence
 economy; subsistence
 production; ~і **послуги**
 consumer services; ~і
товари consumer goods
спора spore; sporule
спорово-пилковий spore-
 pollen; ~ **спектр** spore-
 pollen spectrum
споруда building;
 construction; fabric; structure

спосіб method; mode; way;
 ~ **представлення земної**
поверхні mode of land
 representation; ~ **описати**
розташування приладу
відносно об'єкта exposure
справа work; **видавнича** ~
 publishing industry;
складська ~ storage
 industry
спроможний competent
спрут (маленька річка на
 півдні Африки) spruit
спуск declivity; descent;
крутий ~ steep slope;
пологий ~ gentle slope;
 easy slope; ~ **води** water
 discharge; water drain; ~
дороги falling gradient; ~
стічних вод discharge of
 sewage; sewage outfall
спускати (воду) sew
спустошення desolation
срібло silver
ссавець mammal
стабілізація stabilisation /
 stabilization; ~ **валюти**
 currency stabilisation /
 stabilization; ~ **води** water
 correction; ~ **грунту** soil
 stabilisation / stabilization; ~
стічних вод stabilisation /
 stabilization of effluent
стадія phase; stage; ~

заводнення stage of
 waterflooding
став (dam) pond; carr; earth
 reservoir; etang; flash;
 freshet; mere; pool;
просадовий ~ sag pond;
соляний ~ salt-pond; ~ **біля**
млина mill-pond;
утворювати ~ pond
ставка rate
сталагміт stalagmite
сталактит stalactite
сталевий steel
сталий збір sustainable
 yield
сталь steel
стандарт standard;
міжнародні ~ international
 standards; ~ **життя** standard
 of living; ~ **якості води**
 standard of water quality; ~
якості повітря air quality
 standard
стандартизація
 standardisation /
 standardization
стандартизован||ий
 standardised / standardized;
 ~ **е співвідношення**
смертності standardised /
 standardized mortality ratio;
 ~ **і темпи народжуваності**
 standardised / standardized
 birth rate

стандартизувати standardise / standardize
стандартн||ий standard; **~а**
одиниця споживання standard nutrition unit (SNU, S.N.U.); **~а промислова класифікація** standard industrial classification; **~е повітря** standard air
станці||я station; **вузлова ~** railroad (*амер.*) junction; railway (*брум.*); **дослідницька ~** experimental station; **кінцева ~** terminal (station); terminus (*terminuses / termini*) (*брум.*); **сортувальна ~** railway-yard; marshaling yard; **товарна ~** goods station; **~ аерації** activated sludge unit; aeration plant; aeration station; effluent purification plant; **~ технічного обслуговування** auto repair station; maintenance and service station; **схема гідроаккумулятивної ~і** pumped storage scheme
стариця cutoff meander; former riverbed; meander scar
старорічище abandoned valley; oxbow / ox-bow lake

статистика statistics *pl* (*вживається як sing*); **~ міграції** migration statistics; **~ населення** vital (population) statistics; **~ народжуваності** birth statistics; **~ народжуваності й смертності** vital statistics; **~ торгівлі** commercial statistics
статистичн||ий statistic(al); **~і дані** statistical data; statistics *pl* (*вживається як sing*); **~і методи** statistical technology
статус-кво status quo
створ range (line); alignment; **~ греблі** dam location; dam site / damsite; **~ річки** river station
стежка foot-path; (green) lane; path; pathway; **бокова ~ або дорога** by-path; by-way; **гірська ~ для в'ючних тварин** bridle path
стек stack
стенд (*район рослинності, де домінує один вид*) stand
стеногалінний stenohaline; **~ організм** stenohaline organism
стенотермічний stenothermal; stenothermic;

~ **організм** stenohaline organism
стенотермність stenothermy
стенотермофільн||ий stenothermophilous; ~і види stenothermophilous species
степ prairie; steppe;
чагарниковий ~ shrub steppe; ~ у північних районах Південної Африки tropical grasslands
стик joint
стирання detrition
стихання subsidence
стихати, вщухати (*про вітер*) flatten; moderate; subside
стихийн||ий spontaneous; ~е лихо natural calamity; ~е явище single phenomenon; spontaneous phenomenon
сті sty
стійкість persistence
стік channel; drainage; effluent; flow; flowing down; inflow; runnel; runoff / run-off; **анастомотичний** ~ anastomotic drainage;
викривлений ~ contorted drainage; **внутрішній** ~ interior drainage;
гратчастий ~ trellis drainage; trellised drainage;

деревоподібний ~ dendrite drainage; dendritic drainage;
інсеквентний ~ insequent drainage; **кільцеподібний** ~ angulate pattern of drainage;
накладений зверху ~ superimposed drainage;
неузгоджений ~ inconsequent drainage;
паводковий ~ flood runoff; **підземний** ~ groundwater discharge; groundwater flow; groundwater runoff; interflow; **поверхневий** ~ surface outflow; surface runoff; **прямокутний** ~ rectangular drainage;
радіальний ~ radial drainage; **ресеквентний** ~ resequent drainage; resequent drainage;
центробіжний ~ centripetal drainage; ~ **водозбору** water yield; ~ **водоскиду** flow of catchment; ~ **грунтових вод** groundwater run-off;
геометрія басейну стоку drainage basin geometry;
густота стоку drainage density; **еволюція мережі стоку** drainage network evolution; **конфігурація стоку** drainage pattern;

порядок басейну стоку
drainage basin order;
система стоку drainage
system

стікати flow down

стічн||ий drain; gutter; ~і

води water-borne wastes;
discharged waters; waste
water(s); ~і **промислові**

води field waste water;

удобрювати ~ими водами
sewage

стоградусний (зі шкалою
Цельсія) centigrade

стоковідвід sewage drain

столиця capital; metropolis;

політична ~ political capital

столичн||ий metropolitan; ~

міський **центр**

metropolitan centre; ~ **округ**

metropolitan district; ~а

зона metropolitan area

сторона side; way; ~

верхнього б'єфу upstream
side

стоянка parking; **якірна** ~
anchorage

страт (*широка гірська*
долина з рікою в Ірландії
та Шотландії) strath

стратиграфічн||ий

stratigraphic(al); ~ **горизонт**

stratigraphic horizon; ~а

висота скиду stratigraphic

throw; ~а **глибина**

stratigraphic depth; ~а

колонка stratigraphic

column; ~а **кореляція**

stratigraphic correlation; ~а

шкала stratigraphic scale;

~е **відслонення**

stratigraphic hiatus; ~і

особливості місцевості

stratigraphy

стратиграфія stratigraphy

стратифікація stratification

стратовулкан

stratovolcano

стратопauза stratopause

страхування insurance

industry

стрілка point-bar; sand;

spit; tombolo; ~ **компаса**

compass needle

стрімкий precipitous; steep

стрімкість steepness

стрімчак crag; scar;

береговий ~ klip;

скелястий ~ clint / clent

струга struga

структура structure;

альпійська ~ alpine

structure; **антиклінальна** ~

anticlinal structure;

виробничо-просторова ~

part-process spatial structure;

вікова ~ age structure;

віялоподібна ~ **складок**

fan structure; **геологічна** ~ geological structure;
гнейсова ~ gneissose structure; **гранульована** ~ granular structure; **дельтова** ~ відкладень delta structure;
катакластична ~ kataclastic structure;
колонна ~ columnar structure; **крихтова** ~ crumb structure; **лускоподібна** ~ imbricate structure;
лускувата ~ schuppenstruktur;
морфолітогенна ~ morpholitogenic structure;
нахилена конкордантна ~ inclined concordant structure; **організаційна** ~ organisation / organization;
перлітова ~ perlitic structure; **пост-депозиційна** ~ postdepositional structure;
смужчата ~ banded structure; **сферолітова** ~ spherulitic structure;
тектонічна ~ framework structure; tectonic structure;
шарувата ~ bedded structure; ~ **атмосфери** structure of atmosphere; ~ **бюджету** make-up of the budget; ~ **вод океану** ocean

structure; ~ **води** structure of water; ~ **грунту** soil structure; ~ **зайнятості** employment pattern; ~ **землекористування** land-use structure; ~ **котловин і хребтів** basin-and-range structure; ~ **національної економіки** structure of national economy; pattern of national economy; ~ **посівів** cropping mix; ~ **ринку** market structure; ~ **торгівлі** pattern of trade; ~ **Уінта** Uinta structure
структурний structural; ~ **басейн** structural basin
структурно-функціональн||ий structural and functional; ~а **система** structural and functional system
струм||інь (води, пари, газу) jet; stream; ~ **повітря** wind stream; **бити ~нем** flush; **з безліччю ~ів** streamy
струм||ок beck; brook; creek; fleet; rill; rivulet; runlet; runnel; sike; stream; streamlet; watercourse;
антинахиловий ~ anti-dip stream; **витічний** ~ effluent stream; **гірський** ~ gill;

гірський ~ в Індії та Пакистані lora;
спільнопотоковий ~ confluent stream;
шнурковий ~ shoestring rill; ~ у Шотландії geo; ~
притока tributary stream; ~,
що пересихає intermittent stream; **текти** ~ом rill; **що тече** ~ом streamy
ступінь degree; rate; stage; ~
вологості humidity
субаеральний subaerial
субаеріалізм subaerialism
субарктичний subarctic; ~
клімат subarctic climate; ~
ліс subarctic forest; ~
лісовий ґрунт subarctic forest soil
субвологий sub-humid
субгеострофічний subgeostrophic
субґрунт subsoil
субдукція subduction
субконтинент subcontinent
субкультура subculture
сублесовий sub-loess; ~
рельєф sub-loess relief
субліторальний sublittoral
субльодовиковий subglacial
субнівальний subnival
субсиді||я subsidy;
державна ~ natural subsidy;

що одержує ~ю від держави state-aided
субсидувати subsidise / subsidize
субтопія subtopia
субтропічн||ий subtropical;
 ~ **антициклон** subtropical high; ~ **ліс** subtropical forest;
 ~ **пояс** subtropical belt; ~
пояс високого тиску subtropical high-pressure belt; ~ **степ** subtropical steppe; ~а **зона** subtropical region; ~а **культура** subtropical culture
субурбанізація suburbanisation / suburbanization
суверенітет sovereignty; ~
народу sovereignty of the people; ~ **штату** state sovereignty
суверенн||ий sovereign; ~а **влада** dominion; sovereign power; ~а **державна** sovereignty; independent state; sovereign state
суворість (про клімат) hardness
суглинковий loamy; ~
ґрунт loamy soil; ~ **мул** loamy silt; ~ **пісок** loamy sand
суглинок clay loom; loam

суданець Soudanese /
Sudanese
суданка Soudanese /
Sudanese
суданський Soudanese /
Sudanese; Sudani; ~ **діалект**
арабської мови Sudani
суданці Sudanese, *the* (*pl*
збірн.)
судд (*болота Білого Нілу*)
sudd
суднобудівн||ий
shipbuilding; ~ **басейн** ship
construction basin; ~ **док**
building dock; ~ **завод** ship-
building yard; shipyard; ~а
верф dockyard; shipbuilding
yard; shipyard; ~а **гавань**
construction harbor; ~а
промисловість
shipbuilding industry; ~і
заводи shipbuilding
facilities
суднобудування
shipbuilding
судноплавн||ий navigable;
~ **водний шлях** navigable
waterway; ~ **канал** shipping
canal; ~а **компанія** shipping
company; ~а **річка**
navigable river; ~е **русло**
waterway / water-way
судноплавство navigation
сукновальня fulling mill

сулунг (*одиниця земельної*
площі в південно-східній
Англії) sulung
суматра (*місцеві збурення*
в Малакській протоці)
sumatra
суміжний neighbour /
neighbor
сумісн||ий joint; ~ **попит**
joint demand; ~а **власність**
joint ownership
сундрі (*мангрові зарості в*
дельті Гангу) sundri /
sundari
супервиштовхування
overthrust
супергенний supergene
суперльодовиковий
superglacial
супісок sandy loam
супіщаник sandy loam
суразо (*зимовий*
антициклон у Бразилії)
surazo
сусідній adjacent; neighbour
/ neighbor
сусідств||о neighbourhood /
neighborhood; vicinity;
збалансоване ~ balanced
neighbourhood /
neighborhood; **ефект** ~а
neighbourhood /
neighborhood effect
суспільн||ий social; ~

необхідний робочий час social necessary labour / labor time; ~ **розвиток** social development; ~ **уклад** social system; ~**е** **використання** public use; ~**е** **виробництво** social production; ~**і** **блага** public goods
суспільств||о community the; society;
багатокультурне ~ multicultural society;
плюралістичне ~ plural society; **подвійне** ~ dual society;
пост-індустріальне ~ post-industrial society;
життєдіяльність ~**а** community life
суфозія suffusion
сух||ий droughty; dry; sere; ~ **клімат** arid climate; dry climate; ~ **термометр** dry-bulb thermometer; ~**е** **літо** dry summer; ~**е** **русло** dry wash; ~**е** **повітря** dry air
суховій sukhovei
сухопутний overland; terrestrial
сухостій dead-standing trees; dead-wood
суш||а dry land; earth; land; landmass; **тектонічна** ~

tectonic land; ~ **під льодом** ice-covered land; ~, **що утворилася внаслідок відступу моря** derelict; з **усіх боків оточений ~ею** landlocked / land locked; **виступ ~і** cusped foreland / fore-land; **по ~і** overland; **соскоподібна форма ~і** mammilated landform
сфера sphere; **сфера (діяльності)** sphere; ~ **впливу** sphere of influence; ~ **впливу міста** umland; urban field; ~ **діяльності** area of activity; field of activity; ~ **обслуговування** catering; ~ **послуг** service industry; servicing industry
сферичний spherical
сферичність sphericity
сфероїд spheroid
сфероїдальний spheroidal
схил declivity; descent; dip; downslope; gradient; pitch; slope; talus (*pl tali*); versant; flank; side (*гори*); **береговий** ~ / **укіс** bank slope; **вигнутий** ~ convex slope; **високий, крутий** ~ **куести** cinglos;
гравітаційний ~ gravity slope; steilwand; **зворотний** ~ **зворотний** ~ back slope; **зовнішній** ~

outward slope;
константний ~ constant slope; **континентальний** ~ continental slope; **крутий** / **стрімкий** ~ ascent; brow; chute; rapid slope;
материнський ~ parent slope; **намитий** ~ spill-slope; **несиметричний** ~ asymmetrical slope;
обривистий ~ sty; **північний** ~ northern slope; **передній** ~ **куести** inface; **підмитий** ~ undercut slope; **пологий** ~ easy slope; gentle slope; low-grade slope; slip-off slope;
рангований ~ graded slope; **регіональний** ~ area slope; **рівновісний** ~ regimen; **розривовий** ~ /
консеквентний ухил dip slope; **скарповий** ~ scarp slope; **сонячний** ~ sun slope; **стрімкий** ~ steep slope; **увігнутий** ~ concave slope; ~ **гори** hillslope; ~ **долини** valley wall; ~, **звернений назустріч руху льодовика** stoss end / stossend; ~ **зі щебеню** scree slope; ~ **осипання** haldenhang; ~, **що зменшується** waning slope;

~, **що зростає** waxing slope;
зі стрімким ~ом steep-sided; **верхній край** ~у head; **відступ** ~у hillslope retreat; slope retreat;
елемент вигнутого ~у convex slope element; **елемент** ~у **горба** hillside; **змішані профілі** ~у compound slope profiles; **кут** ~у knick; **підніжжя** ~у foot slope; **підкопування** ~у sapping of slopes; **руйнування** ~у slope failure; **стрімка частина** ~у fall face; **(штучна) точка згинання** ~у (artificial) knick-point;
схил||**ий** slope; sloping; ~а **конвекція** slope convection; ~а **маса** sloping mass
схід east; С~ East, *the*; **Близький С**~ Near East; **Далекий С**~ Far East; **Середній С**~ Middle East; **житель Сходу** oriental; **країни Сходу** Orient, *the*; **на -і / зі** ~у (*про вимер*) east; eastward(s)
східн||**ий** east; eastern; oriental; ~ **вітер** east; ~е **положення в координатах** easting

T

табкі (напівпостійний ставок у Нігерії) tabki

таболейро

(плосковерхинні утворення в Бразилії) taboleiro

тайга taiga

тайло (оброблюваний схил долини в Індостані) tallo

тайфун typhoon

тала (водозбірний басейн у пустелі Гобі) tala

таласостатичний

thalassostatic

талік talik

тальвер talweg / thalweg; valley line / valley-line

таміл Tamil

тамілка Tamil

тамільськ||ий мова Tamil; ~ Tamil

тангі (поперечна ущелина в Пакистані) tangi

танення melting; thaw; thawing

танути (про сніг) melt; thaw

тариф rate; tariff;

репресивний ~ retaliatory tariff; **ступеневий** ~ stepped rate; **включати в** ~ tariff

тарифн||ий tariff; tariffication; ~ **бар'єр** tariff

barrier; ~а **політика** tariff policy; ~а **протекція** tariff protection; ~а **система** tariff system; tariffication system; ~і **нормативи** tariff regulations

тарн tarn

тасманський Tasmanian

житель Тасманії Tasmanian

татарин Tartar / Tatar

татарка Tartar / Tatar

татарськ||ий Tartar / Tatar; Tartarian; ~а **мова** Tartar / Tatar

таунленд (участок землі в Ірландії) townland

таутохрона tautochrone

тафельберг (великий ізольований горб на півдні Африки) tafelberg

тафелькоп (ізольований горб на півдні Африки) tafelkop

тафон / **тафоні** tafone / tafoni

тафрогенез tafrogenesis

тахсил / **техсил** (адміністративна одиниця в Індії та Пакистані) tahsil / tehsil

тванистий oozy

твань mud
тварин||а animal; beast; ~
від якої пішли інші parent;
~, що натуралізувалася в
даній місцевості denizen;
виращувати ~ rear
 livestock / live-stock;
кількість ~ на одиницю
площі stocking rate
тваринний світ fauna
тваринництво animal
 husbandry; husbandry
 activity; livestock farming;
 livestock sector; pastoralism;
 stock breeding; stockraising;
молочне ~ dairy cattle
 breeding; **м'ясне** ~ meat
 cattle breeding; **м'ясо-**
вовнове ~ meat-wool
 livestock breeding; **м'ясо-**
молочне ~ meat and dairy
 cattle breeding; **осіле** ~
 sedentary pastoralism;
примітивне кочове ~
 pastoral nomadism;
промислове ~ livestock
 industry
тваринницький
 stockraising
твін (*курган в Уельсі*) twyn
тегал (*незрошувані землі*
на острові Ява) tegal
текстиль textile (*звичайно*
pl)

текстильн||ий textile; ~ **а**
промисловість soft goods;
 textile goods; textile
 industry; ~**а фабрика** textile
 mill; ~**і товари** dry goods
 (*амер.*)
текстура texture
текти flow; run
тектит tektite
тектоген tectogene
тектоніка tectonics *pl*
 (*вживається як sing*);
платформова ~ plate
 tectonics
тектонічн||ий tectonic; ~
блок tectonic block; ~
землетрус tectonic
 earthquake; ~ **покрив**
 overthrust nappe; overthrust
 sheet; **залишок ~ покриву**
 nappe outlier; ~ **розрив** joint
 fissure; ~ **рух** tectonic
 movement; ~ **фактор**
 geotectonical factor; ~ **цикл**
 geotectonic cycle; ~**а**
геологія tectonics; ~**а**
деформація tectonic
 deformation; ~**а діяльність**
 tectonic activity; tectonism;
відсутність ~ої діяльності
 tectonic inactivity; ~**а**
долина structural valley; ~**а**
западина tectonic basin;
 tectonic depression; ~**а**

карта tectonic map; **~а особливість** tectonic feature; **~а провінція** tectonic province; **~а структура** framework structure; tectonic structure; **~а суша** tectonic land; **~е вікно** mendip; window; **~е підняття** tectonic uplift; **~і лінії** trend-lines; **~і умови** tectonic conditions
тектосеквентний tectosequent
текучість dilatancy
теле (замерзла земля в Швеції) tele
телезв'язок teleconnection
телекомунікація telecommunication
тельфер telpher
темний gloomy
темп rate; speed; **~ відновлення** recovery rate; **~ відтворення** (населення) reproduction rate; **~ заміщування** (населення) replacement rate; **~ змін** lapse rate; **~ народжуваності** fertility rate; **~ природного приросту** rate of natural increase; **~ сільськогосподарської діяльності** rate of

agricultural activity; **валові ~и відтворення населення** gross reproduction rate; **загальні ~и народжуваності** total fertility rate
температур||а temperature; **абсолютна ~** absolute temperature; **висока ~** high temperature; **відчутна ~** sensible temperature; **навколишня ~** ambient temperature; **низька ~** low temperature; **постійна ~** stationary temperature; **радіаційна ~** radiation temperature; **середня ~** mean temperature; **середньодобова ~** daily mean temperature; **~ адіабатичного охолодження** adiabatic cooling temperature; **~ вологого термометра** wet-bulb temperature; **~ конденсації** dew point; **~ на верхній межі хмар** cloud top temperature; **~ повітря** air temperature; atmospheric temperature; **~ сухого термометра** dry-bulb temperature; **~ танення** dew point; **~ швидкого охолодження** quench

temperature; quenching
 temperature; **зниження** ~и drop in temperature;
коливання ~и temperature change; temperature swing;
 thermal inversion;
мінливість ~и temperature variability; **нормальне**
зниження ~и normal lapse rate; **приземна** ~ **повітря**
 surface temperature; **сума** ~ accumulated temperature;
темпи зниження ~и **середовища** environmental lapse rate
температурн||ий
 temperature; thermal; ~
діапазон temperature range;
 ~ **ефект** temperature effect;
 ~ **пік** thermal spike; ~
режим temperature conditions; thermal behavior;
 ~ **стрибок** temperature jump; thermocline; ~
фактор temperature factor; thermal factor; ~ **фронт**
 thermal front; ~а **аномалія** temperature anomaly; ~а
крива march of temperature; ~а
нестабільність temperature instability; ~а **шкала**
 temperature scale; ~і **умови** temperature conditions

темпоралес (сильні південно-західні вітри в районі тихоокеанського узбережжя Центральної Америки) temporales
темрява gloom
теодоліт theodolite
теорія theory; **нормативна** ~ normative theory;
тетраедральна ~ tetrahedral theory;
ундаційна ~ undation theory; ~ **Баргерона-Фіндайсена** Borgeron-Findiesen theory; ~ **вартості землі** land value theory; ~ **демографічної релаксації** demographic relaxation theory; ~ **залежності** dependency theory; ~ **землевикористання** land use theory; ~ **зрощування** coalescence theory; ~ **катастроф** catastrophism; ~ **кільцевої землі** rimland theory; ~ **концентричної зони** concentric zone theory; ~ **льодовикового контролю** glacial control theory; ~ **міської ренти** urban rent theory; ~ **розміщення** location theory; ~ **уніфікованого поля** unified field theory;

~ **урбанізму** Л. Уїрта
 Wirthinian theory of
 urbanism; ~ **хаосу** chaos
 theory
тепл||ий mild; warm; ~
фронт warm front; ~
циклон warm cyclone;
 thermal depression; ~а **зима**
 warm winter; ~а **окклюзія**
 warm occlusion
теплиця conservatory;
 hothouse; greenhouse;
 glasshouse; **виноградна** ~
 vinery
тепло heat; **приховане** ~
 latent heat; ~, **що**
віддається парю при
конденсації steam-heat
теплов||ий thermal; thermic;
 heat; ~ **баланс** heat balance;
 thermal balance; ~ **купол**
 haze hood; heat dome; ~
острів heat island; ~ **фон**
 thermal background; ~ **цикл**
 heat-stroke; ~а
електростанція thermal
 power plant; ~е
навантаження heat load
тепловідчуття warmth
 index
тепловровний
 homoeothermic
теплообмін heat exchange;
 heat transfer; thermal

exchange; **повний** ~ perfect
 heat exchange; **радіаційний**
 ~ radiant heat transmission
теплоперенесення heat
 transfer
терай (*заболочена ділянка*
в Індостані) terai
терас (*земляний гребінь у*
Судані) teras
терас||а terrace; linch;
 lynchet; **абразивна** ~
 abrasion terrace; strandflat;
алювіальна ~ alluvial
 terrace; **альтипланаційна**
 ~ altiplanation terrace;
геліфлюкційна ~
 gelifluction terrace;
еквіпланаційна ~
 equiplanation terrace;
епігляціальна ~ epiglacial
 bench; **зрошувана** ~
 irrigation terrace; **зсувна** ~
 landslip terrace; terracette;
камова ~ kame terrace;
континентальна ~
 continental terrace;
кріопланаційна ~
 cryoplanation terrace; **крута**
 ~ glint / klint; **нахилена** ~
 tilted terrace; **обвальна** ~
 landslide terrace; **озерна** ~
 lacustrine terrace; **піднята** ~
 upland terrace; **послідовно**
розташовані алювіальні ~

interlocked alluvial terraces;
прорізно-наповнена ~ cut and fill terrace; **річкова або озерна** ~ bench; **річкова** ~ river terrace; **сітерна** ~ sinter terrace;
соліфлюкційна ~ solifluction terrace;
стратова ~ strath terrace;
структурна ~ structural terrace; **ступінчаста** ~ steplike terrace;
топографічна ~ topographic(al) bench; ~ **зі зворотним нахилом** catstep; tilting terrace; ~, **створена хвилями** wave-built terrace; **період утворення** ~ terrace epoch; **розташовувати ~и** terrace **терасета** terracette **терасування** terracing **терасувати** terrace **теригенний** terrigenous; terrigenous **терикон** slag heap; tip heap **територіальн||ий** territorial; ~ **виробничий комплекс** territorial production complex; ~ **поділ** territorial division; ~ **соціальний індикатор** territorial social indicator; ~а **диференціація**

geographical differentiation; territorial differentiation; ~а **затока** territorial bay; ~а **справедливість** territorial justice; ~а **структура міста** urban spatial structure; ~а **цілісність** territorial integrity; ~і **води** territorial waters; ~і **ресурси** district resources; ~а territorial resources; **формування і удосконалення ~их комплексів** formation and perfecting of territorial complexes **територіальність** territoriality **територі||я** area; country; spit of land; terrain / terrane; territory; **вразлива** ~ sensitive area; vulnerable area; **вразлива ~ з точки зору довкілля** environmentally sensitive area; **екологічно вразлива** ~ environmentally vulnerable terrain / terrane; **етнічна** ~ ethnic area; **заболочена** ~ wetland; **закрита** ~ closed territory; **залежна** ~ (external) possession; **заповідна** ~ conservation area; **зеленопольова** ~ greenfield site;

підмандатна ~ mandated territory;
периферійна ~ peripheral territory;
природна ~ natural area;
природоохоронна ~ nature conservation territory;
рівнинна ~ lowland area;
сільськогосподарська ~ agricultural area;
урбанізована ~ urban area;
 ~ **без самоуправління** trust(ship) territory;
 ~ **всередині розгалуження** fork;
 ~ **для полювання** chase;
 ~ **міського заселення** city settlement area;
 urban settlement area;
довгий, вузький виступ ~ між двома іншими територіями panhandle (амер.);
оптимізація ~і territory optimisation / optimization;
прирощування ~і accretion;
частина ~і під особливою юрисдикцією pale
термальн||ий thermal; ~
комфорт thermal comfort; ~
метаморфізм thermal metamorphism; ~а **вода** thermal water;
 ~а **зона низького тиску** thermal low;
 ~е **джерело** hot spring;

thermal spring; ~е **забруднення** thermal pollution;
 ~е **розширення** thermal expansion
термістор thermistor
термічн||ий thermal; thermic;
 ~ **аналіз** thermal analysis; thermoanalysis;
 ~ **вітер** thermal wind; ~ **екватор** thermal equator;
 ~а **амплітуда** thermal amplitude;
 ~а **конвекція** thermal convection;
 ~а **структура** thermal structure;
 ~а **структура океану** ocean thermal structure;
 ~е **навантаження** thermal load;
 ~і **властивості** thermal properties;
 ~і **характеристики** thermal behavior
термограма thermogram
термограф thermograph
термографічний thermographic
термоелектрика thermo-electricity
термоерозія thermo-erosion
термодинамічн||ий thermodynamic; ~а **діаграма** thermodynamic diagram
термоізоплетн||ий

thermoisopleth; **~а діаграма**
thermoisopleth diagram
термокарст thermokarst
термокарстова лійка thaw
sink
термоклайн thermocline
термометр thermometer;
радіаційний ~ optical
thermometer; **сухий** ~ dry-
bulb thermometer; ~
глибиномір reversing
thermometer; unprotected
thermometer; ~
зовнішнього повітря air
thermometer; ~ **Фаренгейта**
Fahrenheit / F; ~ **Цельсія**
Celsius thermometer;
Centigrade thermometer
термопанація thermo-
planation
термосфера thermosphere
термоцирк thermocirque
террал (*близ із суші в*
Перу) terral
терра-фуска terra fusca
тертя attrition; friction;
зношування **~ям** attrition;
~ в потоці friction in fluid
flow
тефиграма tephigram
тефра tephra
тефрит tephrite
технічн||ий technical; **~а**
вода industrial water;

manufacturing water; process
water; service water; **~а**
екологія environmental
engineering; **~а**
ефективність technical
efficiency
техногенн||ий technogenic;
technological;
anthropogenic; **~а**
катастрофа anthropogenic
accident; anthropogenic
disaster; **~е навантаження**
technogenic load
технологічний
technological; **~ прогрес**
technological advance; **~**
уклад technological mode
технологі||я technology;
висока ~ high technology;
екологічно чиста ~
environmentally appropriate
technology; **маловідходна**
~ low-waste process; **м'яка**
~ soft technology;
ресурсозберігаючі **~ї**
resource saving technologies
техноструктура
technostructure
течі||я course; current; flow;
flux; stream; **верхня** ~ upper
reaches; upper waters;
відпливна ~ ebb;
екваторіальна ~ equatorial
current; **зворотна** ~

backwater; **зустрічна** ~ counter-current;
конвекційна ~ convection current; **Лабрадорська** ~ Labrador current; **морська** ~ sea current; sea flow;
Північноатлантична ~ North Atlantic drift;
поверхнева ~ surface current; **повільна** ~ drift;
прибережна ~ coastal current; **припливна** ~ flood tide; **ротаційна** ~ rotation current; **сильна** ~ swash;
струменева ~ jet stream; **сумісна** ~ confluence;
тепла ~ warm current; **холодна** ~ cold current;
швидка ~ rapid current; swift current; ~ **повітря** air flow; air stream; **напрям**
припливно-відпливної ~ї tideway; **проти** ~ї upstream;
що знаходиться вниз за ~сю downriver
тжале (*мерзлота в Норвегії та Швеції*) tjale
тивін (*прибережний пагорб в Уельсі*) tywyn / towyn
тиддін (*мала ферма в Уельсі*) tyddyn
тиллїт tillite
тиль till; **потоківий** ~ flow

till; ~ **талих вод** meltwater
тиль; **аналіз структури тилію** till fabric analysis
типоморфізм typomorphism
тирси (*чорний глиняний ґрунт в північній Африці*) tirs
тиск pressure;
атмосферний ~ atmospheric pressure;
боковий /
горизонтальний ~ thrust;
високий (атмосферний) ~ high pressure;
кріостатичний ~ cryostatic pressure; **низький (атмосферний)** ~ low pressure; ~ **вітру** wind pressure; ~ **води** water pressure; ~ **гірських порід** rock pressure; ~ **ґрунту** earth pressure; earth load; thrust of earth; ~ **пари** vapour pressure; **градієнт** ~у pressure gradient;
підвітряна зона зниженого ~у lee depression; **скидання** ~у pressure release; **центр динамічного** ~у center / centre of dynamic pressure
тискоутворення pressure formation

тихий serene; windless
тихоокеанськ||ий Pacific;
~є кільце Pacific rim
тібба (*піщані горби в Пакистані*) tibba
тіла (*горб біля крутого схилу в Індостані*) tila
тінажа (*водобійний котел в іспаномовних країнах*) tinaja
тінажита (*карстова впадина в іспаномовних країнах*) tinajita
тінд (*пірамідальна вершина в Норвегії*) tind
тір tirr
товар (*берегова піщана дюна в Корнуолі*) towar
товар item; product
товар||и commodity (*часто pl*); goods (*pl*); merchandise;
бавовняні ~ cotton goods;
бартерні ~ barter goods;
безмитні ~ duty-free goods;
вивізні ~ exports; **готові** ~ finished product; **гуртові** ~ bulk goods;
експортні ~ export goods; **експортовані** ~ exported goods;
електричні ~ electrical goods; **імпортні** ~ import goods; importation;
імпортовані ~ imported goods; **консервовані** ~

canned goods;
низькопорядкові ~ **та**
послуги low order goods and services; **основні** ~ basic goods; **продовольчі** ~ foodstuffs; **промислові** ~ industrial goods; **вироблені** ~ manufactured goods;
роздрібні ~ retail goods; **сировинні** ~ primary goods; **сільськогосподарські** ~ agricultural goods;
текстильні ~ soft goods; ~ **вітчизняного виробництва** domestic goods; ~ **короткотривалого споживання** non-durable goods; ~ **масового споживання** large-scale goods; ~ **повсякденного попиту** convenience goods; ~ **та послуги** goods and services; ~ **тривалого користування** durable goods; ~ **широкого вжитку** commodities; consumer goods; ~ **й послуги, які завжди користуються попитом** high order goods and services; **асортимент** ~ **ів** stock; **перевезення** ~ **ів** shipment (*амер.*)
товарн||ий goods; ~ **склад** warehouse; ~ **а** біржа

commodity exchange; **~а**
культура cash crop; **~а**
продукція commodity
 output; **~а**
сільськогосподарська
продукція marketable
 agriculture produce; **~а**
спеціалізація product
 specialisation /
 specialization; **~а станція**
 goods station; goods yard; **~е**
виробництво commodity
 production; **~е**
землеробство commodity
 farming; **~е тваринництво**
 livestock economy;
коефіцієнт **~ої**
концентрації coefficient of
 commodity concentration
товаровиробник
 (commodity) producer;
національний ~ national
 (commodity) producer
товарообмін exchange of
 merchandise / merchandize;
 goods circulation
той (*болотистий участок,*
що постійно
затоплюється в Судані)
 toich
толоїд tholoid
тонкозернист||ий fine-
 grained; **~і частинки** fines
тоннаж tonnage; shipping

facilities; **чистий**
реєстровий ~ net register
 tonnage
топаз topaz
топограф surveyor
топографічн||ий
 topographic(al); ~ **вододіл**
 topographic(al) divide; ~
гребінь topographic(al)
 crest; ~ **каталог**
 topographical catalog; ~
матеріал topographic(al)
 material; ~ **план**
 topographic(al) plan; ~
планшет topographic(al)
 sheet; **~а височина**
 topographic(al) high; **~а**
зйомка topographic(al)
 survey; **~а карта** basis
 surface chart; land map;
 topographic(al) map; **~а**
рейка topographic(al) rod;
~а тераса topographic(al)
 bench; **~е зображення**
 topographic(al) expression;
 topographic(al) image; **~е**
кольорове зображення
 topographical colour / color
 mapping; **~е креслення**
 topographic(al) drawing; **~і**
дані topo data; **~і**
особливості topographic
 diversity; **~і роботи**
 topographic(al) works; **~і**

умови topographical conditions; **стадія** ~ої **зрілості** topographic(al) maturity; **стадія** ~ої **інфантильності** topographic(al) infancy; **стадія** ~ої **старості** topographic(al) old age; **стадія** ~ої **юності** topographic(al) adolescence; topographic(al) youth
топографія topography; **альпійська** ~ Alpine topography;
високочастотна ~ high frequency topography;
горбисто-озерна ~ knock and lochan topography;
груба ~ coarse topography;
добре текстурована ~ fine textured topography;
штосово-підвітряна ~ stoss and lee topography;
ювенільна ~ juvenile topography; youthful topography; ~ **місцевості** land form; ~ **поверхні** surface topography; ~ **фіорду** fiord / fjord topography; ~ **яйцевого кошика** basket of eggs topography
топонімія toponymy
топофілія topophilia

торит thorite
торгівл||я commerce; market; marketing; trade; trading; **безмитна** ~ free trade; **внутрішня** ~ domestic trade; home trade; inland trade; **гуртова** ~ whole-sale trade;
двостороння ~ bilateral trade; **зовнішня** ~ foreign trade; oversea trade;
роздрібна ~ retail trade;
світова ~ ecumenic(al) / oikoumenic(al) / oecumenic(al) commerce; ecumenic(al) / oikoumenic(al) / oecumenic(al) trade; ~ **на основі взаємної вигоди** fair trade; **головні предмети** ~і staple commodities;
основний предмет ~і staple; **предмети** ~і marketing
торговий mercantile; merchant; trade; ~ **баланс** trade balance; ~ **дефіцит** trade deficit; ~ **флот** commercial fleet; merchant navy; mercantile marine
торговельний commercial; mercantile; merchant; trade;
позитивний ~ **баланс** favorable balance of trade; ~

шлях trade route
торговець merchant
торнадо tornado
торос ice drift; hummock
торосист||ий hummocked;
 hummocky; ~ **лід**
 hummocked ice; pack ice; ~і
крижані поля hummocked
 icefields; hummocky
 icefields
торосування hummocking
торридонський період
 Torridonian
торф peat; turf; **озерний** ~
 lacustrine peat; **сфагновий**
 ~ tirr; **вкритий ~ом** turf-
 clad; turfy
торфов||ий peat; peaty;
 turf; ~ **грунт** peat; peaty
 soil; ~ **мох** peatmoss; ~
підзол peat podzol; ~е
болото moss; peatbog
торфовище peat bog /
 swamp; peatery; turbary; turf
 moor; **вироблене** ~ hag /
 hagg; peat
тофстед toftstead
трава grass; **тимчасова** ~
 temporary grass
травертин travertine
травосіяння grass
 cultivation
травостій grass; grassland;
 herbage; **ротаційний** ~

rotation grassland
трав'ян||ий herbaceous; ~
покров grass; herbage; ~і
рослини grasses; herb; ~і
угіддя grasslands
тракт high road; highway
трамонтана (*північний*
вітер в Італії) tramontana /
 tramontane
транзит transit
транзитн||ий transit; ~
товар transit goods; ~а
торгівля transit trade; ~е
мито transit-duty; transit
 dues
трансальпійський (*що*
розташований на північ від
Альп) transalpine
трансатлантичний
 transatlantic
трансгресія transgression;
Фландріанська ~ Flandrian
 transgression
трансконтинентальний
 transcontinental
трансматеріалізація
 transmaterialisation /
 transmaterialization
транснаціональн||ий
 transnational; ~а **компанія**
 transnational company;
 transnational enterprise; ~а
корпорація transnational
 corporation

трансокеанський

transoceanic

транспірація transpiration

транспорт traffic; transport;

автогужовий ~ vehicular

transport; **автомобільний** ~

motor transport; **водний** ~

water-carriage; **водний** ~

transport; **громадський** ~

public transport; **гужовий** ~

cartage; **гужовий** ~

залізничний ~ rail

transport; **міський** ~ urban

transport; **тягловий** (*амер.*);

морський ~ sea transport;

повітряний ~ air transport;

річковий ~ river transport;

баланс міжрегіонального

~у balance of interregional

transport; **що стосується** ~у

traffic

транспортн||ий transport;

shipping; ~ **вузол** crossroads

of communication; ~ **план**

transport plan; ~ **центр**

transportation centre / center;

~а **інфраструктура**

transport infrastructure; ~а

компанія shipping

company; ~а **мережа**

transport network; ~а

система transport system; ~і

засоби means of transport;

transportation; ~і **затрати**

transport costs

транспортування

transport; transportation; ~

води water transmission; ~

породи chippings transport

транспортувати convey;

transfer

трансферн||ий transfer; ~а

орієнтація transfer

orientation; ~а **ціна** transfer

price; ~і **затрати** transfer

costs

трансфлуенція

(*льодовика*) transfluence

трансформація

transformation; **пост-**

індустріальна ~ post-

industrial transformation;

соціально-просторова ~

socio-spatial transformation

трап trap

траншея fossa / fosse;

trench

трахіт trachyte

трахітовий trachytic

третинн||ий (*непід*)

Tertiary; ~а

(*кайнозойська*) **ера**

Tertiary

треф (*садиба в Уельсі*) tref

тривалість duration; length;

~ **дня** the length of the day;

~ **життя** life interval;

lifetime; **очікувана** ~

життя life expectancy; ~
робочого дня working hours
тріангуляція triangulation; **проводити** ~ю triangulate
тріас trias
тріас Triassic
тріасовий Triassic
тріщина aperture; break; cavity; cleft; crack; fissure; fracture; joint; shakehole; sinkhole; **вертикальна** ~ grike / gryke; **вугільна** ~ cleat; **крайова** ~ **фірнового поля** bergschrund; **межова льодовикова** ~ marginal crevasse; **поздовжня** ~ split; **повздовжня льодовикова** ~ longitudinal crevasse; **поперечна льодовикова** ~ transverse crevasse; **радіальна** ~ radial crevasse; **тектонічна** ~ tectonic fissure; ~ **в закарстованому вапняку** aven; ~ **в земній поверхні** mofette; ~ **в породі** dry; ~, **що містить жилу** crevice
тріщинуватий crumbling
тріщинуваність fissure; fissuring
трог trough; trough-like valley; **плече** ~ shoulder of

ledge
тропік tropic; ~ **Рака** / **північний** ~ **Tropic of Cancer**; ~ **Козерога** / **південний** ~ **Tropic of Capricorn**
тропіки tropics, *the*
тропічний equinoctial; tropic(al); ~ **ліс** tropical forest; ~ **мусон** tropical monsoon; ~ **рік** astronomical year; equinoctial year; tropical year; ~ **циклон** hurricane; tropical cyclone; ~а **зона** tropical region; tropical zone; ~а **зона океану** tropical ocean; ~а **метеорологія** tropical meteorology; ~а **рослина** macrotherm; macrothermophyte; megatherm; ~а **спека** equinoctial heat; ~е **повітря** tropical air; ~і **повітряні маси** tropical air masses; **збудження** ~их **хвиль** tropical storm disturbance; **пристосовуватися до життя в** ~их **умовах** tropicalize
тропічність tropicality
тропофіт tropophyte
тропуар foot-path; pavement (*брум.*); sidewalk

(амер.)

труба pipe; **водопровідна**
~ conduit; **водопровідна**
або газопровідна ~ service
pipe; **водостічна** ~ gutter;
дренажна ~ drain pipe
трубопровід conduit; pipe;
pipeline; **магістральний** ~
trunk pipeline
труд labour; toil; work
трудо||ий working; ~
коефіцієнт labour / labor
coefficient; ~ **колектив**
work community; ~а
мобільність occupational
mobility; ~е
співвідношення job ration
трясовина bog; morass;
slough; quag; quagmire;
quaking bog
тубілець native
тубільний aboriginal;
indigenous; native;
vernacular
туман haze; mist; vapour;
густий ~ fog; **густий** ~ із
мрякою Scotch mist; garua;
морський ~ har; **паровий** ~
steam fog; **річковий** ~
riverine fog; **соляний** ~ salt
fog; salt mist; salt spray;
фронтальний ~ frontal fog;
~ **конденсації** fog of
condensation; **обкутувати**

~ом fog

туманний foggy; hazy;
misty; nebulous; vapoury
туманність fog; mist
тумулус tumulus (*pl tumuli*)
тундра arctic prairies;
tundra; **кладонієва** ~
cladonia tundra;
лишайникова ~ lichen
tundra; **мохова** ~ moss
tundra; **чагарникова** ~
shrub tundra; **ягельна** ~
reindeer moss tundra
тунель tunnel; **прокладати**
~ tunnel
турель tourelle
турмалін tourmaline
тунісець Tunisian
туніска Tunisian
туніський Tunisian
турбосфера turbosphere
турбулентний turbulent
турецьк||ий Turkish; ~а
мова Turkish
туркєня Turk
туркмен Turkoman (*pl*
Turkomans)
туркменка Turkoman (*pl*
Turkomans)
туркменський Turkoman;
~а **мова** Turkoman
турлог (ділянка, покрита
водою взимку і суха влітку
в Ірландії) turlough

турмалін tourmaline;
чорний ~ jetstone
турок Turk
туф sinter; **вапнистий** ~
 travertine / travertine; **туфа** /
вапняковий /
вулканічний ~ tufa; tuff
туфур thufur

тхал (*пустеля* *в*
Пакистані) thal
тхар (*пустеля* *в*
Пакистані) thar
тяжіння gravity
тьмаритися gloom
тьмяний dim

У

уард (адміністративний район міста / невелике пасовище на Ямаїці) ward

убак (тіньовий схил в Альпах) ubac

убухене ubehene

увал ridge

увала (западина в Славонії) ouvala; uvala

угіддя flat; holding; land;

мисливські ~ range;

сінокісні ~ ham

угноювати manure

угнутий concave

угорський Maguar; ~а мова Maguar

угро-фінський Finno-Ugrian

удобрювальний цикл manure cycle

удобрювання fertilisation / fertilization

удобрювати fertilise / fertilize; manure; sweeten

уельський Welsh

узар (засолені землі в Індії та Пакистані) usar

узбек Uzbek

узбережжя coast; littoral; seaboard; sea-coast;

seashore; **уздовж** ~ coastwise

узбережний coastal; ~а

смуга coastal strip; ~е

судноплавство coastal shipping

узбецький Uzbek; ~а мова Uzbek

узбечка Uzbek

узбіччя roadside; shoulder; wayside

узвіз acclivity; ascent

узлісся outskirts (pl)

уйгур Uigur / Uighur

уйгурка Uigur / Uighur

уйгурськ||ий Uigur / Uighur; ~а мова Uigur / Uighur

укіс dip; talus (pl tali);

крутий ~ scarp (pl scarves)

українець Ukrainian

українка Ukrainian

українськ||ий Ukrainian;

~а мова Ukrainian

уламков||ий clastic; ~

вапняк fragmental limestone; ~

відклад fragmental deposit; ~ **конус**

debris-cone; ~ **матеріал**

brash; detritus; ~а

вивержена порода

pyroclastic rock; ~а **гірська**

порода conglomerate; ~а

порода debris; land waste;

talus; **~е** **накопичення**
 lodgement till; **~е** **родовище**
 detrital deposit; **~і** **відклади**
 detrital sediments
уламок fragment; nubbin;
 spicule; **льодовикові** **~и**
 glacial debris; **~** **айсберга**
 floeberg; growler; **~**
крижини cake; **~** **породи**
 anemoclast; caving; crag; **~**
порід debris
улоговина cockpit; comb /
 combe / coombe / coom; pan;
 through; trough
ультігрунт ultisol
унікліналь uniclinal
уніклінальний uniclinal; **~**
шар uniclinal stratum
унітарн||ий unitary;
 unitarian; **~а** **держава**
 unitary state
унітизація unitisation /
 unitization
уніформізм
 uniformitarianism
унія union
уолд wold
ураган hurricane; storm;
 windstorm; whirlwind
ураганний hurricane;
 whirlwind
урало-алтайський
 Turanian; **~і** **мови** Turanian
уран uranium

урановий uranium
урбанізація urbanisation /
 urbanization; **вторинна** **~**
 secondary urbanisation /
 urbanization;
диференціальна **~**
 differential urbanisation /
 urbanization; **первинна** **~**
 primary urbanisation /
 urbanization; **крива** **~**
 urbanisation / urbanization
 curve
урбанізм urbanism; **теорія**
~у Л. Уїрта Wirthinian
 theory of urbanism
урбанізован||ий urban; **~а**
зона urbanised / urbanized
 area; **~е** **середовище** urban
 environment
урбаністика urbanistics
урблет urblet
урбометеорологія urban
 meteorology
урвище chute; promontory
урландшафт Urlandschaft
уродженець native; **~** **або**
житель Заходу occidental;
~ **заходу** (особливо США)
 westerner; **~** **Савойї**
 Savoyard
урожай crop; growth;
 harvest; yield; **багатий** **~**
 rich crop; heavy crop; rich
 harvest; heavy harvest;

низький ~ poor crop; poor harvest; **поганий** ~ small crop; small harvest; **подвійний** ~ double-cropping; **ранній** ~ primeur crop; primeur harvest; ~ **на корені** stand; **давати** ~ crop; yield
урочище hole; stow; tract
уругваєць Uruguayan
уругвайка Uruguayan
уругвайський Uruguayan
уряд government; regime; ~ **держави** state government; ~ **де факто** de facto government; ~ **де юре** de jure government; ~ **штату** state administration
усихання drying in; shrinking; ~ **верхівки** (*рослин*) die-back
уступ bench; berm; ledge; replat; shoulder; terrace;
вторинний береговий ~ undercliff; **крутий** ~ escarpment; **ресеквентний скидово-лінійний** ~ resequent fault-line scarp;
скидовий ~ escarpment of fault; fault-line scarp; ~ **уздовж площини скиду**

fault-line scarp; **стінка** ~у scarp face
утворення formation; foundation; ~ **болота** bogging; ~ **викопного палива** fossilization / fossilization; ~ **водяного бар'єру** water blocking; ~ **водяного конусу** water coning; ~ **западин** baising; dishing; ~ **каміння або осадової породи** fabric; ~ **наносного ґрунту** deposition; ~ **туману** fogging; ~ **язиків води** water tonguing
ухил gradient
ущелина chine; cluse; comb / combe / coom / coombe; couloir; defile; gap; gorge; gulch; hollow; hope; notch (*амер.*); opening; ravine; rift; water gap; **вітрова** ~ wind gap / wind-gap; **гірська** ~ **з потоком** flume (*амер.*); **глибока** ~ barranca / barranco; canyon; chasm; **поперечна** ~ transverse cleft
ущухати (*про вітер*) fall; drop; slump

Ф

фабрика factory; mill-pond; plant; works (*вжив. як sing і як pl*); **паперова** ~ paper-mill; **прядильна** ~ spinning factory; spinning mill; **ткацька** ~ weaving mill; **шовкопрядильна** ~ silk-mill

фабрикант industrialist
фабричн||ий mill; ~а
система factory system; ~е
виробництво
manufacturing

фадама (*широка заплава в Західній Африці*) fadama

фаза phase; stage

файнс fines

фако (*землі в Судані, в яких повністю еродований верхній орний шар ґрунту*) fako

факоліт phacolite / phacolith / phakolite

фактор factor; **світовий** ~ world factor; **соціальний** ~ social coefficient;

соціально-політичний ~ sociopolitical factor;

тектонічний ~ geotectonical factor; ~

видимості неба sky view factor; ~ **виробництва**

production factor; ~ **вологості** hydric factor; water factor; ~ **зовнішнього середовища** environmental factor; ~ (**літорального**) **накопичення** agent of (littoral) accumulation; ~ **масштабування** scale factor; ~ **розміщення** location factor; ~

щільнісної залежності density dependent factor

фальсменмір falsenmeer

фангломерат fanglomerate; ranas

фарватер channel; fairway; navigating channel; sea-way; waterway / water-way; ~, що

знає **припливів і відпливів** tideway

фарлонг furlong

фаррікрит ferricrete

фауна fauna; **пелагічна** ~ pelagic fauna

фаянс pottery

федералізація

federalisation / federalization; federation

федералізм federalism

федеральний federal

федеративний confederate; federative

федерація confederation;
 federation; union;
утворення ~ї federalisation
 / federalization; **складати**
 ~ю confederate;
утворювати ~ю federalise /
 federalize
фелах (землероб в
 арабських країнах) fellah
фельзенмеєр felsenmeer
фен (легкий теплий вітер в
 Андах) foehn
фен (теплий сухий вітер із
 Анд) föhn
фенологічний
 phonological; ~ **період**
 biotic season; ~а **ізоляція**
 phenological isolation; ~а
фаза phenological stage
фенологія phenology
ферм||а farm; **молочна** ~
 dairy farm; **невелика** ~
 croft; ~ **біля помістя** home-
 farm; **жити на** ~і ranch
фермер farmer; agricultural
 landlord; tiller; **дрібний** ~ в
 Австралії selector
фермерство farming;
тваринницьке ~ livestock
 farming; ~ за
сумісництвом part-time
 farming
фермерування farming;
змішане ~ mixed farming

фермова фрагментація
 farm fragmentation
фермерський farm; ~
банк farmer bank; ~а **земля**
 farmland
ферралітизація feralisation
 / ferralization
фестон cusp; foreland / fore-
 land; scallop; **гігантський** ~
 giant cusp
фестонний scalloped
фетч fetch
фіард fiard
ф'єльд fjeld
фізіографічний
 physiographic(al); ~а
діаграма physiographic(al)
 diagram
фізіографія physiography
фільтрація seepage
фільтрування percolation
фільтрувати percolate
фін Finn
фіанси finances
фінансовий financial; ~
капітал financial capital; ~
ринок financial market; ~
комерційний рік
 commercial year; ~ **рік** fiscal
 year; ~ **сектор** financial
 sector; ~а **система** financial
 system; system of finance; ~е
посередництво financial
 intermediation

фінансувати finance
фінікієць Phoenician
фінікійка Phoenician
фінікійськ||ий Phoenician;
~а мова Phoenician
фінляндець Finn
фінляндка Finn
фінськ||ий Finnic; Finnish;
~а мова Finnish; Suomi
фіни Finns; Suomi, *the (pl збірн.)*
фіорд fiord / fjord; inlet
фіордовий fiord / fjord; ~
берег fiord / fjord cliffs
фірма business
фірн firn; neve
фірнізація firnification
фірніфікація firnification
фірт firth
фітогеографія
 phytogeography
фітоклімат phytoclimate
фітомеліорація
 phytomelioration
фітоценоз aquiprata;
 phytocenosis; ~
альпійських лук
 coryphium; ~ **боліт**
 telmathium; ~ **гумусу**
 oxygeophytium; ~ **на**
вапняках gypsophilia; ~ **на**
вологому ґрунті
 aquatosere; ~ **на глині**
 spiladophytium; ~ **на**

пустинних землях
 chersium; ~ **низин**
 bathyphytia; ~ **снігу**
 chionophytia; ~ **снігового**
поля chionium; ~ **хвойного**
лісу conophorium; ~
тропиків
 macrothermophytia; **зміна**
~у prisere
флай (*помірно крутий схил у Норвегії*) fly
флатірон flat-iron
флексура flexure; fold
флеші flashy
флінт flint
фліш flysch
флішов||ий flysch; ~а
порода flysch rock
флоер (*глиниста засолена рівнина на засушливій поверхні плато на півдні Африки*) vloer
флокуляція flocculation
флор||а flora (*pl florae, floras*); **культурна** ~
 cultivated flora; **що**
стосується ~и floral
флот fleet; **військово-**
морський ~ navy;
морський ~ **marine**;
промисловий ~ fishing
 fleet; **річковий** ~ inland
 water transport; **торговий** ~
 mercantile marine; merchant

fleet
флотський naval
флювіальн||ий fluvial; ~
процес fluvial process; ~**е**
підбирання fluvial plucking
флювіо-гляціальний
 fluvioglacial / fluvio-glacial
флювірапція fluviraption
флюгер weather-vane
флюрозія flurosion
фо (*форма землеволодіння*
в Шотландії) feu
фое (*затока, бухта в*
Шотландії) voe
фольдаж foldage
фольдова земля fold
 course
фонд fund; ~ **економічної**
підтримки Economic
 Support Fund; ~
економічної стабілізації
 Economic Stabilisation /
 Stabilization Fund; ~
стандартів file of standards;
 ~ **технічного розвитку**
 fund for technological
 improvement
фондов||ий fund; ~ **ринок**
 equity market; security
 market; stock market; ~**а**
біржа stock exchange; stock
 market
форалп voralp
фордизм fordism

форланд foreland / fore-
 land
формація stratum (*pl strata*)
формація formation;
 structure; system;
девонська ~ Devonian
 formation; **закрита** ~ closed
 formation; **крейдяна** ~
 Cretaceous formation;
пермська ~ Permian
 formation; **підводна** ~
 subaquatic formation;
субпустельна ~ subdesert
 formation; **суспільно-**
економічна ~ social and
 economic structure;
третинна ~ Tertiary
 formation
форс (*швидка течія в*
Швеції) fors
форт fort
фосфат phosphate
фосфорит phosphorite
фоторельєфний photorelief
фотосинтез photosynthesis
французи French
французьк||ий French; ~**а**
 мова French
фрахтування freightage
фреатичний phreatic
фреатофіт phreatophyte
фригана phrygana
фрід ffridd / ffrydd
фронт front; **ана** ~ ana

front; **атмосферний** ~
atmospheric front;
екваторіальний ~
equatorial front; **льодовий** ~
ice front; **оклюдований** ~
occluded front; **полярний** ~
polar front; **теплий** ~ warm
front; **холодний** ~ cold
front; ~ **вивітрювання**
weathering front; ~ **води**
water front; ~ **замерзання**
freezing front; ~
конденсації condensation
front; ~ **потoku** current
front; **flow** front; ~
тріщини crack front; ~
шельфової води shelf
water front; **руйнування**
атмосферного ~у
frontolysis; **хвилювання**
полярного ~у perturbation
of polar front
фронтальний frontal; ~

циклон frontal cyclone; ~
шквал frontal squall; ~а
гроза frontal thunderstorm;
~а **зона** frontal zone
фронтогенез frontogenesis
фронтоліз frontolysis
фронтон pediment
фронтотворення
frontogenesis
фуг vugh / vug
фула (*тимчасове озеро в*
Судані) fula
фульгурит fulgurite
фульджі fulji
фумарола fumarole
фумігація fumigation
фундамент basis;
foundation
фундаментальний
fundamental; ~ **комплекс**
fundamental complex
фунікулер cable railway;
funicular railway

X

хаар (туман у Британії)

haar

хабу́б (вітер у Судані)

haboob / habub

хамсин (сухий вітер у

Єгипті) khamsin

хау (западина в

Шотландії) howe

хаур (западина в Індії) haor

/ haur

хаща thickset

хаща лісу heart of the

forest; thick of the forest;

thicket; the depths of the

forest

хвилелом / **хвилері́з**

breakwater; groin / groyne;

pier

хви́леподі́бний undulate; ~

профі́ль undulatory profile

хви́л||я breaker; roller;

surge; wave; **бароклі́нна** ~

baroclinic wave; **вели́ка** ~

water-wave; **де́структивна**

~ destructive wave;

дифу́зійна ~ diffusion

wave; **довга** ~ long wave;

еле́ктромагні́тні ~і

electromagnetic waves;

ко́нструктивна ~

constructive wave;

невели́ка ~ wavelet;

океа́нська ~ ocean wave;

океа́нська ~, що на́бігає

на бе́рег beach-comber;

підві́тряна пові́тряна ~ lee

wave; **пі́щана** ~ sand wave;

припли́вна ~ tidal wave;

рі́чкова ~ rip tide;

розли́вна ~ spilling wave;

сейсмі́чна ~ seismic wave;

си́льна припли́вна ~ eager

/ eigre; **схі́дна** ~ easterly

wave; **шту́чна** ~ forced

wave; ~ **те́пла** heat wave; ~

холо́ду cold wave; ~

ци́клону cyclone wave; ~

цуна́мі tsunami wave; ~і

Росбі́ Rossby waves; **ба́за** ~і

wave-base; **ре́фракція** ~і

wave refraction; **сі́м'я**

фронта́льних ~ь frontal

wave family

хви́лястий undulate

хви́лясті́сть undulation

хвой́ний coniferous

хед-да́йк head-dyke

X-е́фективні́сть X-

efficiency

хе́йес hayes

хендж henge

хе́ф heaf

хі́мічн||ий chemical; ~а

переробка chemical

processing; **~е забруднення**
chemical pollution; **~е**
укріплення **грунту**
chemical grouting
хінтерланд hirst / hurst
хлібний cereal
хліборобство farming;
husbandry
хмар||а cloud; **висока** ~
high cloud; **висока**
тропічна зливова ~ hot
tower; **висококупчасті** ~и
altocumulus;
високошаруваті ~и
altostratus; **грозова** ~ storm-
cloud; thundercloud;
thunderstorm cloud;
грудеподібні ~и
mammatus; **дощова** ~
nimbostratus; nimbus (*pl*
nimbi); raincloud; **купчаста**
~ cumulus (*pl cumuli*) cloud;
купчасто-дощова ~
cumulo-nimbus; cumulo-
rainy cloud;
купчастоподібна ~
cumuliform cloud;
лінзоподібна ~ lenticular
cloud; lenticularis;
материнська ~ mother
cloud; **нагромаджена** ~
pileus; **низька** ~ low cloud;
низьковисотна ~ low-level
cloud; **периста** ~ cirri; cirrus

loud (*pl cirri*); **перисто-**
купчасті ~и cirro-cululus;
перламутрова ~ nacreous
cloud; **потужна купчаста** ~
cumulus congestus; **похмурі**
грозові ~и lowering clouds;
прапорна ~ banner cloud;
середньовисотна ~
medium-level cloud; **сотова**
~ cellular cloud; **темна,**
грозова ~ lowering cloud;
шарувата ~ stratus (*pl*
strati); **шарувато-купчасті**
~и strato-cumulus; ~ з
кристалів льоду ice-crystal
cloud; ~, що світиться
вночі noctilucet cloud; ~,
що сіла на гору cap; ~и
верхнього ярусу high(-
level) clouds; ~и **над морем**
maritime clouds; ~и
нижнього ярусу low(-
level) clouds; ~и
середнього ярусу middle (-
level) clouds; ~и, що
пливуть cloud-drift; rack;
велике пасмо ~ cloud bar;
висота нижньої межі ~
cloud base height; **гнані**
вітром ~и scud; **група** ~,
що рухаються cloud rack;
грозовий розряд у ~и cloud
discharge; **ехосигнал від** ~и
cloud echo; **засів** ~

(хімічними реагентами) з метою викликати опади cloud seeding; **затягати**, **вкривати** ~ами overcast (*p. i p.p. overcast*); **верхня межа** ~ cloud top; **вкривати(ся)** ~ами overcloud; **вкритий** ~ами overcast (*p. i p.p. overcast*); **затягати** ~ами becloud; **затягування** ~ами clouding; **зонд для вимірювання мікрофізичних характеристик** ~ cloud physics probe; **нижня межа** ~ cloud base; **пасмо** ~ cloud bank / cloud-bank; **пояс** ~ cloud belt; **просвіт / вікно у** ~і cloud gap; **радіометр для визначення висоти верхньої межі** ~ cloud-top altitude radiometer; **реєстратор нижньої межі** ~ cloud base recorder; **розсіювання** ~ cloud dissipation; **система** ~ cloud system; nephysystem; **скупчення** ~ cloud clusters; **стиснення** ~ cloud collapse; **укритий** ~ами cloud-covered; clouded; **утворення** ~ cloud formation; **ярус** ~ cloud

level

хмаритися cloud; gloom; nebulous

хмарн||ий overcast (*p. i p.p. overcast*); cloudy; overcast; ~ **вітер** cloud(-drift) wind; ~

день cloudy day; ~ **масив** massive cloud; ~ **покрив** cloudage; cloud canopy; cloud cover; cloud sheet; ~а **смуга** cloud band; **лічильник** ~их **крапель** cloud-drop counter;

пристрій

картографування ~ого **покриву** cloud-cover mapper

хмарн||ість cloud condition; cloud cover; cloudiness; nebulosity; **значна** ~ cloudy sky; **мінлива** ~ partly cloudy; **датчик** ~ості над **станцією** clouds-over-

station sensor; **камера для зйомки** ~ості cloud camera; **лідарний датчик для визначення верхньої межі** ~ості cloud top lidar sensor; **поле** ~ості cloud field

хмарові вулиці cloud street **хмаромір** cloud-height discriminator

хойсаноїд khoisanoid

холдинг holding

холод chill; cold; **полюс** ~у cold pole

холодн||ий chill; cold; frigid; gelid; raw; winterly; wintry; ~ **пояс** frigid zone; ~

циклон frigid cyclone; ~а

вода cold water; ~а

оклюзія cold occlusion; ~а

погода cold weather; ~і

регіони низького тиску та

температури cold low

холодно chilly; frostily

холодноводний cold-water

холодостійк||ий cold-

tolerant; ~і **види** cold-

tolerant species

холоднуватий chilly; rather cold

хорографія chorography

хорологічн||ий

chorological; ~а **концепція**

chorological concept

хорологія chorology

хребет edge; mountain

ridge; range; **Атлантичний**

~ Atlantic ridge;

басейновий ~ basin range;

болотяний ~ moorland

ridge; **гірський** ~ cordillera;

range; **гострий** ~ knife-edge

ridge; **конусоподібний** ~

tapering ridge; **крутий**

гірський ~ horse's back;

океанічний ~ ocean ridge;

oceanic ridge; **роздільний** ~

dividing ridge; **соляний** ~

salt ridge; **стрімкий**

гірський ~ hogback / hog-

back / hog's back

християнин Christian

християнка Christian

християнство

Christendom; Christianity

християнський Christian;

~ **світ** Christendom

хроностратиграфічн||ий

chronostratigraphical;

~і **дані** chronostratigraphical

data

хронотаксис chronotaxis

худоб||а / поголів'я худоби

cattle; livestock / live-stock;

велика рогата ~ cattle;

молочна ~ dairy cattle;

м'ясна ~ beef cattle; ~ **для**

відгодівлі store cattle;

падіж ~и mortality; **право**

на місце для випасу ~и

cattlegate; **розведення**

молочної ~и dairy farming;

розміщення ~и **в загоні в**

Африці kraaling

хум hum

хуртовина blizzard; drifting

snow; snowdrift; snowstorm;

windstorm

хутір clachan (*ірланд.,*

шотл.); hamlet

Ц

цвітіння efflorescence
целюлоза cellulose
цемент cement
цементация /
цементування cementation
цементувати cement
ценз qualification;
виборчий ~ electoral
 qualification; **віковий** ~ age
 qualification; **майновий** ~
 property qualification;
освітній ~ educational
 qualification; ~ **осілости**
 residential qualification
ценоз cenosis; coenosis
центр center / centre;
відліковий ~ mean center /
 centre; **культурний** ~
 cultural center / centre;
модальний ~ modal center /
 centre; **рекреаційний** ~
 recreational center / centre;
торговий ~ shopping center
 / centre; shopping mall
 (амер.); ~ **зайнятості**
 employment center / centre;
 ~ **ділового** **або**
торговельного **життя**
міста town; ~
конвекційного **поток**
 center / centre of convection
 current; ~ **міста** city core;

downtown; urban core; ~
прогнозу паводків flood
 forecasting center / centre
централізація
 centralisation / centralization
централізувати centralise /
 centralize
центральн||ий central; ~
банк central bank; ~ **округ**
 metropolitan area; ~а **площа**
міста central square of the
 town; ~і **графства Англії**
 Midlands, the
центризм centrism
центричність centricity
центробіжн||ий centripetal;
 ~ **е прискорення** (про
 річковий стік) centripetal
 acceleration
центрографічний
 centrographic; ~ **метод**
 centrographic method
центрографія centrography
центрокліналь centrocline
центроклінальний
 centroclinal
центурація centuriation
церква church
римсько-католицьк||а
церкв||а Latin Church;
прихильник західної, ~
церкви western

церковний church
цикл cycle; **виробничий** ~ production cycle;
тектонічний ~ geotectonic cycle;
удобрювальний ~ manure cycle; ~ **бідності** cycle of poverty; ~
Брюкнера Bruckner cycle;
 ~ **«відкриття** – discovery-depletion cycle; ~
нашарування cycle of deposition; ~ **Міланковича** Milankovich cycles
циклічний cyclic(al)
циклогенезис cyclogenesis
циклон cyclone; fast-moving storm; low; whirler;
біляполярний ~ circumpolar cyclone;
вторинний ~ secondary low; **глибокий** ~ deep cyclone;
двоцентровий ~ double-centered low;
оклюдований ~ closed cyclone; occluded cyclone;
позатропічний ~ extra-tropical cyclone;
прибережний ~ coastal low; **рухомий** ~ migratory cyclone;
 ~ migratory depression; **субтропічний** ~ subtropical cyclone;
теплий ~ thermal depression; warm

cyclone; **тропічний** ~ tropical cyclone; revolving storm; hurricane; **холодний** ~ frigid cyclone;
центральний ~ central cyclone; central low;
штормовий ~ cyclonic storm; **центр** ~у storm-centre; **простір** ~у cyclonic area; **центр тропічного** ~у eye
циклонічн||ий cyclonic; ~ **вихор** cyclonic eddy; cyclonic whirl; ~ **зсув** cyclonic shear; ~ **рух** cyclonic motion; ~а **активність** cyclonic activity; ~а **циркуляція** cyclonic circulation; ~е **збурення** cyclonic disturbance; cyclonic perturbation; ~і **опади** cyclonic precipitation
циклонічність cyclonicity
циклострофічний cyclostrophic; ~ **пристрій** cyclostrophic adjustment
циклотем cylindrical projection
цинк zinc
цирк cirque; corrie;
соляний ~ salt corrie
циркумденудация circumdenudation

циркумерозія

circumerosion

циркуляції||я circulation;

атмосферна ~ atmospheric circulation; **океанічна** ~

oceanic circulation; ~ **води** water circulation; **індекс** ~і

index of circulation

цілик block

цілин||а new lands; new soil; virgin lands; virgin soil;

піднімати ~у reclaim

цілини||ий virgin; ~ **грунт** virgin soil; ~а **земля** virgin land; ~і **перелогові землі** virgin and long-fallow lands

цільний massive

цілющість (клімату) salubrity

цін||а price; rate;

інтервенційна ~

interventing price;

паритетна ~ parity price;

ринкова ~ market price;

тверда ~ fixed price; stable price; ~ **землі** land price; ~

на нафту oil price; ~ **на**

паливо fuel price;

зниження ~и price cutting;

price reduction; **коливання**

~ price fluctuation; price-

wave; **підвищення** ~ rise in

prices; **призначати** ~у

price; **рівень** ~ price level;

рівень ~ **на біржі** stock-market

цінов||ий price; ~ **механізм**

price mechanism; ~а

дискримінація price

discrimination; ~а **політика**

price policy; pricing policy;

~а **структура** price

structure; ~і **умови** price

conditions; price terms

ціноутворення price

formation; price setting;

pricing; **маргінально-**

затратне ~ marginal cost

pricing; **політика** ~ price

policy; pricing

цоколь cap; **гранітно-**

гнейсовий ~ granite-gneiss

cap

цукрова **голова**

(гостроверхий *нагорб*)

sugar loaf

цунамі tsunami

Ч

чагарник brake; brush (*амер.*); brushwood; bush; chaparral; gorse; scrub; shaw; shrubbery; ~ **на пару** bush fallowing; **вкритий** ~ом bushy; **зарослий** ~ом braky; shrubby

чагарников||ий scrubland; shrub; shrubby; ~ **степ** shrub steppe; ~ **ярус** shrub stratum; ~а **зона** shrub zone; ~а **рослина** shrub; ~а **савана** shrub savana /savanna / savannah; ~а **тундра** shrub tundra; ~е **болото** shrub bog; ~е **пасовище** shrub range; ~е **пустище** shrub heath

чако (територія для полювання в Південній Америці) chaco

чарнійський charnian

чарноїдний charnoid

час time; **Всесвітній** ~ / **середній** ~ за Грінвічем Universal Time; **декретний час** / **поясний** ~ standard time; **істинно сонячний** ~ apparent time; **середній** /**сонячний** ~ mean time; **короткий відрізок** ~ spell; ~ за Грінвічем /

лондонський ~ Greenwich Mean Time (G.M.T.);

система єдиного ~у Universal Time system

часово-просторов||ий

time-space; ~а

конвергенція time-space

convergence; ~а **призма**

time-space prism; ~е

стиснення time-space

compression

частка quota; rate; ~ **дітей**

на утриманні child

dependency ratio; ~

капіталу в підприємстві

stake; **диференційна** ~

зайнятості employment

чахи (поле, яке

поливається водою з

криниці в Індії, Пакистані)

chahi

червонозем red soil; terra

rossa

черезсмулля ming land

чеський Czech

четвертин||ий (що

відноситься до

четвертого рангу)

Quaternary; ~ **період**

Quaternary; ~а **діяльність**

quaternary activity

четом (зимовий урожай у

Єгипті) chetoi
чех Czech
чешка Czech
чинук (океанський вітер, який формує погоду на північно-західному узбережжі США) chinook
чілі (вітер у Північній Африці) chili
число number; ~ **Кьоніга** König number; ~ **Рейнолдса** Reynold's number; ~ **Флоуда** Floude number
чист||ий clean; clear; net; pure; ~ **пісок** clean sand; ~ **піщаник** clean sandstone; ~ **пласт** nonshaly bed; ~ **прибуток** clear profit; net profit; ~ **радіаційний баланс** net radiative balance; ~а **вага** net weight; ~а **вода** pure water; ~а **радіація** net radiation; ~е **повітря** clear air; pure air; ~і **темпи відтворення (населення)** net

reproduction rate
чорногорець Montenegrin
чорногорський Montenegrin
чорнозем blackearth / black earth; chornozem; humus;
гірський ~ mountain chornozem; **засолений** ~ saline chornozem;
карбонатний ~ carbonate chornozem; **луговий** / **лучний** ~ meadow chornozem; **міцелярно-карбонатний** ~ micellar-carbonate chornozem;
орний ~ arable chornozem;
реградований ~ regraded chornozem; **солонцюватий** ~ alkaline chornozem
чорноземн||ий black earth; chornozem; ~а **смуга** black earth belt; black earth zone; chornozem zone
чужинець foreigner; stranger; uitlander (*Південна Африка*)

III

шадуф shadoof / shadouf / shaduf

шамаль (північно-західний вітер в Іраку) shamal

шамба (оброблена ділянка землі на сході Африки; плантація) shamba

шамілат (общинна земля в Індії та Пакистані) shamilat

шапада (високостовбурне рідколісся в Бразилії) chapada

шар layer; laying; region (атмосфери); stratum (pl strata); **активний** ~ active layer; **ізотермальний** ~ isothermal layer;

культурний ~ cultural layer; **ламінарний**

примежовий ~ laminar boundary layer; **озоновий** ~ ozone layer; **нижній** ~ subsurface; understratum (pl understrata); substratum (pl substrata); **підхмарний**

примежовий ~ cloud-topped boundary layer;

поверхневий ~ blanket; crust; **поверхневий**

межовий / **примежовий** ~ (surface) boundary layer;

твердий, підґрунтовий ~ hardpan; **турбулентний**

межовий ~ turbulent boundary layer;

ущільнений ~у hard pan;

фрикційний ~ frictional layer; ~ **земної кори, що**

періодично відтає active layer; ~ **Гевісайда**

Heavicide layer; ~ **Екмана** Ekman layer; ~ **піщаника й**

глинистих сланців flysch; ~ **хмар** cloud layer; ~, **що**

лежить вище superstratum (pl superstrata); **оголення /**

вихід ~ів на поверхню exposure

шар-зонд sonde

шаруватий laminated; schistose; slaty

шаруватість cleavage; lamination; **глибинна** ~

deep-seated folding;

діагональна / оманлива ~ cross-bedding; false bedding;

коса / горизонтальна ~ / **фальшива** ~ current

bedding

шахта mine; mining camp; pit; shaft; **вугільна** ~ coal

mine; **залізорудна** ~ ferrous mine

шахтний хвіст mine tailing
швед Swede
шведка Swede
шведськ||ий Swedish; **~а мова** Swedish
швейцарець Swiss
швейцарка Swiss
швейцарський Swiss
швейцарці Swiss, *the (pl збірн.)*
швидкість rate; speed; velocity; **~ вітру** wind speed; wind velocity; **~ водяного потоку** water flow velocity; **~ ерозії** erosion rate; **~ ерозії через випаровування** vaporisation / vaporization erosion rate; **~ зсуву** rate of shear; **~ міграції** migration velocity; **~ потоку** flow rate; flow velocity; stream speed; **~ потоку води** water velocity; **~ потоку повітря** airspeed; **~ сейсмічної хвилі** seismic (wave) velocity; **~ хвилі** wave velocity
швидкоплинний fast-flowing
шельф ledge; shelf;
континентальний ~ continental shelf; **льодовий** ~ ice shelf; **острівний** ~

insular shelf
шельфов||ий offshore; shelf; **~ льодовик** ice shelf; **~е родовище** offshore deposit
шерсть wool
шечьянг (*слабо дренований глинистий ґрунт на півночі Кутаю*)
 shachiang
ширина spread; width; **~ каналу** channel width; **~ меандру** meander wave; meander width; **~ поля** field width
широк||ий broad; wide; **~а дорога** wide road; **~а смуга** (*води, снігу*) sheet
широколистян||ий broad leaved; **~е дерево** broadleaf tree; **~е різнотрав'я** broad-leaved forbs
широт||а (*географічна*) latitude; **високі ~и** high latitudes; **низькі / тропічні ~и** low latitudes; **помірні ~и** temperate latitude; **середні ~и** mid-latitudes; **лінія** ~ parallel of latitude; **нордова різниця** ~ northing
широтн||ий latitude; latitudinal; **~ зсув** latitudinal shift; **~а станція** latitude station

шитві (*вітряна зима на півночі Судану*) shitwi

шифер slate

шифт shift

шихта stock

шкала scale; **інтервальна** ~ interval scale;

номінальна ~ nominal scale; ~ **Бюфорта** Beaufort Scale, *the*; ~ **висот** height scale; ~ **водневого**

термометра hydrogen scale; ~ **глибин** depth scale;

~ **Меркаллі** Mercalli scale;

~ **Моха** Mohs' scale; ~

Ріхтера Richter scale; ~ **Ph**

Ph scale; ~ **стану моря** state of sea scale; ~ **температур** scale of temperature; ~

термометра thermometer scale

шквал flurry; squall;

вихровий ~ tornado; ~ **із дощем** rain squall

шквалистий squally

шлак scoria (*pl scoriae*); slag

шлаковий slaggy; cindery;

~ **відвал** slag heap; ~і

уламки **вулканічного походження** scoria (*pl scoriae*)

шлам slack

шліф (thin) section;

шлюз canal-lock; flood-gate; lock; **водоскидний** ~ sluice; **паводковий** ~ flood gate; **низка** ~ів (*на каналі*) flight; **проходження судна через** ~ lockage; ~ **каналу** canal lock; ~ **у ґрунті** ground sluice

шлюзовий sluice; ~а **вода** lockage water; sluicing water; ~і **ворота** flood gate; sluice gate; ~і **споруди і механізми** lockage

шлюзувати lock; sluice

шлях path; passage; pathway; road; way; **водний** ~ waterway;

магістральний ~ trunk

road; **морський** ~ sea route;

обхідний ~ detour;

сухопутний ~ overland route; **торговий** ~ trade

route; ~ **сполучення**

thoroughfare; ~ **через**

гірський хребет ridgeway

шляхопровід overbridge; overhead road; viaduct; ~

над дорогою overpass; ~

під дорогою crossunder;

underground thoroughfare;

~**тунель** underway

crossing; ~ **через дорогу**

highway overcrossing

шовківництво sericulture

шосе high road; highway;
road; roadway; route; ~
загального користування
public highway
шосейний highway
шотландець Scot;
Scotchman
шотландка Scotchwoman
шотландськ||ий Scotch;
Scots; Scottish; ~ **діалект**
Scotch; Scots; **на** ~ому
діалекті Scottice; ~а
гельська мова Erse
шотландці Scotch, the (pl
збірн.)
шотт (мільке солонувате
озеро в північній Африці)
shott
шпаристий porous
шпаристість porosity
шпат spar; **польовий** ~
alkali feldspar; **вкраплення**
польового ~у feldspar /
felspar fragments
штаба (металу) plate
штат state; **що**
знаходиться між ~ами
interstate; **що стосується**

кожного ~у state
штиб slack; **антрацитовий**
~ culm
штиль calm
шток boss
штольня grove
шторм storm; **сильний** ~
heavy storm; severe storm;
whole storm
штормов||ий stormy; ~
вітер gale-force wind; storm
wind; ~ **циклон** cyclonic
storm; ~а **зона** storm-area;
~е **попередження** gale
warning; storm warning
шуг||а sludge; slush; **потік**
~и flotation of slush
шурф bore pit; exploring
shaft; prospect hole;
prospecting shaft;
вироблений ~ drawn
шхера (острівцець у
Швеції) skar
шхери skerry
шхерова загорода (пояс
шхер у Швеції) skargard;
skerry-guard

Щ

щебенева дорога metalled road

щербенистий покрив гірських вершин

mountaintop detritus

щєбінь clatter; glitter; gliders / glydrs; macadam;

metal; road metal; scree;

дрібний ~ chippings;

таельний ~ taele gravel;

дорога з твердим

покриттям із щебеню

macadam road; macadamised

/ macadamized road

щит craton; shield; wind-break;

Балтійський ~ Baltic shield; **Канадський** ~ Canadian shield

щілина crack; crevice; ~ в земній корі

chimney; fumarole

щільність density;

фізіологічна ~

physiological density; ~

населення density of

population

щорічний annual; yearly

Ю

ювенільність juvenility

юдаїзм Judaism

юнака unaka

юнгас (кліматична зона в
Болівії) yungas

юний (*про цикл ерозії*)
immature

юрський період Jurassic
period

Я

я (поле або ділянка в М'яни) ya

явище phenomenon (*pl phenomena*); **стихийне** ~ single phenomenon;

spontaneous phenomenon; ~ **зледеніння / обмерзання** phenomenon of glaciation

ядер||ий nuclear; ~а **держава** nuclear power; ~а **енергія** nuclear energy; nuclear power; ~а **зброя** nuclear weapons

ядро nucleus (*pl nuclei*); **регіональне** ~ regional core; ~ **антикліналі** core of anticline; ~ **вихору** vortex core; ~ **замерзання** freezing nucleus; ~ **Землі** Earth core; terrestrial core; ~ **потoku** flow core; ~ **синкліналі** core of syncline; synclinal core

язик tongue;

соліфлукційний ~ solifluction lobe; ~ **айсберга** iceberg tongue; ~ **води** water finger; ~ **льодовика** snout; ~ **льодового краю** tongue of ice edge

язу yazoo

якірна стоянка roadstead

якість quality; ~ **життя** quality of life; ~ **води** water quality; ~ **повітря** air quality; ~ **продукції** product quality

яма (карстова воронка) jama

яма pool; sike; **котлова** ~ kettle hole

ямайський Jamaican

янтар amber

японець Japanese; Nipponese

японка Japanese; Nipponese

японськ||ий Japanese; Nipponese; ~а **мова** Japanese

японці Japanese, *the* (*pl збірн.*); Nipponese, *the* (*pl збірн.*)

яр comb / combe / coom / coombe; ravine; talus (*pl tali*); **глибокий** ~ (звичайно лісистий) gill; gully; linn; **дно** ~у arroyo; **утворення** ~ів gullying

яранг (вузькі гребені в Туреччині) yardang

яркова гравюра gully gravure

ярус layer; stage;

чагарниковий ~ shrub
stratum; **найвищий** ~ гілок
дерев canopy
ясний cloudless; serene;

unshadowed; ~ **день** clear
day; ~ **е небо** clear sky;
serene sky

Країни світу

Європа

Країна / Country	Столиця / Capital
Австрія Austria	Відень Vienna
Албанія Albania	Тирана Tirana
Андорра Andorra	Андорра ла Велья Andorra la Vella
Бельгія Belgium	Брюссель Brussels
Білорусь Belarus	Мінськ Minsk
Болгарія Bulgaria	Софія Sofia
Боснія і Герцеговина Bosnia and Herzegovina	Сараєво Sarajevo
Ватикан Vatican City State	Ватикан Vatican City
Греція Greece	Афіни Athens
Грузія Georgia (Europe and Asia)	Тбілісі Tbilisi
Данія Denmark	Копенгаген Copenhagen
Естонія Estonia	Таллінн Tallinn
Ісландія Iceland	Рейк'явік Reykjavik
Іспанія Spain	Мадрид Madrid
Італія Italy	Рим Rome
Кіпр Cyprus (Europe and Asia)	Нікосія Nicosia
Латвія Latvia	Рига Riga
Литва Lithuania	Вільнюс Vilnius
Ліхтенштейн Liechtenstein	Вадуц Vaduz
Люксембург Luxembourg	Люксембург Luxembourg
Македонія Macedonia	Скоп'є Skopje
Мальта Malta	Валетта Valletta
Молдова Moldova	Кишинів Chisinau
Монако Monaco	Монако Monaco

Нідерланди Netherlands, <i>the</i>	Амстердам Amsterdam
Німеччина Germany	Берлін Berlin
Норвегія Norway	Осло Oslo
Польща Poland	Варшава Warsaw
Португалія Portugal	Лісабон Lisbon
Росія Russia (Europe and Asia)	Москва Moscow
Румунія Romania	Бухарест Bucharest
Сан Марино San Marino	Сан Марино San Marino
Словаччина Slovakia	Братислава Bratislava
Словенія Slovenia	Любляна Ljubljana
Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, <i>the</i>	Лондон London
Туреччина Turkey (Europe and Asia)	Анкара Ankara
Угорщина Hungary	Будапешт Budapest
Україна Ukraine	Київ Kyiv
Фінляндія Finland	Хельсінкі Helsinki
Франція France	Париж Paris
Хорватія Croatia	Загреб Zagreb
Чехія Czechia	Прага Prague
Чорногорія Montenegro	Подгориця Podgorica
Швеція Sweden	Стокгольм Stockholm
Швейцарія Switzerland	Берн Bern

Азія

Країна / Country	Столиця / Capital
Азербайджан Azerbaijan	Баку Baku
Афганістан Afghanistan	Кабул Kabul
Бангладеш Bangladesh	Дакка Dhaka

Бахрейн Bahrain	Манама Manama
Бруней Brunei	Бандар-Сері-Бегаван Bandar Seri Begawan
Бутан Bhutan	Тхімпху Thimphu
В'єтнам Vietnam	Ханой Hanoi
Вірменія Armenia	Єреван Yerevan
Грузія Georgia (Europe and Asia)	Тбілісі Tbilisi
Ємен Yemen	Сана Sana'a
Ізраїль Israel	Єрусалим Jerusalem
Індія India	Нью-Делі New Delhi
Індонезія Indonesia	Джакарта Jakarta
Іорданія Jordan	Амман Amman
Ірак Iraq	Багдад Baghdad
Іран Iran	Тегеран Tehran
Казахстан Kazakhstan	Астана Astana
Камбоджа Cambodia	Пномпень Phnom Penh
Катар Qatar	Доха Doha
Киргизстан Kyrgyzstan	Бішкек Bishkek
Китай China	Пекін Beijing
Кіпр Cyprus (Europe and Asia)	Нікосія Nicosia
Кувейт Kuwait	Ель-Кувейт Kuwait City
Лаос Laos	В'єнтьян Vientiane
Ліван Lebanon	Бейрут Beirut
Малайзія Malaysia	Куала-Лумпур Kuala Lumpur Путраджая Putrajaya (адміністративна)
Мальдіви Maldives, <i>the</i>	Мале Malé
Монголія Mongolia	Улан-Батор Ulaanbaatar
М'янма Myanmar	Найп'їдо Naypyidaw
Непал Nepal	Катманду Katmandu
Об'єднані Арабські Емірати United Arab Emirates, <i>the</i>	Абу-Дабі Abu Dhabi

Оман Oman	Маскат Muscat
Пакистан Pakistan	Ісламабад Islamabad
Південна Корея South Korea	Сеул Seoul
Північна Корея North Korea	Пхеньян Pyongyang
Росія Russia (Europe and Asia)	Москва Moscow
Саудівська Аравія Saudi Arabia	Ер-Ріяд Riyadh
Сингапур Singapore	Сингапур Singapore
Сирія Syria	Дамаск Damascus
Східний Тимор Timor-Leste	Ділі Dili
Таджикистан Tajikistan	Душанбе Dushanbe
Таїланд Thailand	Бангкок Bangkok
Туреччина Turkey (Europe and Asia)	Анкара Ankara
Туркменістан Turkmenistan	Ашгабат Ashgabat
Узбекистан Uzbekistan	Ташкент Tashkent
Філіппіни Philippines, <i>the</i>	Маніла Manila
Шрі-Ланка Sri Lanka	Котте Sri Jayawardenepura Kotte
Японія Japan	Токіо Tokyo

Африка / Africa

Країна / Country	Столиця / Capital
Гамбія Gambia, <i>the</i>	Банжул Banjul
Гана Ghana	Аккра Accra
Гвінея Guinea	Конакрі Conakry
Гвінея-Бісау Guinea-Bissau	Бісау Bissau
Демократична Республіка Конго Democratic Republic of the Congo, <i>the</i>	Кіншаса Kinshasa
Замбія Zambia	Лусака Lusaka
Зімбабве Zimbabwe	Хараре Harare
Кенія Kenya	Найробі Nairobi

Лесото Lesotho	Масеру Maseru
Ліберія Liberia	Монровія Monrovia
Лівія Libya	Триполі Tripoli
Маврикій Mauritius	Порт-Луї Port Louis
Мавританія Mauritania	Нуакшот Nouakchott
Мадагаскар Madagascar	Антананаріву Antananarivo
Малаві Malawi	Лілонгве Lilongwe
Малі Mali	Бамако Bamako
Марокко Morocco	Рабат Rabat
Мозамбік Mozambique	Мапуту Maputo
Намібія Namibia	Віндгук Windhoek
Нігер Niger	Ніамей Niamey
Нігерія Nigeria	Абуджа Abuja
Південний Судан South Sudan	Джуба Juba
Південно-Африканська республіка Republic of South Africa, <i>the</i>	Преторія Pretoria (адміністративна); Кейптаун Cape Town (законодавча)
Республіка Конго Republic of the Congo, <i>the</i>	Браззавіль Brazzaville
Реюньйон Réunion	Сен-Дені Saint-Denis
Руанда Rwanda	Кігалі Kigali
Сан-Томе і Принсіпі São Tomé and Príncipe	Сан-Томе São Tomé
Свазіленд Swaziland	Мбабане Mbabane (адміністративна); Лобамба Lobamba (королівська та законодавча)
Сейшели Seychelles, <i>the</i>	Вікторія Victoria
Сенегал Senegal	Дакар Dakar
Сомалі Somalia	Могадішо Mogadishu
Судан Sudan	Хартум Khartoum

Сьєрра-Ліоне Sierra Leone	Фрітаун Freetown
Танзанія Tanzania	Додома Dodoma
Того Togo	Ломе Lomé
Туніс Tunisia	Туніс Tunis
Уганда Uganda	Кампала Kampala
Центральноафриканська республіка Central African Republic, <i>the</i>	Бангі Bangui

Північна Америка / North America

Країна / Country	Столиця / Capital
Антигуа і Барбуда Antigua and Barbuda	Сент-Джонс Saint John's
Багамські острови Bahamas, <i>the</i>	Нассау Nassau
Барбадос Barbados	Бриджтаун Bridgetown
Беліз Belize	Бельмопан Belmopan
Гаїті Haiti	Порт-о-Пренс Port-au-Prince
Гватемала Guatemala	Гватемала Guatemala City
Гондурас Honduras	Тегусігальпа Tegucigalpa
Гренада Grenada	Сент-Джорджес Saint George's
Домініка Dominica	Розо Roseau
Домініканська Республіка Dominican Republic, <i>the</i>	Санто-Домінго Santo Domingo
Канада Canada	Оттава Ottawa
Коста-Рика Costa Rica	Сан-Хосе San José
Куба Cuba	Гавана Havana
Мексика Mexico	Мехіко Mexico City

Нікарагуа Nicaragua	Манагуа Managua
Панама Panama	Панама Panama City
Сальвадор El Salvador	Сан-Сальвадор San Salvador
Сент-Вінсент і Гренадини Saint Vincent and the Grenadines	Кінгстаун Kingstown
Сент-Кітс і Невіс Saint Kitts and Nevis	Бастер Basseterre
Сент-Люсія Saint Lucia	Кастрі Castries
Сполучені Штати Америки United States of America, <i>the</i>	Вашингтон Washington, D.C.
Тринідад і Тобаго Trinidad and Tobago	Порт-оф-Спейн Port-of- Spain
Ямайка Jamaica	Кінгстон Kingston

Південна Америка / South America

Країна / Територія / Country /Territory	Столиця / Capital
Аргентина Argentina	Буенос-Айрес Buenos Aires
Болівія Bolivia	Сукре Sucre
Бразилія Brazil	Бразилія Brasilia
Венесуела Venezuela	Каракас Caracas
Гаяна Guyana	Джорджтаун Georgetown
Еквадор Ecuador	Кіто Quito
Колумбія Colombia	Богота Bogota
Парагвай Paraguay	Асунсьйон Asuncion
Перу Peru	Ліма Lima
Суринам Suriname	Парамарибо Paramaribo
Уругвай Uruguay	Монтевідео Montevideo

Чилі Chile	Сантьяго Santiago
Залежні території / Non-Sovereign Territories	
Південна Джорджія та Південні Сандвічеві Острови South Georgia and South Sandwich Islands	Кінг-Едвард-Пойнт King Edward Point
Фолклендські Острови Falkland Islands, <i>the</i>	Порт-Стенлі Stanley
Французька Гвіана French Guiana	Каєнна Cayenne

Моря / Океани*Атлантичний океан / Atlantic Ocean, the*

Адріатичне море Adriatic Sea, *the*
Азовське море Sea of Azov, *the*
Аргентинське море Argentine Sea, *the*
Архіпелагове море Archipelago Sea, *the*
Балеарське море Balearic Sea, *the*
Балтійське море Baltic Sea, *the*
Ботнічне море Bothnian Sea, *the*
Ваденське / Ваттове море Wadden Sea, *the*
Внутрішнє море, Гозо Inland Sea, *the*, Gozo
Гебридське море Sea of the Herbrides, *the*
Егейське море Aegean Sea, *the*
Іонічне море Ionian Sea, *the*
Ірландське море Irish Sea, *the*
Кантабрійське море Cantabrian Sea, *the*
Карибське море Caribbean Sea, *the*
Кельтське море Celtic Sea, *the*
Кілікійське море Cilician Sea, *the*
Левантинське море Levantine Sea, *the*
Лівійське море Libyan Sea, *the*
Лігурійське море Ligurian Sea, *the*
Мармурове море Marmara Sea, *the*
Міртойське море Myrtoan Sea, *the*
море Альборан Alboran Sea, *the*
море Ірмінгера Irminger Sea, *the*
море Лабрадор Labrador Sea, *the*
Норвезьке море Norwegian Sea, *the*
Північне море North Sea, *the*
Середземне море Mediterranean Sea, *the*
Сицилійське море Sea of Sicily, *the*

Тиренське море Tyrrhenian Sea, *the*
Фракійське море Thracian Sea, *the*
Центральне Балтійське море Central Baltic Sea, *the*
Чорне море Black Sea, *the*

Північний Льодовитий океан / Arctic Ocean, the

Баренцеве море Barents Sea, *the*
Біле море White Sea, *the*
Гренландське море Greenland Sea, *the*
Карське море Kara Sea, *the*
море Бофорта Beaufort Sea, *the*
море Ванделя Wandel Sea, *the*
море Королеви Вікторії Queen Victoria Sea, *the*
море Лаптевих Laptev Sea, *the*
море Лінкольна Lincoln Sea, *the*
море Принца Густава-Адольфа Prince Gustav Adolf Sea, *the*
Печорське море Pechora Sea, *the*
Східно-Сибірське море East Siberian Sea, *the*
Чукотське море Chukchi Sea, *the*

Південний океан / Southern Ocean, the

море Амундсена Amundsen Sea, *the*
море Беллінсгаузена Bellingshausen Sea, *the*
море Дейвіса Davis Sea, *the*
море Дюрвіля D'Urville Sea, *the*
море Космонавтів Cosmonauts Sea, *the*
море Лазарева Lazarev Sea, *the*
море Моусона Mawson Sea, *the*
море Рісер-Ларсена Riiser-Larsen Sea, *the*
море Росса Ross Sea, *the*
море Скоша Scotia Sea, *the*
море Сомова Somov Sea, *the*

море Співдружності Cooperation Sea, *the*
море Уедделла Weddell Sea, *the*

Індійський океан / Indian Ocean, the

Андаманське море Andaman Sea, *the*
Аравійське море Arabian Sea, *the*
Лаккадівське море Laccadive Sea, *the*
Тиморське море Timor Sea, *the*
Червоне море Red Sea, *the*

Тихий океан / Pacific Ocean, the

Арафурське море Arafura Sea, *the*
Берингове море Bering Sea, *the*
Внутрішнє море Сето Seto Inland Sea, *the*
Жовте море Yellow Sea, *the*
Коралове море Coral Sea, *the*
Молуккське море Molucca Sea, *the*
море Балі Bali Sea, *the*
море Банда Banda Sea, *the*
море Бісмарка Bismarck Sea, *the*
море Бохоль Bohol / Mindanao Sea, *the*
море Вісаян Visayan Sea, *the*
море Камотес Camotes Sea, *the*
море Коро Koro Sea, *the*
море Саву Savu Sea, *the*
море Селіш Salish Sea, *the*
море Серам Ceram Sea, *the*
море Сібуян Sibuyan Sea, *the*
море Сулу Sulu Sea, *the*
море Флорес Flores Sea, *the*

море Хальмахера Halmahera Sea, *the*
Охотське море Sea of Okhotsk, *the*
Південно-Китайське море South China Sea, *the*
Соломонове море Solomon Sea, *the*
Східнокитайське море East China Sea, *the*
Тасманове море Tasman Sea, *the*
Філіппінське море Philippine Sea, *the*
Целебеське море / море Сулавесі Celebes Sea, *the*
Чилійське море Chilean Sea, *the*
Яванське море Java Sea, *the*
Японське море Sea of Japan, *the*

Ріки

Амазонка Amazon, *the*
Амур Amur, *the*
Волга Volga, *the*
Дніпро Dnieper, *the / Dnipro, the*
Інд Indus River, *the*
Єнісей Yenisei, *the*
Конго Congo, *the*
Лена Lena, *the*
Мадейра Madeira River, *the*
Маккензі Mackenzie, *the*
Меконг Mekong, *the*
Міссісіпі Mississippi, *the*
Муррей / Mappi Murray, *the*
Нігер Niger, *the*
Ніл Nile, *the*
Об Ob, *the*
Парана Parana, *the*
Пурус Purus River, *the*
Салуїн Salween, *the*
Сан-Франциску São Fransisco, *the*
Сирдар'я Syr Darya, *the*
Токантінс Tocantins, *the*
Хуанхе Yellow, *the*
Шатт-ель-Араб Shatt-al-Arab, *the*
Юкон Yukon River, *the*
Янцзи / Чанцзри Yangtze, *the*

Озера

Альберт Albert, *the*
Атабаска Athabasca, *the*
Байкал Baikal, *the*
Балхаш Balkhash, *the*
Велике Ведмеже озеро Great Bear Lake
Велике Невільниче озеро Great Slave Lake
Велике Солоне озеро Great Salt Lake
Венерн Vänern, *the*
Верхнє Superior, *the*
Вікторія Victoria, *the*
Вінніпег Winnipeg, *the*
Вінніпегосіс Winnipegosis, *the*
Восток Vostok, *the*
Гурон Huron, *the*
Ері Erie, *the*
Іссик-куль Issyk-Kul, *the*
Каспійське море Caspian Sea, *the*
Ладога Ladoga, *the*
Лісове озеро Lake of the Woods
Малаві Malawi, *the*
Мверу Mweru, *the*
Мінітоба Manitoba, *the*
Мічиган Michigan, *the*
Неттіллінг Nettilling, *the*
Нікарагуа Nicaragua, *the*
Ніпігон Nipigon, *the*
Оленяче озеро Reindeer Lake
Онега Onega, *the*
Онтаріо Ontario, *the*
Сайма Saimaa, *the*

Таймир Taumyr, *the*
Танганьїка Tanganyika, *the*
Тітікака Titicaca, *the*
Туркана Turkana, *the*
Ханка Khanka, *the*
Урмія Urmia, *the*

Гори

Гора / Mountain	Вершина / Peak
Аляскінський хребет Alaska Range, <i>the</i>	гора Мак-Кінлі Mount McKinley / Деналі Denali
Альпи Alps, <i>the</i>	Монблан Mont Blanc
Анди Andes, <i>the</i>	Аконкагуа Aconcagua
Великий вододільний хребет Great Dividing Range, <i>the</i>	гора Косцюшко Mount Kosciuszko
Гімалайські гори Himalayas, <i>the</i>	Еверест Everest / Джомолунгма Chomolungma / Сагарматха Sagarmatha
Гіндукуш Hindu Kush, <i>the</i>	Тіричмір Tirich Mir
Кавказькі гори Caucasus, <i>the</i> Caucasia, <i>the</i>	Ельбрус Mount Elbrus / Elborus / Elbruz
Каракорум Karakoram / Karakorum, <i>the</i>	К-2 K2 / Дапсанг Dapsang / Годвін Остін Godwin Austen / Чогорі Chogori
Памір Pamir, <i>the</i>	пік Комунізму Communism Peak / пік Ісмаїла Самані Ismoil Somoni Peak
Скелясті гори Rockies, <i>the</i>	Гора Елберт Mount Elbert
Трансантарктичні гори Transantarctic Range, <i>the</i>	Кіркпатрик Mount Kirkpatrick
Тянь-Шань Tien Shan, <i>the</i> / Tengri Tagh, <i>the</i>	пік Перемоги / Жениш Чокусу Jengish Chokusu
Уральські гори, Уральський гірський хребет Urals, <i>the</i>	гора Народна Mount Narodnaya

